9

IMP
4
045

IHS a m

bcdefghi
Rlmno pq
Rstuxyz

4to

No. 4
37-110

4to D F 9

IHS a m

a bcdefghi
klmno pq
Rstuxyz

No. ~~4~~ 37-110

83

Del colleg. de la Comp.a de J.s
de granada

Caja
IMP
4
045

Biblioteca Universitaria
GRANADA
Sala
Estante 635
Tabla 327

del collegio de la comp.a de J.s de granada

A-12-173

Manuale frm̄ p̄dicatoꝝ.

Aug⁹ inspice vulnera pendentis: san-
guine ⁊ morientis: preciū redi-
mentis: caput habet inclinatum ad
osculandum: cor apertum. ⁊c.

¶ Bernard⁹ circuire possū
domine celū ⁊ terraꝫ ⁊ nusq̄
te inueniā nisi in cruce: ibi pa-
scis et cubas in meridie.

H. P.o Tejeda

O Uia tota perfectio
veri filij ex immitatione boni
dependet parētis. Et de bea
to dominico patre noſtro le-
gitur: ꝙ euangelium Matthei ⁊ epiſto
las Pauli ſecuꝫ ſemper ferebat vndiqꝫ
per orbem euāgelizando diſcurrens: ne
nos ī hoc degeneres videamur: epitho-
ma hoc ordinatuꝫ eſt a quodam religio-
ſo ordinis predicatorū conuentus ſancti
Pauli Hiſpalenſis in quo infra ſcripta
continentur.

¶ Euangelium ſecundū Mattheum.
¶ Cronica ſummaria ordinis.
¶ Suma conſtitutionum noſtrarum al
phabetica.
¶ Sūmarium notabilium priuilegiorū
ordinis.

¶ Incipit euangeliū Mat
thei. Capitulum primum.

Liber generatio-
nis Jeſu chriſti filij dauid: fi-
lij abraā. Abraam genuit yſa-
ac. Yſaac autem genuit iacob.
Jacob autem genuit iudam ⁊
fratrem eius. Judas auteꝫ ge
nuit phares ⁊ zaram de thamar. Phares auteꝫ
genuit eſrom: eſrō autem genuit aram. Arā autē
genuit aminadab. Aminadab autem genuit na-
aſon. Naaſon autem genuit ſalmō. Salmō autē
genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth
ex ruth. Obeth autem genuit ieſſe. Jeſſe autem
genuit dauid regem. Dauid autem rex genuit ſa
lomonem ex ea q̄ fuit vrie. Salomō autem genu-
it roboā. Roboam autem genuit abiaꝫ. Abias
autem genuit aſa. Aſa autē genuit ioſaphat. Jo-
ſaphat autem genuit ioram. Jorā autem genuit
oziam. Ozias autem genuit ioathan. Joathan
autem genuit achaz. Achaz aūt genuit ezechiā.
Ezechias autem genuit manaſſen. Manaſſes
autem genuit amō. Amon autem genuit ioſiam.
Joſias autem genuit iechoniaꝫ ⁊ fratres eius in

trãſmigratione babylonis. Et poſt trãſmigratio
nez babylonis. Jechonias genuit ſalathiel. Sa
lathiel autem genuit zorobabel. Zorobabel au
tem genuit abiud. Abiud autem genuit eliachi.
Eliachim autem genuit azor. Azor autem genu
it ſadoch. Sadoch autem genuit achim. Achim
autem genuit eliud. Eliud autem genuit eleazar
Eleazar autem genuit mathan. Mathan autez
genuit iacob. Jacob autem genuit ioſeph viruz
marie: de qua natus eſt ieſus qui vocatur xp̄s.
Omnes itaqꝫ generationes ab abraam vſqz ad
dauid: generatiões quattuordecī: ⁊ a dauid vſqz
ad tranſmigrationem babylonis: generationes
quattuordecim: ⁊ a tranſmigratione babylonis
vſqz ad xp̄m: generationes quattuordeciz. Chri
ſti aũt generatio ſic erat. Cũ eſſet deſpõſata maꝛ
ieſu maria ioſeph: anteq̄ꝫ cõuenirent: inuenta eſt
in vtero habens de ſpũ ſancto. Joſeph autez vir
eius cũ eſſet iuſtus: ⁊ nollet eam traducere: volu
it occulte dimittere eam. Hec aũt eo cogitãte: ec-
ce angelus dñi apparuit in ſomnis ioſeph dicẽs.
Joſeph fili dauid: noli timere accipere mariã cõ-
iugem tuã. Quod enim in ea natũ eſt de ſpiritu
ſancto eſt. Pariet autem filium ⁊ vocabis nomẽ
eius ieſum. Ipſe enim ſaluũ faciet populum ſuũ
a peccatis eorum. Hoc autem totum factum eſt:

vt adimpleretur quod dictũ eſt a dño p̄ prophetã
dicentem. Ecce virgo in vtero habebit ⁊ pariet
filium ⁊ vocabit nomen eius hemanuel: q̄d eſt
interpretatũ nobiſcũ deus. Exurgẽs aũt ioſeph
a ſomno fecit ſicut precepit ei angelus dñi ⁊ acce
pit coniugẽ ſuam. Et nõ cognoſcebat eam donec
peperit filium ſuum primogenitũ: ⁊ vocauit no-
men eius Jeſum. Caput. ij.

Cum natus eſſet ieſus in bethleem iude in
diebus herodis regis: ecce magi ab oriẽte
venerũt hieroſolymã dicentes. Ubi eſt qui na-
tus eſt rex iudeoꝝ? Uidimus enim ſtellam eius
in oriente ⁊ venimus adorare euz. Audiens aũt
herodes rex turbatus eſt: ⁊ omnis hieroſolyma
cũ illo. Et congregãs omnes p̄ncipes ſacerdotũ
⁊ ſcribas populi ſciſcitabaꝛ ab eis vbi xp̄s naſce
retur. At illi dixerũt ei. In bethleem iude. Sic
enim ſcriptũ eſt per prophetã. Et tu bethleẽ ter-
ra iuda: nequaq̄ꝫ minima es in principibus iuda.
Ex te enĩ exiet dux qui regat populũ meũ iſrael.
Tũc herodes clã vocatis magis: diligenter didi
cit ab eis tempus ſtelle q̄ apparuit eis: ⁊ mittens
illos in bethleem: dixit. Ite ⁊ interrogate diligẽ-
ter de puero: ⁊ cũ inueneritis renunciate mihi: vt
⁊ ego veniens adorem eũ. Qui cum audiſſent re
gem abierũt. Et ecce ſtella quã viderant in orien

te antecedebat eos: vſqʒ dum veniẽs ſtaret ſupra
vbi erat puer. Uidentes autẽ ſtellaʒ gauiſi ſunt
gaudio magno valde. Et intrãtes domũ inuene-
runt puerũ cuʒ maria matre eius: ⁊ procidentes
adorauerunt eum: ⁊ ap̄tis theſauris ſuis obtule
runt ei munera: aurũ: thus ⁊ myrrhã. Et reſpon-
ſo accepto in ſomnis ne redirẽt ad herodeʒ ꝑ aliã
viã reuerſi ſunt in regionẽ ſuam. Qui cũ receſſiſ
ſent: ecce angelus domini apparuit in ſomnis io-
ſeph dicẽs. Surge ⁊ accipe puerum ⁊ matrẽ eiꝰ
⁊ fuge in egyptũ: ⁊ eſto ibi vſqʒ dũ dicaʒ tibi. Fu
turum eſt enĩ vt herodes querat puerũ ad perdẽ
dum eũ. Qui cõſurgẽs accepit puerũ ⁊ matrem
eiꝰ nocte: ⁊ receſſit in egyptuʒ. Et erat ibi vſqʒ ad
obitum herodis vt adimpleret̃ quod dictum eſt
a dño per prophetã dicentẽ. Ex egypto vocaui fi
lium meũ. Tunc herodes vidẽs qm̃ illuſus eſſet
a magis: iratus eſt valde: ⁊ mittens occidit om̃es
pueros qui erãt in bethleẽ ⁊ in omnibus finibus
eius a bimatu ⁊ infra ſecundũ tẽpus quod exqui
ſierat a magis. Tunc adimpletũ eſt: quod dictuʒ
eſt per hieremiã prophetam dicentẽ. Uox in ra-
ma audita eſt: ploratus ⁊ vlulatꝰ multus: rachel
plorans filios ſuos ⁊ noluit conſolari qꝛ nõ ſunt.
Defuncto autẽ herode: ecce ãgelus dñi apparuit
in ſomnis ioſeph ĩ egypto dicẽs. Surge ⁊ accipe

puerũ ⁊ matrẽ eius ⁊ vade in terrã iſrael. Defun
cti ſunt enĩ qui q̃rebant animã pueri. Qui cõſur-
gens accepit puerũ ⁊ matrẽ eius ⁊ venit in terraʒ
iſrael. Audiẽs aũt ꝙ archelaꝰ regnaret in iudea
pro herode patre ſuo timuit illo ire: ⁊ admonitꝰ
in ſomnis receſſit in partes galilee. Et veniẽs ha
bitauit in ciuitate que vocatur nazareth: vt adim
pleretur quod dictum eſt per prophetas: quoniã
nazareus vocabitur. Cap. iij.

IN diebus aũt illis venit ioannes baptiſta
predicans in deſerto iudee ⁊ dicẽs. Peni-
tentiã agite appropinquabit enĩ regnũ celorum.
Hic eſt enim de quo dictũ eſt per eſaiã prophetã
dicentẽ. Uox clamãtis in deſerto parate viã do-
mini: rectas facite ſemitas eiꝰ. Ipſe autẽ ioãnes
habebat veſtimentũ de pilis camelorũ: ⁊ zonam
pelliceam circa lumbos ſuos. Eſca autem eiꝰ lo-
cuſte ⁊ mel ſilueſtre. Tunc exibat ad eum hiero-
ſolyma ⁊ omnis iudea: ⁊ omnis regio circa iorda
nem. Et baptizabantur ab eo in iordane confitẽ
tes peccata ſua. Uidens aũt multos phariſeorũ
⁊ ſaduceorũ: veniẽtes ad baptiſmũ ſuũ dixit eis.
Progenies viperarum: quis demonſtrabit vos
fugere a vẽtura ira. Facite ergo fructuʒ dignum
penitentie. Et ne velitis dicere intra vos patrem
habemus abraam. Dico enim vobis: qm̃ potẽs

eſt deus de lapidibus iſtis ſuſcitare filios abrae:
Iam enim ſecuris ad radicem arborũ poſita eſt.
Omnis ergo arbor q̄ non facit fructũ bonũ exci
detur: ꝛ in ignem mittet. Ego quidem baptizo
vos in aqua in penitentiã: qui autem poſt me ven
turus eſt: fortior me eſt: cuius nõ ſum dignus cal
ciamẽta portare. Ipſe vos baptizabit in ſpiritu
ſancto ꝛ igni. Cuiꝰ ventilabrũ in manu ſua: ꝛ per-
mũdabit areã ſuam: ꝛ congregabit triticũ in hor-
reum ſuũ: paleas autẽ cõburet igni inextinguibi
li. Tũc venit ieſus a galilea in iordanem ad ioan
nem vt baptizaret ab eo. Ioãnes autẽ prohibe
bat eum dicẽs. Ego a te debeo baptizari: ꝛ tu ve
nis ad me? Reſpõdens aũt ieſus dixit ei. Sine
modo. Sic enĩ decet nos implere omnẽ iuſticiã.
Tũc dimiſit eum. Baptizatus aũt ieſus cõfeſtĩ
aſcendit de aqua. Et ecce aperti ſunt ei celi: ꝛ vi-
dit ſpũm dei deſcendentẽ ſicut columbã: ꝛ venien
tem ſup ſe. Et ecce vox de celis dicens. Hic eſt fi
lius meꝰ dilectꝰ in quo mihi cõplacui. Cap. iiij.

Tunc ieſus ductus eſt in deſertum a ſpiritu
vt tentaret a diabolo: ꝛ cũ ieiunaſſet q̄dra-
ginta diebus ꝛ quadragita noctibus: poſtea eſu-
rijt. Et accedens tẽptator dixit ei. Si filius dei
es dic vt lapides iſti panes fiant. Qui reſpõdẽs
dixit. Scriptum eſt. Non in ſolo pane viuit ho-

mo: ſed in omni verbo quod procedit de ore dei.
Tũc aſſumpſit eũ diabolus in ſanctã ciuitatem:
ꝛ ſtatuit eum ſup pinaculum tẽpli: ꝛ dixit ei. Si
filius dei es mitte te deorſum. Scriptũ eſt enim:
quia angelis ſuis mandauit de te: ꝛ in manibus
tollẽt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tu-
um. Ait illi ieſus rurſum. Scriptũ eſt. Nõ tenta
bis dominũ deum tuũ. Iterũ aſſumpſit eum dia
bolus in montem excelſum valde: ꝛ oſtẽdit ei om
nia regna mũdi ꝛ gloriã eorũ: ꝛ dixit ei. Hec oĩa
tibi dabo: ſi cadens adoraueris me. Tũc dixit ei
ieſus. Vade ſathana. Scriptũ eſt enĩ. Dñz deũ
tuum adorabis ꝛ illi ſoli ſeruies. Tũc reliquit eũ
diabolus: ꝛ ecce angeli acceſſerũt ꝛ miniſtrabant
ei. Cũ autem audiſſet ieſus ꝙ ioannes traditus
eſſet: ſeceſſit in galileã ꝛ relicta ciuitate nazareth:
venit ꝛ habitauit in ciuitate capharnaum marĩti
ma: in finibus zabulõ ꝛ neptalim: vt adĩpleretur
quod dictũ eſt per eſaiam prophetã. Terra zabu
lon ꝛ terra neptalim: via maris iordanem galilee
gentiũ: populus q̄ ambulabat in tenebris vidit
lucem magnã: ꝛ ſedentibꝰ in regione vmbre mor
tis lux orta eſt eis. Exinde cepit ieſus predicare ꝛ
dicere. Penitentiã agite. Appropinquabit enĩ
regnũ celorũ. Ambulãs aũt ieſus iuxta mare ga
lilee vidit duos fratres ſymonẽ q̄ vocatur petrus

⁊ andream fratrē eiꝰ mittētes rete in mare. Erāt
eniꝫ piſcatores. Et ait illis: venite poſt me: ⁊ faciā
vos fieri piſcatores hominū. At illi continuo re-
lictis retibus ſecuti ſunt eum. Et procedēs inde
vidit alios duos fratres: iacobū zebedei ⁊ ioan-
nem fratrē eius in naui cum zebedeo patre eoruꝫ
reficientes retia ſua: ⁊ vocauit eos. Illi aūt ſtatī
relictis retibus ⁊ patre ſecuti ſunt eum. Et circu-
ibat ieſus totaꝫ galileā docēs in ſynagogis eoꝝ:
⁊ predicans euangeliū regni: ⁊ ſanās omnem lan-
guorem ⁊ omnē infirmitatē in populo. Et abijt
opinio eius in totā ſyriam ⁊ obtulerūt ei omnes
male habētes varijs lāguoribus ⁊ tormentis cō-
prehenſos: ⁊ qui demonia habebāt ⁊ lunaticos ⁊
paralyticos: ⁊ curauit eos. Et ſecute ſunt eū tur-
be multe de galilea ⁊ de capoli: ⁊ ḋ hieroſolymis
⁊ de iudea: ⁊ de trans iordanem. Caput. v.

Videns autē ieſus turbas: aſcendit in mon-
tem: ⁊ cū ſediſſet: acceſſerunt ad eum diſci-
puli eius: ⁊ aperiens os ſuum docebat eos dicēs.
Beati pauperes ſpiritu: quoniā ipſoꝝ eſt regnū
celorum. Beati mittes quoniā ipſi poſſidebunt
terram. Beati qui lugēt: quoniā ipſi conſolabū-
tur. Beati qui eſuriūt ⁊ ſitiunt iuſticiā: quoniam
ipſi ſaturabuntur. Beati miſericordes: quoniaꝫ
ipſi miſericordiam conſequentur. Beati mūdo

corde: quoniam ipſi deum videbūt. Beati paci-
fici: quoniā filij dei vocabūtur. Beati qui perſe-
cutionem patiūtur propter iuſticiam: quoniam
ipſorū eſt regnū celorum. Beati eſtis cū maledi-
xerint vobis homines ⁊ pſecuti vos fuerint ⁊ di-
xerīt omne malū aduerſuꝫ vos mentiētes ꝓpter
me. Gaudete ⁊ exultate: quoniam merces vr̄a co-
pioſa eſt in celis. Sic enī pſecuti ſunt ꝓphetas q̇
fuerunt ante vos. Vos eſtis ſal terre. Qḋ ſi ſal
euanuerit: in quo ſalietᷣ? Ad nihiluꝫ valet vltra:
niſi vt mittatur foras ⁊ cōculcetur ab hominibꝰ.
Vos eſtis lux mūdi. Non poteſt ciuitas abſcon-
di: ſupra montē poſita: neqꝫ accendūt lucernaꝫ ⁊
ponunt eam ſub modio ſed ſup candelabrū: vt lu-
ceat omnibus q̇ in domo ſunt. Sic luceat lux vr̄a
corā hominibꝰ vt videāt opa veſtra bona: ⁊ glori-
ficent patreꝫ vr̄m qui in celis eſt. Nolite putare
quoniā veni ſoluere legem aut ꝓphetas. Nō ve-
ni ſoluere: ſed adimplere. Amē q̇ppe dico vobis:
donec trāſeat celū ⁊ terra: iota vnū aut apex vnꝰ nō
pteribit a lege: donec oīa fiāt. Qui ergo ſoluerit
vnū ḋ mādatis iſtis minimis ⁊ docuerit ſic hoīes:
minimꝰ vocabiᷣ i regno celoꝝ q̇ aūt fecerit ⁊ docu-
erit: hic magnꝰ vocabiᷣ i regno celoꝝ. Dico autē
vobis: qꝛ niſi abūdauerit iuſticia vr̄a plus ꝙ ſcri-
barū ⁊ phariſeoꝝ: nō intrabitis i regnū celoꝛuꝫ.

Audiſtis quia dictū eſt antiquis: non occides: q̇
autem occiderit: reus erit iudicio. Ego autē dico
vobis: quia omnis q̇ iraſcitur fratri ſuo: reus erit
iudicio. Qui aūt dixerit fratri ſuo racha: re⁹ erit
concilio. Qui autē dixerit fatue: reus erit gehen
ne ignis. Si ergo offers munus tuuʒ ad altare ⁊
ibi recordatus fueris: quia frater tuus habet ali-
quid aduerſum te: relinque ibi mun⁹ tuū ante al-
tare: ⁊ vade prius recōciliari fratri tuo ⁊ tunc ve-
niens offeres munus tuū. Eſto conſentiēs aduer
ſario tuo cito dū es cum eo in via: ne tradat te ad-
uerſarius iudici: ⁊ iudex tradat te miniſterio ⁊ in
carcerē mittaris. Amen dico tibi: non exies inde
donec reddas nouiſſimū quadrātem. Audiſtis
quia dictū eſt antiquis nō mechaberis. Ego di-
co vobis: quia omnis q̇ viderit mulierē ad concu
piſcenduʒ eam: iā mechatus eſt eam in corde ſuo.
Quod ſi oculus tuus dexter ſcandalizat te: erue
eum ⁊ proijce abs te. Expedit enī tibi vt pereat
vnū membrorū tuorū: ꝙ totum corpus tuū mit-
tatur in gehēnam ignis. Et ſi dextera man⁹ tua
ſcandalizat te: abſcide eam ⁊ proijce abs te. Expe
dit enī tibi vt pereat vnum mēbrorū tuoruʒ: ꝙ to
tum corpus tuū eat in gehēnam. Dictū eſt auteʒ:
quicūqʒ dimiſerit vxorem ſuā: det ei libellū repu
dij. Ego aūt dico vobis: quia omnis q̇ dimiſerit

vxorem ſuā: excepta fornicationis cauſa: facit eaʒ
mechari: ⁊ qui dimiſſam duxerit: adulterat. Ite-
rum audiſtis quia dictū eſt antiquis: nō periura
bis: reddes autē dn̄o iuramenta tua. Ego autem
dico vobis: nō iurare omnino: neqʒ per celum q̇
thronus dei eſt: neqʒ per terrā: quia ſcabelluʒ eſt
pedū eius. Neqʒ ꝑ hieroſolymā: quia ciuitas eſt
magni regis. Neqʒ ꝑ caput tuuʒ iuraueris: quia
nō potes vnū capillū albū facere aut nigrū. Sit
autem ſermo veſter: eſt eſt: non non: qđ autem his
abundātius eſt a malo eſt. Audiſtis quia dictuʒ
eſt: oculū pro oculo: dentē pro dente. Ego autem
dico vobis nō reſiſtere malo: ſed ſi quis te percuſ
ſerit in dexterā maxillā tuam: prebe illi ⁊ alteraʒ:
⁊ ei qui vult tecum in iudicio cōtendere: ⁊ tunicā
tuam tollere: dimitte ei ⁊ palliū: ⁊ quicūqʒ te an-
gariauerit mille paſſus: vade cuʒ illo ⁊ alia duo.
Qui autem petit ad te: da ei: ⁊ volenti mutuare
a te: ne auertaris. Audiſtis quia dictum eſt: dili-
ges proximū tuū: ⁊ odio habebis inimicū tuum.
Ego autē dico vobis: diligite inimicos veſtros:
benefacite his qui oderūt vos: ⁊ orate pro perſe-
quentibus ⁊ calūniantibus vos: vt ſitis filij pr̄is
veſtri qui in celis eſt: qui ſolē ſuum oriri facit ſuꝑ
bonos ⁊ malos: ⁊ pluit ſuꝑ iuſtos ⁊ iniuſtos. Si
enī diligitis eos qui vos diligūt quā mercedem

habebitis? Nōne ꝛ publicani hoc faciunt? Et ſi
ſalutaueritis fratres veſtros tantū: quid ampli⁹
facitis? Nōne ꝛ ethnici hoc faciūt? Eſtote ergo
vos pfecti ſicut ꝛ pr̄ vr̄ celeſtis pfect⁹ ē. Cap. vi.
Attendite: ne iuſticiam vr̄am faciatis coram
hominib⁹ vt videamini ab eis alioquī mer
cedem nō habebitis apud pr̄em vr̄m qui in celis
eſt. Cū ergo facis elemoſynā: noli tuba canere an
te te: ſicut hypocrite faciūt in ſynagogis ꝛ ī vicis
vt honorificent̄ ab hoīb⁹. Amē dico vobis re-
ceperunt mercedē ſuam. Te aūt faciente elemo-
ſynam neſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera tua:
vt ſit elemoſyna tua in abſcondito: ꝛ pater tuus q̄
videt in abſcōdito reddet tibi. Et cū oratis nō eri
tis ſicut hypocrite qui amāt in ſynagogis ꝛ in an-
gulis platearū ſtantes orare: vt videantur ab ho
minib⁹. Amē dico vobis: receperunt mercedem
ſuā. Tu aūt cū oraueris: intra in cubiculū tuum:
ꝛ clauſo oſtio: ora patrē tuū in abſcondito: ꝛ pat̄
tuus q̄ videt in abſcōdito reddet tibi. Orātes aūt
nolite multū loqui: ſicut ethnici faciūt. Putāt enī
ꝙ in multiloquio ſuo exaudiātur. Nolite ergo aſ-
ſimilari eis. Scit enī pater veſter quid opus ſit
vobis: anteq̄ꝫ petatis eum. Sic ergo vos orabi-
tis. Pater nr̄ qui es in celis: ſanctificetur nomē
tuū. Adueniat regnū tuū. Fiat voluntas tua: ſi-

cut in celo ꝛ in t̄ra. Panē nr̄m ſupſubſtātialem
da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nr̄a: ſi-
cut ꝛ nos dimittim⁹ debitoribus nr̄is. Et ne nos
īducas in tēptationē: ſed libera nos a malo. amē.
Si enim dimiſeritis hoībus peccata eoꝝ: dimit
tet ꝛ vobis pater veſter celeſtis delicta veſtra. Si
aūt nō dimiſeritis hoībus nec pr̄ veſter dimittet
vobis peccata veſtra. Cū aūt ieiunatis nolite fie-
ri ſicut hypocrite triſtes. Extermināt enī facies
ſuas: vt pareant hoībus ieiunātes. Amē dico vo
bis: q2 receperūt mercedē ſuā. Tu autē cum ieiu
nas: vnge caput tuū: ꝛ faciē tuā laua: ne videaris
hominibus ieiunās: ſed pr̄i tuo qui eſt in abſcon-
ſo: ꝛ pr̄ tuus q̄ videt ī abſcōſo reddet tibi. Nolite
theſaurizare vobis theſauros in terra: vbi erugo
ꝛ tinea demolit̄: ꝛ vbi fures effodiūt ꝛ furantur.
Theſaurizate aūt vobis theſauros ī celo: vbi nec
erugo nec tīea d̄molit̄: ꝛ vbi fures nō effodiūt nec
furant̄. Ubi ē theſaur⁹ tu⁹: ibi ē cor tuū. Lucer
na corpis tui ē ocul⁹ tu⁹. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit ſim
plex: totū corp⁹ tuū lucidū erit. Si aūt ocul⁹ tu⁹
fuerit neq̄ꝫ: totū corp⁹ tuū tenebroſū erit. Si ḡ lu
mē qḋ i te ē: tenebre ſūt: ipe tenebre q̄nte erūt? Ne
mo pōt duob⁹ dn̄is ſeruire: aut enī vnū odio hēbit
ꝛ alteꝝ diliget: aut vnū ſubſtiebit ꝛ alteꝝ cōtēnet.
Non poteſtis deo ſeruire ꝛ mamone. Ideo dico.

vobis.ne ſolliciti ſitis anime veſtre quid mandu⸗
cetis:neqꝫ coꝛpoꝛi veſtro quid induamini. Non
ne anima plus eſt ꝙ̄ eſca:⁊ coꝛpus pluſꝙ̄ veſtimē
tum? Reſpicite volatilia celi q̄ non ſerunt neqꝫ
metūt:neqꝫ cōgregāt in hoꝛrea:⁊ pater veſter ce
leſtis paſcit illa. Nōne vos magis pluris eſtis il
lis? Quis aūt veſtrum cogitans poteſt adijcere
ad ſtaturā ſuā cubitū vnū. Et de veſtimētis quid
ſolliciti eſtis. Cōſiderate lilia agri quomodo creſ
cunt. Nō laboꝛant neqꝫ nent. Dico autē vobis:
quoniā nec Salomon in omni gloꝛia ſua coope⸗
ratus eſt ſicut vnū ex iſtis. Si eni fenū agri quod
hodie eſt ⁊ cras in clibanū mittit̄ deus ſic veſtit:
quātomagis vos modice fidei. Nolite ergo ſolli
citi eſſe dicētes:quid mādducabimus:aut quid bi
bemus:aut quo operiemur? Hec eni oīa gentes
inquirunt. Scit eni pat̄ veſter qꝛ his oībus indi
getis. Querite ergo pꝛimū regnū dei ⁊ iuſticiaꝫ
eius:⁊ hec oīa adijcient̄ vobis. Nolite ergo ſol⸗
liciti eſſe in craſtinū. Craſtinus eniꝫ dies ſollicit⁹
erit ſibijpſi. Sufficit diei malicia ſua. Cap. vij.

Nolite iudicare ⁊ non iudicabimini:nolite
condēnare ⁊ non condēnabimini. In quo
eni iudicio iudicaueritis:iudicabimini:⁊ in qua
menſura mēſi fueritis:remetietur vobis. Quid
aūt vides feſtucā in oculo fratris tui:⁊ trabem in

oculo tuo non vides? Aut quomodo dicis fratri
tuo:frater ſine eijciā feſtucā de oculo tuo:⁊ ecce tra
bes in oculo tuo? Hypocrita eijce pꝛimū trabem
de oculo tuo:⁊ tūc videbis eijcere feſtucā de oculo
fratris tui. Nolite ſanctū dare canib⁹:neqꝫ mitta⸗
tis margaritas vr̄as ante poꝛcos:neqꝫ foꝛte cōcul
cent eas pedib⁹ ſuis:⁊ canes cōuerſi dirūpāt vos.
Petite ⁊ dabit̄ vobis:q̄rite ⁊ inuenietis:pulſate
⁊ aperietur vobis. Omnis eni q̄ petit accipit:⁊ q̄
querit iuenit:⁊ pulſanti aperietur. Aut quis ē ex
vobis homo quē ſi petierit fili⁹ ſuus paneꝫ:nū q̄d
lapidē poꝛriget ei? Aut ſi piſcem petierit:nūquid
ſerpentē poꝛriget ei? Si ergo vos cū ſitis mali:no
ſtis bona data dare filijs vr̄is quātomagis pater
veſter q̄ in celis ē dabit bona petētibus ſe: Om̄ia
ergo q̄cunqꝫ vultis vt faciāt vobis hoīes ⁊ vos fa
cite illis. Hec eſt eni lex ⁊ ꝓphete. Intrate per an
guſtā poꝛtā:qꝛ lata poꝛta ⁊ ſpacioſa via eſt q̄ ducit
ad ꝑditionē:⁊ multi ſunt qui intrāt per eā. Quaꝫ
anguſta poꝛta ⁊ arta via eſt q̄ ducit ad vitā:⁊ pau⸗
ci ſunt qui inueniūt eā. Attendite a falſis pꝛophe⸗
tis:qui veniūt ad vos in veſtimētis ouiū:intrinſe⸗
cus autē ſunt lupi rapaces. A fructibus eoꝝ co⸗
gnoſcetis eos. Nunquid colligūt de ſpinis vuas:
aut de tribulis ficus? Sic om̄is arboꝛ bona:bo⸗
nus fruct⁹ facit:mala autē arboꝛ:malos fructus fa
cit. Nō pōt autē arboꝛ mala bonos fruct⁹ facere:

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

neqʒ arboꝛ bona malos fructus facere. Omnis ar
boꝛ q̄ non facit fructū bonū excidetur: ꝛ in ignem
mittet. Ideo ex fructibꝰ eorum cognoſcetis eos.
Nō oīs qui dicit mihi dn̄e dn̄e intrabit in regnuʒ
celoꝝ: ſed q̄ facit volūtatē pr̄is mei q̄ in celis ē: ipſe
intrabit in regnū celoꝝ. Multi dicent mihi in il
la die: dn̄e dn̄e: nōne in nomine tuo ꝑphetauimꝰ: ꝛ
in nomīe tuo demonia eiecimꝰ: ꝛ in noīe tuo virtu-
tes multas fecimꝰ: ꝛ tūc cōfitebor illis: qꝛ nūꝙ̄ no
ui vos. Diſcedite a me oēs q̄ opamini iniq̄tatem.
Omis ergo q̄ audiuit verba mea hec ꝛ facit ea: aſſi
milabit viro ſapiēti q̄ edificauit domuʒ ſuā ſupra
petrā: ꝛ deſcēdit pluuia ꝛ venerūt flumina ꝛ flaue
rūt vēti ꝛ irruerūt in domū illā ꝛ nō cecidit. Fūda-
ta eni erat ſup petrā. Et oīs q̄ audit verba mea hec
ꝛ non facit ea: ſimilis erit viro ſtulto q̄ edificauit
domū ſuā ſup arenā: ꝛ deſcēdit pluuia ꝛ venerunt
flumīa: ꝛ flauerūt vēti ꝛ irruerūt in domū illā: ꝛ ce-
cidit: ꝛ fuit ruina eiꝰ magna. Et factū eſt cū conſu-
maſſet ieſus verba hec: admirabant turbe ſup do
ctrina eiꝰ. Erat aūt docēs eos ſicut poteſtatem ha
bens: ꝛ non ſicut ſcribe eorū ꝛ phariſei. Cap. viij.

CUm aūt deſcēdiſſet ieſus de mōte ſecute ſūt
eū turbe multe. Et ecce leproſus veniēs ado
rabat eum dicēs. Dn̄e ſi vis potes me mūdare. Et
extendēs ieſus manū: tetigit euʒ dicēs. Volo: mū
dare. Et cōfeſtī mūdata ē lepra eiꝰ. Et ait illi ieſus.

Vide nemini dixeris: ſed vade oſtēde te ſacerdo-
ti ꝛ offer munus tuū qd̄ p̄cepit moyſes i teſtimo
niū illis. Cū aūt introiſſet capharnauʒ: acceſſit ad
eū centurio rogās eū ꝛ dicēs. dn̄e puer meꝰ iacet in
domo paralyticꝰ: ꝛ male torquet. Et ait illi ieſus.
Ego veniā ꝛ curabo eū. Et reſpōdens cēturio ait.
Dn̄e nō ſum dignus vt itres ſub tectū meū: ſed tm̄
dic verbo ꝛ ſanabitur puer meꝰ. Nā ꝛ ego hō ſum
ſub poteſtate cōſtitutꝰ habēs ſub me milites: ꝛ di-
co huic vade ꝛ vadit: ꝛ alio veni ꝛ venit: ꝛ ſeruo
meo fac hoc ꝛ facit. Audiēs aūt ieſus miratꝰ eſt: ꝛ
ſequentibꝰ ſe dixit. Amen dico vobis: non inueni
tantā fidē in iſrael. Dico aūt vobis ꝙ multi ab ori
ente ꝛ occidēte veniēt ꝛ recūbent cū abraā ꝛ iſaac ꝛ
iacob in regno celoꝝ filij aūt regni eijcient in tene
bras exteriores. Ibi erit fletus ꝛ ſtridoꝛ dentiuʒ.
Dixit ieſus centurioni: vade: ꝛ ſicut crediſti fiat
tibi. Et ſanatꝰ eſt puer ex illa hora. Et cuʒ veniſſet
ieſus in domū petri vidit ſocrū eius iacentē ꝛ febri
citantē: ꝛ tetigit manū eiꝰ ꝛ dimiſit eū febris ꝛ ſur-
rexit ꝛ miniſtrabat eis. Veſpere aūt facto: obtule
rūt ei mltos demōia habētes: ꝛ eijciebat ſpūs x̄bo
ꝛ oēs male habētes curauit: vt adipleret qd̄ dictū
eſt ꝑ eſaiā ꝑphetā dicētē. Ipſe īfirmitates nr̄as ac
cepit: ꝛ egrotatiōes nr̄as portauit. Vidēs aūt ie-
ſus turbas mltas circū ſe: iuſſit diſcipulos ire trāſ
fretū. Et accedēs vnꝰ ſcriba ait illi. Magr̄ ſeqr te

quōcūqꝫ ieris. Et dicit ei ieſus. Uulpes foueas
habēt: ⁊ volucres celi nidos: filius auteꝫ hominis
nō habet vbi caput ſuū reclinet. Alius aūt de diſci-
pulis eiꝰ: ait illi. Dn̄e ꝑmitte me primū ire ⁊ ſepe-
lire p̄rem meū. Jeſus aūt ait illi. Sequere me ⁊ di
mitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. Et aſcendē
te eo in nauiculā: ſecuti ſunt eū diſcipuli eiꝰ: ⁊ ecce
motus magnꝰ factꝰ eſt in mari: ita vt nauicula ope
rire᷑ fluctibus. Ipſe vero dormiebat. Et acceſſe-
runt ad eū diſcipuli eiꝰ: ⁊ ſuſcitauerūt euꝫ dicētes.
Dn̄e ſalua nos perimꝰ. Et dicit eis ieſus. Quid
timidi eſtis modice fidei? Tūc ſurgēs imꝑauit vē
tis ⁊ mari: ⁊ facta eſt tranquillitas magna. Porro
hoīes mirati ſunt dicētes: Qualis eſt hic: qꝛ vēti
⁊ mar obediunt ei? Et cū veniſſet ieſus trās fretū
in regionē geraſenorū: occurrerūt ei duo habētes
demonia de monumētis exeūtes ſeui nimis: ita vt
nemo poſſet trāſire per viā illam. Et ecce clamaue
rūt dicentes. Quid nobis ⁊ tibi ieſu fili dei? Ue-
niſti huc ante tēpus torquere nos. Erat autē nō lō
ge ab illis grex multoꝝ porcorū paſcens. Demo-
nes autē rogabāt eum dicētes. Si eiicis nos hinc
mitte nos in gregem porcorū. Et ait illis. Ite. At
illi exeuntes abierūt in porcos. Et ecce magno im
petu abiit totꝰ grex per p̄ceps ī mare: ⁊ mortui ſūt
in aquis. Paſtores autē fugerunt ⁊ venientes in
ciuitatem: nūciauerūt hec omnia: ⁊ de his qui de-

monia habuerāt. Et ecce tota ciuitas exiit obuiaꝫ
ieſu: ⁊ viſo eo rogabant eum: vt tranſiret a finibus
eorum. Caput .ix.

AScendēs ieſus in nauiculaꝫ tranſfretauit: ⁊
venit in ciuitatē ſuā. Et ecce offerebant ei pa
ralyticū iacentem in lecto. Uidēs aūt ieſus fidem
illorū: dixit paralytico. Cōfide fili. Remittuntur
tibi peccata tua. Et ecce quidā de ſcribis dixerunt
intra ſe. Hic blaſphemat. Et cū vidiſſet ieſus cogi
tationes eorū dixit. Ut quid cogitatis mala ī cor
dibus vr̄is? Quid eſt facilius dicere: dimittun᷑
tibi peccata tua: an dicere. ſurge ⁊ ābula? Ut aūt
ſciatis qꝛ filius hominis habet poteſtateꝫ in terra
dimittendi peccata: tunc ait paralytico. Surge tol
le lectum tuū ⁊ vade in domū tuā: ⁊ ſurrexit: ⁊ abi
it in domū ſuam. Uidētes autē turbe timuerunt
⁊ glorificauerunt deū qui dedit poteſtatē talem ho
minibus. Et cū tranſiret inde ieſus: vidit hominē
ſedentē in theloneo mattheū nomīe. Et ait illi. Se
quere me. Et ſurgens ſecutus eſt eum. Et factuꝫ
eſt diſcūbente eo in domo: ecce multi publicani et
peccatores venientes diſcūbebant cū ieſu ⁊ diſci-
pulis eius. Et vidētes phariſei dicebant diſcipu-
lis eius. Quare cū publicanis ⁊ peccatoribꝰ mā
ducat magiſter veſter? At ieſus audiēs ait. Non
eſt opus valentibus medico: ſed male habentibꝰ.
Euntes autem diſcite quid eſt: miſericordiaꝫ volo

⁊ nō ſacrificiū. Nō eni veni vocare iuſtos: ſʒ pecca
tores. Tūc acceſſerūt ad eū diſcipuli ioannis: dicē
tes. Quare nos ⁊ phariſei ieiunamus frequēter:
diſcipuli aūt tui nō ieiunāt? Et ait illis ieſus. Nū
quid poſſunt filij ſpōſi lugere q̄diu cū illis eſt ſpō
ſus? Venient aūt dies cū auferetur ab eis ſpōſus:
⁊ tunc ieiunabūt. Nemo aūt imittit cōmiſſurā pā
ni rudis ī veſtimētū vet⁹. Tollit eni plenitudinem
ei⁹ a veſtimēto: ⁊ peior ſciſſura fit. Neqʒ mittūt vi
nū nouū in vtres veteres. Alioqui rūpunt̄ vtres
⁊ vinū effundit̄: ⁊ vtres pereunt. Sed vinū nouū
in vtres nouos mittūt: ⁊ ambo cōſeruātur. Hec il
lo loquēte ad eos: ecce princeps vn⁹ acceſſit ⁊ ado
rabat eū dicēs. Dn̄e filia mea modo defuncta eſt:
ſed veni ipone manū tuā ſup eā: ⁊ viuet. Et ſurgē s
ieſus ſeq̄batur eū ⁊ diſcipuli eius. Et ecce mulier
q̄ ſanguis fluxū patiebatur duodecī ānis acceſſit
retro: ⁊ tetigit fimbriā veſtimēti ei⁹. Dicebat eniʒ
intra ſe. Si tetigero tm̄ veſtimentū eius: ſalua ero.
At ieſus cōuerſus ⁊ vidēs eaʒ dixit. Cōfide filia.
Fides tua te ſaluaʒ fecit. Et ſalua facta eſt mulier
ex illa hora. Et cū veniſſet ieſus in domū p̄cipis:
⁊ vidiſſet tibicines ⁊ turbā tumultuātem dicebat.
Recedite: nō eſt enim mortua puella: ſed dormit.
Et deridebāt eum. Et cū eiecta eſſet turba itrauit
⁊ tenuit manū eius ⁊ dixit. Puella ſurge. Et ſur-
rexit puella: ⁊ exijt fama hec ī vniuerſam t̄rraʒ. Et

trāſeūte īde ieſu: ſecuti ſunt eū duo ceci clamātes ⁊
dicētes. Miſerere nr̄i fili dd̄. Cū aūt veniſſet do-
mū: acceſſerūt ad eū ceci: ⁊ dicit eis ieſus. Credi-
tis q᷑ hoc poſſuʒ facere vobis? Dicunt ei. Vtiqʒ
dn̄e. Tūc tetigit oculos eoꝝ dicēs. Scd̄m fidē ve
ſtrā fiat vobis. Et apti ſunt oculi eoꝝ. Et cōmina-
tus ē illis ieſus: dicēs. Videte ne q̄s ſciat. Illi aūt
exeūtes diffamauerūt eū in tota t̄rra illa. Egreſſis
aūt illis: ecce obtulerūt ei hoīeʒ mutū demoniū ha
bentē: ⁊ eiecto demonio: locutus ē mut⁹ et mirate
ſunt turbe dicētes. Nūquā apparuit ſic in iſrael.
Phariſei aūt dicebāt. In p̄cipe demonioꝝ ei-
cit demones. Et circūibat ieſus oēs ciuitates ⁊ ca
ſtella docēs in ſynagogis eoꝝ ⁊ p̄dicās euāgeliuʒ
regni ⁊ curās oēʒ lāguorē ⁊ oēʒ infirmitateʒ. Vi-
dēs aūt turbas miſertus ē eis: q᷑ erāt vexati ⁊ iacē
tes ſicut oues nō hn̄tes paſtorē. Tūc dixit diſcipu
lis ſuis. Meſſis q̄dē multa operarij aūt pauci. Ro
gate ergo dominuʒ meſſis vt mittat operarios in
meſſem ſuam. Caput. x.

Et cōuocatis duodecī diſcipulis ſuis dedit il-
lis poteſtatē ſpirituū imūdoꝝ vt eijcerēt eos
⁊ curarēt oēʒ lāguorē ⁊ oēʒ ifirmitatē. Duodecim
aūt diſcipuloꝝ nomia ſūt hec. Prim⁹ ſimō q̄ dr̄ pe
tr⁹: ⁊ ādreas frat̄ ei⁹. philipp⁹ ⁊ bartholome⁹ iaco
b⁹ zebedei. ⁊ ioānes frat̄ ei⁹. thomas ⁊ mattheus.
publican⁹. ⁊ iacob⁹ alphei. ⁊ thade⁹. ſimō chana-

neus: ⁊ iudas ſcariothis: qui ⁊ tradidit euȝ. Hos
duodecim miſit ieſus: pꝛecipiens eis ⁊ dicens. In
viam gentiũ ne abieritis: ⁊ in ciuitates ſamarita-
noꝛũ ne intraueritis: ſed potiꝰ ite ad oues q̄ perie-
runt domꝰ iſrael. Euntes aũt pꝛedicate dicẽtes: qꝛ
appꝛopinquabit regnũ celoꝛum: infirmos curate:
moꝛtuos ſuſcitate: lepꝛoſos mundate: demones eij
cite: gratis accepiſtis: gratis date. Nolite poſſide
re aurũ: neqȝ argentũ: neqȝ pecuniã in zonis vr̄is.
Nõ perã in via: neqȝ duas tunicas: neqȝ calciamẽ
ta: neqȝ virgã. Dignꝰ eſt enĩ oꝑarius cibo ſuo. In
quãcũqȝ aũt ciuitatẽ aut caſtellũ ĩtraueritis: inter-
rogate quis ĩ ea dignꝰ ſit ⁊ ibi manete donec exea-
tis. Intrãtes aũt ĩ domũ: ſalutate eã dicẽtes. Pax
huic domui. Et ſiquidẽ fuerit domus illa digna
veniet pax veſtra ſuꝑ eã: ſi aũt nõ fuerit digna: pax
veſtra reuertet̃ ad vos. Et q̇cũqȝ non recepit vos:
neqȝ audierit ſermones veſtros: exeuntes foꝛas d̄
domo vel ciuitate: excutite puluerẽ de pedibus ve
ſtris. Amẽ dico vobis: tollerabilius erit terre ſo-
domoꝝ ⁊ gomoꝛreoꝛũ in die iudicij q̃ illi ciuitati.
Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝛuȝ.
eſtote ergo pꝛudẽtes ſicut ſerpẽtes: ⁊ ſimplices ſi-
cut colũbe. Cauete autẽ ab hominibus. Tradent
enĩ vos in cõcilijs: ⁊ in ſynagogis ſuis. Flagella-
bũt vos: ⁊ ad pꝛeſides ⁊ ad reges ducemini ꝓpter
me: in teſtimoniũ illis ⁊ gẽtibus. Cũ autẽ tradent

vos: nolite cogitare quomodo aut quid loquami-
ni. Dabit̃ enĩ vobis in illa hoꝛa q̇d loq̄mini. Nõ
enim vos eſtis qui loq̄mini: ſed ſpũs pr̄is veſtri q̇
loquit̃ in vobis. Tradet aũt frater fratrẽ in moꝛtẽ
⁊ pater filiũ: ⁊ inſurgẽt filij in parẽtes ⁊ moꝛte eos
afficiẽt: ⁊ eritis odio omnibꝰ hoĩbus ꝓpter nomẽ
meũ. Qui aũt ꝑſeuerauerit vſqȝ in finẽ hic ſaluus
erit. Cũ aũt ꝑſequent̃ vos in ciuitate iſta: fugite in
aliã. Amẽ dico vobis: nõ cõſummabitis ciuitates
iſrael: donec veniat filiꝰ hoĩs. Nõ eſt diſcipulꝰ ſu
per magiſtrũ: nec ſeruus ſuꝑ dñm ſuum. Sufficit
diſcipulo vt ſit ſicut magiſter eiꝰ: ⁊ ſeruo ſicut dñs
eiꝰ. Si pr̄em familias beelzebub vocauerũt q̃to-
magis domeſticos eiꝰ: Ne ergo timueritis eos.
Nihil enĩ eſt opertũ q̇d non reuelet̃: ⁊ occultũ q̇d
non ſciat̃. Quod dico vobis in tenebꝛis dicite in
lumine: ⁊ q̇d in aure auditis pꝛedicate ſuꝑ tecta:
Et nolite timere eos qui occidũt coꝛpus: aĩam aũt
nõ poſſunt occidere: ſed potiꝰ timete eum q̇ poteſt
⁊ aĩam ⁊ coꝛpus perdere in gehẽnam. Nõne duo
paſſeres aſſe veneũt: Et vnus ex illis nõ cadet ſuꝑ
terrã ſine patre vr̄o: veſtri autem ⁊ capilli capitis
oẽs numerati ſũt. Nolite ergo timere: multis paſ-
ſeribus melioꝛes eſtis vos. Oĩs ergo qui confi-
tebitur me coꝛã hominibꝰ cõfiteboꝛ ⁊ ego eũ coꝛã
patre meo qui in celis eſt. Qui aũt negauerit me
coꝛã hoĩbus: negabo ⁊ ego eũ coꝛam patre meo q̇

ſn celis eſt. Nolite arbitrari: qꝛ veneri pacē mitte-
re in terrā. Nō veni pacē mittere: ſed gladiū. Ue
ni enī ſepare hoīeꝫ aduerſus pr̄eꝫ ſuū: ⁊ filiā aduer
ſus matrē ſuā: ⁊ nurū aduerſus ſocrū ſuā: ⁊ inimici
hoīs domeſtici eius. Qui amat pr̄em aut matreꝫ
plus q̄ꝫ me: nō eſt me dign⁹. Et q̄ amat filiū aut fi
liā ſuꝑ me nō eſt me dignus. Et q̄ nō accipit cruceꝫ
ſuā ⁊ ſequit̄ me: nō eſt me dignus. Qui īuenit ani
mā ſuā ꝑdet illā: ⁊ q̄ perdiderit aīam ſuā ꝓpter me
īueniet eam. Qui recipit vos me recipit: ⁊ q̄ me re
cipit: recipit eū qui me miſit. Qui recipit ꝓphetā
ſn noīe ꝓphete: mercedē ꝓphete accipiet. Et q̄ re-
cipit iuſtū in noīe iuſti: mercedeꝫ iuſti accipiet. Et
quicūqꝫ potū dederit vni ex mininis iſtis calicem
aque frigide tm̄ in noīe diſcipuli: amē dico vobis:
non perdet mercedem ſuam. Caput. xj.

E T factū eſt cū cōſummaſſet ieſus pꝛecipiēs
duodeci diſcipulis ſuis: trāſijt inde vt doce-
ret ⁊ pꝛedicaret in ciuitatibus eoꝝ. Joānes auteꝫ
cū audiſſet in viculis oꝑa xp̄i: mittēs duos de diſci
pulis ſuis: ait illi. Tu es qui vēturus es: an aliū ex
pectamus? Et reſpōdes ieſus ait illis. Euntes re
nunciate ioāni q̄ audiſtis ⁊ vidiſtis. Ceci vident:
claudi ambulāt: lepꝛoſi mundātur: ſurdi audiunt:
moꝛtui reſurgūt: paupes euāgelizātur: ⁊ beatus ē
q̄ non fuerit ſcādalizatus in me. Jllis aūt abeunti
bus: cepit ieſus dicere ad turbas de ioāne. Quid

exiſtis in deſertū videre? Harūdinem vento agi-
tatā? Sed quid exiſtis videre? Hoīem mollibus
veſtitū? Ecce qui mollibus veſtiunt̄ in domib⁹ re
gū ſunt. Sed q̄d exiſtis videre? Pꝛophetā. Etiā
dico vobis ⁊ pluſq̄ꝫ ꝓphetā. Hic eſt enī d̄ quo ſcri
ptū eſt. Ecce ego mitto angeluꝫ meū ante faciē tuā
qui p̄parabit viā tuā ante te. Amē dico vobis: nō
ſurrexit inter natos mulierū maioꝛ ioāne baptiſta.
Qui autē minoꝛ eſt in regno celoꝝ: maioꝛ eſt illo.
A diebus autē ioānis baptiſte vſqꝫ nunc regnuꝫ
celoꝝ vi patitur: ⁊ violēti rapiūt illud. Oīnes enī
ꝓphete ⁊ lex vſqꝫ ad ioāneꝫ ꝓphetauerūt: ⁊ ſi vul
tis recipere ipſe eſt helias q̄ venturus ē. Qui hēt
aures audiēdi audiat. Cui autem ſimilē eſtimabo
generationem iſtam. Similis eſt pueris ſedenti-
bus in foꝛo qui clamantes coequalib⁹ dicunt. Ce-
cinimus vobis ⁊ nō ſaltaſtis: lamētauimus ⁊ non
planxiſtis. Uenit enim ioānes neqꝫ manducans
neqꝫ bibens: ⁊ dicūt demonium habet. Uenit fi-
lius hominis manducans ⁊ bibēs: ⁊ dicunt: ecce
homo voꝛax ⁊ potatoꝛ vini publicanoꝝ ⁊ peccato-
rum amicus. Et iuſtificata eſt ſapientia a filijs ſu-
is. Tunc cepit expꝛobꝛare ciuitatibus in quibus
facte ſunt plurime virtutes eius: quia non egiſſent
penitentiam. Ue tibi coꝛozaim: ve tibi bethſaida
quia ſi in tyꝛo ⁊ ſidone facte eſſent virtutes que fa
cte ſunt in vobis: olim in cilicio ⁊ cinere peniten-

tiā egiſſent. Ueruntamē dico vobis: tyro ⁊ ſidoni
remiſſius erit in die iudicij ꝙ̄ vobis. Et tu caphar
naum: nūquid vſqꝫ in celū exaltaberis? Uſqꝫ in
infernū deſcendes. Quia ſi in ſodomis facte fuiſ-
ſent virtutes q̄ facte ſunt in te: forte māſiſſent vſqꝫ
in hāc diē. Ueruntamē dico vobis qꝛ terre ſodo-
morū remiſſius erit in die iudicij ꝙ̄ tibi. In illo tē-
pore rn̄dens ieſus dixit. Cōfiteor tibi pater domi-
ne celi ⁊ terre: qꝛ abſcōdiſti hec a ſapiētibus ⁊ pru
dentibꝰ: ⁊ reuelaſti ea paruulis: Ita pater qm̄ ſic
fuit placitū ante te. Omnia mihi tradita ſunt a pa
tre meo. Et nemo nouit filiū niſi pater: neqꝫ patrē
quis nouit niſi filius: ⁊ qui voluerit filiꝰ reuelare.
Uenite ad me oēs qui laboratis ⁊ onerati eſtis
⁊ ego reficiā vos. Tollite iugū meum ſup vos: ⁊
diſcite a me qꝛ mittis ſum ⁊ humilis corde: ⁊ inue-
nietis requiem animabus veſtris. Iugū enī meū
ſuaue eſt: ⁊ onus meū leue. Caput. xij.

IN illo tempore abijt ieſus per ſata ſabbato:
diſcipuli aūt eius eſuriētes ceperunt vellere
ſpicas ⁊ māducare. Phariſei aūt videntes dixe-
rūt ei. Ecce diſcipuli tui faciūt quod nō licet eis fa
cere ſabbatis. At illi dixit eis. Nō legiſtis q̄d fece
rit dauid qn̄ eſuriſt ⁊ qui cū eo erant: quomodo in
trauit in domū dei ⁊ panes ꝓpoſitionis comedit:
quos nō licebat ei edere: neqꝫ his qui cū eo erant:
niſi ſolis ſacerdotibꝰ? Aut nō legiſtis i lege quia

ſabbatis ſacerdotes in tēplo ſabbatū violant ⁊ ſi-
ne crimine ſunt? Dico aūt vobis quia templo ma
ior eſt hic. Si autē ſciretis quid eſt miſericordiam
volo ⁊ nō ſacrificiū: nūquā cōdēnaſſetis innocen-
tes. Dn̄s enī eſt filius hoīs ⁊ ſabbati. Et cū inde
tranſiſſet: venit in ſynagogā eoꝝ. Et ecce homo ma
num habēs aridā ⁊ interrogabāt eū dicētes. Si li
cet ſabbatis curare: vt accuſarēt eum. Ipſe autem
dixit illis. Quis erit ex vobis homo qui habeat
ouem vnam: ⁊ ſi ceciderit hec ſabbatis in foueam:
⁊ nonne tenebit ⁊ leuabit eam? Quanto magis
melior eſt homo oue? Ita licet ſabbatis bene fa-
cere. Tunc ait homini. Extende manū tuam: ⁊ ex-
tendit ⁊ reſtituta eſt ſanitati ſicut altera. Exeuntes
autē phariſei conſiliū faciebāt aduerſus eum quo-
modo ꝑderēt eum. Ieſus aūt ſciēs receſſit inde: ⁊
ſecuti ſunt eū multi: ⁊ curauit eos oēs. Et precepit
eis: ne manifeſtū eū facerēt: vt adimpleretur q̄d di
ctū eſt ꝑ Eſaiam ꝓphetā dicentē. Ecce puer meꝰ
quē elegit: dilectꝰ meus in quo bene cōplacuit ani
me mee. Ponā ſpiritū meū ſuper eū: ⁊ iudiciū gē-
tibus nūciabit. Nō contēdet neqꝫ clamabit: neqꝫ
audiet aliquis in plateis vocē eius. Harūdinem
quaſſatā nō cōfriget ⁊ lignū fumigās nō extiguet:
donec eijciat ad victoriā iudiciū: ⁊ in nomine eius
gentes ſperabūt. Tūc oblatus eſt ei demoniū ha
bens cecus ⁊ mutꝰ ⁊ curauit eum ita vt loqueret̄

⁊ videret: ⁊ ſtupebāt oēs turbe ⁊ dicebāt. Nūqd
hic eſt filiꝰ dauid? Phariſei autē audientes dixe
runt. Hic nō eijcit demones niſi in beelzebub pri
cipe demonioꝝ. Ieſus aūt ſciēs cogitationes eoꝝ
dixit eis. Omne regnū diuiſuꝫ cōtra ſe d̄ſolabitur
⁊ omnis ciuitas vel domꝰ diuiſa cōtra ſe non ſtabit.
Et ſi ſathanas ſathanaꝫ eijcit: aduerſus ſe diuiſus
eſt: quomodo ergo ſtabit regnū eiꝰ? Et ſi ego ī be-
elzebub eijcio demones: filij vr̄i in quo eijciunt?
Ideo ipi iudices vr̄i erūt. Si aūt ego ī ſpū dei eij
cio demones: igit̄ ꝑuenit in vos regnum dei. Aut
quomō pōt quiſq̄ intrare in domum fortis: ⁊ vaſa
eiꝰ diripe: niſi priꝰ alligauerit fortē? Et tūc domū
illiꝰ diripiet. Qui nō eſt mecū cōtra me eſt: ⁊ q̇ nō
cōgregat mecū ſꝑgit. Ideo dico vobis: omne pecca
tū ⁊ blaſphemia remittet̄ hoibus: ſpūs autē blaſ-
phemie nō remittet̄. Et quicūqꝫ dixerit verbū cō-
tra filiū hoīs remittetur ei q̇ aūt dixerit cōtra ſpūꝫ
ſanctū: nō remittetur ei: neqꝫ in hoc ſclo: neqꝫ in fu
turo. Aut facite arborē bonā ⁊ fructū eiꝰ bonum:
aut facite arborē malā: ⁊ fructū eiꝰ maluꝫ. Siqui-
dē ex fructu arbor agnoſcit̄. Progenies viparū:
quomō poteſtis bona loq̇ cū ſitis mali? Ex abūdā
tia. n. cordis os loquit̄. Bonꝰ hō d̄ bono theſauro
ꝓfert bona: ⁊ malus hō de malo theſauro profert
mala. Dico aūt vobis: quoniā omne verbū ocioſuꝫ
quod locuti fuerit hoies reddent rationē de eo in

die iudicij. Ex verbis eniꝫ tuis iuſtificaberis ⁊ ex
verbis tuis condēnaberis. Tunc reſpōderūt ei q̄-
dā de ſcribis ⁊ phariſeis dicentes. Magiſter: vo-
lumus a te ſignū videre. Qui rn̄dens ait illis. Ge
neratio mala ⁊ adultera ſignū querit ⁊ ſignum nō
dabit̄ ei niſi ſignū ione ꝓphete. Sicut enī fuit io-
nas in vētre ceti tribus diebꝰ ⁊ tribus noctibus:
ſic erit filius hoīs in corde tr̄re tribus diebꝰ ⁊ tri-
bus noctibꝰ. Viri niniuite ſurgēt in iudicio cum
generatione iſta ⁊ cōdēnabunt eam: qꝛ penitētiam
egerūt in p̄dicatiōe ione. Et ecce plus q̄ iona hic.
Regina auſtri ſurget in iudicio cum generatione
iſta ⁊ condēnabit eā: qꝛ venit a finibus tr̄re audire
ſapientiā ſalomonis. Ecce plus q̄ ſalomō hic. Cū
aūt immundus ſpūs exierit ab hoie: ambulat ꝑ loca
arida querēs requiē ⁊ nō inuenit. Tūc dicit. Re-
uertar in domuꝫ meam vnde exiui. Et veniens in
uenit eam vacanteꝫ: ſcopis mūdatā ⁊ ornatā. Tūc
vadit ⁊ aſſumit ſeptem alios ſpiritus ſecū nequio-
res ſe: ⁊ intrātes habitabant ibi: ⁊ fiunt nouiſſima
hominis illiꝰ peiora prioribꝰ. Sic ⁊ erit gen̄ratio-
ni huic peſſime. Adhuc eo loquēte ad turbas: ec-
ce mat̄ eiꝰ ⁊ frēs ſtabāt foris: q̄rētes loq̇ ei. Dixit
aūt ei quidaꝫ. Ecce mat̄ tua ⁊ fratres tui foris ſtāt
querentes te. At ipſe reſpondens dicenti ſibi ait:
Que eſt mater mea: ⁊ qui ſunt fratres mei? Et ex-
tendens manū in diſcipulos ſuos dixit. Ecce mat̄

mea ⁊ fratres mei. Quicũqꝫ eniꝫ fecerit volunta-
tem patris mei qui in celis eſt: ipſe meus frater ſo-
roꝛ ⁊ mater eſt. Caput. xiij.

In illo die exiens ieſus de domo ſedebat ſe-
cus mare. Et congregate ſunt ad eum turbe
multe: ita vt in nauiculã aſcendẽs ſederet: ⁊ oĩs
turba ſtabat in litoꝛe: ⁊ locut⁹ eſt eis multa ĩ para-
bolis dicẽs. Ecce exijt qui ſeminat ſeminare. Et
dũ ſeminat: q̃dam ceciderũt ſecus viã: ⁊ venerunt
volucres ⁊ comederũt ea. Alia autẽ ceciderunt in
petroſa vbi nõ habebãt terrã multam: ⁊ continuo
exoꝛte ſunt: qꝛ nõ habebant altitudinẽ terre. Sole
autẽ oꝛto eſtuauerunt: ⁊ quia nõ habebãt radicem
aruerũt. Alia autẽ ceciderũt in ſpinas ⁊ creuerũt
ſpine ⁊ ſuffocauerũt ea. Alia autẽ ceciderũt in ter
ram bonã: ⁊ dabãt fructũ: aliud cẽteſimũ: aliud ſe-
xageſimũ: aliud triceſimũ. Qui habet aures au-
diendi audiat. Et accedẽtes diſcipuli dixerunt ei.
Quare in parabolis loqueris eis? Qui reſpon-
dens ait illis. Quia vobis datũ eſt noſſe myſteria
regni celoꝛũ: illis autẽ non eſt datũ. Qui enim ha
bet dabitur ei ⁊ abũdabit: qui aũt non habet ⁊ qd̃
habet auferetur ab eo. Ideo in parabolis loquoꝛ
eis: quia vidẽtes nõ vidẽt: ⁊ audientes nõ audiũt
neqꝫ intelligũt: ⁊ adimplet̃ in eis ꝓphetia Eſaie
dicẽtis. Auditu audietis ⁊ nõ intelligetis: ⁊ vidẽ
tes videbitis ⁊ nõ videbitis. Incraſſatum eſt eni

coꝛ populi huius ⁊ auribus grauiter audierũt: ⁊
oculos ſuos clauſerunt nequãdo videant oculis ⁊
auribus audiãt ⁊ coꝛde intelligant: ⁊ conuertant̃
⁊ ſanẽ eos. Veſtri autẽ beati oculi qꝛ vidẽt ⁊ au-
res veſtre qꝛ audiunt. Amen q̊ppe dico vobis: qꝛ
multi ꝓphete ⁊ iuſti cupierunt videre q̃ videtis ⁊
nõ viderunt: ⁊ audire q̃ auditis: ⁊ non audierunt.
Vos ergo audite parabolã ſeminãtis. Omĩs q̊
audit verbũ regni ⁊ nõ intelligit venit malus ⁊ ra
dit qd̊ ſeminatũ eſt in coꝛde ei⁹: hic eſt q̊ ſecus viaꝫ
ſeminatus ẽ. Qui aũt ſup̱ petroſa ſeminatus ẽ: hic
eſt qui verbũ audit ⁊ cõtinuo cũ gaudio accipit il-
lud. Nõ habet aũt in ſe radiceꝫ ſed eſt tp̱alis. Fa-
cta aũt tribulatione ⁊ p̱ſecutione ꝓpter verbũ cõ-
tinuo ſcandalizat̃. Qui aũt ſeminat⁹ eſt in ſpinis:
hic eſt q̊ verbũ dei audit ⁊ ſollicitudo ſeculi iſti⁹ et
fallatia diuitiarũ ſuffocat verbũ: ⁊ ſine fructu effi-
citur. Qui vero in terrã bonã ſeminatus eſt: hic ẽ
q̊ audit verbũ ⁊ intelligit ⁊ fructũ affert: ⁊ facit ali
ud quidẽ centeſimũ: aliud aũt ſexageſimum: aliud
vero triceſimũ. Aliã parabolã ꝓpoſuit illis dicẽs.
Simile factũ eſt regnũ celoꝝ hoĩ qui ſemiabit bo
nũ ſemẽ in agro ſuo. Cũ aũt doꝛmirẽt hoĩes: venit
inimicus eius ⁊ ſup̱ſeminauit ʒiʒania in medio tri
tici: ⁊ abijt. Cũ autẽ creuiſſet herba ⁊ fructũ feciſ-
ſet: tũc apparuerũt ⁊ ʒiʒania. Accedẽtes aũt ſerui
patris familias: dixerũt ei. Dñe: nõne bonũ ſemẽ

ſeminaſti in agro tuo. Unde ergo habet zizania?
Et ait illis. Inimic⁹ hō hoc fecit. Serui aūt dixe-
runt ei. Uis imus ꝛ colligim⁹ ea? Et ait. Non.
Ne forte colligētes zizania erradicetis ſimul ꝛ tri
ticū. Sinite vtraqꝫ creſcere vſqꝫ ad meſſem ꝛ in tē
pore meſſis dicā meſſoribus. Colligite primū zi-
zania: ꝛ alligate ea in faſciculos ad cōburendū: tri
ticū aūt cōgregate in horreū meū. Aliā parabolā
ꝓpoſuit eis dicēs. Simile eſt regnū celoꝝ grano
ſynapis: qđ accipiēs hō ſeminauit in agro ſuo: qđ
minimū quidē eſt oībus ſeminib⁹. Cū autem cre-
uerit mai⁹ eſt oībus oleribus: ꝛ fit arbor: ita vt vo
lucres celi veniāt ꝛ habitēt in ramis ei⁹. Aliā pa-
rabolā locut⁹ eſt eis. Simile eſt regnū celoꝝ fer-
mēto: qđ acceptū mulier abſcōdit ī farine ſatis tri-
bus: donec fermentatū eſt totū. Hec oīa locut⁹ eſt
ieſus in parabolis ad turbas: ꝛ ſine parabolis nō
loquebat̄ eis vt impleret̄ qđ dictū erat ꝑ ꝓphetā
dicentē. Aperiā in parabolis os meū eructabo ab
ſcondita a cōſtitutione mūdi. Tūc dimiſſis turbis
venit in domū: ꝛ acceſſerūt ad eum diſcipuli ei⁹ di-
centes. Ediſſere nobis parabolā zizanioꝝ agri.
Qui reſpōdens ait. Qui ſeminat bonū ſemē: eſt
filius hoīs. Ager autē eſt mundus. Bonum vero
ſemen: hi ſunt filij regni: zizania aūt: filij ſunt neq̄.
Inimicus autē q̄ ſeminauit ea: eſt diabol⁹. Meſ-
ſis vero cōſumatio ſeculi eſt. Meſſores aūt ange

li ſunt. Sicut ergo colligunt̄ zizania ꝛ igni cōbu-
runt̄: ſic erit in cōſummatione ſeculi. Mittet fili⁹
hoīs angelos ſuos ꝛ colligēt de regno ei⁹ oīa ſcā-
dala: ꝛ eos q̄ faciūt iniquitatē ꝛ mittent eos in ca-
minū ignis. Ibi erit fletus ꝛ ſtridor dentiū. Tūc
iuſti fulgebūt ſicut ſol in regno p̄ris eoꝝ. Qui hēt
aures audiendi audiat. Simile eſt regnū celorum
theſauro abſcōdito in agro: quē qui iuenit hō ab-
ſcōdit: ꝛ pre gaudio illi⁹ vadit ꝛ vendit vniuerſa q̄
habet: ꝛ emit agrū illū. Iterū ſile eſt regnū celoꝝ
hoī negotiatori: q̄renti bonas margaritas. Inuē-
ta autē vna ꝑcioſa margarita: abijt ꝛ vēdidit oīa q̄
habuit: ꝛ emit eā. Iterū ſile eſt regnū celoꝝ ſagene
miſſe ī mare: ꝛ ex oī genere piſciū cōgregāti. Quā
cū ipleta eſſet: educētes ꝛ ſecus lit⁹ ſedētes elege-
rūt bonos in vaſa: malos aūt foras miſerunt. Sic
erit ī cōſummatione ſeculi. Exibūt angeli: ꝛ ſepa-
būt malos đ medio iuſtoꝝ: ꝛ mittēt eos in caminū
ignis: ibi erit flet⁹ ꝛ ſtridor dentium. Intellixiſtis
hec oīa? Dicūt ei. Etiā. Ait illis. Ideo oīs ſcriba
doct⁹ in regno celoꝝ ſilis eſt hoī patrifamilias: q̄
ꝓfert de theſauro ſuo noua ꝛ vetera. Et factū eſt
cū cōſummaſſet ieſus ꝑabolas iſtas: trāſijt inde. Et
veniēs in p̄riam ſuā docebat eos ī ſynagogis eoꝝ:
ita vt mirarent̄ ꝛ dicerēt. Unde huic ſapiētia hec
ꝛ ꝟtutes? Nonne hic eſt fabri fili⁹? Nōne mater
ei⁹ dr̄ maria: ꝛ fratres ei⁹: iacob⁹ ꝛ ioſeph ꝛ ſimon

⁊ iudas: ⁊ ſorores eius nōne om̄es apud nos ſūt?
Unde ergo huic om̄ia iſta? Et ſcandalizabātur ī
eo. Jeſus aūt dixit eis. Nō eſt ꝓpheta ſine hono-
re niſi in patria ſua ⁊ in domo ſua. Et non fecit ibi
v̄tutes multas ꝓpter icredulitatē illoꝝ. Cap. xiiij
IN illo tpe audiuit herodes tetrarcha famā
ieſu: ⁊ aīt pueris ſuis. Hic eſt ioānes bapti-
ſta: ipſe ſurrexit a mortuis ⁊ ideo virtutes operan
tur in eo. Herodes eniꝫ tenuit ioānem ⁊ alligauit
eum ⁊ poſuit in carcerē ꝓpter herodiadē vxorem
fratris ſui. Dicebat enī illi ioānes. Non licet tibi
hr̄e eam. Et voles illū occidere timuit populū: qꝛ
ſicut ꝓphetā eum habebāt. Die aūt natalis hero-
dis: ſaltauit filia herodiadis ī medio: ⁊ placuit he-
rodi. Unde cū iuramēto pollicitus eſt ei dare qð
cūqꝫ poſtulaſſet ab eo. At illa premonita a matre
ſua: da mihi inquit hic in diſco caput ioānis bapti
ſte. Et cōtriſtatus ē rex: ꝓpter iuramentū autem ⁊
eos q̇ pariter recūbebāt: iuſſit dari. Miſitqꝫ ⁊ d̊-
collauit ioānem in carcere. Et allatū eſt caput eiꝰ ī
diſco: ⁊ datum eſt puelle: ⁊ illa attulit matri ſue. Et
accedentes diſcipuli eius tulerunt corpus eiꝰ ⁊ ſe-
pelierūt illud: ⁊ veniētes nunciauerunt ieſu. Qð
cū audiſſet ieſus ſeceſſit inde in nauiculā: in locum
deſertū ſeorſum. Et cū audiſſent turbe ſecute ſunt
eum pedeſtres de ciuitatibꝰ. Et exiēs vidit turbā
multā: ⁊ miſertus ē eis ⁊ curauit lāguidos eoꝝ.

Ueſpe aūt facto acceſſerūt ad eum diſcipuli eius
dicētes. Deſertꝰ ē locus ⁊ hora iā preterijt: dimit-
te turbas vt euntes in caſtella emāt ſibi eſcas. Je-
ſus aūt dixit eis. Non hābet neceſſe ire date illis
vos mānducare. Reſpōderunt ei. Nō habemꝰ hic
niſi quiqꝫ panes ⁊ duos piſces. Qui ait eis. Af-
ferte mihi illos huc. Et cū iuſſiſſet turbā diſcūbe-
re ſup fenū: acceptis quiqꝫ panibus ⁊ duobꝰ piſci
bus: aſpiciēs in celū benedixit ⁊ fregit: ⁊ dedit diſ-
cipulis panes: diſcipuli aūt turbis. Et manduca-
uerūt oēs ⁊ ſaturati ſunt. Et tulerūt reliq̄as ⁊ duo-
deci cophinos fragmētoꝝ plenos. Mānducātiuꝫ
aūt fuit numerus quiqꝫ milia viroꝝ exceptis mu-
lieribus ⁊ paruulis. Et ſtatī cōpulit diſcipulos aſ
cēdere in nauiculā: ⁊ precedere eum trās fretū do-
nec dimitteret turbas. Et dimiſſa turba aſcendit
in montē ſolus orare. Ueſpe aūt facto: ſolus erat
ibi. Nauicula aūt ī medio mari iactabat̄ fluctibꝰ.
Erat enī cōtrariꝰ vētus. Quarta autē vigilia no
ctis: venit ad eos ambulās ſupra mare. Et viden-
tes eū ſupra mare ambulātē: turbati ſunt dicentes
qꝛ phātaſma eſt. Et pre timore clamauerūt. Sta-
tiqꝫ ieſus locutus ē eis dicens. Habete fiduciam
ego ſum: nolite timere. Rn̄dens aūt petrus dixit.
Dn̄e ſi tu es: iube me ad te venire ſup aq̄s. At ip-
ſe ait. Ueni. Et deſcēdens petrus de nauicula am
bulabat ſup aquaꝫ vt veniret ad ieſum. Uidens

vero vētum validū timuit. Et cū cepiſſet mergi: cla-
mauit dicens. Dn̄e ſaluū me fac. Et cōtinuo ieſus
extendēs manū apprehendit eum ⁊ ait illi. Mo-
dice fidei quare dubitaſti? Et cū aſcendiſſet in na-
uiculā: ceſſauit vētus. Qui aūt in nauicula erāt ve-
nerunt ⁊ adorauerunt eum dicentes. Vere filius
dei es. Et cum tranſfretaſſent venerunt in terram
geneſar. Et cū cognouiſſent eum viri loci illi⁹: mi-
ſerūt in vniuerſam regionē illā: ⁊ obtulerūt ei oēs
male habentes: ⁊ rogabāt eum vt vel fimbriaz ve-
ſtimenti eius tangerent. Et quicūqz tetigerunt ſal-
ui facti ſunt. Caput. xv.

TUnc acceſſerūt ad euz ab hieroſolymis ſcri-
be ⁊ phariſei: dicentes. Quare diſcipuli tui
tranſgrediunť traditiones ſenioꝝ? Nō enī lauāt
man⁹ ſuas cum panem māducant. Ipſe aūt reſpō-
dens ait illis. Quare ⁊ vos trāſgredimini māda-
tum dei: ꝓpter traditionē vr̄am? Naz deus dixit.
Honora pr̄em ⁊ matrē: ⁊ q̄ maledixerit pr̄i vł ma-
tri: morte moriať. Vos aūt dicitis: quicūqz dixe-
rit pr̄i vel matri munus quodcūqz eſt ex me tibi ꝓ-
derit: ⁊ nō honorificabit pr̄em ſuū aut matrē ſuaz:
⁊ irritum feciſtis mādatū dei ꝓpter traditionē ve-
ſtrā. Hypocrite: bene ꝓphetauit de vobis eſaias
dicens. Populus hic labiis me honorat: cor au-
tem eorum longe eſt a me. Sine cauſa autem co-
lunt me docentes doctrinas ⁊ mandata hominuz.

Et cōuocatis ad ſe turbis: dixit eis. Audite ⁊ in-
telligite. Nō quod intrat in os coinquinat hoiez
ſed qđ procedit ex ore hoc coinquinat hominem
Tūc accedētes diſcipuli eius dixerūt ei. Scis q̄r
phariſei audito verbo hoc ſcādalizati ſunt? At il-
le reſpōdēs ait. Ois plantatio quaz non plātauit
pater me⁹ celeſtis erradicabiť. Sinite illos: ceci
ſunt: ⁊ duces cecoꝝ. Cecus aūt ſi ceco ducatū pre-
ſtet: ambo in foueā cadunt. Reſpōdēs autē petr⁹:
dixit ei. Ediſſe nobis parabolaz iſtā. At ille dixit.
Adhuc ⁊ vos ſine itellectu eſtis? Nō intelligitis:
quia oīe quod in os intrat in vētrē vadit: ⁊ in ſe-
ceſſum emittitur? Que autē ꝓcedunt de ore: d cor-
de exeunt: ⁊ ea coinquināt hoiem. De corde enim
exeūt cogitatiōes male: homicidia: adulteria forni-
catiōes: furta: falſa teſtimōia: et blaſphemie. Hec
ſunt q̄ coinquināt hoiem Non lotis autez manib⁹
manducare non coinquinat hominez. Et egreſſus
inde ieſus ſeceſſit in partes tyri ⁊ ſidonis. Et ec-
ce mulier chananea a finibus illis egreſſa: clama-
uit dicens ei. Miſerere mei domine fili dauid: fi-
lia mea male a demonio vexatur. Qui non reſpon-
dit ei verbum. Et accedētes diſcipuli eius: roga-
bant eum dicentes. Dimitte eam: quia clamat
poſt nos. Ipſe autem reſpondens ait. Non ſum
miſſus niſi ad oues que perierunt domus iſrael.
At illa venit: ⁊ adorauit eum dicens. Domine:

adiuua me. Qui rn̄dens ait. Nō eſt bonum ſume
re panē filioꝝ: ⁊ mittere canibus. At illa dixit. Eti
am dn̄e. Nā ⁊ catelli edunt d̄ micis q̄ cadunt d̄ mē
ſa dn̄oꝝ ſuoꝝ. Tunc reſpōdēs ieſus: ait illi. O mu
lier magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis. Et ſana
ta eſt filia eius ex illa hoꝛa. Et cum trāſiſſet īde ie-
ſus: venit ſecus mare galilee: ⁊ aſcendēs in montē
ſedebat ibi. Et acceſſerunt ad euꝫ turbe multe: ha
bētes ſecū mutos: cecos: claudos: debiles: ⁊ alios
multos: ⁊ ꝓiecerunt eos ad pedes eius: ⁊ curauit
eos ita vt turbe mirarētur videntes mutos loquē
tes: claudos ambulātes: cecos videntes: ⁊ magni
ficabāt deum iſrael. Jeſus aūt cōuocatis diſcipu-
lis ſuis dixit. Miſereoꝛ turbe: qꝛ triduo iā ꝑſeue-
rāt mecū: ⁊ nō hn̄t qd̄ mādūcent. Et dimittere eos
ieiunos nolo: ne deficiāt ī via. Et dicunt ei diſcipu
li. Unde ergo nobis in deſerto panes tātos: vt ſa
turemus turbā tantā? Et ait illis ieſus. Quot pā
nes habetis? At illi dixerūt: ſeptē: ⁊ paucos piſci-
culos. Et precepit turbe vt diſcumberēt ſuꝑ terrā.
Et accipiens ſeptē panes ⁊ piſces: ⁊ gratias agēs
fregit ⁊ dedit diſcipulis: ⁊ diſcipuli dederūt popu
lo: ⁊ comederūt omnes: ⁊ ſaturati ſunt. Et qd̄ ſuꝑ-
fuit de fragmētis: tullerunt ſepteꝫ ſpoꝛtas plenas.
Erāt aūt q̄ mādūcauerūt q̄ttuoꝛ millia hoīm: extra
paruulos ⁊ mulieres. Et dimiſſa turba aſcēdit in
nauiculā: ⁊ venit in fines magedan. Caput .xvi.

ET acceſſerūt ad eum phariſei ⁊ ſaducei tem-
ptātes: ⁊ rogauerūt eum vt ſignū de celo oſtē
deret eis. At ille rn̄dens ait illis. Facto veſꝑe dici
tis: ſerenū erit: rubicundū eſt eni celū. Et mane ho
die tēpeſtas: rutilat eni triſte celū. Faciē ergo celi
diiudicare noſtis: ſigna aūt tempoꝝ non poteſtis.
Generatio mala ⁊ adultera ſignū querit: ⁊ ſignuꝫ
nō dabitur ei: niſi ſignū ione ꝓphete. Et relictis il
lis abijt. Et cū veniſſent diſcipuli eiꝰ trās fretum:
obliti ſunt panes accipe. Qui dixit illis. Intuemi
ni ⁊ cauete a fermēto phariſeoꝝ ⁊ ſaduceoꝛuꝫ. At
illi cogitabāt inter ſe dicētes. Qꝛ panes nō accepi
mus. Sciēs aūt ieſus dixit. Quid cogitatis inter
vos modice fidei: qꝛ panes nō habetis? Nonduꝫ
intelligitis neqꝫ recoꝛdamini quīqꝫ panū ⁊ quīqꝫ
milliū hoīm: ⁊ quot cophinos ſumpſiſtis? Neqꝫ
ſeptē panū ⁊ quattuoꝛ millia hoīm: ⁊ quot ſpoꝛtas
ſumpſiſtis? Quare nō intelligitis qꝛ nō de pane
dixi vobis: cauete a fermēto phariſeoꝛū ⁊ ſaduceo
rū. Tunc intellexerūt qꝛ nō dixerit cauendū a fer-
mēto panū: ſed a doctrina phariſeoꝝ ⁊ ſaduceoꝛū.
venit aūt ieſus in partes ceſaree philippi: ⁊ īterro-
gabat diſcipulos ſuos dicēs. Quem dicūt hoīes
eſſe filiū hoīs? At illi dixerunt. Alij ioānem bapti
ſtam: alij aūt heliā: alij vero hieremiā: aut vnum ex
ꝓphetis. Dicit illis ieſus. Uos aūt queꝫ me eſſe
dicitis? Reſpondens ſimon petrus dixit. Tu es

xp̄s filius dei viui. Reſpōdens aūt ieſus dixit ei. Beatus es ſimō bariona: qꝛ caro ⁊ ſanguis nō reuelauit tibi: ſed pater meus q̇ in celis eſt. Et ego dico tibi: quia tu es petrꝰ ⁊ ſuper hāc petraꝫ edificabo eccleſiā meam: ⁊ poꝛte inferi non pꝛeualebunt aduerſus eam. Et tibi dabo claues regni celoꝝ. Et quodcunqꝫ ligaueris ſuper terram erit ligatum ⁊ in celis: ⁊ quodcūqꝫ ſolueris ſuper terram: erit ſolutū ⁊ in celis. Tunc pꝛecepit diſcipulis ſuis vt nemini dicerēt: qꝛ ip̄e eſſet ieſus xp̄s. Exinde cepit ieſus oſtēdere diſcipulis ſuis: quia opoꝛteret eum ire hieroſolymā: ⁊ multa pati a ſenioꝛibꝰ ⁊ ſcribis ⁊ pꝛincipibꝰ ſacerdotuꝫ ⁊ occidi ⁊ tertia die reſurgere. Et aſſumēs eū petrus: cepit increpare illum dicens. Abſit a te dn̄e: non erit tibi hoc. Qui cōuerſus dixit petro. Uade poſt me ſathana: ſcandalum es mihi: quia nō ſapis ea q̄ dei ſunt: ſed ea q̄ hominū. Tūc ieſus dixit diſcipulis ſuis. Si quis vult poſt me venire abneget ſemetipſum: ⁊ tollat crucem ſuā ⁊ ſequatᷣ me. Qui enī voluerit animaꝫ ſuam ſaluā facere: perdet eam. Qui aūt perdiderit animā ſuā ꝑpter me: inueniet eam. Quid enim ꝓdeſt homini ſi mūdū vniuerſuꝫ lucretur: aīe vero ſue detrimentū patiatᷣ? Aut quā dabit hō cōmutatiōnē pꝛo anima ſua? Filiꝰ enī hoīs venturꝰ eſt in gloꝛia pr̄is ſui cuꝫ angelis ſuis. Et tunc reddet vnicuiqꝫ ſcd̄m op̄a eius. Amē dico vobis: ſunt q̇-

dam de hic ſtātibꝰ q̇ non guſtabūt moꝛtē donec videant filiū hoīs venientē in regno ſuo. Cap. xvij.

Et poſt dies ſex aſſumpſit ieſus petrū ⁊ iacobum ⁊ ioānem fratrē eiꝰ: ⁊ duxit illos in mōtem excelſuꝫ ſeoꝛſum: ⁊ transfiguratꝰ eſt ante eos. Et reſplēduit facies eius ſicut ſol: veſtimēta auteꝫ eius facta ſunt alba ſicut nix. Et ecce apparuerunt illis moyſes ⁊ helyas cū eo loquētes. Reſpōdēs aūt petrꝰ: dixit ad ieſum. Dn̄e bonū eſt nos hic eē. ſi vis faciamꝰ hic tria tabernacula: tibi vnū: moyſi vnū: ⁊ helye vnū. Adhuc eo loquente: ecce nubes lucida obūbꝛauit eos. Et ecce vox de nube dicēs. Hic eſt filius meus dilectꝰ in quo mihi bene complacui: ip̄m audite. Et audientes diſcipuli ceciderunt in fatiē ſuā: ⁊ timuerūt valde. Et acceſſit ieſus ⁊ tetigit eos: dixitqꝫ eis. Surgite ⁊ nolite timere. Leuātes aūt oculos ſuos neminē viderunt niſi ſolū ieſum. Et deſcēdētibus illis de monte pꝛecepit ieſus dicēs. Nemini dixeritis viſionē: donec filiꝰ hoīs a moꝛtuis reſurgat. Et interrogauerunt euꝫ diſcipuli dicentes. Quid ergo ſcribe dicūt qꝛ helyam opoꝛteat pꝛimū venire? At ille reſpōdens ait eis. Helias quidē venturus eſt ⁊ reſtituet omnia. Dico autē vobis: qꝛ helias iā venit: ⁊ nō cognouerunt eū. ſed fecerūt in eo quecūqꝫ voluerunt. Sic ⁊ filius hominis paſſurus eſt ab eis. Tūc intellexerunt diſcipuli quia de Joanne baptiſta dixiſſet

eis. Et cũ veniſſet ad turbã: acceſſit ad eum hõ ge-
nibus ꝓuolutus ante eũ dicẽs. Dñe miſerere filio
meo: qꝛ lunaticus ẽ: ꝛ male patit̃. Nã ſepe cadit ĩ
ignẽ: ꝛ crebro ĩ aquã. Et obtuli eum diſcipulis tu-
is: ꝛ nõ potuerũt curare eum. Rñdens aũt ieſus
ait. O generatio incredula ꝛ ꝑuerſa: quouſqꝫ ero
vobiſcũ? Uſqꝫquo patiar vos? Afferte huc illuꝫ
ad me. Et increpauit illũ ieſus ꝛ exijt ab eo demo-
nium: ꝛ curatꝰ eſt puer ex illa hora. Tunc acceſſe-
runt diſcipuli ad ieſum ſecreto: ꝛ dixerunt. Qua-
re nos nõ potuimꝰ eijcere illum? Dicit illis ieſus.
Propter incredulitatem vr̃am. Amẽ q̃ppe dico
vobis: ſi habueritis fidem ſicut granũ ſinapis: di-
cetis mõti huic trãſi hĩc ꝛ trãſibit: ꝛ nihil ĩpoſſibi-
le erit vobis. Hoc aũt genus non eijcit̃ niſi ꝑ orõ-
nem ꝛ ieiuniuꝫ. Cõuerſantibus aũt eis in galilea:
dixit illis ieſus. Filiꝰ hoĩs tradẽdus eſt in manus
hoĩm ꝛ occidẽt eum: ꝛ tertia die reſurget. Et cõtri-
ſtati ſunt vehement̃: ꝛ cum veniſſent capharnauꝫ:
acceſſerunt q̃ didrachmã accipiebãt ad petrum: ꝛ
dixerũt ei. Magiſter veſter nõ ſoluit didrachmã.
Ait. Etiam. Et cũ intraſſet in domũ: preuenit euꝫ
ieſus dicens. Quid tibi videt̃ ſimõ? Reges ter-
re a quibus accipiunt tributuꝫ vel cenſum: a filijs
ſuis an ab alienis? Et ille dixit. Ab alienis. Dixit
illis ieſus. Ergo liberi ſunt filij. Ut autẽ nõ ſcan-
dalizemꝰ eos: vade ad mare ꝛ mitte hamum: ꝛ eũ

piſcẽ q̃ primꝰ aſcẽderit: tolle. Et apto ore eius ĩue-
nies ſtaterẽ: illũ ſumẽs: da eis ꝑ me ꝛ te. Cap. xviij
In illa hora acceſſerũt diſcipuli ad ieſum dicẽ-
tes. Quis putas maior eſt in regno celorũ?
Et aduocãs ieſus paruulũ: ſtatuit eũ in medio eo-
rum: ꝛ dixit. Amẽ dico vobis: niſi cõuerſi fueritis
ꝛ efficiamini ſicut paruuli: nõ intrabitis in regnuꝫ
celoꝝ. Quicũqꝫ ergo humiliauerit ſe ſicut paruu-
lus iſte: hic eſt maior in regno celoꝝ. Et q̃ ſuſcepit
vnũ paruulũ talẽ in nomĩe meo: me ſuſcepit. Qui
autẽ ſcandalizauerit vnũ de puſillis iſtis qui ĩ me
credũt: expedit ei vt ſuſpendat̃ mola aſinaria ĩ col-
lo eius: ꝛ demergat̃ in ꝓfundũ maris. Ue mun-
do a ſcãdalis. Neceſſe eſt enĩ vt veniant ſcandala.
Uerũtamẽ ve hoĩ illi ꝑ quẽ ſcandalum venit. Si
aũt manus tua vel pes tuus ſcãdalizat te: abſcide
eum ꝛ ꝓijce abs te. Bonũ tibi eſt ad vitã ingredi
debilẽ vel claudum: q̃ꝫ duas manus vel duos pe-
des habentẽ mitti in ignẽ eternũ. Et ſi oculus tuꝰ
ſcandalizat te: erue eum ꝛ ꝓijce abs te. Bonum ti-
bi eſt vnũ oculũ habẽtẽ in vitã intrare: q̃ꝫ duos ocu-
los habentẽ mitti in gehẽnã ignis. Uidete ne con-
tẽnatis vnũ ex his puſillis. Dico enĩ vobis: qꝛ an-
geli eoꝝ in celis ſemꝑ vident faciem pr̃is mei qui
in celis eſt. Uenit enĩ filius hoĩs ſaluare qđ perie-
rat. Quid vobis videt̃? Si fuerint alicui centum
oues: ꝛ errauerit vna ex eis: nõne relinquit nonagi-

ta nouez in montibꝰ: ⁊ vadit q̄rere eam q̄ errauit?
Et ſi contigerit vt inueniet eam: amen dico vobis:
quia gaudet ſup eam magis q̄ ſupra nonagīta no
uem q̄ nō errauerūt. Sic nō eſt volūtas ante p̄rem
veſtrum qui in celis eſt: vt pereat vnus de puſillis
iſtis. Si aūt peccauerit in te frater tuꝰ: vade ⁊ cor-
ripe eum inter te ⁊ ip̄m ſolū. Si te audierit: lucra-
tus eris fratrē tuū. Si autē non te audierit: adhi-
be tecū adhuc vnū vel duos: vt in ore duorum vel
triū teſtium ſtet omne verbū. Quod ſi nō audie-
rit eos: dic eccleſie. Si autē eccleſiaz non audierit:
ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanꝰ. Amen dico vo
bis: quecūqz alligaueritis ſup terraz erunt ligata
⁊ in celo: ⁊ quecunqz ſolueritis ſup terram erūt ſo
luta ⁊ in celo. Iterū dico vobis: q: ſi duo ex vobis
conſenſerint ſuper terrā de omni re quācūqz petie
rint: fiet illis a patre meo qui in celis eſt. Ubi enī
ſunt duo vel tres cōgregati in nomine meo: ibi ſuz
in medio eorū. Tunc accedēs petrus ad euz dixit.
Dn̄e quotiens peccabit in me frater meꝰ: ⁊ dimit-
tam ei? Uſqz ſepties? Dicit illi ieſus. Non dico
tibi vſqz ſepties: ſz vſqz ſeptuagies ſepties. Ideo
aſſimilatū eſt regnū celoꝝ homini regi: qui voluit
rōnem ponere cū ſeruis ſuis. Et cum cepiſſet rō-
nem ponere: oblatus eſt ei vnus q̄ debebat ei decē
milia talenta. Cū autē nō haberet vnde redderet:
iuſſit eū dn̄s eiꝰ venūdari ⁊ vxorē eiꝰ ⁊ filios: ⁊ oīa

q̄ habebat ⁊ reddi. Procidēs aūt ſeruus ille: ora
bat eū dicēs. Patientiā habe in me: ⁊ oīa reddam
tibi. Miſertus aūt dn̄s ſerui illiꝰ dimiſit eū: ⁊ de-
bitū dimiſit ei. Egreſſus autez ſeruus ille: inuenit
vnū de cōſeruis ſuis: q̄ debebat ei centū denarios:
⁊ tenēs ſuffocabat eum dicēs. Redde qō debes.
Et ꝓcidēs conſeruus eiꝰ: rogabat eū dicēs. Pa-
tientiā habe in me: ⁊ oīa reddā tibi. Ille aūt noluit
ſed abijt ⁊ miſit eum in carcerē: donec redderet de
bitū. Uidētes aūt cōſerui eiꝰ que fiebāt cōtriſtati
ſunt valde: ⁊ venerūt ⁊ narrauerūt dn̄o ſuo oīa q̄
facta fuerāt. Tunc vocauit illū dn̄s ſuus: ⁊ ait illi.
Serue neq̄: omne debituz dimiſi tibi q̄m rogaſti
me. Nōne ergo oportuit ⁊ te miſereri cōſerui tui
ſicut ⁊ ego tui miſertꝰ ſum? Et iratus dn̄s eius tra
didit eū tortoribus: quo aduſqz redderet vniuer-
ſuz d̄bitū. Sic ⁊ p̄r meꝰ celeſtis faciet vobis ſi nō
remiſeritis vnuſquiſqz fratri ſuo de cordibꝰ v̄ris.
ET factū eſt cum cōſumaſſet ieſus Cap. xix.
ſermones iſtos: migrauit a galilea: ⁊ venit in
fines iudee trās iordanē: ⁊ ſecute ſunt eū turbe mul
te: ⁊ curauit eos ibi. Et acceſſerūt ad eū phariſei tē
tātes eū: ⁊ dicētes. Si licet hoī dimittere vxorē ſuā
q̄cūqz ex cauſa? Qui rn̄dens ait eis. Nō legiſtis:
q: q̄ fecit hoīez ab initio: maſculū ⁊ feminam fecit
eos? Et dixit. Propt̄ hoc dimittet hō p̄rem ⁊ ma
trē: ⁊ adherebit vxori ſue: ⁊ erūt duo in carne vna.

Itaqȝ iā non ſunt duo: ſed vna caro. Qđ ergo de⁹
coniūxit: hō non ſeparet. Dicunt illi. Quid ergo
moyſes mādauit dari libellū repudij ⁊ dimittere?
Ait illis. Qm̄ moyſes ad duriciā cordis vr̄i pmi-
ſit vobis dimittere vxores vr̄as ab initio aūt non
fuit ſic. Dico aūt vobis: q꞉ quicūqȝ dimiſerit vxo-
rem ſuā niſi ob fornicationē: ⁊ aliā duxerit: mecha
tur. Et q̄ dimiſſam duxerit: mechat᷑. Dicunt ei diſ
cipuli ei⁹. Si ita eſt cauſa hoīs cū vxore: non expe
dit nubere. Qui dixit illis. Non oēs capiūt ver
bum iſtud ſed quib⁹ datū eſt. Sunt enim eunuchi
qui de matris vtero ſic nati ſunt: ⁊ ſunt eunuchi q̄
facti ſunt ab hoīb⁹: ⁊ ſunt eunuchi q̄ ſeipſos ca-
ſtrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ. Qui pōt cape capi
at. Tūc oblati ſunt ei paruuli: vt man⁹ eis impone
ret ⁊ oraret. Diſcipuli aūt increpabāt eos. Jeſus
vero ait eis. Sinite paruulos ⁊ nolite eos ꝓhibe-
re ad me venire: taliū eſt enī regnum celoꝝ. Et cū
impoſuiſſet eis manus: abijt inde. Et ecce vn⁹ ac-
cedens ait illi. Magiſter bone q̄d boni faciam vt
habeā vitā eternā? Qui dixit ei. Quid me iterro
gas de bono? Unus eſt bon⁹ de⁹. Si autē vis ad
vitā īgredi: ſerua mādata. Dicit illi. Que? Jeſus
autē dixit. Nō homicidiū facies: nō adulterabis:
nō facies furtum: nō falſum teſtimoniū dices: ho-
nora prēm tuum ⁊ matrem: diliges ꝓximum tuū
ſicut teipm̄: dicit illi adoleſcens. Oīa hec cuſtodi-

ui a iuuētute mea: quid adhuc mihi deeſt? Ait illi
ieſus. Si vis pfectus eſſe: vade ⁊ vēde omnia que
habes: ⁊ da pauperibus: ⁊ habebis theſaurū in
celo: ⁊ veni ſequere me. Cū audiſſet autē adoleſ-
cēs verbū: abijt triſtis. Erat enī habens multas
poſſeſſiōes. Jeſus autē dixit diſcipulis ſuis. Amē
dico vobis: q꞉ diues dificile intrabit in regnū ce-
loꝝ. Et iterū dico vobis. Facilius eſt camelū per
foramē acus trāſire: ꝙ diuitem intrare in regnum
celoꝝ. Auditis autē his: diſcipuli mirabant᷑ val-
de dicētes. Quis ergo poterit ſaluus eſſe? Aſpi-
ciens aūt ieſus dixit illis. Apud hoīes hoc impoſ
ſibile eſt: apud deū aūt oīa poſſibilia ſunt. Tunc
reſpondēs petrus dixit ei. Ecce nos reliquimus
omnia: ⁊ ſecuti ſumus te. Quid ergo erit nobis?
Jeſus autē dixit illis. Amen dico vobis: ꝙ vos q̄
ſecuti eſtis me: in regeneratione cū ſederit fili⁹ ho-
minis in ſede maieſtatis ſue: ſedebitis ⁊ vos ſuper
ſedes duodecī iudicātes duodecī tribus iſrael. Et
oīs qui reliq̄rit domū vl̄ fratres: aut ſorores aut
patrē: aut matrē: aut vxorē: aut filios: aut agros ꝓ
pter nomen meū: centuplū accipiet: ⁊ vitā eternā
poſſidebit. Multi autem erunt primi nouiſſimi ⁊
nouiſſimi primi.

Caput. xx.

Simile eſt regnū celoꝝ hoī patrifamilias: qui
exijt primo mane conducere oparios in vi-
neam ſuā. Conuētione autē facta cū oparijs ex de-

nario diurno: miſit eos in vineãꝫ ſuã. Et egreſſus
circa horã tertiã vidit alios ſtãtes ĩ foro ocioſos:
⁊ dixit illis. Ite ⁊ vos in vineã meã: ⁊ qđ iuſtũ fue
rit dabo vobis. Illi aũt abierunt. Iterũ aũt exijt
circa horã ſextã ⁊ nonã ⁊ fecit ſimiliter. Circa vn-
decimã vero exijt: ⁊ ĩuenit alios ſtãtes ⁊ dixit illis.
Quid hic ſtatis tota die ocioſi? Dicũt ei. Quia
nemo nos cõduxit. Dixit illis. Ite ⁊ vos in vineã
meã. Cũ ſero aũt factũ eſſet: dicit dñs vinee ꝓcura
tori ſuo. Uoca operarios: ⁊ redde illis mercedẽ in-
cipiẽs a nouiſſimis vſqꝫ ad primos. Cũ veniſſent
ergo q̇ circa vndecimã horã venerãt: acceperũt ſin
gulos denarios. Uenientes aũt ⁊ primi: arbitrati
ſunt ꝙ plus eſſent accepturi: acceperunt aũt ⁊ ipſi
ſingulos denarios. Et accipientes murmurabãt
aduerſus pr̃em familias dicentes. Hi nouiſſimi
vna hora fecerũt ⁊ pares illos nobis feciſti: q̇ por-
tauim⁹ pondus diei ⁊ eſt⁹? At ille reſpondẽs vni
eoꝝ dixit. Amice: nõ facio tibi iniuriã. Nonne ex
denario cõueniſti mecũ? Tolle quod tuũ eſt ⁊ va-
de. Uolo autẽ ⁊ huic nouiſſimo dare: ſicut ⁊ tibi.
aut nõ licet mihi qđ volo facere? An oculus tuus
nequã eſt qꝛ ego bon⁹ ſum? Sic erũt nouiſſimi pri
mi: ⁊ primi nouiſſimi. Multi enĩ ſunt vocati: pau
ci vero electi. Et aſcendẽs ieſus hieroſolymã: aſſũ
pſit duodecĩ diſcipulos ſecreto: ⁊ ait illis. Ecce aſ-
cendim⁹ hieroſolymã: ⁊ fili⁹ hoĩs tradetur princi-

pibus ſacerdotũ ⁊ ſcribis ⁊ condẽnabũt eũ morte
⁊ tradent eũ gentib⁹ ad illudendũ ⁊ flagellandũ:
⁊ crucifigendũ ⁊ tertia die reſurget. Tũc acceſſit
ad eum mat̃ filioꝝ zebedei cũ filijs ſuis: adorans ⁊
petẽs aliquid ab eo. Qui dixit ei. Quid vis? Ait
illi. Dic vt ſedeãt hi duo filij mei vnus ad dexterã
tuam: ⁊ vn⁹ ad ſiniſtrã in regno tuo. Reſpondens
autꝫ ieſus dixit. Neſcitis q̇d petatis. Poteſtis
bibere calicẽ quẽ ego bibiturus ſum? Dicunt ei.
Poſſum⁹. Ait illis. Calicẽ quidẽ meuꝫ bibetis:
ſedere aũt ad dexterã meã vel ſiniſtrã nõ eſt meũ da
re vobis: ſed quibus paratum eſt a patre meo. Et
audiẽtes decem: indignati ſunt de duob⁹ fratrib⁹.
Jeſus aũt vocauit eos ad ſe ⁊ ait. Scitis qꝛ prin-
cipes gentiũ dominant̃ eoꝝ: ⁊ q̇ maiores ſunt po
teſtatem exercẽt inter eos? Nõ ita erit inter vos.
Sed quicunqꝫ voluerit inter vos maioꝛ fieri: ſit
veſter miniſter. Et qui voluerit inter vos primus
eſſe: erit veſter ſeru⁹. Sicut fili⁹ hominis non ve-
nit miniſtrari ſꝫ miniſtrare: ⁊ dare animã ſuã redẽ-
ptionẽ pro multis. Et egredientib⁹ illis ab hieri-
co ſecuta eſt eum turba multa. Et ecce duo ceci ſe-
dentes ſecus viã: audierunt quia ieſus tranſiret: ⁊
clamauerũt dicẽtes. Dñe miſerere nr̃i fili dd̄. Tur
ba aũt icrepabat eos vt tacerent. At illi magis cla
mabãt dicẽtes. Dñe miſerere nr̃i fili dd̄. Et ſtetit ie
ſus: ⁊ vocauit eos ⁊ ait. Quid vultis vt faciã vo-

bis. Dicunt illi. Dñe: vt aperiant' oculi nrī. Mi/
ſertus autē eoꝝ ieſus tetigit oculos eoꝝ. Et con/
feſtim viderunt: ꝛ ſecuti ſunt eum. Caput. xxi.

ET cum appropinquaſſet hieroſolymis ꝛ ve
niſſent betphage ad montē oliueti. Tunc ie/
ſus miſit duos diſcipulos dicens eis. Ite in caſtel
lum qḋ cōtra vos eſt: ꝛ ſtati inuenietis aſinam alli
gatā ꝛ pullū cum ea: ſoluite ꝛ adducite mihi. Et ſi
quis vobis aliquid dixerit: dicite qꝛ dñs his opus
habet: ꝛ cōfeſtim dimittet eos. Hoc autē factū eſt:
vt adimpleretur qḋ dictum eſt ꝑ ꝓphetā dicentē.
Dicite filie ſyon: ecce rex tuus venit tibi māſuet⁹:
ſedēs ſup aſinā: ꝛ pullū filiuʒ ſubiugalis. Euntes
autē diſcipuli fecerunt ſicut precepit illis ieſus: ꝛ
adduxerūt aſinā ꝛ pullū: ꝛ impoſuerunt ſuper eos
veſtimēta ſua: ꝛ eum deſup ſedere fecerunt. Plu/
rima autem turba ſtrauerunt veſtimēta ſua in via.
Alij autē cedebāt ramos de arboribus: ꝛ ſterne/
bant in via. Turbe autē q̄ precedebant ꝛ q̄ ſeque
bant' clamabāt dicētes. Oſāna filio dauid: bene/
dictus qui venit in nomine dñi oſanna i altiſſimis.
Et cum intraſſet hieroſolymā: cōmota eſt vniuer/
ſa ciuitas dicēs. Quis eſt hic? populi autem dice
bant. Hic eſt ieſus ꝓpheta: a nazareth galilee. Et
intrauit ieſus in templū dei: ꝛ eijciebat omnes vē
dentes ꝛ emētes in tēplo: ꝛ mēſas nūmulariorum
ꝛ cathedras vendētiū colūbas euertit: ꝛ dixit eis.

Scriptū eſt: domus mea dom⁹ orationis vocabi/
tur: vos aūt feciſtis illam ſpelūcam latronuʒ: ꝛ ac/
ceſſerūt ad euʒ ceci ꝛ claudi in tēplo ꝛ ſanauit eos.
Videntes autē principes ſacerdotū ꝛ ſcribe mi/
rabilia q̄ fecit: ꝛ pueros clamātes in templo ꝛ dicē
tes: oſanna filio dauid: indignati ſunt: ꝛ dixerūt ei.
Audis qḋ iſti dicunt? Ieſus aūt dixit eis. Vtiqʒ
nunq̄ legiſtis: quia ex ore infantiū perfeciſti lau/
dem? Et relictis illis abijt foras extra ciuitateʒ in
bethaniā: ibiqʒ māſit. Mane autē reuertens i ci/
uitatē eſurijt: ꝛ videns fici arborem vnā ſecus viā
venit ad eam: ꝛ nihil inuenit in ea niſi folia tantū:
ꝛ ait illi. Nunq̄ ex te fructus naſcatur in ſempiter
num: ꝛ arefacta eſt cōtinuo ficulnea. Et videntes
diſcipuli: mirati ſunt dicentes. Quomodo conti/
nuo aruit? Reſpondens aūt ieſus ait eis. Amen
dico vobis: ſi habueritis fideʒ: ꝛ nō heſitaueritis:
non ſolum de ficulnea facietis: ſed ꝛ ſi monti huic
dixeritis: tolle ꝛ iacta te in mare: fiet. Et omnia que
cūqʒ petieritis in oratione credētes accipietis. Et
cum veniſſet in tēpluʒ acceſſerūt ad eum docenteʒ
principes ſacerdotū ꝛ ſeniores populi dicētes. In
qua poteſtate hec facis? ꝛ quis tibi dedit hanc po
teſtatē? Reſpondens ieſus: dixit eis. Interroga/
bo vos: ꝛ ego vnū ſermonē: quē ſi dixeritis mihi: ꝛ
ego vobis dicā in qua poteſtate hec facio. Baptiſ
m⁹ ioānis vnde erat: e celo: an ex hominib⁹? At illi

cogitabāt inter ſe dicentes. Si dixerim⁹ e celo: di-
cet nobis. Quare ergo nō crediſtis illi? Si au
tem dixerim⁹ ex hominib⁹: timem⁹ turbā. Oēs
enī habebāt ioānem ſicut ꝓphetā. Et reſponden-
tes ieſu dixerūt. Neſcimus. Ait illis ⁊ ipſe. Nec
ego dico vobis in qua poteſtate hec facio. Quid
aūt vobis videt̄? Homo quidā habebat duos fi-
lios: ⁊ accedens ad primum dixit. Fili vade hodie
operari in vineaꝫ meam. Ille aūt reſpondens ait.
Nolo. Poſtea aūt penitēcia motus abijt. Acce-
dens aūt ad alterū dixit ſimiliter. At ille reſpōdēs
ait: eo dn̄e: ⁊ nō iuit. Quis ex duobus fecit volun
tatē pr̄is? Dicunt ei. Primus. Dixit illis ieſus.
Amen dico vobis: q: publicani ⁊ meretrices pre
cedēt vos in regno dei. Uenit enī ad vos ioannes
in via iuſticie: ⁊ nō crediſtis ei. Publicani autē
⁊ meretrices crediderūt ei: vos aūt vidētes: nec pe
nitentiā habuiſtis: poſtea vt crederetis ei. Aliam
parabolā audite. Homo erat paterfamilias q̄ plā
tauit vineā: ⁊ ſeptē circūdedit ei: ⁊ fodit in ea torcu
lar: ⁊ edificauit turrī: ⁊ locauit eā agricolis: ⁊ pere
gre ꝓfect⁹ eſt. Cū aūt tēpus fructuū appropinquaſ
ſet: miſit ſeruos ſuos ad agricolas vt acciperēt fru
ctus ei⁹. Et agricole apprehēſis ſeruis ei⁹: aliū ce-
ciderunt: alium occiderunt: alium vero lapidaue-
runt. Iteruꝫ miſit alios ſeruos plures prioribus:
⁊ fecerunt illis ſimiliter. Nouiſſime autē miſit ad

eos filiū ſuū dicēs: verebunt̄ forte filiū meū. Agri
cole aūt vidētes filiū dixerūt ītra ſe. Hic eſt heres:
venite occidam⁹ eū ⁊ habebim⁹ hereditatem ei⁹.
Et apprehenſum eū eiecerūt extra vineam: ⁊ occi
derunt. Cum ergo venerit dominus vinee: quid fa
ciet agricolis illis? Aiunt illi. Malos male ꝑdet
⁊ vineam ſuam locabit alijs agricolis qui reddāt
ei fructum tēporib⁹ ſuis. Dicit illis ieſus. Nunq̄
legiſtis in ſcripturis. Lapidem quem reprobaue
runt edificantes hic eſt factus in caput anguli. A
domino factuꝫ eſt iſtud: ⁊ eſt mirabile in oculis no
ſtris. Ideo dico vobis: quia auferetur a vobis re-
gnum dei: ⁊ dabitur genti facienti fructus ei⁹. Et
qui ceciderit ſuper lapidem iſtum confringetur: ſu
per quē vero ceciderit: conteret eum. Et cum au-
diſſent principes ſacerdotū ⁊ phariſei: parabolas
eius cognouerunt ꝙ de ipſis diceret. Et queren-
tes eum tenere timuerunt turbas: quoniam ſicut
prophetam eū habebant. Et reſpondens ieſus di
xit: iterum in parabolis eis dicens. Caput. xxij.
Imile factum eſt regnum celorum ho-
ſ mini regi qui fecit nuptias filio ſuo. Et
miſit ſeruos ſuos vocare inuitatos ad nu
ptias: ⁊ nolebant venire. Iterum miſit alios ſer-
uos dicens. Dicite inuitatis. Ecce prandiuꝫ me-
um paraui: thauri mei ⁊ altilia occiſa ſunt: ⁊ om-
nia parata: venite ad nuptias. Illi autem neglexe

runt ⁊ abierunt: alius in villã ſuã: alius vero ad ne-
gotiationẽ ſuam. Reliqui vero tenuerunt ſeruos
eius: ⁊ contumelijs affectos: occiderunt. Rex aũt
cum audiſſet iratꝰ eſt: ⁊ miſſis exercitibus ſuis ꝑdi-
dit homicidas illos: ⁊ ciuitatẽ illoꝝ ſuccẽdit. Tũc
ait ſeruis ſuis. Nuptie quidẽ parate ſunt: ſed qui
inuitati erãt nõ fuerunt digni. Ite ergo ad exitus
viarũ: ⁊ quoſcũq; inueneritis: vocate ad nuptias.
Et egreſſi ſerui eius in vias: congregauerunt om-
nes quos inuenerũt malos ⁊ bonos: ⁊ implete ſunt
nuptie diſcumbẽtiũ. Intrauit autẽ rex vt videret
diſcumbẽtes: ⁊ vidit ibi hominẽ nõ veſtitum veſte
nuptiali. Et ait illi. Amice: quomodo huc intraſti
nõ habens veſtẽ nuptialẽ? At ille obmutuit. Tũc
dixit rex miniſtris. Ligatis manibus ⁊ pedibus
eius: mittite eum in tenebꝛas exterioꝛes: ibi erit fle-
tus ⁊ ſtridoꝛ dentiũ. Multi aũt ſunt vocati: pau-
ci vero electi. Tunc abeũtes phariſei conſiliuꝫ in-
uenerunt vt caperent eum in ſermone. Et mittũt ei
diſcipulos ſuos: cũ herodianis dicentes. Magi-
ſter ſcimus qꝛ verax es ⁊ viam dei ĩ veritate doces.
⁊ non eſt tibi cura de aliquo. Nõ enim reſpicis ꝑ-
ſonam hoĩm. Dic ergo nobis quid tibi videt̃. Li-
cet cẽſum dari ceſari: aut nõ? Cognita autẽ ieſus
nequitia eoꝝ ait. Quid me tẽptatis hypocrite?
Oſtendite mihi nũmiſma cenſus. At illi obtule-
runt ei denariũ. Et ait illis ieſus. Cuiꝰ eſt ymago

hec ⁊ ſuperſcriptio? Dicũt ei. Ceſaris. Tunc ait il-
lis. Reddite ergo q̃ ſunt ceſaris ceſari: ⁊ que ſunt
dei deo. Et audiẽtes mirati ſunt. ⁊ relicto eo abie-
runt. In illo die acceſſerunt ad eum ſaducei: qui
dicunt nõ eſſe reſurrectionẽ: ⁊ interrogauerũt eum
dicẽtes. Magiſter: moyſes dixit ſi quis moꝛtuus
fuerit nõ habens filiũ: vt ducat frater eius vxoꝛem
illius ⁊ ſuſcitet ſemen fratri ſuo. Erant autẽ apud
nos ſeptẽ fratres: ⁊ pꝛimus vxoꝛe ducta defunctus
eſt: ⁊ non habens ſemen reliquit vxoꝛem ſuã fratri
ſuo. Similiter ſecũdus ⁊ tertius vſq; ad ſeptimũ.
Nouiſſime aũt omniũ: ⁊ mulier d̃functa eſt. In re-
ſurrectione ergo cuius erit de ſeptem vxoꝛ? Om-
nes enĩ habuerũt eam. Reſpõdens autẽ ieſus: ait
illis. Erratis neſcientes ſcripturas: neq; virtuteꝫ
dei. In reſurrectione enĩ neq; nubent neq; nuben-
tur: ſed erunt ſicut angeli dei ĩ celo. De reſurrectio-
ne aũt moꝛtuoꝛũ nõ legiſtis quod dictum eſt a deo
dicente vobis. Ego ſum deus abꝛaã: ⁊ deus yſaac
⁊ deus iacob? Non eſt deus moꝛtuoꝛũ ſed viuen-
tiũ. Et audientes turbe mirabant̃ in doctrina eiꝰ.
Phariſei autẽ audiẽtes ꝙ ſilẽtiũ ĩpoſuiſſet ſadu-
ceis cõuenerũt in vnũ: ⁊ interrogauit euꝫ vnus ex
eis legiſdoctoꝛ temptans eum. Magiſter: quod ẽ
mãdatũ magnũ in lege? Ait illi ieſus. Diliges do-
minũ deũ tuũ ex toto corde tuo ⁊ in tota anima tua
⁊ in tota mẽte tua. Hoc eſt maximũ ⁊ pꝛimũ man-

datum. Secundũ aũt ſimile eſt huic. Diliges ꝓxi
mũ tuũ ſicut teipſum. In his duobꝰ mãdatis: vni
uerſa lex pendet ⁊ ꝓphete. Cõgregatis autẽ pha-
riſeis: interrogauit eos ieſus dicẽs. Quid vobis
videt̄ de xp̄o: cuius filiꝰ eſt? Dicũt ei. Dauid. Ait
illis. Quomodo ergo dauid in ſpũ vocat eum do
minũ dicẽs. Dixit dñs dño m̄o: ſede a dextris meis:
donec ponã inimicos tuos ſcabellũ pedũ tuorum?
Si ergo dauid vocat eum dñm: quomodo filius
eiꝰ eſt? Et nemo poterat ei reſpõdere verbũ neqꝫ
auſus fuit quiſq̄ ex illa die eũ ãplius interrogare.

TUnc ieſus locutꝰ ẽ ad turbas Caput. xxiij.
⁊ ad diſcipulos ſuos dicẽs: ſuper cathedram
moyſi ſederũt ſcribe ⁊ phariſei. Om̄ia ergo que-
cũqꝫ dixerũt vobis: ſeruate ⁊ facite, ſecunduꝫ opa
vero eoꝝ nolite facere. Dicũt eni ⁊ nõ faciũt. Alli-
gant aũt onera grauia ⁊ importabilia: ⁊ imponũt
in humeros hoim: digito aũt ſuo nolũt ea mouere.
Om̄ia vero opa ſua faciũt vt videant̄ ab hominibꝰ.
Dilatãt eni phylateria ſua: ⁊ magnificãt fimbrias
Amãt aũt primos recubitꝰ in cenis: ⁊ primas ca-
thedras in ſynagogis: ⁊ ſalutationes in foro: ⁊ vo-
cari ab hoibus rabbi. Uos aũt nolite vocari rab
bi. Unus eſt eni magiſter vr̄: oẽs aũt vos fratres
eſtis. Et p̄rem nolite vocare vobis ſup terrã: vnus
eſt eni pat̄ vr̄ q̄ in celis eſt. Nec vocemini magr̄i:
q2 magiſter vr̄ vnꝰ eſt xp̄s. Qui maior eſt vr̄z erit

miniſter vr̄. Qui aũt ſe exaltauerit humiliabitur:
⁊ q̄ ſe humiliauerit exaltabit̄. Ue aũt vobis ſcri-
be ⁊ phariſei hypocrite: q̄ clauditis regnũ celorũ
ante hoies. Uos eni nõ intratis: nec introeuntes
ſinitis intrare. Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypo-
crite q̄ comeditis domos viduarũ: orationes lon-
gas orãtes: ꝓpter hoc ampliꝰ accipietis iudiciuꝫ.
Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: qui circui-
tis mare ⁊ aridã: vt faciatis vnũ ꝓſelitũ: ⁊ cũ fue-
rit factꝰ: faciatis eũ filiũ gehẽne duplo q̄̃ vos. Ue
vobis duces ceci: q̄ dicitis: quicũqꝫ iurauerit per
templũ nihil eſt: q̄ aũt iurauerit in auro tẽpli debi-
tor eſt. Stulti ⁊ ceci. q̄d eni maiꝰ eſt: aurũ: an tẽplũ
qd̄ ſanctificat auruꝫ? Et q̄cunqꝫ iurauerit in alta-
ri nihil eſt: q̄cunqꝫ aũt iurauerit in dono qd̄ eſt ſup
illud: debet. Ceci: q̄d eni maiꝰ eſt: donuꝫ: an altare
qd̄ ſanctificat donũ? Qui ergo iurat i altari iurat
in eo: ⁊ in oibꝰ q̄ ſup illud ſunt. Et q̄cunqꝫ iuraue
rit in tẽplo iurat in illo ⁊ i eo q̄ habitat in ipſo. Et q̄
iurat in celo iurat i throno dei ⁊ i eo q̄ ſedet ſup eũ.
Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite q̄ decima-
tis mentã ⁊ anetũ ⁊ ciminũ: ⁊ reliq̄ſtis que grauio
ra ſunt legis iudiciũ: ⁊ miſericordiã: ⁊ fidem. Hec
oportuit facere ⁊ illa nõ omittere. Duces ceci exco
lãtes calicẽ: camelũ aũt glutiẽtes. Ue vobis ſcri-
be ⁊ phariſei hypocrite: q̄ mũdatis qd̄ d̄ foris ẽ ca
licis ⁊ papſidis: itꝰ aũt plẽi eſtis rapia ⁊ mũdicia;

Phariſee cece: mūda prius qđ intus eſt calicis ⁊
parapſidis: vt fiat: ⁊ id quod de foris eſt mundū.
Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: quia ſimi-
les eſtis ſepulchris dealbatis: q̄ a foris parent ho-
minib⁹ ſpecioſa: intus vero plena ſunt oſſib⁹ mor-
tuorū ⁊ omni ſpurcitia. Sic ⁊ vos a foris quidem
paretis hoībus iuſti: intus aūt pleni eſtis hypocri
ſi ⁊ iniquitate. Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypo-
crite: qui edificatis ſepulchra ꝓphetarū ⁊ ornatis
monumēta iuſtoꝝ: ⁊ dicitis. Si fuiſſem⁹ in dieb⁹
patrū nr̄oꝝ: nō eſſemus ſocij eorū in ſanguine pro
phetarū. Itaq̄ teſtimonio eſtis voſmetipſis: quia
filij eſtis eoꝝ qui ꝓphetas occiderūt. Et vos īple
te menſurā patrū veſtroꝝ. Serpentes genimina
viperarum: quomodo fugietis a iudicio gehēne?
Ideo dico vobis. Ecce ego mitto ad vos prophe
tas ⁊ ſapiētes ⁊ ſcribas: ⁊ ex illis occidetis ⁊ cru-
cifigetis: ⁊ ex eis flagellabitis in ſynagogis vr̄is:
⁊ pſequimini de ciuitate in ciuitatem vt veniat ſup
vos omnis ſanguis iuſtus q̄ effuſus eſt ſup terraʒ
a ſanguine abel iuſti vſq; ad ſanguinē zacharie fi-
lij barachie: quē occidiſtis inter templuʒ ⁊ altare.
Amē dico vobis venient hec oīa ſup generatio
nem iſtā. Hyeruſalē hyeruſalē: q̄ occidis prophe
tas ⁊ lapidas eos q̄ ad te miſſi ſunt: quotiēs volui
cōgregare filios tuos queadmodū gallina cōgre-
gat pullos ſuos ſub alas: ⁊ noluiſti? Ecce relinque-

tur vobis dom⁹ vr̄a deſerta. Dico enī vobis non
me videbitis amodo donec dicatis. Benedictus
qui venit in nomine domini. Caput. xxiiij.

Et egreſſus ieſus d̄ tēplo ibat. Et acceſſerūt
diſcipuli eius: vt oſtēderent ei edificationes
templi. Ipſe aūt reſpondens: dixit illis. Uidetis
hec omnia? Amē dico vobis: nō relinquetur hic la
pis ſuper lapidē: qui nō deſtruat. Sedente auteʒ
eo ſup montem oliueti: acceſſerunt ad euʒ diſcipu
li ſecreto dicētes. Dic nobis quādo hec erūt: ⁊ qđ
ſignū aduent⁹ tui ⁊ cōſummationis ſeculi? Et reſ
pondēs ieſus dixit eis. Uidete ne quis vos ſedu
cat. Multi enī veniēt in nomīe meo dicētes. Ego
ſum xp̄s: ⁊ multos ſeducent. Audituri enim eſtis
prelia ⁊ opiniones prelioꝝ: videte ne turbemini.
Oportet enī hec fieri: ſed nōdum eſt finis. Cōſur
get enī gens in gentē: ⁊ regnū in regnū: ⁊ erunt pe
ſtilentie ⁊ fames ⁊ terremot⁹ per loca. Hec autem
oīa initia ſunt doloꝝ. Tunc tradēt vos in tribu-
latione ⁊ occident vos ⁊ eritis odio omnib⁹ genti
bus ꝓpter nomē meū. Et tūc ſcandalizabunt mul
ti ⁊ inuicē tradent: ⁊ odio habebūt inuicē. Et mul
ti pſeudo prophete ſurgent: ⁊ ſeducent multos: et
qm̄ abundabit iniquitas refrigeſcet charitas mul
torum. Qui aūt pſeuerauerit vſq; in finē: hic ſal-
uus erit. Et predicabitur hoc euangeliuʒ regni in
vniuerſo orbe in teſtimoniū omnib⁹ gentib⁹: ⁊ tūc

veniet cōſummatio. Cū ergo videritis abomina-
tionē deſolationis: q̄ dicta eſt a daniele ꝓpheta ſtā
te in loco ſancto: qui legit intelligat. Tunc q̄ in iu-
dea ſunt fugiāt ad mōtes: ⁊ qui ĩ tecto nō deſcēdat
tollere aliquid de domo ſua: ⁊ q̄ in agro nō reuerta
tur tollere tunicā ſuā. Ve aūt pregnantibus ⁊ nu
trientib⁹ in illis diebus. Orate aūt vt non fiat fu-
ga veſtra in hyeme vel ſabbato. Erit enī tūc tribu-
latio magna q̄lis nō fuit ab initio mundi vſqꝫ mo-
do: neqꝫ fiet. Et niſi breuiati fuiſſent dies illi: non
fieret ſalua omnis caro: ſed ꝓpter electos breuia-
bunt̄ dies illi. Tunc ſi quis vobis dixerit: ecce hic
eſt xp̄s aut illic: nolite credere. Surgēt enim pſeu-
do xp̄i ⁊ pſeudo ꝓphete: ⁊ dabunt ſigna magna ⁊
prodigia: ita vt in errorē inducantur ſi fieri poteſt
etiā electi. Ecce predixi vobis. Si ergo dixerit vo
bis ecce in deſerto eſt: nolite exire: ecce in penetra-
libus: nolite credere. Sicut enī fulgur exit ab oriē
te ⁊ paret vſqꝫ in occidente: ita erit ⁊ aduētus filij
hoīs. Vbicūqꝫ fuerit corpus: illuc cōgregabunt̄
⁊ aquile. Statī aūt poſt tribulationē dierū illoruꝫ
ſol obſcurabitur: ⁊ luna nō dabit lumē ſuū: ⁊ ſtelle
cadent de celo: ⁊ virtutes celorū cōmouebuntur: ⁊
tunc parebit ſignū filij hoīs in celo. Et tunc plan-
gent omnes trib⁹ terre ⁊ videbunt filiuꝫ hominis
venientem in nubib⁹ celi cum virtute multa et ma
ieſtate. Et mittet angelos ſuos cum tuba ⁊ voce

magna: ⁊ congregabunt electos eius a quattuor
ventis: a ſummis celorum vſqꝫ ad terminos eorū.
Ab arbore autem fici diſcite parabolam: cum iaꝫ
ramus eius tener fuerit ⁊ folia nata: ſcitis quia ꝓ-
pe eſt eſtas: ita ⁊ vos cum videritis hec omnia: ſci-
tote quia prope eſt in ianuis. Amē dico vobis: q꞉
non preteribit generatio hec: donec oĩa fiāt. Ce-
lum ⁊ terra trāſibunt: verba autē mea non preteri-
būt. De die autē illa ⁊ hora nemo ſcit: neqꝫ angeli
celorum: niſi pater ſolus. Sicut autem in diebus
noe: ita erit ⁊ aduentus filij hominis. Sicut enim
erant in diebus ante diluuium comedentes ⁊ bibē
tes nubentes ⁊ nuptui tradentes: vſqꝫ ad eum diē
quo intrauit noe in arcam: ⁊ non cognouerunt do-
nec venit diluuium ⁊ tulit omnes: ita erit ⁊ aduen-
tus filij hominis. Tunc duo erunt in agro: vnus
aſſumetur ⁊ vnus relinquetur. Due molentes in
mola: vna aſſumetur: ⁊ vna relinquetur. Duo in le
cto vnus aſſumetur: ⁊ vnus relinquetur. Vigila-
te ergo quia neſcitis qua hora domin⁹ veſter ven-
tur⁹ ſit. Illud aūt ſcitote: q̄m ſi ſciret pr̄ familias q̄
hora fur vētur⁹ eſſet: vigilaret vtiqꝫ ⁊ nō ſineret ꝑ
fodi domū ſuaꝫ. Ideo ⁊ vos eſtote pati: q꞉ neſci-
tis q̄ hora fili⁹ hoīs vētur⁹ ē. Quis putas ē fidel'
ſeruus prudēs: quē cōſtituit dn̄s ſupra familiā ſuā
vt det illis cibū ĩ tp̄e. Btūs ille ſeru⁹: quē cū veñrit
dn̄s ei⁹: ĩuenerit ſic faciētē. amē dico vobis q̄m ſup

omnia bona ſua cōſtituet eum. Si aūt dixerit malus ſeruus ille in corde ſuo: morā facit dñs me⁹ venire: ⁊ ceperit percutere cōſeruos ſuos: ⁊ māducet autem ⁊ bibat cū ebrioſis: veniet dñs ſerui illius i die qua nō ſperat: ⁊ hora qua ignorat: ⁊ diuidet eū partēqʒ eius ponet cum hypocritis: illic erit flet⁹ ⁊ ſtridor dentium. Caput.xxv.

TUnc ſimile erit regnū celoꝝ decem virginibus: q̄ accipiētes lāpades ſuas: exierunt obuiam ſpōſo ⁊ ſpōſe. Quinqʒ autē ex eis erāt fatue ⁊ quinqʒ prudētes. Sed quinqʒ fatue acceptis lāpadibus nō ſumpſerūt oleum ſecū. Prudētes vero acceperūt oleū in vaſis ſuis cū lāpadib⁹. Moram aūt faciente ſponſo dormitauerūt oēs ⁊ dormierūt. Media autē nocte clamor factus eſt: ecce ſpōſus venit: exite obuiā ei. Tunc ſurrexerūt omnes virgines ille: ⁊ ornauerunt lampades ſuas. Fatue aūt ſapientibus dixerūt: date nobis d̄ oleo vr̄o: q: lampades nr̄e extinguūt. Reſponderunt prudentes dicētes. Ne forte non ſufficiat nobis ⁊ vobis: ite potius ad vendētes ⁊ emite vobis. Dū aūt irent emere: venit ſponſus: ⁊ q̄ parate erant: intrauerūt cū eo ad nuptias: ⁊ clauſa eſt ianua. Nouiſſime vero veniūt ⁊ reliq̄ virgines dicentes. Domie dñe: aperi nobis. At ille reſpōdens ait. Amē dico vobis: neſcio vos. Uigilate ergo: quia neſcitis diem neqʒ horā. Sicut enī homo peregre pro-

ficiſcens vocauit ſeruos ſuos ⁊ tradidit illis bona ſua. Et vni dedit quinqʒ talēta: alij aūt duo: alij vero vnū: vnicuiqʒ ſecundū ꝓpriā virtutē: ⁊ ꝓfectus eſt ſtatim. Abijt aūt qui quinqʒ talēta acceperat: ⁊ operat⁹ eſt in eis: ⁊ lucratus eſt alia quinqʒ. Similit̄ ⁊ q̄ duo accepat: lucrat⁹ ē alia duo. Qui aūt vnū accepat: abiēs fodit in terrā: ⁊ abſcōdit pecuniā domini ſui. Poſt multum vero tpis venit dñs ſeruoꝝ illoꝝ: ⁊ poſuit rationē cū eis. Et accedens qui quiqʒ talenta acceperat: obtulit alia quinqʒ talenta dicēs. Dñe quinqʒ talēta tradidiſti mihi: ecce alia quinqʒ ſuplucratus ſum. Ait illi dñs eius. Euge ſerue bone ⁊ fidelis: q: ſup pauca fuiſti fidelis: ſup multa te cōſtituā: intra in gaudiuʒ dñi tui. Acceſſit aūt ⁊ q̄ duo talēta accepat: ⁊ ait. Domine duo talēta tradidiſti mihi: ecce alia duo lucratus ſum. Ait illi dñs eius. Euge ſerue bone ⁊ fidelis: q: ſup pauca fuiſti fidelis: ſupra multa te cōſtituā: intra in gaudiū dñi tui. Accedens aūt ⁊ q̄ vnū talentū accepat: ait. Dñe ſcio q: hō durus es metis vbi nō ſeminaſti: ⁊ congregas vbi nō ſparſiſti: ⁊ timēs abij ⁊ abſcōdi talentū tuū in terra. Ecce habes qđ tuū eſt. Reſpondēs aūt dñs eius dixit ei. Serue male ⁊ piger: ſciebas q: meto vbi non ſemino: ⁊ cōgrego vbi nō ſparſi. Oportuit ergo te cōmittere pecuniā meā nūmularijs: ⁊ veniēs ego recepiſſem vtiqʒ quod meum eſt: cum vſura. Tol-

lite itaqʒ ab eo talentum: ⁊ date ei qui habet decē
talenta. Omni enim habenti dabitur ⁊ habūda-
bit: ei autem qui non habet: et quod videtur ha-
bere auferetur ab eo: ⁊ inutilem ſeruū eijcite in te-
nebras exteriores: illic erit fletus ⁊ ſtridor dētiū.
Cum aūt venerit filius hominis in maieſtate ſua ⁊
omnes angeli cum eo: tūc ſedebit ſuper ſedē maie-
ſtatis ſue: ⁊ congregabunt̄ ante eum omnes gen-
tes: ⁊ ſeparabit eos ab inuicē ſicut paſtor ſegregat
oues ab hedis. Et ſtatuet oues quidem a dextris
hedos autem a ſiniſtris. Tūc dicet rex his qui a de
xtris eius erūt. Venite benedicti patris mei: poſ-
ſidete paratū vobis regnū a conſtitutione mundi.
Eſuriui enim ⁊ dediſtis mihi mãducare. Sitiui: ⁊
dediſtis mihi bibere. Hoſpes erā: ⁊ collegiſtis me
Nudꝰ: ⁊ operuiſtis me. Infirmꝰ: ⁊ viſitaſtis me.
In carcere erā: ⁊ veniſtis ad me. Tunc reſponde-
bunt ei iuſti dicentes. Domine quādo te vidimus
eſurientē: ⁊ pauimꝰ te: ſitientem: ⁊ dedimꝰ tibi po
tum: Quādo aūt te vidimus hoſpitē ⁊ collegimꝰ
te: aut nudum ⁊ cooperuimꝰ te: Aut quādo te vi-
dimus infirmū aut in carcere: ⁊ venimꝰ ad te: Et
reſpondēs rex dicet illis. Amen dico vobis: quā-
diu feciſtis vni de his fratribus meis minimis: mi
hi feciſtis. Tūc dicet ⁊ his q̇ a ſiniſtris erūt. Diſce
dite a me maledicti in ignē eternū q̇ paratus ē dia-
bolo ⁊ angelis eius. Eſuriui enī: ⁊ nō dediſtis mi-

hi mãducare. Sitiui ⁊ nō dediſtis mihi potū. Hoſ
pes erā ⁊ nō collegiſtis me. Nudus: ⁊ non operu
iſtis me. Infirmꝰ ⁊ in carcere: ⁊ non viſitaſtis me.
Tūc reſpondebūt ei ⁊ ipſi dicentes. Dn̄e quando
te vidimꝰ eſurientē: aut ſitientē: aut hoſpitē: aut nu
dum: aut infirmū: aut in carcere: ⁊ nō miniſtraui-
mus tibi: Tunc reſpōdebit illis dicēs. Amē dico
vobis quādiu nō feciſtis vni de minoribꝰ his: nec
mihi feciſtis. Et ibunt hi in ſupplicium eternū: iu
ſti autem in vitam eternam.

Caput. xxvj.

ET factuʒ eſt cū conſumaſſet ieſus ſermones
hos oēs: dixit diſcipulis ſuis. Scitis quia
poſt biduū paſcha fiet: ⁊ filius hoīs tradet̄ vt cru
cifigat̄. Tunc cōgregati ſunt pꝛīcipes ſacerdotū:
⁊ ſeniores populi in atriū pꝛincipis ſacerdotū qui
dicebat̄ cayphas: ⁊ conſiliū fecerunt vt ieſum do-
lo tenerent ⁊ occiderēt. Dicebant aūt. Non in die
feſto. Ne forte tumultus fieret in populo. Cū aūt
eſſet ieſus in bethania in domo ſimonis leproſi: ac
ceſſit ad eū mulier habens alabaſtrū vnguēti p̄cio
ſi: ⁊ effudit ſup caput ipſiꝰ recūbētis. Vidētes aūt
diſcipuli idignati ſunt dicētes. Vt q̄d p̄ditio hec:
Potuit enī iſtud venūdari multo: ⁊ dari paupibꝰ.
Sciēs aūt ieſus: ait illis. Quid moleſti eſtis huic
mulieri: Opꝰ enī bonū opata ē i me. Nā ſēp pau
pes hēbitis vobiſcū: me aūt nō ſēp hēbitis. Mit
tēs enī hec vnguētū hoc i corpꝰ meū ad ſepeliēdū

me fecit. Amē dico vobis: vbicūqȝ p̄dicatū fuerit
hoc euāgeliū in toto mūdo: dicet᷑ ⁊ q̄ hec fecit i me
moriā ei⁹. Tūc abijt vnus de duodeci q̄ dicebat᷑
iudas ſcarioth ad p̄ncipes ſacerdotum: ⁊ ait illis.
Quid vultis mihi dare: ⁊ ego vobis eum tradā?
At illi cōſtituerūt ei trigīta argēteos. Et exinde q̄
rebat oportunitatē vt eum traderet. Prima autē
die azimoꝝ acceſſerūt diſcipuli ad ieſum: dicētes.
Ubi vis parem⁹ tibi comedere paſca? At ieſus
dixit. Ite in ciuitatē ad quendā ⁊ dicite ei. Magi
ſter dicit: tēpus meū ꝓpe eſt: apud te facio paſcha
cū diſcipulis meis. Et fecerunt diſcipuli ſicut con/
ſtituit illis ieſus: ⁊ parauerūt paſcha. Ueſpe autē
facto: diſcūbebat cū duodecim diſcipulis ſuis. Et
edentib⁹ illis: dixit. Amē dico vobis: q᷑ vnus vr̄ȝ
me traditur⁹ eſt. Et cōtriſtati valde ceperūt ſingu
li dicere. Nūquid ego ſum dn̄e? At ipſe reſpōdēs
ait. Qui intingit mecū manū in parapſide: hic me
tradet. Filius quidē hoīs vadit ſicut ſcriptum eſt
de illo. Ue aūt homini illi: ꝑ quē fili⁹ hoīs trade/
tur. Bonū erat ei: ſi natus nō fuiſſet hō ille. Reſ/
pōdens aūt iudas q̄ tradidit eum: dixit. Nūquid
ego ſum rabbi? Ait illi. Tu dixiſti. Cenantib⁹ aūt
eis accepit ieſus panē ⁊ benedixit: ac fregit: dedit
qȝ diſcipulis ſuis ⁊ ait. Accipite ⁊ comedite: hoc ē
corpus meū. Et accipiēs caliceȝ grās egit ⁊ dedit
illis dicens. Bibite ex hoc oēs. Hic eſt enim ſan

guis me⁹ noui teſtamēti: qui ꝓ multis effundetur
in remiſſionē peccatoꝝ. Dico aūt vobis: non bi/
bam amodo de hoc genimine vitis vſqȝ in diē illū:
cū illud bibā vobiſcū nouū in regno pr̄is mei. Et
hymno dicto exierūt in mōtem oliueti. Tūc dicit il
lis ieſus. Omnes vos ſcādalum patiemini in me
iſta nocte. Scriptū eſt enī. Percutiā paſtorem: ⁊
diſpgent᷑ oues gregis. Poſtq̄ aūt reſurrexero: p̄
cedam vos in galileā. Reſpōdens aūt petrus ait
illi. Et ſi oēs ſcandalizati fuerit in te: ego nunq̄
ſcandalizabor. Ait illi ieſus. Amē dico tibi: quia
in hac nocte antequā gallus cātet: ter me negabis.
Ait illi petrus. Etiā ſi oportuerit me mori tecum:
nō te negabo. Similiter ⁊ oēs diſcipuli dixerūt.
Tunc venit ieſus cū illis in villā que dr̄ gethſema
ni. Et dixit diſcipulis ſuis. Sedete hic: donec va/
dā illuc ⁊ orem. Et aſſumpto petro ⁊ duob⁹ filijs
zebedei: cepit cōtriſtari: ⁊ meſtus eſſe. Tunc ait il
lis. Triſtis eſt aīa mea vſqȝ ad morteȝ. Suſtinete
hic ⁊ vigilate mecū. Et progreſſus puſillū: ꝓcidit
in faciē ſuā orans ⁊ dicens. Pater mi: ſi poſſibile
eſt trāſeat a me calix iſte. Uerumtamē nō ſicut ego
volo: ſed ſicut tu. Et venit ad diſcipulos ſuos: ⁊ in
uenit eos dormiētes: ⁊ dicit petro ſic. Non potui/
ſtis vna hora vigilare mecū? Uigilate ⁊ orate: vt
non intretis in tētationē. Spūs quidē promptus
eſt: caro aūt infirma. Iterū ſecundo abijt: ⁊ orauit

dicens. Pater mi: ſi nō poteſt hic calix tranſire ni/
ſi bibā illum: fiat voluntas tua. ⁊ venit iterū: ⁊ in/
uenit eos dormiētes. Erant enī oculi eorū grauati
Et relictis illis: iterū abijt ⁊ orauit tertio eundeʒ
ſermonē dicens. Tunc venit ad diſcipulos ſuos: ⁊
dixit illis. Dormite iā ⁊ requieſcite. Ecce appro/
pinquabit hora: ⁊ filius hoīs tradetur in manus
peccatoruʒ. Surgite eamus. Ecce appropinq̄bit
qui me tradet. Adhuc eo loquēte: ecce iudas vn/
de duodecī venit: ⁊ cum eo turba multa cū gladijs
⁊ fuſtibus miſſi a principibus ſacerdotū ⁊ ſeniori/
bus populi. Qui aūt tradidit eum: dedit illis ſig
nū dicens. Quēcūqʒ oſculatus fuero ipſe eſt: tene
te eum. Et confeſtī accedēs ad ieſuʒ dixit. Aue rab
bi. Et oſculatus eſt eum. Dixitqʒ illi ieſus. Ami/
ce ad quid veniſti? Tūc acceſſerūt ⁊ manus iniece
rūt ī ieſum ⁊ tenuerunt eū. Et ecce vnus ex his qui
erant cū ieſu: extendēs manū exemit gladiuʒ ſuuʒ:
⁊ pcutiens ſeruū principis ſacerdotuʒ: amputauit
auriculā eius. Tūc ait illi ieſus. Conuerte gladiū
tuum in locū ſuū. Omnes enī qui acceperint gla/
diū: gladio peribūt. An putas q̄ nō poſſum roga
re patrē meū: ⁊ exhibebit mihi modo pluſq̄ʒ duo/
decī legiones angelorū? Quomodo ergo imple/
buntur ſcripture? Quia ſic oportet fieri. In illa
hora dixit ieſus turbis. Tanq̄ʒ ad latroneʒ exiſtis
cum gladijs ⁊ fuſtibus comprehēdere me. Quo/

tidie apud vos ſedebam docēs in tēplo ⁊ nō me te
nuiſtis. Hoc aūt totum factum eſt: vt adimplerēt
ſcripture pphetarū. Tūc diſcipuli omnes relicto
eo fugerūt. At illi tenentes ieſum: duxerūt ad cay/
pham principem ſacerdotuʒ: vbi ſcribe ⁊ ſeniores
cōuenerāt. Petrus aūt ſequebatur eum a longe:
vſqʒ in atriū principis ſacerdotum. Et ingreſſus
intro ſedebat cum miniſtris: vt videret finē. Prin
cipes autem ſacerdotum ⁊ omne conciliū q̄rebant
falſum teſtimoniū contra ieſum vt eum morti tra/
derent: ⁊ nō inuenerūt: cum multi falſi teſtes acceſ/
ſiſſent. Nouiſſime autē venerunt duo falſi teſtes: ⁊
dixerunt. Hic dixit. Poſſum deſtruere templum
dei: ⁊ poſt triduū reedificare illud. Et ſurgēs prin
ceps ſacerdotum: ait illi. Nihil reſpondes ad ea q̄
iſti aduerſum te teſtificant? Jeſus autem tacebat.
Et princeps ſacerdotum ait illi. Adiuro te p deuʒ
viuū vt tu dicas nobis ſi tu es xp̄s filius dei. Di/
xit illis Jeſus. Tu dixiſti. Veruntamen dico vo/
bis: amodo videbitis filium hominis ſedentem
a dextris virtutis dei: ⁊ venienteʒ in nubibus celi.
Tunc princeps ſacerdotum ſcidit veſtimenta ſua
dicens. Blaſphemauit. Quid adhuc egemus
teſtibus? Ecce nūc audiſtis blaſphemiam. Quid
vobis videtur. At illi reſpondentes dixerūt. Re/
us eſt mortis. Tunc expuerunt in faciem eius: et
colaphis eum cederunt. Alij autem palmas

in faciē eius dederūt dicētes: ꝓphetiza nobis xp̄e.
Quis eſt q̄ te ꝑcuſſit? Petrus vero ſedebat foris
in atrio: ⁊ acceſſit ad eum vna ancilla dicens. Et tu
cū ieſu galileo eras. Et ille negauit corā omnibus
dicens: neſcio quid dicis. Exeunte aūt illo ianuaꝫ:
vidit eum alia ancilla: ⁊ ait his q̄ erant ibi. Et hic
erat cū ieſu nazareno. Et iterū negauit cū iuramē-
to: qꝛ non noui hoīem. Et poſt puſillū acceſſerunt
qui ſtabāt: ⁊ dixerunt petro. Vere ⁊ tu ex illis es.
Nā ⁊ loquella tua te manifeſtū facit. Tunc cepit
deteſtari ⁊ iurare: qꝛ nō nouiſſet hoīem. Et conti-
nuo gallus cātauit. Et recordat⁹ eſt petr⁹ verbi ie-
ſu qd̄ dixerat: priuſq̄ gallus cātet ter me negabis.
Et egreſſus foras fleuit amare. Caput. xxvij.

Mane aūt facto conciliū iniecerunt oēs pri-
cipes ſacerdotū ⁊ ſeniores populi aduerſus
ieſum: vt eum morti traderent: ⁊ vinctū adduxerūt
eum ⁊ tradiderūt pōtio pilato preſidi. Tūc vidēs
iudas q̄ eum tradidit ꝙ dānatus eſſet: penitentia
ductus: retulit trigīta argenteos pricipibus ſacer
dotū ⁊ ſenioribus dicēs. Peccaui: tradēs ſangui-
nem iuſtū. At ille dixerūt. Quid ad nos? Tu vi-
deris. Et ꝓiectis argenteis in tēplo receſſit: ⁊ abi-
ens laqueo ſe ſuſpēdit. Principes aūt ſacerdotū
[illegible]eptis argenteis dixerūt. Nō licet eos mittere i
corbanā: qꝛ preciū ſanguinis eſt. Cōcilio aūt inito
emerunt ex illis agrū figuli in ſepulturaꝫ peregri-

norū: ꝓpter hoc vocat⁹ eſt ager ille acheldemach:
hoc eſt ager ſanguinis: vſqꝫ in hodiernū diē. Tūc
impletū eſt qd̄ dictū eſt per hieremiā ꝓphetam di
centē. Et acceperunt trigīta argēteos: preciū ap̄p̄
ciati: queꝫ app̄ciauerunt a filijs iſrael: ⁊ dederunt
eos in agrū figuli: ſicut cōſtituit mihi dn̄s. Jeſus
aūt ſtetit ante preſideꝫ: ⁊ interrogauit eum preſes
dicens. Tu es rex iudeoꝝ? Dicit illi ieſus. Tu di
cis. Et cū accuſaret̄ a principibus ſacerdotū ⁊ ſe-
nioribus: nihil reſpōdit. Tūc dicit illi pilat⁹. Nō
audis quāta aduerſum te dicunt teſtimonia: ⁊ non
reſpōdit ei ad vllum verbum: ita vt miraretur pre-
ſes vehementer. Per diē aūt ſolēnem cōſueuerat
preſes populo dimittere vnū vinctū quē voluiſſēt.
Habebat aūt tunc victū inſignē qui dicebat̄ bar-
rabas. Cōgregatis ergo illis: dixit pilat⁹. Quem
vultis dimittā vobis. Barrabā: an Jeſum q̄ dicit̄
xp̄s? Sciebat enim ꝙ ꝑ inuidiā tradidiſſent eum.
Sedente autē illo ꝓ tribunali: miſit ad eum vxor
eius dicēs. Nihil tibi ⁊ iuſto illi. Multa enī paſ-
ſa ſum hodie ꝑ viſum ꝓpter eum. Principes autē
ſacerdotū ⁊ ſeniores ꝑſuaſerunt populis vt pete-
rent Barrabā. Jeſum vero ꝑderēt. Reſpondēs
aūt p̄ſes ait illis. Quē vultis vobis de duob⁹ di-
mitti? At illi dixerunt. Barrabā. Dixit illis pila-
tus. Quid igit̄ faciaꝫ de Jeſu q̄ dr̄ xp̄s? Dicunt
omnes. Crucifigat̄. Ait illis preſes. Quid enim

mali fecit? At illi magis clamabant dicētes. Cru-
cifigatur. Uidens aūt pilatus q2 nihil proficeret
ſed magis tumultus fieret: accepta aqua lauit ma
nus corā populo dicēs. Innocens ego ſum a ſan-
guine hui⁹ iuſti. vos videritis. Et reſpondēs vni-
uerſus populus dixit. Sāguis eius ſup nos: ꝛ ſu
per filios nr̄os. Tunc dimiſit illis Barrabā. Je-
ſum autē flagellatū tradidit eis vt crucifigeretur.
Tunc milites preſidis ſuſcipientes ieſum in ptō-
rio ꝯgregauerūt ad eū vniuerſā cohortē: ꝛ exeūtes
eum: clamidē coccineā circūdederūt ei. Et plecten-
tes coronā ō ſpinis poſuerūt ſup caput ei⁹: ꝛ harūdi
nē ī dextera ei⁹: ꝛ genu flexo ante eum illudebāt ei
dicētes. Aue rex iudeoꝝ. Et expuētes in eū accepe
runt harūdinē ꝛ percutiebāt caput ei⁹. Et poſtq̄ꝫ
illuſerunt ei: exuerunt eum clamyde ꝛ induerūt eū
veſtimentis ei⁹: ꝛ duxerunt eū vt crucifigerēt. Ex-
euntes autē inuenerūt hominem cyreneū: nomine
ſimonē: hūc angariauerūt vt tolleret crucem eius.
Et venerūt in locū qui dicitur golgotha: quod eſt
caluarie locus: ꝛ dederūt ei vinū bibere cum felle
mixtū: ꝛ cū guſtaſſet: noluit bibere. Poſtq̄ autē
crucifixerunt eum: diuiſerūt veſtimēta eius ſortem
mittentes: vt impleret quod dictum eſt p propbe
tā dicentē. Diuiſerunt ſibi veſtimēta mea: ꝛ ſuper
veſtem meā miſerūt ſortē: ꝛ ſedētes ſeruabant euz.
ꝛ impoſuerūt ſup caput eius cauſam ipſi⁹ ſcriptā.

Hic eſt Jeſus rex iudeorū. Tunc crucifixi ſunt cū
eo duo latrones vnus a dextris ꝛ vnus a ſiniſtris.
Pretereuntes autē blaſphemabāt euz: mouētes
capita ſua ꝛ dicentes. Uah qui deſtruis templuz
dei: ꝛ ī triduo illud reedificas. Salua temetipſuz.
Si filius dei es deſcende de cruce. Similiter ꝛ pn
cipes ſacerdotū illudētes cū ſcribis ꝛ ſeniorib⁹ di
cebant. Alios ſaluos fecit: ſeipſum nō pōt ſaluum
facere. Si rex iſrael eſt: deſcēdat nunc ō cruce ꝛ cre
dimus ei. Confidit in deo: liberet nunc eum ſi vult.
Dixit enī: quia filius dei ſum. Id ipſum autē ꝛ la-
trones qui crucifixi erāt cuz eo improperabant ei.
A ſexta aūt hora tenebre facte ſunt ſup vniuerſam
terrā vſqꝫ ad horā nonam. Et circa horā nonā cla-
mauit Jeſus voce magna dicēs. Hely: hely: lama
zabatani. Hoc eſt. Deus meus deus me⁹: vt quid
dereliquiſti me? Quidā autē illic ſtantes: ꝛ audiē
tes dicebāt. Helyam vocat iſte. Et cōtinuo currēs
vnus ex eis acceptaz ſpongiā impleuit aceto: ꝛ im
poſuit harūdini: ꝛ dabat ei bibere. Ceteri vero di
cebāt. Sine: videam⁹ an veniat helyas liberās eū.
Jeſus aūt iterū clamās voce magna: emiſit ſpūm.
Et ecce velū templi ſciſſum eſt in duas partes: a ſū
mo vſqꝫ deorſuz: ꝛ terra mota ē: ꝛ petre ſciſſe ſūt: ꝛ
monumēta apta ſūt: ꝛ multa corpa ſctōꝝ q̄ dormie
rāt ſurrexerūt: ꝛ exeuntes ō monumētis. Poſt re
ſurrectionē ei⁹ venerūt ī ſctām ciuitatē: ꝛ apparue

runt multis. Centurio aūt ꝛ q̄ cū eo erāt cuſtodien
tes ieſum: viſo terremotu ꝛ his q̄ fiebāt: timuerūt
valde dicētes. Uere fili⁹ dei erat iſte. Erant autē
ibi mulieres multe a longe q̄ ſecute erāt ieſum a ga
lilea miniſtrātes ei: inter quas erat maria magda-
lene: ꝛ maria iacobi: ꝛ ioſeph mater: ꝛ mat̄ filioꝝ
zebedei. Cū aūt ſero factū eſſet: venit q̄dam hō di-
ues Abarimathia: nomīe Joſeph q̄ ꝛ ipſe diſcipu
lus erat Jeſu. Hic acceſſit ad pilatū: ꝛ petijt cor-
pus ieſu. Tūc pilat⁹ iuſſit reddi corp⁹. Et accepto
corpe ioſeph inuoluit illud in ſyndone mūda: ꝛ po
ſuit illud in monumēto ſuo nouo: qđ exciderat ī pe
tra: ꝛ aduoluit ſaxū magnū ad oſtiū monumenti: ꝛ
abijt. Erat aūt ibi maria magdalene ꝛ altera ma-
ria: ſedētes cōtra ſepulchrū. Altera aūt die que eſt
poſt paraſceuē: cōuenerūt principes ſacerdotū ꝛ
pharisei ad pilatū dicētes. Dn̄e recordati ſumus:
q2 ſeductor ille dixit adhuc viuēs: poſt tres dies re
ſurgā. Jube ergo cuſtodiri ſepulchrū vſqꝫ in diē
tertiū: ne forte veniāt diſcipuli ei⁹ ꝛ furentur eum:
ꝛ dicāt plebi ſurrexit a mortuis: ꝛ erit nouiſſimus
error peior priore. Ait illis pilat⁹. Habetis cuſto
diā: ite cuſtodite ſicut ſcitis. Jlli autē abeūtes: mu
nierūt ſepulchrū ſignātes lapidē cum cuſtodibus.

V Eſpere aūt ſabbati q̄ luceſ- Caput. xxviij.
cit in prima ſabbati: venit maria magdale-
ne ꝛ altera maria videre ſepulchrū. Et ecce terre-

motus fact⁹ eſt magnus. Angelus enī dn̄i deſcen-
dit de celo: ꝛ accedēs reuoluit lapidē: ꝛ ſedebat ſu
per eum. Erat aūt aſpectus ei⁹ ſicut fulgur: ꝛ ve-
ſtimēta eius ſicut nix. Pre timore aūt eius exter-
riti ſunt cuſtodes: ꝛ facti ſunt velut mortui. Reſ-
pondēs aūt angelus dixit mulierib⁹. Nolite time
re vos. Scio enī q̄ ieſum q̄ crucifixus eſt queritis.
Nō eſt hic: ſurrexit enī ſicut dixit. Uenite ꝛ vide-
te locū: vbi poſitus erat dn̄s. Et cito euntes dicite
diſcipulis ei⁹: q2 ſurrexit: ꝛ ecce precedet vos ī ga-
lileā. Jbi eum videbitis: ecce p̄dixi vobis. Et exie
runt cito đ monumēto cū timore ꝛ gaudio magno:
currētes nūciare diſcipulis eius. Et ecce ieſus oc-
currit illis dicēs. Auete. Jlle aūt acceſſerunt ꝛ te-
nuerunt pedes ei⁹: ꝛ adorauerūt eū. Tunc ait illis
ieſus. Nolite timere: Jte nūciate fratribus meis
vt eant ī galileā: ibi me videbūt. Qui cū abijſſet:
ecce quidā đ cuſtodibus venerūt in ciuitatē ꝛ nun-
ciauerūt p̄ncipib⁹ ſacerdotū oīa q̄ facta fuerant.
Et ɔgregati cū ſeniorib⁹: cōcilio accepto pecuniā
copioſam dederūt militib⁹ dicētes. Dicite q2 diſci
puli ei⁹ nocte venerūt: ꝛ furati ſunt eum nobis dor
miētib⁹. Et ſi hoc auditū fuerit a preſide: nos ſua-
debimus ei: ꝛ ſecuros vos faciemus. At illi acce-
pta pecunia: fecerūt ſicut erāt edocti. Et diuulga-
tum eſt verbū iſtud apud iudeos vſqꝫ in hodiernū
diem. Undeci aūt diſcipuli abierūt in galileā in

montē vbi conſtituerat illis ieſus. Et vidētes eū
adorauerūt: quidā autē dubitauerūt. Et accedēs
ieſus: locutus eſt eis dicēs. Data ē mihi oīs po-
teſtas in celo ꝛ in terra. Euntes ergo docete oēs
gentes: baptizātes eos in noīe patris ꝛ filij ꝛ ſpūſ-
ſancti: docētes eos ſeruare omnia quecūqꝫ māda-
ui vobis. Et ecce ego vobiſcū ſum omnibus die-
bus: vſqꝫ ad conſummationem ſeculi.

¶ Auguſtinus illū diem te
fuiſſe religioſum cōputa: in quo ꝓpriā volūtatem
abnegaſti: in quo deſiderijs carnis reſtitiſti: quē ſi-
ne trāſgreſſione regule duxiſti. Hugo. Diſciplina
honeſte ꝯuerſationis ex quattuor ꝓpēdi pōt: ex ge-
ſtu: ex motu: ex affatu: ꝛ cōuictu: nihil magis īduit
animos honeſtos ꝛ ad malū inclinatos reuocat ad
rectū ꝙ bonoꝝ ꝯuerſatio: paulatī enī ī coꝛ dſcēdit ꝛ
vī hēt ꝓcepti: frequēt aſpici: paſſiꝫ audiri. Sūmo-
pe cauēdū ē illi q̄ q̄rit ſciētiā ne negligat diſciplinā.

Quia ſecūdū beatū
Tho. quāuis religioſus non teneat
eſſe ꝑfect⁹: tenet tn̄ ad ꝑfectionē tēde-
re ꝑ dtermiata exercitia regule quā
ꝓfeſſus eſt ꝛ q̄ ſine cauſa nō curat vi-
uere ſcdꝫ ſuā ꝓfeſſionē: ꝯtēnere illā dr̄ ꝛ nō eſt in ſta-

tu ſalutis. ſcd̄o ope ꝓciū eſt freq̄nt ꝛ paſſiꝫ an̄ oculos
ꝯſtitutiones nr̄as hr̄e q̄ de re ſumarie ꝑ alphabetū
hic ſubnectent. ꝛ ī pmis nota ꝙ ꝑ tria capl'a ꝯtiua
ſancitū ē. ꝙ nemo ſit ſubiect⁹ cuicūqꝫ pēne grauio-
ris culpe vl' abſolutionis ab officio vel alteri⁹ cu-
iuſcūqꝫ etiā ipo facto incurrēde: niſi ſit pena excō-
municationis late ſentētie niſi ſuꝑueniat dclaratio
ꝓlati in ꝑticulari reſpectu hui⁹ quātūcūqꝫ iterue-
niat notoriū facti vl' iuris. ¶ Itē ꝙ ī ſtatutis ordi-
nis vl' ꝓlatoꝝ nihil hēt vī ꝓcepti niſi formal'r dicat
ſub ꝓcepto vel ī v̓tute ſctē obediētie: nec ſit etiā ex-
cōmunicatio late ſnīe niſi vbi v̓bal'r dr̄ ſub pena ex-
cōmūicatiōis late ſnīe. Itē ꝓceptū cū ira exteriori
ꝓcipue ꝯtra ſubditū turbatū nō debꝫ fieri ſi aūt fi-
at valet ſolū quo ad penas tꝑales: ꝓcepta aūt facta
ī ſcriptis cēſentur facta ſine ira. Nec debꝫ prelat⁹
facere ꝓcepta extra articulū neceſſitatis niſi ī ſcri-
ptis. facta tn̄ valēt. Itē ordiatiōes capl'i gn̄alis vl'
magr̄i ordis quo ad vī ꝓcepti ꝛ cēſurarū eccl'iaſti-
carū cū ipis expirāt vita aūt capl'i vſqꝫ ad ſequens
capl'm ītelligit: quo ad reliq̄ vero durāt quouſqꝫ
ꝑ ſimilē poteſtatē ſint reuocata: ab īferiorib⁹ vero
capl'is ꝛ ꝓlatis quomōlibꝫ ordiata cū ipis expirāt
exceptis ſupꝑiorib⁹ ꝛ ꝯfeſſorib⁹ ꝛ officialib⁹: ordi-
natiōes aūt viſitatoꝝ durāt quouſqꝫ ꝑ ſuꝑiorē re-
uocētur. Itē nihil ꝓhibeatur ſub hac pena ꝙ non
poſſit abſolui a peccatis.

¶ Incipit ſuma conſtitutionum fratrum predicatorum.

Bſentes non de- bent diffamari: quinimo de ipſis nõ loqui niſi que bona ſunt. Diſtinctione prima. capitu. xiiij.

¶ Acta capituli gñralis a magiſtro ordinis imutari non licet. Nec acta capituli prouĩtialis a priore ꝓuinciali: niſi ex cauſa ſpeciali vtili ⁊ neceſſaria. d. ij. capi. ix.

¶ Accuſans in ꝓbatione deficiens pena accuſato debita puniatur. diſti. j. capi. xvij.

¶ Accuſari ſupprior non debet in quottidianis capitulis niſi pro magno exceſſu priori viſum fuerit. diſtin. ij. capi. ij.

¶ Accuſatio non debet fieri de auditu: niſi dicat a quo audierit: ⁊ ille ſit preſens in domo. di. ij. c. vj.

¶ Accuſator falſus eſt puniendus pena grauioris culpe. diſtin. ij. capi. xvj.

¶ Accuſent ſe fratres de ſilentio in capitulo ſicut de alijs culpis. diſti. j. capi. xij.

¶ Addere vel diminuere in cõſtitutionibꝰ nemini propria auctoritate licet. In ꝓemio cõſtitutionũ.

¶ Anni apoſtate in apoſtaſia non cõputantur ei in ordine quo ad locum. diſtin. j. cap̃. xx.

¶ Apti ad regendũ in breui debent ad ſtudẽduʒ mitti: etiã extra ſuas ꝓuĩcias. diſti. ij. cap̃. xiiij.

¶ Archiepiſcopatũ recipiẽs ſine licẽtia magiſtri vel prioris ꝓuĩtialis oĩbus ordinis ſuffragijs ẽ ipſo facto priuatus. diſti. ij. cap̃. xiij.

¶ Artium liberaliũ ſtudiũ eſt prohibitum ſine licentia. diſtin. ij. capi. xiiij.

¶ Aſſignari ꝓcurãs in aliquo cõuentu quocũqʒ modo: vel inde ãmoueri mediantibꝰ ꝑſonis extra obediẽtiã ordinis cõſtitutis eſt voce priuatus: ſimpliciter quo ad omnia. diſtin. ij. capi. xiij.

¶ Aſſignari in aliqua vniuerſitate ad legendum ꝓ forma ⁊ gradu magiſterij nemo põt niſi ꝑ acta capituli generalis ⁊ niſi prius ſñias legerit. diſtinctione. ij. capi. xiiij.

¶ Auctoritatem dare ſiue curam cõmittere alicui extra obedientiã ordinis exiſtenti ſuꝑ fratres ordinis: vel conuentus quocũqʒ modo nulli licet ordinis preſidenti. diſtin. ij. ca. ij.

Benedici debent veſtes nouitiorum in eoruʒ ꝓfeſſione. diſtin. j. capi. xv.

¶ Benedictionem debẽt accipe veniẽtes de via eadem hora ſi fieri põt. diſtin. j. capi. xvj.

¶ Benedictionem debent accipe exiens cõuẽtũ ſi plus vna nocte ſit extra moraturus: ibidẽ.

¶ Benedictus deꝰ dicant fratres inclinãdo: cuʒ eis aliquod veſtimentũ tribuit vel aliquid aliud

datur aut imponitur.diſtin.j.capi.ij.

Beneficia ſuis conſanguineis procurare eſt ꝓhibitum.diſtin.ij.capi.j.

Bibere debent fratres cum duabus manibus et ſedendo.diſtin.j.capi.xiiij.

Bibere volentes extra horā petāt licentiā a prelato: ꝛ vnū ſociū accipiāt.diſ.j.capi.vj.

Caligas ꝛ ſottos habebimus vt neceſſe fuerit.diſtin.j.capi.x.

Capa ſit breuior tunica.diſ.j.capi.x.

Capa debet eſſe vilis.ibidem.

Capa ſerica tantū hebdomadarius vtatur tam in choro q̄ extra.diſ.j.capi.j.

Capitulo quottidiano intereſſentes fratres n̄ loq̄ntur niſi duabus d̄ cāis.ſ.culpas ſuas: aut aliorū dicendo: ꝛ prelato ad interrogata rn̄dēdo.ibidē.

Capitula ꝓuintialia debēt fieri ſingulis ānis poſt penthecoſtē: niſi magiſter ordinis diſpenſauerit: ꝙ per bieniū prolōgetur.diſ.ij.capi.xvij.

Capitulis tractatib⁹ ſiue ſecretis nulla ꝑſona extra obedientiā ordinis exiſtens aliquatenus admitatur.ibidem.

Carceri mancipandi ſunt qui crimen fratri vel ordini imponunt falſo: cuius gratia quis carcerem mereretur.diſtin.j.capi.xviij.

Carceri mancipandi ſunt qui huiuſmodi crimina falſa vel vera extraneis perſonis reuelāt.ibidē.

Carceri mancipandi ſunt: eo ꝙ crimina falſo imponunt ordini vel fratribus: vel quia huiuſmodi crimina extraneis reuelant perſonis: non pn̄t inde liberari niſi per magiſtrum vel capitulum generale.ibidem an̄ fi.

Carceri mancipandi ſunt qui inuenti fuerint ad taxillos luſiſſe: aut in excōis ſententiam rite latam a quocunqꝫ iudice noſtri or.ſcienter īcidiſſe.ibidem in fine.

Carceri mancipandi ſunt qui iudicio diſcretorum in cōi ſine graui periculo tollerari non poſſunt.diſtin.prima.capitu.xix.

Carceri mancipādus eſt omnis incorrigibilis: q̇.ſ.culpas non veretur committere ꝛ penas recuſat ferre.ibidem.

Carceri mancipādus eſt lꝫ conuictus manifeſte d̄ lapſu criminis.diſ.j.capitu.xviij.

Carceri mancipati legitime priuantur gratijs ordinis niſi reſtituantur.diſ.prima.capi.xx.

Carceri mācipādi ſunt q̇ in publica p̄dicatione ꝓceſſus.ſ.pōtificis: aut facta diffamāt.d.ij.ca.xvj.

Carceri mācipādi ſunt q̇ crimē cōmiſerunt ꝓpter q̄d in ſeculo mortem mereretur.ibidem.

Carnes comedere nō licꝫ extra monaſteriū nec intra ſine licētia.diſ.prima.capi.v.

Carnes comedere ſine licentia grauis culpa eſt.diſtin.prima.capi.xvij.

¶Celare rem ſibi celatam furti iudicio ſubijcitur: ⁊ grauior culpa eſt. diſtin. j. ca. xviij.

¶Celle ſtudentibus aſſignentur ſcđm ꝙ magiſtro ſtudētiuʒ videbitur expedire. diſtin. ij. capi. xiiij

In cellis ſcribere: legere: orare: dormire: ⁊ de nocte vigilare poſſunt qui volunt. ibidem.

¶Ceſſio magiſtri ordinis nō eſt de facili admittēda. diſtin. ij. capi. viij.

¶Certus vſus librorū nulli concedat. d. ij. ca. xiiij.

¶Cibo quadrageſimali ſemper vtimur in. vj. ferijs niſi feſtum precipuū fuerit. diſtin. j. capi. iiij.

¶Cibus ſemꝑ debet cū bñdictione ſumi. d. j. c. xvj.

¶Cimbalū non debet pro refectione pulſari niſi ſit cibus paratus. di. j. cap̄. v.

¶Clamato ꝑ graui culpa additur vna dies panis ⁊ aque: ⁊ vna correctio. diſtin. j. capi. xvij.

¶Clerici debent dicere. xxx. vicibus ſeptē pſalmos penitentiales in anno pro fratrib⁹ ⁊ ſororib⁹ ordinis defunctis. diſ. j. capi. iij.

¶Combinantes fratres debent procurare: vt ſalteʒ vna pars copule ſit clara fame ⁊ cōpetentis etatis. diſtin. ij. capi. xvj.

¶Comedere extra clauſtrum vbi habemus conuentum niſi cū epo ⁊ in religioſorū dōibus: ⁊ hoc raro nemo preſumat. diſti. j. capi. v.

¶Comedētes in refectorio: ī ſua cōmeſtione offēdētes dēbēt ſtatī poſt cōmeſtionē veniā petere. ibidē.

¶Comedere non debent fratres niſi in refectorio ⁊ in hoſpicio. diſtin. j. cap̄. vij.

¶Cōmittere crimen capitale grauior culpa eſt. diſtinctione. j. capitu. xviij.

¶Cōmittentes crimina extra monaſterium debent per ſociū quātotius prelato manifeſtari. ibideʒ.

¶Conceſſa fratribus: debent ipſi fratres ſemel ī anno priori ſuo exponere ⁊ exhibere. diſti. j. ca. xiiij.

¶Confeſſiones nouitiorum ante eorum profeſſionē recipiantur. diſtin. j. capi. xviij.

¶Confeſſiones extraneorū nemo pōt ſine ſui prelati licētia añ. xxv. annum audire. ibidem.

¶Confeſſores ñ recipiant munuſcula a mulieribus nec dent eiſdem nec ceteri fratres. diſti. ij. ca. xiij.

¶Confirmatio prioris ꝓuintialis in capitulo generali: ad magiſtrū ordinis ⁊ diffinitores: extra vero capitulū ad magr̄m tantū pertinebit.

¶Conſuetudinē vero diu obtētā ſiue ſtatutū: nemo quāte ſit auctoritatis mutare poteſt: niſi ꝑ tria capitula fuerit approbatū. diſ. ij. capi. j.

¶Conſtitutiones fieri nō poſſunt de nouo: niſi fuerint ꝑ. iij. capitula cōtinua approbate ī prologo: diſtin. ij. capitulo. x.

¶Contendere cum p̄lato ſuo proterue intus vel extra grauior culpa eſt. diſ. j. capi. xiiij.

¶Contumacia grauior culpa eſt. ibidem.

¶Conuētus nō recipiat conuerſum ſine licētia ꝓui

cialis ⁊ aſſenſu duarũ partiũ. diſ. j. capi. xiij.

Couẽt⁹ vel dom⁹ ſine lnia capituli gñalis ⁊ abſq; priore ⁊ doctore: ⁊ numero duodenario fratrum recipi vel fieri non debet. diſ. ij. capi. j.

Conuẽtus non hñs numerum duodenariũ ad ea que tractanda ſunt in capitulo ꝓuintiali non admittatur. diſ. ij. capi. primo.

Conuentus q̃ petit confirmationẽ electi numerũ: ⁊ nomina ſcribat eligentiũ. diſ. ij. capi. ij.

Conuent⁹ tenetur ſuffragia impendere fratribus ibidẽ aſſignatis: ſiue ſimpl'r ſiue ad tẽpus: ⁊ ipſi conuentui hoc idẽ. diſ. ij. ca. xiiij.

Conuerſus nõ dꝫ recipi ẽt a prouintiali ſine cõſenſu duarũ partiũ capl'i. diſ. j. capi. xiij.

Conuerſus non recipiatur ĩfra. xviij. ãnos. ibidẽ.

Conuerſus non fiat clericus ſine lnia magiſtri ordinis ſpecialiter. ibidem.

Conuerſi ſurgant eodẽ tp̃e quo ⁊ ceteri fratres: ⁊ eodem modo inclinent. diſtin. ij. capi. xv.

Conuerſi in ieiunijs ⁊ abſtinentijs: ⁊ ceteris ſic ſe habeant ſicut ⁊ clerici. ibidem.

Conuerſi nõ habeãt pſalteria aut libellos. ibidẽ.

Contendere non licet fratribus. diſ. j. ca. xiiij.

Culcitris fratres non vtantur: niſi aliud non poſſint hr̃e in quo dormiã. diſ. j. capi. ix.

Culcitras petẽtes ieiunẽt vna die ĩ pãe ⁊ aq̃. ibi. a.

Curiam romanam nemo poteſt adire: niſi de lnia

magiſtri ordinis: aut capituli geñralis. d. ij. c. xiij.

Conſtitutiones nr̃e nõ obligãt nos ad culpam: ſed ad penam niſi ex precepto ⁊ contẽptu. In proemio conſtitutionum.

Conuent⁹ quilꝫ dꝫ in cõmuni dicere. xx. miſſas in anno ꝓ fratrib⁹ ⁊ ſororibus ordinis defunctis. diſtin. prima. capi. iij.

Depoſita exteriorũ nõ recipiant fratres: ⁊ pamẽtorum eccleſiaſticorũ. d:ſ. ij. capi. xiij.

Diffinitores capituli prouintialis pñt ꝓuintialeſ ab officio ſuſpendere. diſ. ij. capi. vij.

Diffinitores capl'i generalis pñt magr̃m ab officio deponere ex cã. ⁊c. ibidem.

Diffinitores predicti ꝓhibent̃ p̃ ſuas diffiniones prioribus prouintialib⁹ preiudiciũ ĩferre. ibidẽ.

Diſcurrere nõ debẽ fratres recedentes de capl'is: ſed directe debẽt ad ſuos ire cõuent⁹. di. ij. c. xvj

Diſpẽſare dꝫ p̃latus cũ ſtudentib⁹: ne ꝓpter offĩm a ſtudio de facili retrahant̃. diſ. ij. capi. xiiij.

Diſpẽſari pñt ↄuerſi a prelatis in ieiunijs ꝓpter labores. diſtin. ij. capi. xv.

Diſpenſatores aliarũ rerũ vel pecuniarũ non pñt eſſe fratres. diſti. ij. capi. xiij.

Doctor public⁹ nemo fiat vel diſputet: niſi d̃ lnia prioris ꝓuĩtialis ⁊ diffi. capl'i ꝓuĩtial'. d. ij. c. xiiij.

Dñicis dieb⁹ ⁊ feſtis precipuis a quinternis ſcribendis ſe cõtineant fratres. diſ. ij. capi. xiij.

Domus nr̃e debent eſſe mediocres ⁊ humiles. di
ſtinctione. ij. capitulo. j.
Domus aliqua nō debet concedi niſi a prouītiali
priore ⁊ diffinitoribus capituli ꝓuītialis fuerit
poſtulata. ibidem.
Dormire licebit ſuper ſtramina ⁊ ſachones lane-
os. diſtin. j. capi. ix.
Dormiāt fratres cuꝫ tunica ⁊ caligis ⁊ cīti. ibidē.
Dormiant fratres extra domū ſicut fuerit eis ſtra
tū ne hoſpitem moleſtentur. ibidem.
Ebdomadarius tantum vtat̃ capa ſerica tā
in choro ꝙ extra. diſtin. j. capi. j.
Eccleſie que habent curā animaruꝫ annexā nullō
modo recipiantur. diſ. ij. ca. j.
Electione inſtāte prioris ꝓuītialis abſolutiōes
priorū ꝯuentualiū fieri ꝓhibent̃ niſi ratione ſcā
dali: aut grauis criminis. diſti. ij. capi. iij.
Electio prioris cōuentualis ſpectat ad fratres ſui
conuentus. diſtin. ij. capi. ij.
Electio prioris cōuentualis ⁊ prouintialis: ⁊ ma-
giſtri ordinis eandē formā obſeruat: excepta in-
cluſione q̄ in magr̃o tm̄ ſeruatur. ibidem.
Electione inſtante prioris cōuentualis nō debent
fieri noue aſſignatiōes: niſi ex cauſa in cōſtitutio
nibus expreſſa. diſtin. ij. capi. xvj.
Electio tm̄ ad illos ſpectat qui ſunt in electione p-
ſonaliter preſentes. ibidem.

Electio prioris conuentualis infra menſem debet
celebrari: al'. ad ſuperiorez deuoluitur prouidē
di poteſtas. ibidem.
Electio ꝓuintialis in die ſtatuta fieri debet ⁊ īfra
annum: alias ꝓuītialis ꝓuiſio ad magiſtrū ꝫ de-
uoluta eſt. diſ. ij. capi. iij.
Electio ꝓuintialis ad priores cōuentuales: ⁊ ꝑdi
catores gen̄rales ⁊ duos fratres de quolibet cō-
uentu electos a cōuentu pertinebit. ibidem.
Electioni debent intereſſe abſentes per dietā: ideo
ſunt vocandi. ibidem.
Eligentium nomina ⁊ numerū debēt a conuentu
ſcribi q̇ petit cōfirmationē electi ī priorē. d. ij. c. ij.
Eligi non poteſt qui neſcit competenter ꝓponere
verbum dei. ibidem.
Eligi non pn̄t: nec eligere: nec admitti ad ea q̄ ad
capitulū ſunt mittenda: q̇ non hn̄t quattuor ānos
a profeſſione. diſtin. ij. capi. ij.
Eligi n̄ pn̄t in viſitatores: priores ſuppriores: le
ctores. diſtin. ij. capi. x.
Electoribus prouintialis impeditis: anteꝙ iter
arripiant: poteſt conuentus ipſorū loco alios eli
gere. diſtin. ij. capi. iij.
Electi in epos ⁊ epi pn̄t dare licentiā loquendi ad
menſam: dum cū eis cōmeditur. diſ. j. ca. xij.
Epiſcopos ⁊ in minori dignitate conſtitutos non
ꝑlati ſub pena ſuſpenſionis a ſuis officijs vltra

triduū in ſuis cōuētibus detinere ſine lnia prio
ris puītialis: ⁊ aſſenſu duarū ptiū caplī. d. ij. c. ij.
Epi debent a predicatoribus q̄ totius dioceſim
intrant predicādi grā viſitari. diſ. ij. capi. xij.
Epi (dum cuz eis comedimus) pñt dare lniam lo/
quendi ad mēſam. diſ. j. capi. xij.
Epatum acceptādi prior puīntialis ⁊ eorū vicarij
pñt dare lniam. diſ. ij. capi. xiij.
Equitare ſine lnia ⁊ magna neceſſitate grauis cul
pa eſt. diſtin. j. capi. xvij.
Erigere ſe contra prelatū ſuuz p conſpirationem
vel cōiurationē: vel malitioſam concordiā mani/
feſtare grauior culpa eſt. diſtī. j. capi. xviij.
Excōicatus eſt q̄ cām depoſitionis magrī or. vl' p
uintialis vel ei⁹ exceſſum: vel correctionē ſeu ſe/
cretum caplī: vel diſſenſiones fratrū vel diuiſio/
nes: vñ ordo noſter poſſit turbari ſciēter extrāeis
ab obediētia ordinis audet publicare. d. ij. c. viij.
Excōicatus eſt: ⁊ oī ordinis grā priuat⁹ quicunq
prior prouītialis: ⁊ eorū vicarij ſimilr dantes licē
tiam acceptādi aliquā dignitatē infra epalem: et
acceptās pariter eandē penā incurrit. diſ. ij. c. xiij.
Excōicatus eſt q̄ cōtra formā conſtitutionū ſe fece
rit magiſtrari. diſtin. ij. capi. xiiij.
Exiens nō diſcurrat: ſed expleta neceſſitate citius
reuertatur. diſtin. ij. capi. ix.
Eximere ſe vel q̄ alius eximat aptāte ſui plati p/

curans grauiorem culpam incurrit. diſ. j. ca. xviij.
Exire nemini licet ſine lnia ⁊ neceſſitate. diſtinctio
ne ſecunda. capitu. ix.
Falſificantes lrās magiſtri or. vel prioris p/
uītialis: ſeu eorū ſigna: aut dictis ſcienter vtē
tes ſunt excōicati. diſtī. j. capi. xx.
Feminas fixe reſpiciētes: ſi tñ in vſu hmōi habue
rint grauē culpā incurrūt. diſ. j. capi. xvij.
Feminas alloqui ſolitarie nō de ꝯfeſſione aut ho/
neſtis grauis culpa eſt. ibidem.
Feria. ij. ⁊ iij. poſt quinquageſimaz tam intus q̄
extra: quadrageſimali vtimur cibo ⁊ ieiunam⁹.
diſtin. prima. capi. iiij.
Fratres extra ordinē aſſignati nō ſeruātes ordi/
nis ſtatuta: ſunt ipſo facto ſuffragijs: ac omnib⁹
beneficijs ordinis priuati. diſtī. ij. capi. xiij.
Feria. vj. ſemper quadrageſimali vtimur cibo: ni
ſi ppter precipuū feſtum. diſtī. prima. cap. iiij.
Grauior clpa ē facere ī domib⁹ nrīs curioſi/
tates ⁊ ſupfluitate notabiles. d. ij. ca. pmo:
Grauior culpa eſt ad diuiſionez ordinis verbo vl'
facto laborare. diſtin. ij. capi. viij.
Grauior culpa eſt ſummū pontificez ēt in priuato
facta vel proceſſus eius diffamare. diſtinctione
ſecunda. capitulo ſexto.
Grauiſſima culpa eſt incorrigibilitas. diſtinctio/
ne prima. capitulo. xix.

Hore canonice debent dici ⁊ miſſa in eccleſia bre-
uiter ⁊ ſuccincte magis ⁊ minus pro tpe. d. j. c. j.
Hoſpitũ receptores: ⁊ oẽs fratres dñt ĩ refecto-
rio comedere ⁊ vti cibis cõuentus. d. j. capitu. v.
Hoſpites non debent diſcurrere p ciuitatem: aut
moras ꝓtrahere ſine ꝯſilio prioris. d. ij. cap̃. xiij.
Jacere nullus põt extra locũ cõmunẽ: q̃ in cõi tol-
lerari põt: niſi ꝓpter rerũ cuſtodiã. diſ. j. ca. ix.
Illegitimus recipi non põt ad ordinem ſine pro-
uintialis licentia. diſ. j. ca. xiij.
Illegitimus diſpenſatus nõ tamẽ ex hoc põt fieri
diffinitor: licet prior fieri poſſit capl'i gñral' vel p-
uĩtialis: nec predicator generalis nec elector ma
giſtri ordinis ſine magiſtri or. ſpali licẽtia. ibidẽ.
Inclinare debent fratres cuꝫ eis aliquod veſtimẽ
tum tribuit' vel aufertur: vl' aliqd' iponit'. d. j. c. ij.
In ĩclinationibus eoꝝ ad quos declinant fratres
debent ſe conformare. diſ. j. capi. ij.
Infirmi ſunt taliter procurandi vt citius releuen-
tur. diſtin. j. capitu. vij.
Infirmi infirmitate q̃ non multũ debilitat: nec co-
medendi turbat appetitũ: nõ debẽt ieiunia frãge
re: nec cõia cibaria refectorij mutare. ibidẽ.
Infirmoꝝ duo ſunt loca tñi ad comedendũ: vnus
carnium alius vero alioꝝ ciborũ. diſ. j. capi. vij.
Ingrediendi monaſteria ordi. pr' dare licentiam
magiſter oꝝ. tantũ: ⁊ ille cui cõmiſerit vices ſuas

in hac parte. diſtin. ij. capi. xviij. ibidem.
Ingredientes dicta monaſteria ⁊ moniales egre-
dientes poſſunt abſolui ab excõmunicatiõe a ma
giſtro or. vel ab eo cui ipſe cõmiſerit. ibideꝫ p totũ.
Inobediens fieri prelato ſuo grauior culpa eſt.
diſtin. j. capitu. xviij.
Inquiſitionis officiũ hr'e non põt aliquis niſi au-
dierit p tres ãnos in theologia: ⁊ ſciat ſufficiẽter
predicare. diſtin. ij. capitu. xij.
Interpretationes regule vel conſtitutionũ facte a
capitulo gñrali non hñt vim cõſtitutionũ: niſi p
iij. capl'a gñalia approbabũt' i ꝓemio ꝯſtitionũ.
Itinerantes tpe ieiunioꝝ bis pñt refici q̃buſdam
tpibus ⁊ diebus dũtaxat exceptis. di. j. capi. iiij.
Itinerantes dum in via exiſtant dicant officiũ ſuũ
vt poſſunt ⁊ ſciunt. diſti. ij. capi. xiij.
Itinerantes ſint contenti officio eccleſiarum ad
quas declinant. ibidem.
Itinerantes dicunt ſecum ōfferre litteras teſtimo
niales. ibidem.
Itinerantes dñt corrigi de ſuis exceſſibus a prela
tis conuẽtuũ: ad quos declinãt. ibidem.
Laborans ad diuiſionem or. verbo vel facto
grauiorẽ culpam incurrit. diſ. ij. cap̃. viij.
Laici debent dicere. xxx. vicibus centũ pr' nr' i an-
no ꝓ fratribus ⁊ ſororibus ordi. defunctis. diſti
ctione prima. capitu. iij.

Legere in aliqua vniuerſitate in theologia ꝓ forma ⁊ gradu magiſterij non pōt niſi aſſignetur ⁊ habilitetur per acta capl'i generalis. diſ. ij. c. xiiij. Et ↄtrafaciēs eſt ipō facto excōicatꝰ. d. ij. c. xviij

Legere non licet aliū ſenſum in pſalmis ⁊ prophetis ꝙ quē ſancti pr̄es approbant ⁊ affirmant. diſtinctione. ij. capitu. xiiij.

Liberalium artium ſtudia prohibentur fratribꝰ ſine licentia. diſtin. ij. capi. xiiij.

Libros ſcribi nemo faciat de rebus conuētus: niſi ad vtilitatem cōem. ibidem.

Librorum vſus certus nulli cōcedatur niſi indignetur a quibus auferūtur: vel cuiuſcūqꝫ cuſtodia dimittuntur. ibidem. g.

Libri oꝝ. ſeu fratrū nō vendātur niſi eoꝝ precia in alios libros ſeu ſcripta conuertātur. ibidē.

Lniam ingrediendi monaſteria oꝝ. tātū magr̄ oꝝ. pōt conferre: ⁊ ille cui cōmiſerit vices ſuas in hac parte. diſtin. ij. capitu. xviij.

Lineis n̄ vtantur fratres ad carnes nec ēt infirmi. diſtinctione prima. capi. x.

Linteamina ēt in infirmarijs penitus non habeantur. ibidem. b.

Lites hn̄tes inter ſe intus ⁊ extra grauem culpaꝫ incurrunt. diſtin. prima. capi. xvij.

Litteras alicui mittere vel ſibi miſſas legere ſine lnīa grauis culpa eſt. diſti. prima. capi. xvij.

Litigans cōtra dioceſanos quoſcūqꝫ ſine cā legitima: ⁊ vrgenti pariter ⁊ appellans incurrit penā carceris. diſtin. ij. capitu. xvj.

Locum ſpālem ad iacendum ſolus magiſter ordinis pōt habere. diſtin. j. capi. ix.

Loquente vno: ceteri taceant. diſti. ij. capitu. xiiij.

Loqui nō pn̄t fratres in capl'o niſi duabꝰ d' cāis. ſ. culpas ſuas vel alioꝝ ſimpl'r dicendo ⁊ p̄latis ſuis ad interrogata rn̄dendo. d. ij. capi. vj.

Magr̄i in theologia in mēſa loqui pn̄t. diſtinctione prima. capitulo. xij.

Magr̄i in theologia lr̄as mittere ⁊ ſibi miſſas legere pn̄t ſine lnīa. diſtin. j. capi. xvij.

Magr̄is ſacre theologie īmediate poſt priorem in cuius ↄuentu fuerūt locus datur. diſ. ij. c. viij.

Magiſter in theologia nemo fiat niſi ꝑ lnīaꝫ prioris prouītialis ⁊ ꝓuītialis capl'i ⁊ diffinitorum: ⁊ ēt actus ſcholaſticos exercuerit ꝑ quattuor annos ad minus in aliqua vniuerſitate: al's contra faciens eſt excōicatꝰ. diſtin. ij. capi. xiiij.

Magiſterij gradu nemo poteſt fungi: niſi ſit ꝑ capitulum generale approbatus vel ꝓmotus contrafaciēs eſt excōicatus. diſ. ij. capitu. xviij. ibidē.

Mala dicere de pr̄ibus vel fratribus aut ſororibus aut donibus malitioſe que teſtimonio fratruꝫ nequeat probari grauis culpa eſt. diſtinctione prima. capitu. xvij. b.

Mala videntes neminē iudicant: ſed bona ſuſpi/
centur: vel bona intentione facta.diſ.j. cap.xiiij.
Mendatiū dicere ex induſtria grauis culpa eſt
diſtinctione prima.capi.xvij.
Menſe prime dñt omnes intereſſe:nec aliquis re
manere ſine licentia.diſti.j.capi.v.
Minima negligentes paulatī defluūt. in proemio
conſtitutionum.
Minores fratres ſicut ⁊ nr̄i recipiant.d.ij.c.xiij.
Minuti extra refectoriū comedere pñt cum ſilen
tio:non tamē carnes.diſ.j.capi.viij.
Minutio nō dbet fieri niſi quatter in ãno. ibidē.
Minuti certis horis ſilentiū dñt tenere ſicut cete
ri fratres.diſti.j.capitu.xj.
Miſſi non dñt ante terminū eis ſtatutū venire:
nec terminū prolongare al's grauis culpa ē. di/
ſtinctione prima.capi.xvj.
Monaſteria or.ingredietes ſine cauſa ⁊ licentia
ſunt excōmunicati:⁊ abſolui poſſunt a magiſtro
ordi.⁊c.diſtin.ij.capitu.xviij.
Monialiū curā ſiue cuſtodiā ꝓcurare: ſiue q̄rū/
libet aliarū mulierū ſine licētia magiſtri ordi.aut
predictarum curā recipe:niſi per tria cap'la geñ
ralia extet approbatū:aut huiuſmodi cura or.ꝑ
ſūmum pōtificem cōmittatur grauior culpa ē:⁊
ꝓhibetur ſub excōmunicationis pena. d.ij.ca.j.
Moniales or.noſtri monaſteria egrediētes ſunt

excōicati:⁊ abſolui pñt a magr̄o.⁊c.d.ij.c.xviij.
Mulieres fratres nō tondeāt:aut induant: vl'ad
profeſſionē recipiant.diſ.prima.capi.xiij.
Mulieres nūq̄ officinas nr̄as ingredi pñt: aut
clauſtra ſiue oratoria:niſi ī die ɔſecratiōis eccl'ie:
⁊ tūc tm̄ chor̄ ⁊ clauſtrū īgredi liceat.d.ij. cap.j.
Murmurare pro victu vel veſtitu vel pro aliqua
qualibet re grauis culpa eſt.diſ.prima.cap.xiiij.
Mutari nō pñt acta cap'li generalis a magr̄o or.
nec prouintialis a ꝓuintiali: niſi ex cā ſpali vtili
⁊ neceſſaria.diſ.ij.capi.ix.
Magiſter nouitior eorū culpas audiat extra ca/
pitulū:⁊ inſtruat eos in morib' ⁊ charitatiue cor
ripiat.diſ.prima.capi.xiiij.
NOuitijs eſt preponendus magiſter diligēs
a prelato:qui eos doceat.⁊c.diſ.j.cap.xiiij.
Nouitij vbiq; teneant locum eis datū.ibidē.
Nouitij aliquē ſcandalizantes tādiu ad pedes ei'
iaceant:q̄diu placatus erigat eum.ibidem.d.
Nouitij non dñt cū aliquo contendere.⁊c.
OBitus fratrū a precedēti cap'lo citra in ca/
pitulis ſingulis annis poſt ſermonē inme/
diate recitetur.diſ.ij.capi.ix.
Officium beate virginis debet dici ſtando: ⁊ int'
primū ſignū ⁊ ſecundū.diſ.prima.capi.j.
Offm̄ tā diurnū q̄ noctur.ſcd̄m correctionē magr̄i
vmberti or dici:nec licet alicui circa dictum offm̄

aliquid innouare. ibidem.

Ordiatiões plati maioris ꝛ diffinitoꝝ capl'i gñralis dñt ab oib⁹ vnanimit̃ ſuſcipi ꝛ duote. d.ij.c.ix.

Ordinationẽ de ſe vel de alio factã: vel obiam ſibi vel alteri iniũctã ꝓcurãs ꝑ extraneas perſonas extra ordinis obiaꝫ cõſtitutas reuocari quocũqꝫ modo eſt ſimpl'r voce ꝑuat⁹ quo ad oĩa. d.ij.c.xiij

Ordinis minoꝝ miniſter põt dare lĩiam loquendi ad mẽſam dñ cũ eo comedimus. diſ.j. capi. xij.

Ordo nr̃ ſpãliter inſtitut⁹ eſt propt̃ ꝑdicationũ ꝛ aiarũ ſalutẽ: in proemio conſtitutionũ.

PEccatũ occultum occulte debet puniri. diſtinctione prima capitu. xviij.

Pecunias portans in via aut procurans portari grauem culpam incurrũt. diſti.j.capi.xvij.

Perſone extra obiam or. tractatib⁹ ꝛ ſecretis capituli nullo mõ dñt intereſſe. d.ij.capi.vij.

Phie ſtudium prohibet̃ niſi cũ lĩia. diſ.ij.c. xiiij.

Pictantia particularis miniſtris aut ſeruitorib⁹ fieri nõ dꝫ: niſi ſint infirmi aut minuti. diſ.j. ca.v.

Pictantiã frater fratri non mittat: ſed tñ prior: tñ datã ſibi põt dare a dextris ꝛ a ſiniſtis. ibidẽ.

Portarius dꝫ ſtatui qui ſit ſecur⁹ maturus: ꝛ diſcretus. diſti.ij.capitu.x.

Portario poterit dari ſoci⁹ ſcl'aris: aut cleric⁹. ibi.

Poſtulata ab vno priore ꝛ negata: nõ dñt peti ab alio niſi cauſa expoſita: nec a ſuperiori negata de

bent ab inferiori peti. diſtin.j.capi.xiiij.

Potus debet ſemper cum benedictione ſumi. diſtinctione.j.capi.xvj.

Predicatores generales lr̃as mittere ꝛ ſibi miſſas legere poſſunt ſine lĩia. diſti.j. capitulo.xvij.

Predicator generalis inſtitui non põt a vicario prouĩtiali cũ diffinitorib⁹ capl'i ꝓuĩtialis. ibidẽ.

Predicator generalis dicto offõ non fungat̃ niſi in prouĩtia in qua fuerit inſtitutus. ibidẽ.c.

Predicatores generales eſſe non pñt qui nõ audierint theologiam per tres ãnos: ꝛ ſint maturi. diſtinctione.ij.capitu.xij.

Predicatores generales hñt vocẽ in electionem prouintialis. di ſtin.ij.capi.iij.

Predicatores generales non dñt numerũ excedere conuentuũ. diſtin.ij.capitu.xvj.

Predicatores qui ad predicanduꝫ miſſi ſunt: dñt primo epiſcopum viſitare. diſti.ij.capi.xij.

Predicatores dũ predicant caueãt ne ponant os in celũ: ꝛ clericos ſcandalizẽt. ibidem.e.

Predicatori ſoci⁹ ipſi vt priori ſuo obediat. ibi.f.

Predicatores non admoneãt dari vel colligi pecunias pro domo: vel aliqua ꝑſona ſpãli. ibideꝫ.

Predicationis offĩm tñ probatis moribus ꝛ ſcia cõmitti debet. ibidem.

Predicationis offĩm extra clauſtruꝫ nemo poteſt exercere añ. xxv. annum. diſtin.ij.capi.xij.

Predicare neſciēs ſufficienter non dz poni ad inquiſitionis officium.ibidem.b.

Predicare nemo audeat in aliena dioceſi inuito epō aut ꝓhibēte:niſi mādatū hr̄et a papa.ibidē.

Predicationis offi̅m̅ exercentes:aurū:argentuz:pecunias:munera nō accipiāt.diſ.ij.capi.xiij.

Prelatus habet in ſuo conuētu auctoritatē cum fratribus diſpēſare quū ſibi videbitur expedire in ꝓemio conſtitutionum.

Prelato iniūgēti aliquā orationē in cōi:vel aliud īponenti īclinēt oēs:offi̅m̅ aūt iniungēti ſe ꝓſternat.diſtin.prima.capi.ij.

Prelatus debet cauere ne ſit negligens circa infirmos.diſtin.prima.capi.vij.

Prelatus dz cū ſtudentibꝰ taliter diſpenſare:ne a ſtudio ꝓpter offi̅m̅ de facili retrahātur.d.ij.c.xiiij.

Prelati cōbinantes fratres dn̄t aduertere:vt vel ſaltim vna pars copule ſit clare fame:ꝛ competētis etatis.diſtin.ij.capi.xvj.

Priuari voce fratres non pn̄t inſtante aliqua electione niſi ob cās in capitulo de graui culpa obtentas.ibidem in fine.

Prior ꝓuintialis pōt dare lniam fratribus ſecuz comedentibꝰ in ſua prouītia loquēdi ad menſaz:extra vero ꝓuintiaz vni tm̄.diſ.prima.capi.xij.

Prior prouintialis in ſua ꝓuintia eandē ꝑtātē hz quā magiſter or.in ordine.ibidem.

Priori prouītiali a cōprouītialibus ſuis eadē reuerētia ꝛ obīa exhibeatur:q̄ magiſtro or.exhibetur:niſi magr̄ ſit pn̄s.ibidem.

Prior prouītialis ſingulis annis tenet̄ prouintias viſitare ſi pt̄:ſi non poteſt:ꝑ vicarios quibus auctoritatem cōmittat.ibidem.n.

Priores prouintiales ab offō abſoluti ad illos cōuentus ꝑtinēt de q̇bus fuerūt aſſumpti.ibidem.

Priores prouītiales prohibent̄ ſub anathemate:ne per ſuas diffinitiones aliquod preiudiciuz inferāt fratribus diffinitoribus.diſ.ij.capi.viij.

Priores prouītiales ſub precepto ꝛ excōicatione ꝛ priuatione omniū gr̄arum or.prohibent̄ dare licentiā acceptandi aliquā dignitatē infra epāle ꝛ hmōi licentia nulla eſt ipſo facto:ꝛ acceptātes eandē penā incurrant.diſti.ij.capi.xiij.

Prior prouintialis dz fratribus defunctis nullibi aſſignatis de cōuentu prouidere qui eiſdez ad ſuffragia teneatur.diſ.ij.capi.xiiij.

Priores dn̄t comedere in refectorio ꝛ vti cibis cōuentus.diſtin.prima.capi.v.

Prior pōt ſupra duo pulmēta ꝯſueta addere:put opꝰ iudicauerit:ꝛ ſcdʒ poſſibilitatē ꝯuētꝰ.ibidē.

Priores cū infirmantur dn̄t cuz alijs in infirmaria procurari.diſ.j.capitu.vij.

Prior cōuentualis pōt tm̄ vni de ſecū comedētibus dare lniaz loquēdi ad mēſam.diſ.j.capi.xij.

Prior conuentualis inſtituat ſuppriorem ꝺ con/
ſilio diſcretorum. diſtin. ij. capi. xx.

Priore conuentuali mortuo vel amoto. ⁊c. ſi do/
mus ſuppriorē non hꝫ: aut certe abſente priore
nullus eſt q̄ eius vices gerat: tres antiquiores ī
or. vnū ꝺ cōuentu anteq̄ comedant eligere tenē/
tur: qui vices prioris obtineat. ibidem.

Prior in ordine eſt prior in via niſi ꝑdicatori ad/
iungatur: aut in egreſſu prior aliter ordinauerit.
diſtin. ij. capitu. xiij.

Priores arceantur qui male combinant fratres.
diſtin. ij. capitu. xvj.

Priuilegijs or. nr̄o cōceſſis renūciās ſine conſen
ſu capl'i generalis eſt excōicatus: nec valet renū/
ciatio. diſtin. ij. capi. xvj.

Prior priorē ſupueniētē honoret. d. ij. capi. xiij.

Proclamatis ꝓ graui culpa additur vna corre/
ctio: ⁊ dies vna panis ⁊ aque. diſ. j. capi. xvij.

Proclamari nemo dꝫ ꝓ ſola ſuſpitione. ibidē.

Prouintie dn̄t procurare: vt in quolibet earuꝫ ſit
ſtudium generale ⁊ ſolēne. diſ. ij. capi. xiiij.

Prouintie tenentur ſtudentibus in tribus libris
ad minus prouidere. ibidem.

Publicare non licet ſcripta vel compilata a fratri
bus. niſi fuerint per idoneos fratres quibus iuſ
ſerit magiſter vel prouintialis diligenter exami
nata. ibidem.

Pulmenta nr̄a vbiqꝫ in nr̄is cōuentibꝰ: nō in in/
firmarijs: ſine carnibꝰ eſſe dn̄t. diſ. j. capi. v.

Pulmēta cocta cum carnibus fratres extra clau
ſtra comedere pn̄t: ne ſint hoībꝰ oneroſi. ibidem.

Raſura taliter fieri dꝫ: vt inter ipſam ⁊ aures
nō ſint niſi tres digiti: ⁊ ſit ſupra aures. ibi.

Rōnem reddere tenenᷣ fratres ſingulis ānis ſe/
mel vel pluries ſi fuerit requiſiti de his q̄ eorum
cure ſunt cōmiſſa: magr̄ or. ſ. diffinitoribus capl'i
generalis: prior ꝓuītialis diffinitoribus capitu
li ꝓuintialis. ⁊c. diſ. j. capi. xiij.

Recipiendis ſtatuanᷣ tres examinatores de cōi
conſilio capituli. diſti. j. capi. xiiij.

Recipiendi ſunt examinandi de his q̄ ponunᷣ in
conſtitutionibꝰ a predictis de impedimētis. ibi.

Recipi aliquis nō pōt ad ꝓbationē vel ad ꝓfeſ/
ſionē. niſi a priore ꝓuintiali: vel ꝺ eiꝰ lr̄ia vel a po
re conuentuali: cum aſſenſu maioris partis capi/
tuli. ibidem.

Recipere rem ſibi collatam de his que ꝓhibenᷣ
recipi grauior culpa eſt. diſ. j. capi. xviij.

Redire non dꝫ aliquis ad locū in quo cōmiſit ali
quod crimē niſi adeo religioſe fuerit cōuerſatus:
q̄ per diffinitores capl'i generalis: aut ꝓuintialis
illuc reuerſurus iudicetur. diſ. j. capi. xviij.

Refectioni ꝓperent fratres audito ſigno ſine mo
ra. diſtin. j. capitu. v.

Reſici dn̄t fratres bis in die a paſcha vſq3 ad feſtum ſancte crucis: quibuſdam dieb⁹ duntaxat exceptis. diſtin. prima. capi. iiij.

Regule precepto iubente hr̄e cor vnum ⁊ aīam vnam in dn̄o. in proemio conſtitionum.

Reges dum cum eis comedimus pn̄t dare lnīam loquendi ad menſam. diſ. j. capi. xij.

Remanere non debent fratres a prima mēſa ſine licentia. diſtin. prima. capi. v.

Remanentes a prima mēſa dn̄t in ſecunda comedere: ne oporteat tertiam facere. ibidem.

Renunciās priuilegijs or. noſtro cōceſſis ſine aſſenſu capl̄i generalis eſt excōmunicatus: nec valet renunciatio. diſtin. ij. capi. xiij.

Reuelantes ſcrutinia priorū a ſcrutatoribus: eſt cōtra preceptū facere. diſ. ij. capi. vij.

Reuelās ſecretū capl̄i: aut cām depoſitionis magiſtri or. aut prioris prouintialis: aut diffinitorū diffinitiōes: vel fratrū extraneis pſonis: vnde or. poſſit turbari, vel iſamari eſt excōicat⁹. d. ij. c. viij.

Reuerti nō dn̄t fratres q̄ miſſi fuerint an̄ terminū eis ſtatutū: al's grauis culpa eſt. diſ. j. capi. xvij.

Sacerdos q̄libet d3 dicere. xxx. miſſas p fratribus ⁊ ſororib⁹ or. defunctis. diſ. j. capi. iij.

Sacriſta an̄ prādiū ⁊ cenā d3 ictib⁹ cāpanā pulſare: vt fratres ad refectionem venire non tardent. diſtin. prima. capi. v.

Sacriſta tpe ieiunij hora competenti faciat ſignū ad collationem. diſtin. j. capi. vj.

Sedens iuxta aliquē ſi viderit ſibi aliquid deeſſe requirat a ſeruitoribus. diſ. j. capi. v.

Sedendo ⁊ cum duabus manibus dn̄t bibere fratres. diſtin. j. capitu. xiiij.

Senſum alium in prophis ⁊ pſalmis legere nō licet: q̄ quē ſci pr̄es approbāt ⁊ ɔfirmāt. d. ij. c. xiiij.

Serica capa tā in choro q̄ extra ſolus ebdomadarius vtatur. diſtin. prima. capi. primo.

Seruitores menſe dn̄t incipere ab iferiorib⁹ vſq3 ad mēſam prioris aſcendentes. diſ. j. capi. v.

Seruientes prime mēſe ⁊ cuſtodes tn̄: dn̄t a prima mēſa remanere: ceteri vero cū lnīa. ibidem.

Seruitores mēſe in aliquo offendētes ſeruiendo: ſurgētibus fratribus veniā petant. ibidem.

Scapularia circa coopertura genuu3 ſufficit vt deſcendant. diſtin. j. capi. x.

Scribi libros nullus faciat de rebus domus niſi ad vtilitatem cōem. diſtin. ij. capi. xiij.

Scripta a fratribus vel cōpilata non publicētur niſi fuerint iuſſu magiſtri or. examinata. ibidem.

Scruator hn̄s im pedimētū iudicio maioris ptis a medietate couent⁹: quo nō poſſit audire: vel videre: vl' ſcribere q̄ i ſcrutinio deponunt: ali⁹ loco ei⁹ hn̄s vocē i capl'o quē maior pars conuentus nominauerit admittatur. ibidem. e.

Silentiũ frangẽs in mẽſa: vel dans alteri loquendi lñiam in vno prãdio: aquam bibat ⁊ vnam diſciplinam in capitulo accipiat. ibidem.

Silentiũ in menſa frangẽs nõ diſpenſatur niſi ꝑ magr̃m vel ꝓuintialẽ. ſ. a pena. ibidem.

Silentiũ frangens ſepties inter duo capl'a in vno prandiu: ſedeat in terra. ibidem.

Silentium nõ tenere ex conſuetudine grauis culpa eſt. diſtin. j. capitu. xvij.

Studentes dñt tantũmodo theologie intendere. diſtinctione. ij. capitu. xiiij.

Studentes miſſi ꝑ prouintias ad ſtudenduꝫ non debent in alijs occupari: nec ad ꝓuitias ſuas remitti niſi fuerint reuocati. ibidem.

Studentes poſt tres annos ſunt ipſo facto ab ipõ ſtudio abſoluti. ibidem. e.

Studentibus ꝓprie ꝓuintie tenent̃ in tribus libris ad minus ꝓuidere. ibidem.

Studẽtes diebus dñicis ⁊ feſtis precipuis contineant ſe a quaternis ſcribendis. ibidẽ. g.

Studẽtes tal'r diſpẽſandi ſunt a p̃lato ne propter offi'm a ſtudio de facili retrahant̃. ibidem.

Studẽs infructuoſus dꝫ in alijs occupari: ⁊ loco eius alius ſubrogari. ibidem. m.

Studiũ frm ad hoc principal'r dꝫ ĩtendere: vt ꝓximoꝝ ſaluti vtiles eẽ poſſint: ĩ ꝓemio ꝯſtitutionũ.

Subditi non preſumant ſuos prelatos infama-

re. diſtin. prima. capitu. xviij.

Suffragijs ⁊ beneficijs or. priuãtur quicũqꝫ fratres extra ordinẽ aſſignati nõ ſeruantes or. ſtatuta in victu ⁊ veſti. diſtin. ij. capi. xiij.

Suffragijs or. priuat̃ q̇cunqꝫ recipit archiep̃atũ ſine lñia magr̃i or. aut prioris ꝓuintialis. ibidẽ.

Supp̊or dꝫ ĩſtitui a p̊ore ð ꝯſilio diſcretoꝝ. d. ij. c. ij

Supprioris offi'm eſt hr̃e curã circa conuentum: ⁊ corripere delinquentes. ⁊c. ibidem. ſ.

Suppriore mortuo vel amoto priore vices prioris in oib' obtinet donec. ⁊c. ⁊ niſi prouintialis aliter ordinauerit. ibidem.

Supprior nõ dꝫ in quottidianis capl'is accuſari: niſi ꝓ magno exceſſu priori viſũ fuerit. ibidẽ. ĩ fi.

Supp̊ores in viſitatores nullaten' eligãt̃. d. ij. c. x

Surgere dñt cõuerſi eodeꝫ tempore quo ⁊ ceteri fratres. diſtin. ij. capi. xv. a.

Suſpectis de mala familiaritate poſt amotionem precipiendũ ẽ vt abſtineãt ab huiuſmodi familiaritate. diſtin. j. capitu. xviij.

Suſpecto ð mala familiaritate non corrigente ſe poſt p̃ceptũ tanq̃ cõuict' ⁊ re' habeat̃. ibidem.

Tunicas. iiij. ad plus pelliceo ñ cõputato pñt habere fratres nr̃i in hyeme. diſ. j. capi. x.

Tunice circa cauillas pedũ dñt deſcẽdere. ibideꝫ.

Vendere nõ licet libros fratrũ: niſi eoꝝ precia in alios libros cõuertãtur. d. ij. ca. xiij.

Ueniā petēti ꝑ graui culpa: ⁊ nō ꝓclamato tres correctiones dētur in capitulo: ⁊ tres dies in pa/ne ⁊ aqua. diſtin. prima. capi. xvij.

Ueſtes laneas nō attonſas vbi hoc ſeruari pote/rit deferāt fratres noſtri. diſ. j. capi. x.

Ueſtes nouitiorū in eorū profeſſione benedicā/tur ſecundū modū. ⁊c. diſtin. j. capi. xv.

Uicari⁹ or. ſiue ꝑ papā: ſiue alius cōſtitut⁹ hꝫ pri/mā vocē ī electiōe magrī or. ⁊ dꝫ recipere vota fra/trū ī electiōe: vna cū duob⁹ ſcrutatorib⁹. d. ij. c. xix.

Uicari⁹ dat⁹ ꝑ magrm or. alicui ꝓuītie: vel caplꝫ generale hn̄t vocē ī electione ꝓuītialis. d. ij. c. iij.

Uicari⁹ gn̄al' toti⁹ ꝓuītie ⁊ fideliū dicat: ⁊ locum teneat: ⁊ loqndi lnīaꝫ ī mēſa tribuat: ⁊ durāte ca/plo tm̄ pōt lr̄as ad bn̄ficia illi⁹ ꝓuītie ꝯceder. ibi.

Uicarij particulares ſiue nationū ſiue cōuentuū nō dicāt Fideliū nec locū mutent niſi ī caplo: qn̄ ſuum exercent officiū. ibidem.

Uiſitatores ꝓuintiarū debēt a priore ꝓuītiali cū diffinitorib⁹ ī caplo ꝓuītiali aſſignari. diſ. ij. c. xj.

Uiſitatores nō debēt loca ſua mutare: niſi ī capi/tulo: dum officiū ſuum exercent. ibidem.

Uiſitatores infra triduum debent ſuaꝫ viſitatio/nem terminare. ibidem.

Uiſitatores debent grauiora in viſitatione inuē/ta ꝓuītiali vel magiſtro ordinis dn̄ūciare. ibidē.

❡ Laus deo.

❡ Quicunqꝫ hanc regulaꝫ

ſecuti fuerint pax ſup illos ⁊ miſericordia. Gala. j.

❡ Capitulū primū.

Rincipale ſtudiū ſerui dei eſſe dꝫ conari vt aīa ſua ſemp ſit ꝯiūcta deo ꝑ orōnem: cōtemplationē ⁊ actualē amorem. Quod ſine pace mētis fieri non pōt quā nō valet poſſidere niſi ſe amore omniū creaturarū ⁊ ſui ipius ſpoliauerit. venerit ꝙ ad contēptū ⁊ odiū vite ſue: quod facile erit ſi qd̄ ſequit̄ obſeruauerit. Primo ita debet paup/tatem diligere vt ſolū neceſſaria ſine quib⁹ tranſi/re nō pōt ad vſum habeat: ⁊ gaudeat de pauptate monaſterij ⁊ doleat de ei⁹ abūdātia. Scd̄o nūꝙ in licitis recreationibus ex toto relaxet ꝑconceptū rigorē ſed ſemp ſibi irat⁹ caſtiget rōnabili obſeqo corpus ꝓpriū. Tertio ſemp habeat in mēte ſubie/ctionē dn̄i nr̄i ad matrē ſuā ⁊ ad ioſeph. Et obediētiā vſqꝫ ad mortē crucis ⁊ ſtudeat totis virib⁹ oīb⁹ maiorib⁹ equalib⁹ ⁊ minorib⁹ etiā viliſſimis ſerui/re ⁊ obedire. Quarto ita ſit dedit⁹ ſilētio vt nō ſolū illicita vel ocioſa vel riſuꝫ mouētia nō loquatur verū etiā neceſſaria in longū nō protrahat ⁊ cupiat

potius audire et doceri ꝙ loqui et docere. Quinto
caueat ab his q̄ diuidūt coꝛ ad multa vt ſunt curio
ſa ⁊ ſalua obedientia ⁊ charitate fugere hominuȝ
cōſoꝛtia maxime diſſolutoꝛū ⁊ cōſanguineoꝛum: ⁊
nūꝙ in publicū appere niſi pro neceſſarijs ⁊ tunc
bꝛeuiter ſe expedire non tn̄ ꝓpter hoc alios iudi-
cet nec contēnat ſed ſeipm̄ humiliet ⁊ credat indi-
gnū habitu religionis ⁊ alioꝝ cōuerſatione. Sex-
to ſepiſſime vbicūqȝ ſit ſiue in cela ſiue in platea le
uet coꝛ ſuū ad dn̄m ⁊ oꝛet cū bꝛeuitate: vt dicendo
fac cum ſeruo tuo ſcd̄m miſericoꝛdiā tuā ⁊ ſimilia:
qui aūt iſta non ſeruāt ⁊ finē ſuum nō conſiderant
efficiunt̄ tepidi: inquieti loquaces murmuratoꝛes
⁊ ſenſuales ⁊ durioꝛes ad penitētiam ꝙ ſeculares
⁊ niſi deus miſericoꝛditer eos reuocet in alia labū
tur pꝛecipitia. Et ſcd̄ȝ beatū Thomā religioſus
peccās ex malicia efficitur peſſim⁹ ⁊ icoꝛrigibilis.

¶ Capitulū ſecundū.

Quando intras lectū imaginare. ꝙ poneris
in ſepulchꝛo ⁊ dicito ſuper te reſponſuȝ. me
mento mei de⁹. cū verſu. Ne tradas beſtijs. ⁊ orō-
ne. Abſolue domīe ⁊ pone pedes ⁊ bꝛachia ſicut
eris in feretro. Item non audeas intrare eccleſiam
cū feceris aliquem notabilem defectū quāuis non
ſit moꝛtalis anteꝙ confitearis. Item quottidie cō
fitere bis: ſemel de mane ⁊ iterum in ſero ⁊ quan-
do ex grā dei non occurrit quid de pꝛeſenti cōfitea

ris. repete aliquid de peccatis alias confeſſis. Itē
imaginare fratres cum quibus loqueris: ⁊ inter
quos cōuerſaris eſſe ſanctos dei ⁊ ita apud te vnū
finge eſſe beatū Petrū. Alium ſanctū dominicū.
⁊ ſeculares ꝙ ſunt popul⁹ qui ſequebatur chꝛiſtū.
Fratres laici ꝙ ſunt diſcipuli chꝛiſti: pꝛelatus ꝙ ē
chꝛiſtus elige aliquē ſocium tuū quem adiurabis
vt dicat tibi ad emendandū quicquid in te viderit
incompoſitū ⁊ ſibi diſplicere: cui etiam in omnib⁹
obedias. Item cū audis hoꝛologium dic. Benedi
cta ſit hoꝛa in qua domin⁹ meus ieſus pꝛo me ⁊ na
ſci ⁊ moꝛi dignatus eſt. Item nunꝙ intres cellam
quin flexis genibus dicas. Perfice greſſus me-
os in ſemitis tuis. Itē non permittas malum dici
coꝛam te de abſentibus ſed vel excuſa vel recede ⁊
nūꝙ bonū d̄ te reueles. Item quodcūqȝ a te peta
tur amoꝛe dei ſi habes licentiam non neges etiam
ſi ſit tibi chariſſimū. Itē quādo veneris de ciuita-
te ſemper pꝛimo recurre ad oꝛatoꝛium ⁊ pete a deo
vt tibi dimittat ſi quid offendiſti extra ⁊ ſimiliter
anteꝙ exeas. Itē quando adfueris alicui conſilio
vel diſputationi ſtatue tecum pꝛius non loqui niſi
requiſitus ⁊ paucis.

¶ Capitulum tertium.

Diſcerne apud te ⁊ firmit̄ obſerua vt nemo te
videat vnqȝ ocioſū ſed vl̄ oꝛātēȝ: vel legentē
ſeu ſcribētē aut manib⁹ laboꝛantē. Itē cū fueris in

mēſa ō his q̄ tibi apponēt̄ ſerua saltē vnū morſellū ō tibi dulciorib⁹ paupi xp̄o etiā ſi ſcias nō paupi/bus erogandū quia nō perdes tu mercedez tuam. Itē cū de multis magnis ſanctis nō fiat feſtū no/ta dies quib⁹ migrarunt ad dn̄m ⁊ dic offi̅m de eis poſt officiū quod fit in choro. Itē poſtq̄ predica/ueris vel aliud opus bonū feceris non q̄ras quo/modo feceris ab his a quib⁹ ſcis te laudandū. Itē in itinere aliquātulū vade diſcalciat⁹ ſaltem vnum pedē ⁊ finge aliquid ne ſentiaris. Itē ſi laboranti tibi vt cuz predicas vel pedeſter incedis vel mēdi cas vel non comedis carnes. et huiuſmodi pr̄ men datij ſugerat q̄ morieris vel infirmitatē incurres. non credas ſed memēto q̄ pro xp̄o illud facis: qui eſt dn̄s vite ⁊ mortis ⁊ ſi tibi expedit poterit ſuſpē dere actionem nature ne tibi noceat. Item cogita Hiero. Augu. Antoniū. Grego. Bernar. Vicē tiuz: ⁊ alios qui grauib⁹ ⁊ quottidianis afflicti la/boribus ſuper vixerūt multis ſui temporis delica te ⁊ ſeculariter viuentibus. Item reminiſcere q̄ ſecundū medicos exer citium tēperatū eſt lma vi/te ⁊ quantūcūqz laboraueris nihil eſt in compara tione ad ea ad que teneris ⁊ ad ea q̄ ſancti paſſi ſūt. Unde gregori⁹ facta precedentium penſemus et grauia non ſunt q̄ tolleramus ⁊ de magno labore ⁊ laſſitudine per tres vel quattuor horas facilime reparaberis ac ſi non laboraſſes: non cures igitur audire vocē mendacis qr fractis lagenis. hoc eſt mortificato corpe Gedeō adeptus eſt victoriā contra Madian: vt dr̄ Iudic. vij. Itē qn̄ ſtudio vel lectioni vel cuicunqz opi vacare vis pri⁹ leua mē/tem ad deū dicēdo. Illuſtra faciē tuaz ſup ſeruum tuū deus meus illumina tenebras meas. Itē me/ditare deū tibi ſemp preſentez cum angelis ⁊ nolli incompoſitus eſſe vbicunqz ſis ⁊ time coram deo tuo cogitare q̄ i p̄ſentia hoīuz facere erubeſceres. ¶ Ex quo ſcōm apl̄m nō ſumus ſufficientes cogi tare aliquid ex nobis ⁊ ſcōm theologos hō poſt la pſum ſine ſpeciali dei auxilio nō pōt bene velle mo raliter qn̄ habueris aliquod bonū ꝓpoſituz ⁊ non impleueris illud crede te reſtitiſſe ſp̄ui ſancto ⁊ fac conſcientiam de eo in confeſſione quamuis non ſit ſemper mortalis culpa.

¶ Capitulum quartū.

Sit tibi ſemp ieſus in corde: ⁊ imago crucifixi nūq̄ ab animo tuo recedat. cogita illum nūc poſitum in preſepio pānis inuolutum ⁊ pre frigo/re vagientē. Nūc fugientem in egyptū nunc ex iti/nere vel predicatio͂ fatigatum. ⁊c. Incedens ſtās ſeu ſedens ſemp faciem hē deorſum: recolēs q̄ pul uis es ⁊ in puluerē ibis ⁊ non āplius extendas vi/ſum tuū niſi quantū ſtatura iacentis crucifixi extē/dit ante te. ¶ Poſt cōpletoriuz capl̄m tibi tene ⁊ vocatis omnibus cogitatib⁹ pone rōnez diligēter

quid ipſo die cogitatione locutione ope vel omiſ-
ſione deliq̄ris. Cōſortia iuuenū ⁊ maxime illorūʒ
qui imberbes ſunt quātum conueniēter poteris: d
vita ⁊ nulli oculos ī facieʒ figas. In feſtis precipu
is aliquod precipuū obſequiū exhibe deo vel reci
tando vel recolligēdo te. In ſextis ferijs in memo
riam paſſionis dn̄i aliquid ſpecialis penitēcie fac
vel in cibo vel in potu: vel ſumendo diſciplinā. Cū
quocūqʒ locut⁹ fueris labora vt in aliquo edificet̄
a te vt dādo illi bonū aliquod cōſiliuʒ vel narrādo
illi aliquod edificatoriuʒ. Qū iter feceris ſiue ad
patriā ſiue quouis hoſpitare ſemper in domo pau
perū ⁊ tam ibi ꝙ̄ in quocunqʒ alio hoſpicio ſtatim
moue q̄ſtionē de aliquo morali vt de ea omnes lo-
quant̄ ⁊ ſuper ea occupent̄. Sīgulis diebus ſalti
curſim mente reuolue vitam xp̄i ab eius incarna-
tione vſqʒ ad aduentū eius ad iudiciū ⁊ offer deo
animā ⁊ corpus tuū cogitatus verba opera ⁊ quic
quid per te factum erit illo die ⁊ proteſtari menteʒ
tuam nō eſſe in aliquo vel minimo offendere deuʒ
tuū: ⁊ ꝙ ex tunc annullas ⁊ caſſas quicquid contra
deuʒ ſugeſſerit tibi inimicus. et in feſtis da ſatiſfa-
ctioneʒ bonorū que ex gr̄a dei egiſti ab aliquo die
puta mēſe vel āno pro animabus purgatorij ſcd̄ʒ
maiorē vel minorem ſolēnitatem diei: quia hoc eſt
opus magne charitatis. Semper ſurge ad matu-
tinas vel ſaltem de nocte quia illa hora dum om̄ia

ſunt in ſilētio ⁊ ſpūs eſt recollectus pater miſericor
diaꝝ diſtribuit dona ſua ſeruis ſuis. Satage vt ad
impleas illud Dauid. Semꝑ laus eius ī ore meo:
ideo frequentius ⁊ cōmunius verbum oris tui ſit.

¶ Benedictū ſit dulciſſimū nomē dn̄i noſtri ieſu
xp̄i ⁊ glorioſiſſime virginis marie matris eius in
eternuʒ ⁊ vltra amen. Benedictus ſit deus meus.
Attēde ꝙ teneris viuere ⁊ a domino petet̄ ratio ⁊
iudicaberis: inquātum homo: inquantū xp̄ian⁹:
inquantū religioſus ⁊ ſacerdos. Cū ingreſſus fue
ris aliquem locuʒ prius vade ad eccleſiā ꝙ̄ ad alia
diuertas. Quando iter feceris: labora vt ſemꝑ lo
quaris: vel cū deo vel de deo ⁊ pete ab eo vt talē ti-
bi abiungat ſocietatē in via: ⁊ cui proficias ⁊ cum
qua ipſe proficias. ¶ Scd̄m beatū Iſidorū. Si
paſſio dn̄i ad memoriā reuocet̄ nihil ē qd̄ nō equo
animo tolleret̄ ⁊ ſcd̄m Bonā ventu. nihil ita opat̄
in hoīe vniuerſalē ſctificationē ſicut frequēs medi
tatio paſſionis xp̄i: ⁊ ſcd̄ʒ Albertū. Simplex me-
ditatio paſſionis plus valet hoī ꝙ̄ ſi ꝑ ānū ieiuna-
ret ī pane ⁊ aq̄ ⁊ quottidie flagellaret̄ vſqʒ ad effu
ſionē ſanguinis vel ſi quottidie legeret totū pſalte
riū. Ideo omniū deuotionū optima eſt quottidie
recollecto ſpū vitam ⁊ paſſionem dn̄i mente reuol-
uere. Et ſcio ego viruʒ ordinis nr̄i q̇ quottidie me
ditat̄ vitam xp̄i a caſu angeloꝝ ⁊ incarnatione dn̄i

vſqꝫ ad aduentum eius ad iudicium. Quo facto concludit. Miſerere nr̃i ieſu benigne qui paſſus es clemẽter ꝓ nobis. tue dñe maieſtati offero aĩaꝫ ⁊ corpus meũ cogitatus ⁊ deſideria verba ⁊ opera omnia dñe dirige ad te ⁊ ſi quid contra tua p̃cepta ex mea fragilitate vel demonis malicia ſe obtulerit ex nũc illud caſſo: ⁊ ꝓteſtor non eſſe mẽtis mee ĩ illud cõſentire niſi plena deliberatione ⁊ trina ſup illo cogitauero ⁊ ad tui glĩaꝫ ⁊ dñe mee benedictiſſime matris tue: ⁊ btĩ ioſeph: ⁊ btĩ Pauli: ⁊ beate magdalene ⁊ btĩ dñici. et talis ⁊ talis ſctĩ cuiꝰ hodie feſtũ fit. do pro aĩabꝰ purgatorij. quicquid cõſecutus ſum ſatiſfactionis ex oĩbus opibus in tua gr̃a factis a tali die vſqꝫ ad hãc: ⁊ cõcede vt ipſe apud tuã clementiã intercedentes impetrẽt mihi ꝓfundiſſimã cordis mei humilitatem: plenaꝫ ⁊ intẽſam fidem de te ⁊ ꝑfectã conformitatẽ ad tuã iuſtiſſimã voluntatẽ ⁊ vt facias me verũ ⁊ integrũ ſeruũ tuũ: ⁊ talẽ qualẽ me vis. ¶ Oreuentꝰ ſequens actum moralẽ ſi ſit intẽtus auget meritũ vel demeritũ intende actualiter quicquid põt ſequi ex bonis actibus tuis: directe vel indirecte: per ſe vel per accidens: etiã occaſionaliter ⁊ ſic totũ tibi imputabit̃ ad coronã. Ambroſiꝰ. Plus dñe debeo iniurijs tuis quibus redẽptus ſuꝫ q̃ tuis virtutibus quibus creatus ſum. Nõ eni hoc prodeſſet niſi redẽptus fuiſſem. Bernar. Sup omnia redditte mihi

amabilẽ bone ieſu calix quẽ bibiſti opus noſtre redemptionis: hoc omnino amorẽ noſtrũ ſibi vendicat: hoc deuotionẽ nr̃aꝫ blãdius allicit: iuſtiꝰ exigit. Pie creditur de quocunqꝫ deuoto ad paſſionem domini: vel ad beatiſſimã virginẽ: vel ad fideles q̃ ſunt in purgatorio: vel ad beataꝫ magdalenam q̃ non peribit. Ideo valde ſecuruꝫ eſt quottidie aliquod ſpeciale obſequiũ ad hec exhibere. Et ſi vellis dicere in roſario omnia iſta includunt̃: quod diuiditur in tres quinquagenas. In prima dicenda ſunt. l. aue maria ⁊. v. pater nr̃ ad gloriam quinqꝫ myſteriorũ gaudioſorũ: videlicet. Incarnationis dñi. Viſitationis ad heliſabeth. Natiuitatis dñi Adorationis regũ. Preſentationis in tẽplo. ⁊ repertionis eius poſt triduuꝫ. In ſecũda quinquagena dicẽda ſunt totidẽ aue maria ⁊ pater noſter: in memoriã quinqꝫ myſteriorũ doloroſorũ: videlꝫ. Orationis in horto: vbi pre anguſtia ſudauit ſanguinem. Flagellationis ad colunã. Coronationis ex ſpinis. Sẽtẽtiationis ad crucẽ ⁊ crucifixionis. In tertia quĩquagena alia quinquaginta aue maria ⁊ quinqꝫ pater noſter ad quinqꝫ glorioſa myſteria que ſunt. Reſurrectio dñi. Aſcenſio. Miſſio ſpiritusſancti. Aſſumptio beate virginis: ⁊ eiꝰ coronatio in celis ſuper omnes puras creaturas. Auguſtinus. Quantũ quis deum diligit: tantuꝫ portat pro eo. Laus deo.

¶ Epilogus vite xp̄i: quem omnis xp̄ianꝰ mente diſcere deberet.

Contéplare ꝙ beati ſpiritus ſcientes hominem fuiſſe creatum ꝓ reparatione ruine angeloruꝫ: videntes a productione hominis fluxiſſe quinqꝫ mille ⁊ centū ⁊ nonaginta ⁊ nouem ānos ⁊ nullū aſcendiſſe ad celū ſed omnes ad tartara deſcendere: omnes ſimul cōgregati veniunt corā ſanctiſſima trinitate ⁊ cū omni reuerentia dicunt. Uſqꝫquo dn̄e obliuiſceris in finem? vſqꝫ quo auertis faciē tuā ab homine? nūquid vane cōſtituiſti filios hominū? Opera manuū tuarum ne deſpicias. Cogita etiā ſuſpiria ſanctoꝝ patrum in limbo ⁊ gemitus expectantiū redemptionē a dn̄o. Quibus piiſſimus deꝰ condeſcendens decreuit mittere filiuꝫ vt ſatiſfaceret pro nobis ⁊ iter nobis vite oſtēderet: quā legationē beato Gabrieli commiſſit. Hic contēplare quātū gauiſi ſunt angeli d̊ hoc ⁊ quot gr̄as deo pro tāta miſericordia egerūt ⁊ quātū gratulati ſunt gabrieli ꝓ tā honorifico officio ⁊ ambaſiata. Contēplare etiā quantū nos debemꝰ cauere peccare ⁊ quātū malū ſit peccatū qd̊ deus ſic abhorruit vt in eiꝰ penā excellentiſſimus

angeloꝝ lucifer de celo eiectus ſit ⁊ factus demō. Hō om̄i munere gr̄e naturalis ⁊ gratuite dotatus expulſus a paradiſo: totū humanū genus dānatuꝫ ad mortē ⁊ infernū. Et deus vnicū filiū ſuū ob deſtruendū peccatū morti acerbiſſime tradiderit: qui nō pepercit filio: angelo: ⁊ hoī primo: nūquid parcet ceno fetido ſi penitētiam non egerit?

¶ Profectus igit̄ gabriel venit ad virginem deſponſatā ioſeph: quā in cella inuenit orantez cui ait. Aue gr̄a plena dn̄s tecū: benedicta tu in mulieribus. Quā cuꝫ vidiſſet pre magnitudine nuncij et ſalutationis turbari: dixit. Ne timeas maria: inueniſti gr̄am apud dn̄ꝫ: ecce concipies in vtero filium dei. Dicūt doctores ꝙ beata virgo quādo ingreſſus eſt angelus: legebat ꝓphetiam eſaie. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filiū. ⁊c. Et flexis genibꝰ contemplabat̄ maximā dignitateꝫ virginis quā deus in matrē electurus erat: ⁊ orabat dicens. Cōſerua dn̄e oculos meos vt tam ſanctā feminā videā: quis dabit mihi vt digna ſim tāte virgini ancillari et ſimilia. Tūc ait maria. Quomō fiet iſtud. Ad qd̊ angelꝰ. Ego neſcio modū. Scio tn̄ ꝙ hoc eſt poſſibile deo. Sp̄us ſanctꝰ ſupueniet in te: ipſe exponet tibi. Tunc btā virgo flexis genibꝰ lachrymis pre gaudio ⁊ deuotione ſubortis reſpōdit. Ecce ancilla dn̄i. ⁊c. Et ſtatī intra viſcera virginis verbuꝫ caro factū eſt ⁊ credo angelū adoraſſe dn̄m humana

tum: dicēs. Glīa tibi domine qui nat⁹ es in ꝟgine.
¶ Post hec cōtēplare viſitationē marie ad heli-
ſabeth: turbationē ioſeph. cuȝ vidit virgineȝ pre-
gnantē ⁊ ne ſciebat myſteriū. iter virginis ⁊ ioſeph
ad bethleē. natiuitatē xpi. iubilationē angelorū cā-
tantiū Glīa in excelſis deo: exultationē paſtorum
circa preſepe: vagit⁹ infantis pre frigore: circunci-
ſionē eius octauo die: aduentū regū ⁊ adorationē.
occiſionē ſanctorꝫ innocentuȝ: preſentationē xpi in
templo: ⁊ occurſum āne ⁊ ſimeonis. āmiſſionē pue
ri ieſu: ⁊ inuentionē inter doctores in tēplo: fugaȝ
ad egyptū: baptiȝationē a ioāne: ⁊ aptioneȝ celi: et
vocē patris: oſtenſionē dñi a ioanne dicente. Ecce
agnus dei. ieiuniū xpi in deſerto: ⁊ tēptationem et
miniſterium angelorꝫ: cōuerſionē aque in vinum.
vocationē diſcipulorꝫ: loquelā cum ſamaritana: fa-
tigationē eius ex itinere. diſcurſum xpi quottidia-
num ad euāgeliȝādū ꝑ vicos ⁊ caſtella. diſcipulos
fricātes ſpicas pre fame. ſanationē cananee ⁊ ceci
a natiuitate. ſuſcitationē lazari. cōuerſionē magda
lene. ſitim diuitis in inferno ⁊ collocutionem cum
abrahā ſuꝑ lazaro. turbas ſequentes dñm in deſer
tum quas de quiqȝ panib⁹ ſaciauit. cenā cum diſci
pulis ⁊ inſtitutionē eucariſtie. lotionem pedum.
orationē xpi in horto vbi ⁊ ſudauit ſanguinē: apo
ſtolos dormiētes quos dñs excitauit. transfigura-
tionem dñi. iudeos cū armatis cadentes in terram

ad vocē xpi dicētis. Ego ſum: comprehenſionem
ei⁹ ſputa: colaphos: abſciſionē auricule malchi a pe-
tro: ⁊ ſanationē a xpo. preſentationē ante annam ⁊
caiphā. ⁊ faciē in quā deſiderāt angeli reſpicere li-
uidā ex alapis: os ⁊ dētes manātes ſanguine. accu
ſationē corā pilato. deuolutionē eius ad herodeȝ: il
luſionē eius cū veſte purpurea. denudationē eius
vt flagellaret: ligationē eius ad colūnam. negatio
nē petri: cōuerſionem ei⁹ ad penitentiā ex aſpectu
xpi: corōationē ex ſpinis. triſtitia beate virginis cū
audiuit filiū eius captū. petitionē barrabe ad vitā
⁊ dñi nr̄i ad crucem. baiulationē crucis: ⁊ prepon
dere ⁊ anguſtia dñm cū ea cadentē. obuiationē cū
matre ⁊ ſanctis mulieribus cū traheretur ad mor
tem. Nota ꝙ bis paſſus eſt dñs maximā verecun-
diā: qñ fuit denudatus ad flagella: ⁊ quādo ad cru
cifixionē corā omni populo ſublatis etiā femorali-
bus. denudationē ei⁹ ⁊ extenſionē manuū ⁊ pedū
eius ſuꝑ crucē. cōmēdationē virginis ioāni: ⁊ alia
verba xpi in cruce. bonū latroneȝ cōfitentem xpm.
ſolem ⁊ lunā ecclipſatos: terrā trementē. militē cuȝ
lancea aperientē latus. depoſitionē a cruce: ⁊ recli-
nationē eius ſuꝑ ſinus virginis. poſitionem in ſe-
pulchro. lachrimas magdalene. Cogita tormenta
martyrū: labores confeſſorꝫ: puritatē virginū. ſur-
rectionē dñi. apparitionē beatiſſime matri et ma-
gdalene ⁊ ſctis mulierib⁹: petro ⁊ aplis vndeciȝ ⁊

duobus diſcipulis euntibꝰ in Emaus. Et poſtea
thome: aſceſionē dñi: aduentū ſpūſſancti ſup domi
nam ⁊ diſcipulos. aſſumptionē virginis: ⁊ corona
tionē eiꝰ ſup omnes puras creaturas. aduentū ad
iudiciū: ineffabilia ſolatia beatoꝝ que nobis cōce-
dat dominus in ſecula ſeculorum. Amē.

Cronica breuis ⁊ genera lis ordinis predicatorum.

Mementote quomodo ſalui facti
ſunt p̄res nr̄i. Primo Machabe. iiij.

Anno ſalutis Mil
leſimo ducēteſimo tertio tēpore
Innocētij. iij. beatꝰ dñicus ordi
nis predicatoꝝ magiſter ⁊ inſti-
tutor primus: natione hiſpanꝰ:
vir ſciētia dei plenꝰ cepit ordinē
predicatoꝝ mente concipere in partibus tholoſa-
nis vbi cum paucis ſibi adherētibꝰ in indefeſſa cō
tinuatione predicationis ⁊ īpugnatione hereticoꝝ
per decē annos ꝑmāſit. Quo tēpore vidēs ſanctꝰ
dei nobiles aliquos egeſtate compulſos tradere
filias ſuas hereticis nutriēdas īſtituit monaſteriū
ī pruliano ad earū receptionē. Epo aūt tholoſano

ad conciliū generale proficiſcente iuit cum eo vir dei
dñicus: ⁊ a dño papa Innocentio cōfirmationem
ordinis predicatoꝝ petijt: ſed tūc nō plene obtinu-
it. Eo tempore orāti beato dñico in eccleſia ſancti
Petri: apparuerunt beatiſſimi apoſtoli petrus et
Paulus: quorū beatꝰ petrus baculuꝫ beatꝰ vero
Paulus librum porrigebat: dicentes. Uade et
predica quia ad hoc electus es. Defuncto autē in-
nocentio. iij. ordo confirmatus eſt ab Honorio. iij.
āno dñi. M.cc.xvj. in craſtino ſancti Thome apo
ſtoli. Utebatur aūt tunc tp̄is ſanctus dominicus
⁊ ſocij eius pro habitu ſuperpellicijs ad modū ca-
nonicorum regulariū. in ipſo aūt anno cōfirmatio-
nis ingreſſus eſt ordinem magiſter Reginaldus:
cui grauiter infirmāti ⁊ a medicis deſperato appa
ruit beata virgo ⁊ eum ſalutari vnctione vnguens
ſubito ſanauit ⁊ oſtenſo ſcapulari q̄ō modo geſta-
mus ait. en habitꝰ ordinis tui: ⁊ ex tunc fratres vſi
ſunt habitu quē frat̄ reginaldus viderat. De hoc
habitu abbas Joachī floriacēſis ordinis inſtitu-
tor ꝓphetauit. Nā ipſuꝫ ī quodā ſui ordinis mōa-
ſterio in Calabria ⁊ in eccl'ia ſcti marci de venetijs
depixit dicēs: cito ſurget ī eccl'ia nouꝰ ordo docētū
vita ⁊ doctrina. Habebat aūt tūc tp̄is beatus do-
minicꝰ pauciſſimos fratres: quos ꝑ totū orbē diſ-
perſit gr̄a p̄dicationis. Et qꝛ hereticoꝝ ꝑfidia mul
tū īualeſcebat: īſtituit ordinē catholicoꝝ laicoꝝ

ad hereticoꝝ armis arcendam audaciaꝫ quos fra
tres de milicia ieſu xp̄i appellauit quorum profeſ/
ſio erat iurare ꝙ omnia bona ⁊ vitam corporalem
ꝓ fide xp̄i exponerent: ⁊ vt eorū vxores eos nō im
pedirent: faciebat eas iurare ꝙ in negotijs fidei
maritos nō impedirent ⁊ vt ab alijs diſtingueren/
tur tam viris ꝙ̄ vxoribus habitum albū ⁊ nigruꝫ
contulit ⁊ eis certū numerum oronuꝫ indixit addi
tis ieiunijs ⁊ abſtinentijs. Hic ordo iam nō de mi
licia ſed de penitentia beati dñici dicitur ⁊ gaudet
eiſdem priuilegijs quibus fratres predicatores ⁊
ab Innocētio ſeptimo eſt cōfirmatus ⁊ ita tres or
dines inſtituit beatus dñicus ad honorē ſanctiſſi/
me trinitatis. Uſqꝫ a deo autē vir dei dominicus
cōtra hereticos inualuit ꝙ in canonizatione ei⁹ ꝓ/
batum eſt pluſꝙ̄ centū millia hereticoruꝫ ꝑ doctri/
nam eius ⁊ bone cōuerſationis exemplum ad fidē
fuiſſe conuerſos.

¶ Capitulū ſecundū.

Anno dñi. M.cc.xviij. data ē dom⁹ ſci iacobi
fratrib⁹ predicatorib⁹ pariſius in qua mul/
ti ⁊ magni viri ordinem ſunt ingreſſi. Anno domi
ni. M.cc.xix. miſſus eſt pariſius frater reginald⁹
vbi poſt multum populum dño acquiſitū verbo ⁊
exemplo obdormiuit in dño ſepult⁹ in eccleſia ſan/
cte marie d̄ campis: quia fratres predicatores nō
dum ibi ius ſepulture habebāt: hic beatus homo

fratrē iordanū qui fuit vnus de primis patribus
ordinis pariſius ad ordinē recepit cum eſſet ſacre
theologie bachalarius. Anno dñi. M.cc.xx. cele
bratū eſt bononie primū capl'm generale: ⁊ āno ſe/
quēti celebratum eſt ibidem ſcōm capl'm generale
in quo ordinatū eſt ne quas poſſeſſiones ordo ha/
beret. Et frater iordan⁹ factus eſt ꝓuītialis lom/
bardie adhuc nouiti⁹: ⁊ erāt iam in ordine.lx. cōuē
tus fundati. Anno aūt quinto a cōfirmatione ordi
nis obijt beat⁹ dñicus bononie quīta die auguſti:
quē ſepeliuit reuerēdiſſim⁹ cardinalis Hugolin⁹
qui tūc erat in lōbardia legatus qui fact⁹ poſtea ſū
mus pōtifex dictus eſt Gregorius.ix. hic magno
virū dei venerabatur affectu. aderat enī qū coram
tota roma neapoleonē iuuenē generoſum ſuſcita/
uerat. Illo temꝑe ſtatuta eſt ſolēnis proceſſio que
vſqꝫ ad preſens poſt cōpletorium vbiqꝫ in ordine
fit. Per antiphanā ſalue regina cui⁹ inſtitutionis
vna cauſa fuit quia q̊dam frater bernardus bono/
nie demoniacus multū vexabat fratres ⁊ ibi p̄mo
cepit hec deuotio. et ꝓpter hoc obſequiū beata vir
go reuelauit cuidā ſancto viro ſe impetraſſe a dño
vt nullus diu in habitu ordinis perſeueret īmorta
li ſed ꝙ aut penitebit d̄ peccato aut dimittet habi
tum: poſt modicū temp⁹ frat̄ paul⁹ vngar⁹ miſſus
eſt vngariā ad predicandū vbi magnū fructum fe/
cit ⁊ inde miſſit aliquos fratres predicare cumanis

qui nullā dei noticiam habebant: e quibꝰ duo mar
tyrio ſunt coronati alij in predicatione ꝑſeuerātes
duces terre ⁊ populum cōuerterunt ⁊ conuentus
fecerunt: poſt aliquātulum vero temporis tartari
illuc aduenientes circiter nonaginta fratres ſimul
per palmā martyrij ad regna celeſtia tranſmiſſerūt
ſed poſt tartarorū expulſionē alij fratres miſſi mul
ta milia ex eis conuerterūt ⁊ baptizarunt. Itē miſ-
ſi ſunt ī dalmatiā a domino papa multi fratres vbi
multis hereticis ad fidem cōuerſis aliqui fratres
martyrio ſunt coronati: ⁊ duo ꝯuentus ordinis ibi
cremati: ſimiliter ad partes trāſmarinas multi fra
tres miſſi ſunt ad predicandū ſarracenis ex quibꝰ
multi ſunt martirizati inter quos fuit q̇dam epiſ-
copus cuꝫ quattuor ſocijs: ⁊ frater Guido vir ſan
ctus cum vno ſocio.

¶ Capitulum tertiū.

ANno domini. M.cc.xxij. electꝰ eſt frater ior
danus theutonicus de ꝓuintia ſaxonie in ſe-
cundū magiſtrū ordinis in capitulo generali pari-
ſius celebrato. Hic pater ſanctus mirabiliter au-
xit ordinē nam plusq̄ mille fratres manu propria
ad ordinem induit: migrauit autem ad chriſtū an-
no domini. M.cc.xxxvj. duodecima die februarij
multis coruſcās miraculis. Anno. xiij. a tranſitu
beati dominici aſcriptus eſt ipſe ſanctus pater ca-
thalogo ſanctorū a Gregorio nono qui tale d ipſo

perhibuit teſtimonium dicens: ita dubito de ſan-
ctitate huius ſancti: ſicut de ſanctitate apoſtoloruꝫ
beatiſſimorū petri ⁊ pauli. Scripſit autem beatꝰ
Iordanus ſuper apocalipſim ⁊ plura alia. Beatꝰ
aūt dn̄icus ſcripſit ſup̱ ep̄las ⁊ opuſcula multa cō-
tra hereticos.

¶ Capitulum quartū.

ANno domini milleſimo ducenteſimo trigeſi
mo octauo: electꝰ eſt ī magiſtrū ordinis frat̄
Raimundus cathalanus barchinonēſis abſens
a capitulo. hic fuit a dn̄o Gregorio nono accerſitꝰ
romā ⁊ penitentiarius inſtitutus ⁊ confeſſor pape
⁊ aduocatꝰ ⁊ expeditor cauſarum pauperuꝫ. Hic
de mandato pape decretales in vnum cōpilauit:
qui nunq̄ carnes in curia multis ānis exiſtens co-
medit ⁊ ſtatuta ordinis ſeruauit. Hic ſanctus pa-
ter multis claruit miraculis in vita ⁊ in morte et ꝑ
biēnium ordinis curaꝫ geſſit. Hic conſtitutiones
ordinis in duas diſtinctiones diuiſit: ⁊ ſumam de
caſibus compoſuit ⁊ tandem in capitulo generali
pariſius generalatui ceſſit vnde non modica tur-
batio orta eſt: ⁊ ex tunc ſtatutum eſt in ordine vt ceſ
ſio magiſtri non admittatur niſi ex magna cauſa.
vixit autem poſt hanc ceſſionem in conuentu bar-
chinonenſi. xxxv. annis. Et āno domini milleſimo
ducenteſimo ſeptuageſimo quinto in feſto epipha
nie multis clarus prodigijs ibi obijt.

¶ Capitulū quitum.

Anno. M.cc.xlj. poſt ceſſiones magiſtri rai/
mundi elect⁹ eſt in magiſtrū ordinis frat̄ ioā
nes theutonic⁹ quōdā ep̄s voſinēſis: qui ipetrauit
ceſſionē ab ep̄atu nulla ſibi puiſione retenta: poſt/
modū effect⁹ puītialis lōbardie eligit̄ in magr̄m
cunqꝫ nollet acceptare allegās exceptiones ep̄at⁹
oſtēſa eſt ſibi lr̄a dn̄i pape Grego.ix. quā propter
ipſum fratres impetrauerāt qua ip̄ꝫ totaliter obie
ordinis ſupponebat ꝛ poſt ꝙ per.xij. ānos cum di/
midio glīoſiſſime ordinē rexiſſet multis clar⁹ mira
culis migrauit ad dn̄m: hui⁹ tēpore martyrio coro
nati ſunt frat̄ guilielm⁹ arnaldi iquiſitor heretice
prauitatis ꝛ duo alij ꝛ miraculis claruerunt. et a
dn̄o Innocētio.iiij. fact⁹ eſt primus cardinalis or
dinis frat̄ Hugo de ſancto theodorico puītialis
frācie: qui fuit prim⁹ poſtillator totius biblie: ſcri/
ſit etiā ſup ſn̄ias ꝛ ſpeculuꝫ eccleſie edidit. hic cum
oēs poſtillatores vicat ipſe ſeipm̄ in pſalterio et
eſaia ꝛ in euāgelijs ſupauit. Fuerūt aūt a pn̄cipio
naſcētis eccleſie multi ſc̄ti viri in terra ſc̄tā ꝛ ī mōte
carmelo aſperrime degētes qui ad dn̄m inocētiuꝫ
quartū veniētes impetrarūt ꝙ regula eorum q̄ ni/
mis grauis erat temperaret̄: quod negociuꝫ ſum⁹
pōtifex predicto Hugoni ꝛ fratri guillelmo ep̄o
antataneñſi ordinis predicatorū cōmiſit q̄ regulaꝫ
quā nūc pfitent̄ ſcripſerūt. Peridē tepus paſſus
eſt ab hereticis frater pōtianus hiſpanus inq̄ſitor

heretice prauitatis apud vigeluꝫ cathalonie ciui/
tatē ꝛ ibi eſt ſepultus in eccleſia cathedrali multis
clarēs miraculis. Anno xp̄i. M.cc.lij. frater pe/
trus veronēſis heretice prauitatis inquiſitor ab
hereticis martyrio coronatus eſt. hic pat̄ beatiſſi/
mus a teneris ānis fidē deffendēs ordinem predi
catoꝝ eſt ingreſſus ꝛ magnis decoratus virtutib⁹
ꝛ pdigijs verbū vite per totā italiaꝫ cum mirabili
gr̄a ꝛ fructu diſſeminans ac virgo pmanens: nulli/
uſqꝫ mortalis criminis fedatus macula tandē tri/
bus decorat⁹ coronis celū aſcendit: qui cū ab infi/
delibus diris ictibus tranſfigeret̄: tīctis in pprio
ſanguine digitis pro calamo ſuper ſcapulari fideꝫ
p qua patiebatur: credo. ſ. in deū ſcripſit. Paſſus
eſt cū eo quidam frater dn̄icus. Et nota ꝙ ſancti or
dinis nr̄i videlicet btūs pater dn̄icus. beat⁹ petr⁹
martyr. beatus thomas. beat⁹ vincētius. beatus
ātonin⁹ ꝛ btā catherina oēs inocētiā baptiſmalē
cōſeruarūt.

¶ Capitulum. vj.

Anno vite. M.cc.liiij. mortuo magiſtro ioā/
ne electus eſt ī magiſtrū ordinis frater Um
bert⁹ puītialis tunc frācie natione burgund⁹ cun
ctis exiſtēs religionis exemplar ꝛ imago. hoc tem
pore quidā canonicus maſticonēſis guillielmus
de ſancto amore: magnū libellū cōtra mēdicantes
fecit: ꝛ inocētio.iiij. porrexit i quo pbare nitebat̄:
fratribus mendicātib⁹ nō licere mēdicare vnde p

motus papa terribile preceptuꝫ cōtra mendicātes
fulminauit precipiēs ſub pena excōmunicationis
ne in dñicis vel feſtis parrochianos ī ſuis eccleſijs
ad diuīa admitterēt nec in eccleſijs ſuis ante miſſa/
rū ſolēnia predicarent. His anguſtijs vexati fra/
tres ſtatuerunt. p̄s. penitētie cum letania poſt. ma/
tutinas dicere: nec mora a patre miſericordiarū ex/
auditi ſunt. Nam predictus canonicus a magr̄o
vmberto rome citatus ab Alberto magno mira/
biliter in publica diſputatione cōfuſus coram ale/
xādro papa quarto tanq̄ hereticus eſt dānatus et
beneficijs priuatus combuſto dicto libello. Inno
centius etiā neapoli grauiter infirmatus cognoſ/
cens ſe male egiſſe religioſos moleſtādo dixit. pro/
pter iniquitatē corripuiſti hominem ⁊ tabeſcere fe
ciſti animā eius: quibus dictis expirauit. cui ſucce
ſit Alexānder quartus ⁊ predicta contra religio/
ſos reuocauit inſuper ⁊ magnis gratijs religioſos
affecit. Quo tempore cardinales ⁊ prelati in ſola/
tio dicebāt: cauete a letanijs fratrū predicatorum
quia mirabilia faciunt. Circa hec tempora claruit
in hiſpania frater Petrus gundiſaluus confeſ/
ſor ſancti regis Ferdinandi qui hiſpali a ſarrace/
nis ⁊ multam partem hiſpanie liberauit. cui predi
xit dicte ciuitatis captionem ⁊ dimiſſo rege vbiqꝫ
euangelizando maxime per mōtana tandē plenus
dierum ⁊ virtutuꝫ obijt multis clarus miraculis.

Per idē fere tempus floruit beat⁹ pater alius q̄
ſucceſſit dicto beato Petro in audientia confeſſio
nis ſancti regis ⁊ capta hiſpali illius ſedis primus
fuit preſul. Eodem etiā tempore creditur floruiſſe
frater Petrus hiſpanus auctor ſumularum logi/
ces ſanctus homo ⁊ in artibus doctiſſimus qui ça
more in cōuentu ordinis ſepultus eſt. In portuga
lia etiam magni viri ⁊ vita ⁊ ſcientia ac miraculis
claruerūt. Hoc tēpore etiā floruit frater Guilliel/
mus ꝑalta vienēſis vir ſanctus: qui ſumā de vitijs
⁊ virtutibus fecit ⁊ ſermones ⁊ multa alia vtiliſſi/
ma. Et nota ꝙ eiſdē fere diebus ordo noſter maxi/
me decoratus eſt his viris: frater vmberto magr̄o
ordinis: fratre hugone cardinali: fratre guillielmo
peralta: fratre vicētio beluacenſi: fratre iacobo de
voragine: fratre alberto magno: ⁊ ſancto Thoma
qui om̄es eodē tp̄e florentes ita vt vix diſcerni poſ
ſit quis alterū preceſſit adeo vnanimiter ſcripſerūt
vt nec in minimo diſſonare adinuicē videant̄ ⁊ in/
ter eccleſiaſticos ſcriptores ī dubie primatū tenēt.

¶ Capitulum. vij.

Anno gratie. M. cc. lx. floruit beatus alber/
tus magnus natione ſueuus qui fuit prouin
tialis theutōie ⁊ poſtea ep̄s ratiſponēſis. hic a brā
ꝟgie tāta ē dotat⁹ grā ī ſpeculādis naturalib⁹ vt ſil'i
careat. Et depoſito ep̄atus onere ꝑ annos. xviij. le
gēdo ⁊ predicādo gratioſiſſime ꝑſeuerauit. Quot

tidie pſalterium totū dicebat: locum ſepulchri ſui
quottidie viſitās officia pro ſe ac ſi eſſet defunctus
dicebat: ad beatiſſimā virginē plurimū deuot⁹ ſe/
quētias eius q̄ in ſabbatis dicunt̄ cū cantu dicta/
uit. Et dū cōponeret ſequentiā de aſſumptione ei⁹
que incipit. Salue mater ſaluatoris. et veniſſet ad
verſum. Salue mat̄ pietatis. parū ſubſtitit ⁊ deli/
berans quid ſcriberet: ſubito ſcripſit ⁊ totius trini
tatis nobile triclinium. Beatiſſima virgo ei appa/
rens dixit. Grās tibi ago bone Alberte quia tali
me ſalutatione ſalutaſti: quali ab alio prius nō ſum
ſalutata. Scripſit aūt innumerabilia. Per trienniū
autem ante mortem in magna ſimplicitate ſoli deo
in oratione ⁊ cōtemplatione vacauit nihil de eis q̄
religionis ſunt pretermittēs. Obijt autem quīta
die poſt feſtum ſctī martini: cuius glīa ineſtimabi/
lis multis ſctīs viris eſt oſtenſa ⁊ poſt multum tē/
pus corpus eius glorioſum incorruptū eſt inuētū
⁊ genuflexum prout viuens orare ſolebat. Eadem
tempeſtate floruit frater vicentius beluacēſis qui
infinitos pene ſcripſit libros: ⁊ perutiles ſancto
Ludouico francorū rege ei libros miniſtrāte.

¶ Capitulum. viij.

Anno dñi. M.cc.lxiij. magiſter Umbertus
magiſterio ceſſit poſtq̄ ordinem laudabiliſ/
ſime rexiſſet nouem ānis ⁊ ſupuixit ānis. xj. obijtq̄
plenus bonis opibus in cōuentu valentino ꝓuin/

tie ꝓuītie. Hic p̄fctūs multo p̄clara ſcripſit ⁊ me
rito religiōis exemplar ⁊ cerimoniarū pater cōmu
niter dicit̄. Anno grē. M.cc.lxiiij. electus eſt in
magiſtrū ordinis frater Joānes de vercellis pro/
uincialis lōbardie vir ſanctus ⁊ magne prudentie
qui totum ordinē pedeſter cū baculo viſitauit: qui
vt certius mores fratrū exploraret. Superuenie/
bat conuētibus incognitus ⁊ diligēter attēdebat
qualiter religio ſeruaret̄: vnde cū ſemel ad quēdā
conuentū famoſum cū ſocio veniſſet dimiſſis alijs
fratribus extra ciuitatē: queſitus vnde eſſent reſ/
pōdit: fratres lōbardi ſumus ⁊ quia in refectorio
iam fratres erāt nō curauit prior eis preparari hoſ
piciū ſed ait ſeruitori. para illis lombardis in vlti/
mo loco illius menſe. Quo facto cū male eſſent ꝓ
curati: videns magiſter ꝙ prior ⁊ alij fratres ha/
berent bonos piſces: vocato ſeruitori ait illi. Bo/
ne frater dic priori ꝙ placeat ei dare nobis de piſci
bus quia laſſi ſumus ⁊ ieiunamus. Quo audito
prior alta voce clamauit non habem⁹ piſces ꝓ lō/
bardis. Finito prādio cum fratres gratias agerent
ſocij magiſtri veniūt ad conuentū ⁊ cum interroga
rentur qui eſſent: reſponderūt: ſocij ſumus reueren
diſſimi magiſtri ordinis. Et illi vbi ē inquiūt. qui/
bus ſocij magiſtri: nunquid nō venit ad vos vnus
pater antiquus cū baculo ⁊ vno ſocio. cōſternati il
li ⁊ verecundia ⁊ confuſione repleti quid agerent

neſciebant. Tunc magr̄ iuſſit pulſari ad capitulū
⁊ ingreſſus capitulū accepit pro themate. Nō ha-
bemus piſces pro lombardis: ⁊ increpata duriſſi-
me inhumanitate prioris ⁊ fratrū ipſum facta viſi
tatione abſoluit ⁊ conuētuȝ in melius reformauit.
Hic optimus paſt̄ ordinē ſanctiſſime vigiti annis
rexit ⁊ cū eſſet vltra mōtes: electus eſt in papā ſed
anteꝗ̄ electio fuiſſet ſibi preſentata apud montem
peſulanum: diem clauſit extremum. anno domini
Milleſimo ducenteſimo octuageſimo tertio.

¶ Capitulū. ix.

TEmpore magiſtri Umberti ⁊ fratris ioan-
nis predicti floruit diuinus Thomas de aq̇-
no q̄ infra ānos pubertatis ordinē igreſſus nullis
parentū blandicijs nec minis ab ordinis ꝓpoſito
mutari potuit ⁊ miſſus coloniam ad ſtudendū ſub
magiſtro Alberto magno totꝰ deuotus ſtudioſus
⁊ taciturnus nec die nec nocte choꝝ neglexit: cibis
ordinis in refectorio ſemp̱ contētus. deide miſſus
pariſius cum eſſet. xxx. annorū factus eſt magiſter
in theologia. Scripſit autē innumera opuſcula. ⁊
de mandato Urbani pape quarti cathenam au-
ream ſuper euāgelia dictauit ⁊ cum pro premio la-
boris epiſcopatū ei papa obtuliſſet noluit accepta
re. ſed orauit eundem vt feſtum corporis xp̄i inſti-
tueret ad laudem chriſti ⁊ ad recompenſationem
ſui laboris quod ⁊ factum eſt ⁊ officium mirabile

quod per vniuerſalē eccleſiaȝ de corpore xp̄i fit ab
ipſo ſancto doctore dictatum eſt: vnde feſtum illud
beati thome feſtum ⁊ fratrū predicatorū vere dici
pōt. Tempore huiꝰ vrbani obijt apud vrbem ve-
terem vir ſanctiſſimus Hugo cardinalis anno do
mini milleſimo ducēteſimo ſexageſimo ſecūdo de-
cima nona die martij. Mortuo vrbano ſumꝰ pon
tifex creatus eſt Clemens quartus affectuoſiſſimꝰ
ordini in quo ⁊ ſepultus eſt viterbij ⁊ modum vi-
uendi ordinis diu in pontificatu tenuit. Hic con-
ſultus a quodam equite quem ordinē intraret mi-
norum an predicatorum reſpōdit: minorum lectus
durior eſt nuditas grauior ⁊ paupertas artior: ſed
predicatorum cibus partior eſt longiora ieiunia ⁊
ſanctior diſciplina. Neutrū alteri preferimus ſed
in vna charitate fundati ad vnum vtriqȝ tendunt.
ad ſalutē. ſ. animarū quēcunqȝ ipſorum elegeris p̱
portam intrabis anguſtaȝ ad terram vite ⁊ ſic vni
conuerſatione adhereas vt amore ab altero nō diſ
cedas. Reprobus eſt enim frater predicator qui
minores non diligit ⁊ execrabilis minor qui predi
catores non veneratur.

¶ Capitulum. x.

ANno domini. Milleſimo ducenteſimo ſep-
tuageſimo ſecundo: floruit frater petrus de
tarantaſio: vir ſanctus qui factus ſumus pontifex
Innocētius quintus eſt appellatus ⁊ plura ſcrip-

ſit. Et illo tempoꝛe floꝛuerũt multi ſanctitate ⁊ do
ctrina: quoꝛuꝫ fere vigĩti vtilia volumina ⁊ multa
tam in phiſicis ꝙ̃ ĩ theologicis ediderunt. Anno
dñi. M.cc.lxxxv. electus eſt in magiſtruꝫ oꝛdinis
fraẜ Munio ꝓuĩtialis hiſpanie quẽ Nicholaus
quartus papa de oꝛdine minoꝛũ abſoluit a genera
latu toto oꝛdĩe reclamãte: ⁊. ix. ãnis ſuꝑ viuẽs factꝰ
eſt epͣs palentinꝰ in hiſpania ⁊ inde ad curiã voca-
tus abſolutus eſt ab epͣtu per bonifaciũ octauuꝫ.
Hic pr̃ ſctĩſſ mirabilis patiẽtie in aduerſis fuit ⁊
regulã tertiarioꝛũ quã modo hñt dictauit. Hoc tẽ
poꝛe Henrricus de gãdauo doctoꝛ ſolẽnis ⁊ mul-
ti aliȷ̃ oblatra receperũt ꝯtra doctrinã ſcti Thome
ſed multi ſolẽnes viri oꝛdinis inſurrexerunt cõtra
eos qui multa vtilia in ſcriptis poſteris reliq̃runt.
Anno chriſti milleſimo ducenteſimo nonageſimo
ſecũdo electus eſt in magiſtrũ oꝛdinis frater Ste-
phanus biſuntinꝰ vir bonus ⁊ doctus qui multa
ſuꝑ ſacrã ſcripturã edidit ⁊ ſermones. His diebꝰ
floꝛuit Nicholaus goꝛrã gallicus q̃ multa ſuꝑ ſa-
crã ſcripturã edidit. Anno xp̃i. M.cc.xcvȷ. electꝰ
eſt in magiſtrũ frater Nicholaus de teruiſio mag-
nus amatoꝛ cõmunitatis: ꝓuĩtialis lombardie:
poſt quẽ electꝰ eſt ãno ſalutis. M.ccc.xxx. in gene-
ralẽ oꝛdinis fraẜ Albertus ianuẽſis ⁊ pꝛefuit tri-
bus menſibus: poſt quẽ electus eſt frater Bernar
dus de iſito pꝛouintialis pꝛouintie ꝓuĩtie.

¶ Capitulum. xȷ.

ANno grẽ. M.ccc.iȷ. electꝰ ẽ in papã fraẜ Ni
cholaꝰ de teruiſio magr̃ oꝛdinis: ⁊ appellatꝰ ẽ
Benedictus. xȷ. cuꝫ huius ſanctiſſimi patris maẜ
que erat pauperrima audiſſet ipſum eſſe papã ro-
mã venit multis aſſociata nobilibꝰ ⁊ pꝛecioſis in-
duta ad papã intrauit: quã cum ita põpoſe vidiſſet
pontifex ĩdutã aboꝛruit factũ ⁊ ait: que ẽ iſta dñaẜ
cui omnes. ſanctiſſime paẜ mater veſtre ſanctitatis
eſt. quibꝰ papa: mater mea eſt vna pauꝑcula vilibꝰ
induta: iſta aũt ita eſt pꝛecioſis veſtita ꝙ nõ cognoſ
co eam ꝓ matre mea: ideo exeat foras. qua educta
⁊ vilibus vt ſui moꝛis erat induta iterũ ad pontifi
cem eſt ingreſſa. quã ille de cathedra de cendẽs am
plexus eſt ⁊ aſtãtibꝰ ait: filiȷ̃ iſta eſt mater mea ⁊ nõ
illa diues. de cuius mira humilitate valde ſunt om
nes edificati. Hic ſanctus pr̃ cõfirmauit oꝛdinem
ſeruitarũ: cuius inſtitutoꝛ dr̃ fuiſſe beatus petrus
martyꝛ. Obiȷt aũt peruſiȷ. viȷ. die iuliȷ multis co-
ruſcans miraculis. Anno xp̃i. M.ccc. viiȷ. electus
eſt in magiſtrũ frater Aymericus lombardus qui
poſtꝙ̃ oꝛdinẽ. viȷ. annis rexiſſet magiſtratui ceſſit:
⁊ electus eſt frater Berengariꝰ tholoſanus q̃ po-
ſtea factus eſt archiepͣs compoſtellanꝰ. Hoc tem-
poꝛe floꝛuit frater Albertus de bꝛixia cui beatus
Auguſtinꝰ oſtendit meritũ ſancti Thome et fecit
hic vtilẽ ſumam ꝺ officio ſacerdotis. Et fraẜ petrꝰ

de palude gallus vir ſanct⁹ ⁊ in moralibus doctiſ/
ſim⁹ ſup omnes. qui ſcripſit ſup ſentẽtias ⁊ ſuper
aliquos libꝛos biblie ⁊ plura alia. Eiſdez dieb⁹ flo
ruit Robert⁹ olcot anglic⁹ q̄ ſcripſit ſup libꝛos ſa
lomonis ⁊ q̄dam alia multū vtilia ⁊ ſup ſentẽtias.
Floꝛuit etiā frater Joānes de ſancto geminiano:
⁊ frater Hugo de pꝛato: ⁊ frater bartholome⁹ de
piſis: ⁊ frater Rainerius piſanus qui plura opa
⁊ vtiliſſima ediderunt.

¶ Capitulū. xij.

Anno chꝛiſti Milleſimo trecenteſimo deci/
mo quarto obijt foꝛliuij beatus frater Ja/
cobus de venetijs magnificis clarus miraculis.
Et āno dñi Milleſimo trecenteſimo. xviij. elect⁹
eſt in magiſtrū frater herueus brito: cuius tempo
re canonizat⁹ eſt btūs Thomas de aquino a Joā/
ne. xxij. papa: hic plura ⁊ ſubtilia opera ſcripſit. et
obijt narbone anno dñi. M. cccxxiij. ſcripſit etiaz
frater Durādus ſenioꝛ ſup ſentẽtias: ⁊ frater Du/
randus de ſctō poꝛtiano ſup ſentẽtias ⁊ quolibeta.
Jtē ſcripſit frater paganus ſup totā bibliā. in die
canonizationis beati doctoris thome pꝛedicauit
papa Joānes. ſūpto themate. ſcitote q̄ñ mirifica/
uit dñs ſanctū ſuum. Et die ſequēti rurſus pꝛedi/
cauit accepto themate. magnus es tu ⁊ faciēs mi/
rabilia in quibus mirabiliter cōmendauit oꝛdinē
⁊ ſanctū dei: ⁊ inter cetera dixit ꝙ modus viuendi

fratrum pꝛedicatoꝝ credebat eſſe vitā apoſtoloꝝ.
Eodem tpe floꝛuit beatus frater Robertus aui/
nionēſis: qui mirificis eſt illuſtratus pꝛodigijs in
vita ⁊ in moꝛte: ⁊ claruit ſpū ꝓphetie ⁊ in die obi/
tus cum ad ſepulturam deferretur eius ſacrū coꝛ/
pus ita in altum eſt eleuatū: ꝙ ſubdiaconus cū cru
ce non potuit ipſum tangere ⁊ ſic eleuatum diuini/
tus delatum eſt vſqz ad ſepulchꝛum. Anno domi/
ni Milleſimo trecenteſimo vigeſimo quarto ele/
ct⁹ eſt in magiſtrū oꝛdinis frat̄ Barnabas vercelē
ſis: quo d̄functo elect⁹ ē in magiſtruz oꝛdinis frat̄
Hugo cāpan⁹ ꝓuīcialis frācie: i cui⁹ tēpoꝛe floꝛuit
in tuſcia apud caſtrum montis politiani beata ag/
nes ſanctimonialis: cuius coꝛpus continue ſudat
liquoꝛē valentem ad multoꝛum ſalutem: ⁊ ita ē di/
uinitus conſeruatum vt integrū vſqz ad huc perſe
ueret: ⁊ alijs valde claret miraculis. Jtem claruit
beata ſoroꝛ Helena de vngaria que habuit ſacra
ſtigmata chꝛiſti ⁊ fuit magne perfectionis femina:
cuius diſcipula fuit beata Margarita filia regis
vngarie magnarum virtutum ſanctimonialis ⁊ cla
rens miraculis. Eodem tempoꝛe fulſit beat⁹ fra/
ter Venturinus de bergamo qui innumerabilez
gentium ſua pꝛedicatione turbam ad bonos mo/
res refoꝛmauit ⁊ obijt in exercitu chꝛiſtianoꝛuz cō
tra teucros in inſula nigroponte.

¶ Capitulum. xiij.

Anno vite. M.ccc.xlij. electus est ī magistrū frater Gerardus de sancto adamaro de ꝓui/tia tholosana quo statim ad cardinalatū assumpto āno sequēti electus ē in magistrū ordinis frat̄ pe/trus de palma gallus: quo mortuo anno. M.ccc. xlvj. electus est in generalē ordinis frater Guari/nus gallus. post quē electus est frater Joānes de molendino āno. M.ccc.xlvij. quo ad cardinalat⁹ evecto apicem: elect⁹ est frater Simō lugdunēsis: anno. M.ccc.lij. sub quo claruit frater Henric⁹ de erfordia qui fecit cronicā generalē ⁊ cathenam aureā ⁊ plura alia. Anno salutis. M.ccc.lxvij. ele ctus est frater Helias in magistrū ordinis tholo/sanus. huius tp̄e floruit beata Catherina de senis virgo admirabilis de penitētia btī dn̄ici que obijt anno grē. M.ccc.lxxx. ⁊ sanctoꝝ cathalogo est as/cripta ꝑ papā Pium.ij. Anno. M.cccc.lxj. Et no ta ꝙ tertij ordinis fuere ī ordine per plures sancte femine ī diuersis partib⁹. Nā in ciuitate vrbeueta na fuere due virgines gl'iose: btā. s. Clana: ⁊ beata Daniela multis pollētes miraculis. Itē in ciuita/te castelli btā Margarita: cuius corpus vsqȝ ho/die volentibus quottidie incorruptum ostendit ī florentia etiam beata Joāna claruit miraculis. Et in ciuitate pisana Sororpina: ⁊ venetijs soror ma/ria singularissime vite ⁊ Senis alia btā Catheri/na eximie sanctitatis adolescentula. Item in olan/

dia beata Brigida cui dn̄s crucifixus apparuit: ⁊ vercelis btā ioanna plagis insignita quibus etiā īsignit⁹ fuit ali⁹ btūs frat̄ ordinis Gualter⁹ noīe.

¶ Capitulū.xiiij.

Anno dn̄i. M.ccc.lxxviij. electus est in papā Urbanus.vj. qui cū gallos ⁊ vltra monta/nos cardīales malis morib⁹ assuetos corripet ab eis est derelict⁹. Unde elegerūt alium apostaticū quē Clementē.vij. appellarūt ⁊ sic factū est scisma in ecclesia omniū pessimū quod durauit.xl. annis ⁊ ordo noster sicut ⁊ alij ordines diuisus est in duos generales. magister Helias adhesit Clementi: et magister Raimundus adhesit Urbano. Anno dn̄i. M.ccc.lxxx. electus est in magistrum ordinis frat̄ Raymundus de capua vir sanct⁹ ⁊ doctus q̄ fuit cōfessor sancte catherine de senis. Hic cepit re formare ordinē in conuentu sancti dn̄ici d̄ venetijs a quo postea lombardia ⁊ hispania ⁊ frācia ꝓ ma/iori parte reformate sunt ⁊ alie ꝓuintie. Obijt au tem in cōuentu Nurembergēsi in teutonia. anno dn̄i. M.ccc.xcix. post quē electus est in magistruȝ ordinis frater Thomas de firmo cuius tempore beatissim⁹ pr̄ Uincē. vir per oīa aplic⁹ claruit: q̄ p.xl. ānos quottidie ꝑdicauit. celebrauit ītegrū psalteriū dixit ⁊ alia clarissima opa fecit. ex cui⁹ ꝑdi catione plusq̄.xxv. millia iudeoꝝ: ⁊ octomillia sar/racenorum ad fidem sunt conuersa: ⁊ vltra centum

milia hominum peruerſorum deſperatorū ac pu/
blicorum peccatorū ad bonam vitam venerunt ⁊
infinitis clarus miraculis migrauit ad dominum
āno dñi. M.cccc.xviij.etatis vero ſue āno .lxxviij.
in ciuitate venetenſi in britania: ⁊ a Calixto tertio
canonizatus eſt.

¶ Capitulum.xv.

ANno ſalutis. M.cccc.iiij. electus eſt in pa/
pam Innocētius.vij.qui ordinē fratrū ⁊ ſo/
rorum de penitētia cōfirmauit ad inſtantiam ſan/
ctiſſimi viri fratris Thome de ſenis. Quo tem/
pore floruit forliuij beatus frater Marcholinus
vir eximie ſctitatis ⁊ miraculis clarus. Anno dñi
M.cccc.xvj.electus eſt in magiſtrū ordinis frater
Leonardus florētinus q̇ fuit vnus de electoribus
pape in cōcilio cōſtātienſi. Huius tpe vir doctiſſi/
mus ⁊ ſctūs frater Joānes capreoli floruit q̇ ſubti
liſſimas deffenſiones pro beato thoma fecit tholo
ſe. frater etiā Franciſcus de rethſa: in vniuerſitate
viēnenſi qui legēdo in ſcholis ꝓuerbia continua/
uit amplius ꝙ.xij.annis.iſtud thema ſemꝑ iteran/
do.primi ⁊ puriſſimi fructus eiꝰ: applicādo ſemꝑ
ad beatā virginē: de quibus magna volumina fe/
cit. Claruit etiā frat̄ Jacobus de ſuſato colonēſis
qui multa ſuꝑ ſacram ſcripturā edidit ⁊ mapāmū
di ⁊ cronicas vniuerſales et ordinis. hoc tpe diui
ſa eſt ꝓuītia hiſpanie in duas.ſ. in ꝓuītiā Caſtelle

⁊ Portugalie. Anno.xpi. M.cccc.xxvj. electus
eſt ꝑ viā cōpromiſſi frater Bartolomeꝰ texerij vir
deo acceptiſſimꝰ ⁊ valde doctus qui cōuentū bo/
noniēſem ⁊ multos alios reformauit ⁊ impetrauit
diſpēſationem de reditibus habendis.

¶ Capitulum.xvj.

ANno grē. M.cccc.xxx.creatus eſt in papam
Eugenius.iiij. vir magne prudētie ⁊ religio
ſiſſime vite qui fratrem ioānē de turre cremata hiſ
panū cōuentꝰ vallis oletani magiſtrū: ſacri palatij
cardinalē fecit tituli ſancti ſixti: viruȝ doctiſſimum
qui quaſi infinita ſcripſit ⁊ conuētum ſancte marie
ad mineruā vbi ſepultus eſt multū reparauit: ⁊ cō
uentū vallis oletanū: ⁊ plura memoria digna reli/
quit. Floruit etiam frater Joānes de monte nigro
vir doctiſſimus qui publice in concilio cōtra gre/
cos diſputauit ⁊ eos ſuparauit ⁊ multa ſcripſit. fra
ter quoqȝ Leonardus de vtino qui ſermones et
alia vtilia edidit. Floruit etiam beatus Antoninꝰ
florētinus archipreſul: vir ſanctus ⁊ virgo ac pat̄
pauperum qui pluribus miraculis claruit. Et de
ipſo dicebatur ꝙ in Adam nō peccauit tanta erat
eiꝰ puritas ⁊ innocētia. Et āno. M.d.xxiij.catha/
logo ſctōꝝ eſt aſcriptꝰ a clemēte.vij. qui vtiliſſima
⁊ plurima volumina edidit. Floruerat etiā paulo/
ante frater Joānes dñici q̇ ipm in omnibus inſtru
xit ⁊ multoꝝ conuentuum reformatoꝛ extiterat et

multa ſcripſit vir ſanctus: floruit etiā frater Petrꝰ
hieremie ſiculꝰ vir ſancte vite q̇ magnā partē ſicilie
reformauit ⁊ multa ſcripſit: tunc temporis creditᷣ
etiam floruiſſe frater Sancius porta Aragonen-
ſis q̇ ſermões pulcros ⁊ q̄daȝ alia reliq̇t ı̄ ſcriptis.
Anno dn̄i. M.cccc.lj. electus eſt in magiſtruȝ or-
dinis frater Petrus rochi ⁊ infra. xv. dies obijt.
Anno ſequēti electus eſt in magiſtrū ordinis fratꝛ
Guido flamucheti: ⁊ ipſo āno defunctus ē. Anno
M.cccc.liij. electus eſt fratᷣ Marcialis auri bel-
li cuius tp̄e canonizatus eſt beatꝰ Uincentius et
tot ſunt miracula recitata ꝙ omnibus verſum eſt ı̄
ſtuporē: ⁊ inter alia ꝓbatum eſt ꝙ. xxviij. mortuos
ſuſcitaret. Tandē per papā Pium abſolutus eſt
ab officio poſtꝙ̄ multos conuētus reformauerat.
Anno ſalutis. M.cccc.lxij. electꝰ eſt in magiſtruȝ
ordinis frater Conrradus lōbardus qui poſt tres
ānos officio ceſſit: ⁊ tūc reelectus eſt frater martia-
lis predictus. Hoc tp̄e facta eſt magna altercatio
intᷣ nos ⁊ fratres minores an deitas fuerit ſeparata
a ſanguine xp̄i effuſo in cruce. fratribus predicato-
ribus aſſerētibus ꝙ non ⁊ ꝓbantibus. Minori-
bus autē econtra aſſerentibus ꝙ ſic ꝑ oppiniones
Franciſci maironis ⁊ tandem pro predicatoribus
eſt ſentētiatum impoſito ſilētio cauſa pacis vtriqȝ
parti per Clementem ſextum.

¶ Capitulū. xvij.

Anno xp̄i. M.cccc.lxxiiij. electꝰ eſt in magi
ſtruȝ ordinis frater Leonardus de peruſio:
quo mortuo electus eſt frater Saluus caſeta ſicu-
lus. Anno. M.cccc.lxx. cuius tempore trāſlatuȝ
eſt corpꝰ beati Alberti magni ꝙ omnino integruȝ
reptum eſt. licet ducenti anni ab eius obitu eſſent
decurſi. Anno xp̄i. M.cccc.lxxiiij. electus eſt in
magiſtrū mortuo frater Saluo: frater Bartholo
meus comacıꝰ bononiēſis. Tempore Innocentij
octaui qui ſucceſſit Sixto. iiij. cuius tēpore claruit
fratꝛ Alanus brito vir deuotiſſimus ⁊ doctus val
de: cui beata virgo roſariū predicanduȝ reuelauit.
Item frater dn̄icus de flandria qui multa in arti-
bus ſcripſit. Item frater Petrus de bergamo q̇
tabulā auream cōpoſuit: cuius multi clariſſimi diſ
cipuli fuere bononie: precipue magiſter Uincen-
tius vandellus. fratᷣ thomas brixiēſis vir ſanctus.
frater paulus ſoncinas: q̇ ſuꝑ methaphiſicā ⁊ plu-
ra alia ſubtiliſſime ſcripſit. Anno dn̄i. M.cccc.
lxxxv. electus eſt in magiſtrum fratᷣ Barnabas de
neapoli vir bonus: quo poſt mēſem ꝺ̄functo. An-
no ſequenti electus eſt frater Ioachī turrianꝰ: vir
prudēs. Quo tēpore floruit ſanctiſſima virgo co-
lumba apud peruſiū ordinis ꝺ̄ penitētia: ⁊ alie ſan
cte femie ꝺ̄ q̇bꝰ mira dicūtᷣ floruit etiā florētie fratꝛ
Hieronimꝰ ferrariēſis qui magnū fructū gratio-
ſiſſima ſua predicatione fecit in populis: ita vt pu-

blice ab omnib⁹ de eo diceret. Benedictus q̄ ve/
nit in nomine domini: ⁊ multos ad obſeruantiā or/
dinis reduxit ⁊ clariſſima opera edidit. Et in eccle
ſijs vbi erat predicaturus vt melius audiret fie/
bāt tabulata: que vulgo andamios dicunt: ⁊ quia
nulla eccleſia capiebat omnes qui eū volebant au
dire dicit̄ ſtatutum fuiſſe vt vna die viri ⁊ alia ſole
adeſſent femine. Et in die carnis priuij quādo diſ/
ſolutio apud cunctos viget: faciebat pluſq̄ quiq̄z
millia hominum cōmunicari.

¶ Capitulum.xviij.

Anno grē. M.d.j. electus eſt in magiſtrum
ordinis.xxxvij. frater vincentius vādellus lō
bardus vir religioſiſſimus: ⁊ eruditiſſimus q̄ ordi
nem viſitauit ⁊ plura vtilia ſcripſit. Quo tempo/
re floruit in hiſpania frater Paſcaſius epiſcopus
burgenſis vir doct⁹ ⁊ ſanctus qui dioceſim ſuam
predicando ſepe viſitauit pedeſter ⁊ ſine pōpa. Et
frater Thomas de turre cremata vir ſanctus: inq̄/
ſitor generalis in hiſpania: qui multos archiepiſ/
copat⁹ ⁊ epiſcopatus magni redditus oblatos nō
acceptauit: ⁊ dicitur q̄ pluſq̄ centū millia hereti/
corum igni tradidit: ⁊ cōuentū ſancti Thome abu
lenſis politiſſimū ac ſolidum valde a fundamētis
erexit: vbi maxime religio viget: vbi ⁊ ipſe pat̄ ſan
ctus iacet: ⁊ plura magni valoris ⁊ exempli fecit in
hiſpania ⁊ ſuper omnia fuit humilimus. Floruit ⁊

tunc frater Alfonſus a burgis epiſcopus palenti/
nus vir magne prudentie ⁊ doctus qui vallis ole/
ti fecit collegium ordinis opulētiſſimum ⁊ ornatiſ/
ſimū vbi ſemper fuere magni viri. Floruit etiā fra
ter Alfonſus de hojeda in hiſpania in cōuentu hiſ
palenſi: qui inquiſitionē ad hiſpaniā adduxit. anno
M.cccc.lxxix. ⁊ dictū conuentū hiſpalenſem refor
mauit vbi vſq̄z modo maxime viget ordo ⁊ nume/
ro ⁊ ſanctitate religioſorum. Floruit etiam tunc in
conuētu hiſpalēſi frater Joānes lazaro vir ſanct⁹
qui ſpū prophetie ⁊ miraculis dicitur claruiſſe in
vita: ⁊ nō exiuit a conuentu ad ciuitatem per mul/
tos ānos orationi ⁊ cōtemplationi vacans in aſſi/
dua ſequella cōmunitatis. Anno dñi. M.d.vij.
electus eſt in magiſtrū ordinis frater Joānes cla/
rea gallicus quo poſt modicū mortuo ſequēti āno.

¶ Capitulum.xix.

Electus eſt in magiſtrū ordinis trigeſimum
nonū frater Thomas caietanus vir multum
exemplaris ⁊ doctiſſimus: qui plura ſubtiliſſime
ſcripſit. Quo tempore floruit frater Silueſter de
prierio qui optimam ſumaz edidit ⁊ plura alia vti/
liſſima. Item frater Petrus de bruxelis qui in ar
tibus multa ſcripſit. Floruit etiam frater Dida/
cus deza Archiepiſcopus hiſpalenſis vir in diui/
nis eruditiſſimus et totius honeſtatis exemplar.
qui Monotheſeron ideſt vnū ex quattuor euan/

gelĳs conflauit: apposita breui et aptiſſima gloſa
fecit ⁊ inſigne opus ſuꝑ ſentētias in deffenſionem
doctrine ſancti doctoris. Scripſit etiā ſuꝑ bibliaꝫ
⁊ ſermones quoſdā. Fecit ⁊ ſtatuta ꝓ collegio ſan
cti Thome q̄d ipſe hiſpali fundauit ⁊ ꝑ magnifice
dotauit ⁊ ī oĩni bonitate ⁊ lr̃arū exercitio viget vbi
ſūt ⁊ fuere excellētes viri. Floruit etiā ī hiſpania frat̄
mattias d̄ paz: vir ſanct⁹ ⁊ doctiſſimus q̇ ſuꝑ bibliā
⁊ ſuꝑ ſumā ſancti Thome ⁊ cōtra Durādū ⁊ mul/
tos ⁊ bonos ſermones edidit. Floret etiā in ꝓui/
tia hiſpanie frater Joānes hurtado vita ⁊ ſcientia
nominatiſſim⁹ q̇ archiepiſcopatū Granatenſem ſi
bi oblatū renuit: ⁊ prior in cōuētu ſancti Stepha/
ni ſalmātice exiſtēs vſq₃ ad eo dictū conuentū ſuis
meritis ⁊ prudētia ſu blimauit: vt obſeruātia regu
lari. numero fratrū. copia nouitiorū. ſoliditate edifi
ciorꝫ ⁊ magna ſuma temporaliū redituū ac larga ⁊
quottidiana in pauperes elemoſynarū diſtributio
ne ſine dubio totius ordinis prim⁹ ipſe ſit. Floru/
it etiā frater martin⁹ de ſanctis vir magne virtutis
qui roſariū beate v̾ginis mirabilit̾ dilatauit. Flo
ruit etiam frat̾ dñicus mendoça vir valde religio/
ſus ⁊ doctus q̇ multa in theologia ſcripſit: ⁊ cōuē/
tum apud inſulas fortunatas in magna obſeruan/
tia religionis fundauit. Floruit etiā frat̾ Paulus
legionēſis vita ⁊ predicatione valde ſingularis q̇
in montanis de ouiedo cōuentum ordinis inchoa/

uit ⁊ toti illi gēti vtiliſſim⁹ fuit. Itē frat̄ Garſias
vayō quondā ep̄s laodicēſis vir bonus ⁊ predica
tione vnicus: qui abbatiam de trianos valde opu/
lentam ordini contulit ⁊ ſeipſum.

¶ Capitulū. xx.

Hic optimus pat̄ ꝓuītiam hiſpanie in duas
diuiſit: quarū altera hiſpanie nomen retinet.
Altera bethica dr̄: ⁊ in vtraq₃ ordo ꝑ maxime vi/
ret ⁊ apud deū ⁊ apud homines. Floruit etiā frat̄
Petrus cordubēſis vir valde doctus ⁊ ſanctiſſi/
mus: qui ad inſulas maris oceani que ſub torrida
zona ſunt ꝑ obediētiaꝫ deſtinatus cū multis ſocĳs
quibus ipē datus eſt in prelatū conuētus fecit. qui
ordinē in victu ⁊ veſtitu ⁊ in ceteris ad vnguē ſer/
uāt: veſtiti de lana aſperrima q̄ xerga dicit̄. Quot/
tidie niſi feſtum ſolēne ſit diſciplinas accipientes
modo quo in primitiuo ordine fiebat ⁊ fratres lai/
ci griſei coloris deferunt veſtes ſine capis vt iubet
cōſtitutio. Hic pat̄ ſanctus in cinere ⁊ cilitio recu/
bans migrauit ad dñm ⁊ ex ſocĳs eius frat̄ Fran/
ciſcus cordubēſis vir doctus ⁊ valde religioſus ⁊
plures alĳ ab indis martyrio ſunt coronati: ⁊ quot
tidie ordo apud eos numero ⁊ merito creſcit ⁊ tam
hi conuētus q̄ꝫ qui eſt apud īſulas fortunatas om/
nes ꝓuintiali bethice ſunt ſubditi qui nunc eſt re/
uerendus ad modum pat̄ frat̄ Albertus de las ca
ſas: vita ⁊ predicatione clariſſimus: qui domū ſcti

Pauli hiſpali ⁊ totam ꝓuintiam ſpūaliter ⁊ temporaliter plurimū decorauit. Floruit etiā frat̄ frāciſcus cordubenſis epiſcopus velādicenſis in conuentu ſancti Pauli hiſpalēſis: vir diuini cult⁹ zeloſiſſimus q̄ deſertis omnibus ſe ⁊ ſua ordini reſtituit ⁊ iam decrepitus verbo vite cum magno fructu indeſſeſe deſudat: qui ſumā moralē compoſuit: ⁊ notabilia ad predicandū: ⁊ ſermones tā de ſctis q̄ de tempore plures ⁊ optimos. Floruit etiā ſoror Maria de ſctō dn̄ico apud villam que dicitur aldea nueua in hiſpania: de qua ſtupēda dicuntur ⁊ a fide dignis audiui q̄ ſacris ſtigmatibus a multis iam ānis inſignita ſit: vnum tamen de ea certū eſt q̄ conuentum ſororū ſolēniſſimū ipſa paupercula fundauit vbi ſanctiſſime virgines numero quaſi tercentum deo puriſſimum exhibent famulatum ⁊ omnes marie appellantur: ⁊ totam illa regionem ad dei cultum apprime duxit. Anno gratie. M.d.xviij. aſſumpto fratre Thoma caietano ad ſumū cardinalium ſenatum electus eſt in magiſtrum ordinis quinquageſimū frater Garſias de loayſa prouintialis hiſpanie vir magne prudētie: ⁊ valde doctus qui factus confeſſor impatoris anno. vij. ſue aſſumptionis eccleſie oxomenſi in hiſpania datus eſt in paſtorem. Hoc tempore pater ioānes hurtado quoſdam conuentus ad modum cōgregationis in mira paupertate ⁊ obſeruantia ordinis in prouintia hiſpanie fundauit. Floret etiā quidam frater laicus ſalmātice Matthias nomine mire humilitatis ſimplicitatis ac paciētie qui ꝑ xxx. fere ānos continue fuit in coquina ſeruādo ordinē in cibo ⁊ in aliis. quottidie ad matutinas ſurgens: qui etiam neſciens legere: quottidie dicit memoriter officiū maius ⁊ minus ⁊ officiū totū defunctorum. Circa annum ſalutis Milleſimo quigenteſimo decimoq̄rto: diuiſa eſt prouītia Bethica a ꝓuintia hiſpanie: et ab illo tēpore vſq; ad annum M.d.xxiiij. in quo ſum⁹ modo: fuerunt in ea tres ꝓuintiales: quorū prior fuit pater Chriſtophorus de guzmā. ſecund⁹ pat̄ dn̄icus melgarejo. terti⁹ pater Albert⁹ de las caſas: oīes vita ⁊ doctrina valde excellētes: qui pro manutētione ⁊ ꝓmotione regularis vite plurimū deſudarunt: ⁊ in dicta ꝓuītia apud idos viget ordo ſicut viguit ī dieb⁹ btī dn̄ici.

Interrogat⁹ q̄dā ſanct⁹ pōtifex q̄ eſſ; vita fratrū ꝑdicatorū rn̄dit bene viuere diſcere ⁊ docere. Ali⁹ ſuper eodē q̄ſitus ait. Ordo ꝑdicatorū eſt bonū ⁊ ꝑfectū in ſe eſſe et alios bonos ⁊ perfectos facere. Alius dixit vita borū fratrū eſt ardere ⁊ lucere. ¶ Fratrib⁹ euntib⁹ ad capl'ꝫ generale adiūctus eſt in via demō in forma viatoris ⁊ q̄rēti quo irent: dixerunt. ad capitulū generale. ⁊ quid inquit ibi agetur: reſponderunt. mittendi ſunt predicatores ad talē ⁊ talē locum ⁊ ordinabit̄ qualit̄ ſaluti

animarũ diligẽtiſſime ab omnib⁹ intendat̃ quo audito cũ magno eiulatu clamauit demõ. ordo veſter confuſio nr̃a eſt. ¶ Beato Thome orãti apparuit ſoror eius ſanctiſſima defuncta: ⁊ quereñti de ſtatu ſuo an deo placeret: ait. Si perſeueraueris ſaluus eris: ſcito tamẽ: ꝙ pauci aut nulli: ď ordine tuo dãnant̃. Sed ve nobis patres ſi ĩ loco ſanctoꝝ iniqua egerimus: quia nõ ſunt ſanctoꝝ filij qui ſanctoruʒ tenẽt loca: ſed qui eoꝝ ĩmitant̃ opa. Quidã etiaʒ ſanct⁹ papa aſſeruit ꝙ facta ſibi certa fide ď aliquo religioſo ꝙ plene ſeruaſſet cõſtitutiões ordinis ſine teſtimõio maioris ſcitatis ſtatĩ canonizaret illũ. ¶ Ordo predicatorum multas excellentias habet. Primo qꝛ ipſe ex prima ſui inſtitutione inſtitutus eſt ad predicanduʒ ⁊ ad ſalutẽ aĩarũ: q̃ ď fuit officiũ xp̃i ⁊ aploꝝ. Secũdo qꝛ ex gr̃a ďi null⁹ vnꝗ ex illo labe hereſis eſt pollut⁹: ĩmo in his q̃ fidei ſunt ſemp fuit zeloſiſſimus ⁊ hac de cauſa inquiſitores cõtra hereticos cõmuniter ſunt de ordine p̄dicatoꝝ: ⁊ magiſter ſacri palacij. Tertio qꝛ eſt ďuotiſſimus virgini marie. Unde fratres ipſi virgini faciũt ꝓfeſſionẽ: ⁊ quottidie ſolẽnem ꝓceſſioneʒ p añam Salue. a qua nullus quacunqʒ occupatione eſt excuſatus. ⁊ horas p Aue maria incipimus: ⁊ terminam⁹. ⁊ plura feſta p annũ de ip̃a agimus ⁊ miſſaʒ ſolẽneʒ in ſabbatis. Quarto qꝛ ab ip̃a regina celi fuit impetratus inuẽtus ⁊ habitus dat⁹ nobis. ab ipſa habem⁹ inuitatoriũ. nã cãtãtib⁹ fratribus matutinas cũ cõi inuitatorio: apparuit in medio eoꝝ dicẽs. Nõ ſic fratres mei nõ ſic: ſed regeʒ v̾ginis filiũ. ⁊c. Ab eadẽ habem⁹ ꝙ poſt cõplectoriũ aſpgimur aq̃ benedicta. ipſa ſiquideʒ dña nr̃a q̃ ordini a dño ieſu patrona data ẽ: illa hora apparens ſepe aſpgebat fratres: ideo a principio ordo beate marie dicebat̃. Itẽ ab angelis habem⁹ modum ſeruiẽdi in mẽſa: ab inferioribus vſqʒ ad ſuperiores. Quito qꝛ officiũ corpis xp̃i a ſancto thoma ordinis eiuſdẽ eſt cõpoſitũ ⁊ feſtũ ipʒ ad petitionẽ ipſius Urban⁹ inſtituit. vñ ⁊ ex ſpeciali gr̃a in ſignũ huius dñica infra octaua ipſius feſti fit ſolẽnis ꝓceſſio in ordine. Sexto qꝛ precioſiſſime reliquie beatiſſime Magdalene ſunt in ordine apud marſiliã. ⁊ bti Uicẽtij martyris: ⁊ reges hiſpanie cõiter habẽt confeſſores de ipſo ordine. Septimo qꝛ nullus religioſus ordinis põt diu manere ĩ mortali ſub habitu ordinis: ſed vel penitebit ⁊ recedet a peccato vel dimittet habitũ. vt reuelauit btã virgo cuidã ſancto ordinis ſe impetraſſe a dño. Octauo qꝛ roſariuʒ in quo includit̃ tota vita xp̃i tanꝗ filijs ſibi chariſſimis fratrib⁹ predicatorib⁹ predicandũ beatiſſima virgo cõmiſit. quos etiã fratres ſuos ſepiſſime vocauit. Nono qꝛ ſancti huius ordinis canonizati om̃es fuerunt doctores. feruẽtiſſimi zelatores circa res fidei ⁊ cultũ dei ⁊ ſalutẽ pxi-

moꝛum: piʒſſimi ad pauperes ⁊ omnes virgines ⁊
nunq̄ peccarūt moꝛtaliter. baptiſmalē inocentiaʒ
illibatā conſeruantes. Et de beato dn̄ico' creditᷣ q̄
in vtero fuerit ſanctificatꝰ: vnde in infantili etate ce
pit obſequi deo. Decimo qꝛ hic vnus oꝛdo omniū
religionū excellentias includere videtᷣ: nā abſtinē-
tiā a carnibus: ſeptē menſiū ieiunia. ⁊ contēplatio-
nem habet a monachis: p̄dicationē: audientiā con
feſſionū. ſtudiū ⁊ pauptatem. ⁊c. perfectionis opa
habet cum mēdicantibus. Unde de iure comuni
ceſſante omni priuilegio ſcd̄m multos decretiſtas
ad ipſum de omni alia religione tranſire poſſent.
Undecimo qꝛ de ipſo plures paſſi ſunt pro domi-
no martyꝛium ⁊ de quibꝰ noticia habetᷣ: ſūt. Bea-
tus petrus: beatus dn̄icus cumanus: beatus ber-
nardus de rupefoꝛti: beatus frāciſcus: beatus pa-
ganus de pergamo: beatus bartholomeus: btūs
garſias de aura: btūs guillermꝰ tholoſanꝰ: inquiſi
toꝛes cōtra hereticos ⁊ alij fere quīgēti. Duodeci
mo qꝛ de ip̄o fuerūt multi ⁊ magni doctoꝛes quoꝝ
doctrine inherētes a veritatis tramite nō deuiarūt
⁊ triginta fere ſcripſerunt ſuper bibliam ⁊ ſup ſen-
tētias ⁊ de moꝛalibꝰ ⁊ in artibꝰ inumeri. ¶ Cū ex
multitudine ⁊ conuerſatione iudeoꝛum ⁊ ſarrace
noꝛum hiſpania eſſet proxima caſui ⁊ amiſſioni fi-
dei et lex moyſi quaſi publice ab apoſtatantibus
ex iudeis dogmatizaretur. Nec eſſet inquiſitio cō

tra hereticantes: fratres predicatoꝛes conuentus
ſancti Pauli hiſpalēſis tota virtute ꝓpoſſe apud
papam ⁊ reges vſqʒ a deo inſtiterunt. q̄ ex diui-
na miſericoꝛdia conceſſa eſt inquiſitio. Circa an-
nuʒ domini Milleſimo quattuoꝛcēteſimo ſeptua
geſimo nono: ⁊ creati ſunt inquiſitoꝛes de oꝛdine
predicatoꝛum: qui paruo tempoꝛe ipſam hiſpaniā
ab hac labe pro magna parte purgarūt. Et p̄mus
carcer hereticoꝛum fuit in dicto conuentu inter fra
tres: ⁊ inde primo extrati ſunt ad ignē multi hereti
ci ⁊ potentes valde q̄ primo reperti ſunt non ſine
euidenti periculo ⁊ magno religioſoꝝ. Et poſtea.
Anno. M. cccc. xcij. in fine marcij iudei expulſi
ſunt ab hiſpania. Et āno. M. d. ij. in principio fe-
bruarij ſarraceni ſimiliter: ⁊ ſinagoge eoꝝ in eccle
ſias conſecrate ⁊ multi eoꝛum ad fidem conuerſi q̄
omnia ex cōceſſione inquiſitionis oꝛta ſunt: ex quo
patet quantuʒ res publica hiſpana ⁊ tota eccleſia
dicto conuētui ſcti pauli hiſpalenſis teneatᷣ. Pre
dicta omnia intelligo ſine preiudicio alioꝛuʒ oꝛdi-
nū: nā d̄ quolibet oꝛdīe ſicut ⁊ de quolibet ſcō vere
pōt dici. nō ē iuētꝰ ſil'is illi q̄ ꝯſeruaret legē excelſi.

Doctrina ſancti Thome fuit approbata p̄ Urbanū. vj. ⁊ iniunctū vniuerſitati tholo-
ſane vt illā ſectetur ⁊ ampliare nitatᷣ. Deinde a ſte-
phano epiſcopo pariſiēſi ⁊ a tota ipſa vniuerſitate
⁊ ſuper oīa a xp̄o ſum̄a veritate: ipſi ſctō doctoꝛi

orāti ſic dicēte. bene ſcripſiſti de me thoma. ⁊ ſcōꝫ Innocentiuꝫ in ſermone. ecce pluſq̄ ſalomon hic. doctrina hec. pre ceteris eſt lumīe naturalis rōnis examinatā igne charitatis inflāmata ⁊ excepta canonica ipſa habet pre alijs ꝓprietatē in verbis modum in dicēdis. ꝓfunditatem in ſentētijs: qui eam tenuit nunq̄ a veritate deuiauit. qui eā īpugnarūt ſemp fuerunt de veritate ſuſpecti ⁊ ibi totū inuenies ſi totā legeris. ¶ Quia ordo predicatoꝝ ſolitꝰ ē ſcōꝝ doctrīe adherere. ſuſtiuit hucuſqꝫ opinionē btī Hieronymi. Auguſtini. Ambroſij. Bernar. Grego. Bonauēture ⁊ alioꝝ ſctōꝝ doctorū q̄ btā virgo fuit ꝯcepta in originali. ſed iā de hoc non eſt curādū: cū ſit materia nullꝰ vtilitatis ⁊ valde ſcādaloſa preſertī cū tota fere eccl'ia cuiꝰ vſus ⁊ auctoritas ſcōꝫ btūꝫ tho. preualet dicto Hierony. ⁊ cuiuſcūqꝫ alteriꝰ doctoris iā afferat. q̄ fuit ꝓſeruata. Nec mirū qꝛ tpe Auguſtini: tāta q̄ſtio erat d̄ aſſūptione btiſſime virginis: vñ dicit. hō nō fingat mēdaciꝰ aptū: qḋ voluit deꝰ manere occultū ⁊ tñ iam vl'r tenet eccl'ia q̄ ſit aſſumpta in corpe ⁊ aīa. ⁊ oppoſitū nullū auderet iaꝫ opinari. Aduerte q̄ cum actꝰ matrimonialis exercitꝰ in charitate: maxime a ſanctis vxoratis q̄les erāt parētes virginis: ſit meritorius ⁊ ſctūs. ſcōm vtrāqꝫ opinionem pleno ore dici debet. q̄ cōceptio virginis bñdictiſſime q̄ talē actū importat fuit ſanctiſſima ⁊ puriſſima.

¶ Gratie notabiles quibꝰ gaudēt perſone ordinis predicatorū vtriuſqꝫ ſexꝰ etiam tertiare.

Eugenius. iiij. Cōfeſſores noſtri qñ ſunt ī itinere vl' alibi ita q̄ nō pñt cōmode petere caſus epales: eo caſu pñt vti plenarie auctoritate epali.

¶ Alexāder. iiij. ¶ Fratres nr̄i pñt concedere ſuis auditoribus in ſermonibus indulgentiam. xl. dierū. Itē recipiētes nos ad hoſpitiū: vel faciētes nobis elemoſynas: habēt indulgētiā. xl. annoꝝ.

¶ Gregoriꝰ. ix. ¶ Audiētes ſermōes noſtros habent. xv. annos indulgentie.

¶ Calixtus. iij. ¶ Fratres nr̄i laici poſſunt tāgere calices ⁊ lauare corporalia.

¶ Innocētiꝰ. viij. ¶ Sacerdotes nr̄i celebrātes in diebꝰ dñicis ⁊ in feſtis dñi nr̄i ieſu xpi: vel in feſtis btē virginis: vel ſanctoꝝ ordinis: vel in feſtis que ſeruantur a populo: vel cōmunicantes in his diebus habent indulgentiam plenariam.

¶ Sixtus. iiij. ¶ Moniales ordinis poſſunt lauare corpalia dū modo ſint prius lota a fratribꝰ. Itē in receptione cuiuſlibet habitus ordinis ⁊ in die obitus habēt religioſi nr̄i indulgētiā plenariā. Itē oēs ſacerdotes nr̄i poſſunt bñdicere oīa

Indumenta ad miſſam: ꝛ ſolus prouintialis vel vi-
carius generalis poſſunt benedicere coꝛpalia.
¶ Item ꝙ prioꝛes cõuẽtuales poſſunt abſoluere
fratres ſuos ꝛ alios ad ſe veniẽtes a quacũqꝫ excõ
municatione: ꝛ diſpẽſare ſuper irregularitate: niſi
eſſet talis ꝑpter quã ſedes apl'ica eſſet conſulẽda:
caſus aũt ꝑpter quos ſedes apl'ica eſt conſulenda
ſunt. hereſis relapſus: ſciſma: falſificatio litteraruꝫ
apl'icarũ: ꝛ delatio ꝓhibitoꝝ ad ĩfideles: ꝛ ab his
quatter in ãno poſſumus abſolui per confeſſoꝛes
deputatos a prelatis vt videbit̃ infra. Itẽ prioꝛes
cõuentuales ꝓuintie hiſpanie: lõbardie: ꝛ bethice:
poſſunt abſoluere fratres ſuos ab omnib' a qui-
bus poteſt magiſter oꝛdinis in toto oꝛdine.

¶ Julius. ij. ¶ Sacerdotibus oĩbus oꝛdi-
nis licet miniſtrare euchariſtiam quibuſcunqꝫ: ex-
cepto die reſurrectionis.

¶ Leo decim'. ¶ Dicentes quinquies pr̃ nr̃
cũ aue maria in eccleſijs nr̃is habemus omnẽ ĩdul
gentiã ꝛ gratiam factam cuicũqꝫ loco vel eccleſie.
Itẽ tẽpoꝛe ceſſationis a diuinis licet dicere hoꝛas
in cõmuni ꝛ miſſam vnã cõuentualẽ ꝛ põt quilibet
ſacerdos celebrare cum vno vel duobus adiutoꝛi-
bus ꝛ poſſunt fratres ad inuicem recitare.
Et tpe ceſſationis a diuinis vel alteri' iterdicti li-
cet celebrare feſta ſctõꝝ oꝛdinis cũ octauis etiaꝫ ſi
transferantur: vel ſolum fiat memoꝛia de ipſis.

¶ Itẽ cõceſſit nobis oĩa priuilegia conceſſa ꝛ cõ
cedenda omnib' ꝛ ſingulis mendicãtibus vel mo
nialibus ſancte clare: minimis ꝛ ſeruitis ꝛ quibuſ-
cunqꝫ alijs religioſis. Item ꝙ dicendo officiũ de-
functoꝝ vel. p̃s. penitẽtie: vel coꝛonã que eſt ſeptua
gita ꝛ duo aue maria habeam' ĩdulgẽtiã plenariã.
¶ Itẽ ꝙ liceat celebrare ſub toto duplici feſta ſan
ctoꝝ in quoꝝ honoꝛe locoꝝ noſtroꝝ eccleſie ſunt
dedicate: quãuis aliter ſit in noſtro oꝛdinario.
¶ Itẽ ꝙ ꝓuintiales oꝛdinis nr̃i viſitantes: finita
viſitatione poſſint cõcedere fratribus vel moniali-
b' vel tertiarijs õbite viſitatis ĩdulgẽtiã plenariã.
¶ Itẽ ꝙ fratres itinerãtes poſſint trãſferre ieiu-
niũ diei itinerationis ad alium diem.
¶ Itẽ ꝙ fratres ſcrupuloſi in dubijs ſuis poſſint
ſecura conſcientia ſtare determinationi ſui prelati
cuiuſcunqꝫ. ¶ Itẽ ꝙ quando cõmittuntur nobis
miſſe de ſancto amatoꝛe vel alie determinate cum
certis candelis: vel ꝙ non diſcõtinuent̃ ſatis fiat il
lis dicendo miſſas ad quas magis diſpoſiti erim'.
¶ Itẽ ꝙ liceat nobis quatter in anno abſolui per
confeſſoꝛes deputatos a quacũqꝫ trãſgreſſione re
gule ꝛ preceptoꝝ: quoruncuqꝫ ꝛ a votis quibuſ-
cunqꝫ factis: exceptis votis ſubſtancialibus. Dũ
modo nullus ſub ſpe huius gr̃e peccet. Et ꝙ cõfeſ
ſoꝛes noſtri poſſint nos abſoluere ſaltẽ quatter in
anno tãta plenitudine quanta poſſit ſumus põtifex

⁊ reſtituere nos inocentie baptiſmali ⁊ ꝙ qui ſub
ſpe huius peccauerit in nullo ſibi ſuffragetur.

¶ Itē ꝙ legata vel donata nobis ad certum vſuꝫ
poſſint prelati cōuertere ad alium vſum ſi non ſe-
quatur ſcandalum. ¶ Itē ꝙ dicentes horas per li-
brum conſequanꝫ remiſſionē medie partis pecca-
torum cōmiſſorū illo die. ¶ Itē ꝙ in feſto ſancte
Catherine martyris poſſimus plenarie abſolui et
conſequamur indulgentiam plenariam.

¶ Itē ꝙ tā fratres ꝙ̄ ſeculares dicentes q̇ndecim
pater noſter ⁊ totidem aue maria: pro exiſtentibus
in mortali conſequātur remiſſionem tertie partis
ſuorum peccatorū tociens quociens dixerint.

¶ Itē ꝙ quando ſumus extra monaſteriū et non
eſt copia confeſſoris ordinis liceat cōfiteri cuicūqꝫ
dū modo hoc fiat ſine fraude ⁊ dicaꝫ poſtea ꝑlato.

¶ Itē ꝙ indulgentie quas habemus pro viuis:
poſſimꝰ applicare defunctis per moduꝫ ſuffragij.

¶ Itē oſculantes habitum ordinis conſequunꝫ
quinqꝫ annos ⁊ totidem quadragenas de iniūctis
penitētijs. ¶ Itē ꝙ liceat nobis alienare bona im
mobilia de licentia prouintialis ⁊ aſſenſu maioris
partis conuentus dum modo preciū expendaꝫ ad
emendū bona vtiliora eiſdem monaſterijs.

¶ Itē ꝙ tempore interdicti non teneamur euita-
re laborantes in domibus noſtris etiā ſi non ſint fa
miliares noſtri ⁊ eis detur ſalarium.

¶ Item ꝙ tempore interdicti liceat miniſtrare ſa
cramēta omnia nr̄is ſeruitoribus ⁊ ſepelire eos: et
tam ipſi ꝙ̄ procuratores nr̄i ⁊ operarij qui perſo-
naliter inſiſtunt noſtris operibus ⁊ continuo poſ-
ſint audire diuina in locis noſtris.

¶ Itē licet nobis dicere ſolum mentaliter aut le-
gendo intra ſe per librum ea q̄ iubentur dici ſecre-
te tam in horis ꝙ̄ in miſſa: ⁊ idem quando quis ꝑ
ſe recitat. ¶ Itē ꝙ per bullam cruciate vel aliam
quācūqꝫ conceſſionem non reuocanꝫ noſtra priui-
legia: niſi fiat ſpecialis mentio de noſtris: ⁊ ꝙ fra-
tres noſtri non gaudeant quacūqꝫ bulla: maxime
quo ad clauſulam de eligēdo confeſſorē: ſub pena
excōmunicationis late ſentencie.

¶ Item ꝙ infirmi ad arbitrium preſidētis ſui ſi-
ue ſit prelatus: ſiue alius quando medicus dixerit
eſſe nociuum infirmo dicere horas ſi medicus pōt
cōmode haberi nō teneanꝫ illas dicere ſed ſatiſfa-
ciant dicendo aliquos pſalmos vel pater noſter:
prout dictus preſidens iudicauerit.

¶ Item ꝙ in abſoluēdo excōmunicatos nō tenea
mur dicere. p̄s. nec flagellare ⁊ ſimilia.

¶ Item declarauit ꝙ quāuis in bullis dicatur ꝙ
mendicantes poſſint illis gaudere ꝙ hoc nō intel-
ligiꝫ niſi cum licētia ſui prelati ⁊ ꝙ aliter nulli reli
gioſo liceat illam accipere: nec acceptis gaudere. et
hoc potiꝰ ē iterp̄tatio iuris cōmūis ꝙ̄ priuilegiū.

¶ Item ꝙ generalis ſeu prouintialis vel vicarij

poſſint determinare (⁊ ſi res magni põderis ſit) cũ
conſilio aliquorum patrũ in quibuſcunqꝫ dubijs
⁊ ſcrupulis tangentibus cõſciẽtias ſubdictorum
auctoritate apoſtolica ⁊ ſubditi eorum determina-
tioni ſtare debeant. ¶ Item ꝙ ſufficiat ſeculari-
bus ad habendam indulgẽtiam ꝙ petant habitũ
⁊ eum ſuper ſe habeãt ⁊ in eo ſepeliantur: ⁊ ꝙ non
teneanť illum indui ante mortem.

¶ Item ꝙ faciẽtes violẽtiam in locis noſtris: vel
infringẽtes poſſint abſolui a prelatis noſtris.

¶ Itẽ ꝙ poſſit prouĩtialis inſtituere de cõſilio dif-
finitorum duos vel tres frates qui poſſint inſtitue-
re chalendarium pro toto ãno cum regulis neceſſa-
rijs: ⁊ ꝙ omnes de prouintia faciãt officiũ ſicut ip-
ſi ordinauerit: ſiue de ſancto ſiue de feria.

¶ Item ꝙ liceat facere officium de angelo cuſto-
de ⁊ de ſancto raphaele in die qua per prouintiale
capitulũ ordinetur. ¶ Item ꝙ nõ tenemur dare
decimas de terris nr̃is etiam ſi nõ colanť per nos
ſed per colonos. ¶ Item ꝙ liceat nobis accipe ec-
cleſias ⁊ loca de nouo. ¶ Item ꝙ liceat generali
vel prouintiali vel eorum vicarijs benedicere eccle-
ſias cimiteria ⁊ oratoria noſtra: ⁊ recõciliare. ſi ſan-
guinis effuſione vel ſeminis pollui cõtigerit: aqua
per quẽcũqꝫ epiſcopum benedicta.

¶ Item ꝙ liceat audire confeſſiones quarũcũqꝫ
perſonarum.

¶ Item ꝙ liceat nobis ſepelire fratres noſtros in
eccleſijs noſtris decedẽtes tempore interdicti ordi-
naria auctoritate appoſiti pulſatis campanis ⁊ cũ
miſſa: ac ſi nõ eſſet interdictũ.

¶ Item ꝙ dicendo ſex pater noſter cum totidem
aue maria: ⁊ in fine cuiuſlibet Glŕia patri: cõſequa-
mur omnes indulgẽtias que ſunt rome ⁊ in hieru-
ſalem: ⁊ apud ſanctũ iacobum in compoſtella qua
cũqꝫ hora diei vel noctis: ⁊ quocũqꝫ loco dicãtur.

¶ Et nota ꝙ inter magnas indulgẽtias que ſunt
hieroſolymis in eccleſia ſancti ſepulchri eſt quotti
die indulgẽtia liberationis vnius anime a purga-
torio. Ideo caue ne omittas quottidie dicere pre-
dicta ſex pater noſter ⁊ aue maria.

¶ Item infirmi noſtri ⁊ alij fratres valde ſenes cõ-
ſequuntur indulgentiam quam habent dicentes
coronã beate virginis: ſi ipſi dicãt vnum pſalmus
vel hymnum beate virginis.

¶ Item Urbanus. iiij. cõceſſit ꝙ fratres euntes
ad terras infideliũ gratia cõuerſionis eorũ poſſint
ſi ſunt ſacerdotes promouere ad ordinem clericalẽ
⁊ ad accolitatum ipſos infideles cõuerſos ab eis.
⁊ diſpenſare cum irregularibus ſicut ſolent legati
apoſtolici: ⁊ abſoluere excõmunicatos a quacũqꝫ
excommunicatione etiam pape reſeruata ſatiſfacta
parte ⁊ fundare eccleſias ⁊ cimiteria benedicere ⁊
recõciliare ſi polluãť: ⁊ quaſi facit ipſos epiſcopos

quo ad iuriſditionem. ¶ Item nõ tenemur euita-
re excõmunicatos etiam nominati: niſi quãdo cõ-
muniter euitantur a clero ⁊ populo.

¶ Item omitẽtes aliquid de diuino officio ⁊ q̄li-
tercunqȝ illud dicãt dũ modo non fiat ex malicia ſa
tiſfaciãt ⁊ pro ſupplemẽto omiſſi dicant aliquem
pſal'. Horũ omniũ vidit ſcripturã auctẽticã q̃ ſcri-
pſit hec ad laudem dñi noſtri in cõuentu patrũ mi-
norũ hiſpali. ¶ Quidã religioſus doctus tenuit
has concluſiones tanquã veriſſimas: quarũ prior
eſt. Quilibet frater ordinis mẽdicãtiũ preſertĩ or-
dinis predicatoꝝ vel minorũ ſanus ⁊ fortis ducẽs
ordinarie vitã carnalem in cibo ⁊ potu eſt in malo
ſtatu: quia talis vita eſt ꝓhibita religioſis maxi-
me mẽdicantibꝰ ratione voti ſtricte paupertatis:
cui talis vita opponitur de directo. Secunda ẽ ꝙ
talis vita eſt nimis preiudicatiua caſtitatis ac cete
rarum virtutũ ⁊ diſpoſitiua ad inmunde celebran
dum nam ex gula procedit inmundicia. Tertia eſt
ꝙ talis male edificat ꝓximũ imo ſcãdalizat cui da
tus eſt in exemplum ⁊ horret penitẽtiam quaȝ vo-
uit profitendo ſtrictum ordinẽ penitentie precipue
qꝛ ſecundũ Auguſtinuȝ. vita xp̃iani ſi ſecundum
euangelium viuat crux debet eſſe ⁊ penitentia.

¶ Eugeniꝰ. iiij. cõceſſit fratres obſeruantes poſſe
abſolui a confeſſore per eos electo de licentia ſuoꝝ
prelatoꝝ ſemel ab omĩbꝰ cẽſuris ⁊ penis: excepto

crimine falſificationis litterarum apoſtolicarum.
xxiij. Iulij. Anno. M. cccc. xxxiiij.

¶ Sapientie. v.

STabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus
eos qui ſe anguſtiauerũt: ⁊ qui abſtulerũt la
bores eoꝝ: vidẽtes turbabunt̃ timore horribili: ⁊
mirabunt̃ in ſubitatione inſperate ſalutis gemen-
tes pre anguſtia ſpũs dicẽtes intra ſe: penitentiaȝ
agentes: ⁊ pre anguſtia ſpiritus gemẽtes. Hi ſunt
quos habuimus aliqñ in deriſum ⁊ in ſimilitudi-
nẽ improperij: nos inſenſati vitã illoꝝ eſtimabamꝰ
inſaniã: ⁊ finem illoꝝ ſine honore. Ecce quomodo
cõputati ſunt inter filios dei: ⁊ inter ſanctos ſors il
loꝝ eſt. Ergo errauimus a via veritatis: ⁊ iuſtitie
lumẽ non luxit nobis: ⁊ ſol intelligentie nõ eſt ortꝰ
nobis. Laſſati ſumus in via iniquitatis ⁊ ꝑditio-
nis: ⁊ ambulauimus vias difficiles viã auteȝ dñi
ignorauimus. Quid nobis ꝓfuit ſuꝑbia: aut di-
uitiarũ iactantia qd̄ ꝯtulit nobis: Trãſierũt oĩa
illa tanquã vmbra ⁊ tanquã nũcius precurrẽs.

¶ Thobie. iiij.

CUm putaret thobias ſe morti vicinũ voca-
uit filiũ ſuũ ⁊ ait illi. Audi fili mi verba oris
mei ⁊ ea quaſi fundamẽtũ in corde tuo pone. Cuȝ
acceperit deus aĩam meã ſepeli corpus meũ: ⁊ ho-
nora matrẽ tuã omnibus diebus vite ſue. Memẽ
to quot pericula pro te paſſa eſt. Cũ ipſa compleue

rit tēpus vite ſue: ſepeli eam iuxta me. ſemper i mēte habeto deū ⁊ caue ne quādo conſentias peccato ⁊ pretermittas precepta dei tui. Ex tua ſubſtantia fac elemoſynā: ⁊ nō auertas facieꝫ ab vllo pauꝑe. et ita fiet vt non auertatur a te facies dñi. Quātū potueris eſto miſericors: ſi multum tibi fuerit abundanter tribue. ſi parū etiam ipſum ex exiguū in partiri ſtude. Primū enim bonuꝫ tibi theſaurizas in die neceſſitatis. quia elemoſyna ab omni peccato ⁊ a morte liberat ⁊ nō patietur animā ire i tenebras. Fiducia magna corā ſūmo deo eſt elemoſyna: facientibus eam. Attēde tibi fili ab omni fornicatione ⁊ preter vxorē tuam nō patiaris crimē ſcire. ſuꝑbiaꝫ in tuo ſenſu aut verbo nunquā dñari ꝑmittas. In ipſa eni initiū ſumpſit oīs ꝑditio. Quicūqꝫ tibi aliquot fuerit oꝑatus ſtati redde illi mercedem. et merces mercenarij tui apud te omnino nō maneat quod ab alio tibi oderis fieri: nulli facias. panē tuum cum egenis comede: de veſtimētis tuis nudos tege: panē tuū ⁊ vinū ſuꝑ ſepulturā iuſti cōſtitue et nolli bibere cū peccatoribus. Cōſilium a ſapientibus ſemꝑ perquire: omni tꝑe benedic dñm ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat ⁊ oīa cōſilia tua in ipo permaneāt. Nolli timere fili mi: pauperē quidem vitam gerimus ſed bona multa habebimus ſi timuerimus deum ⁊ receſſerimꝰ a malo ⁊ bene egerimus.

Lex xpi q̄ fuit ſpūs ⁊ vita legis veteris ⁊ nature durauit. M.cccc.xcij. et durabit ad fineꝫ ſeculi. Lex aūt vetꝰ durauit. M.ccc.xc. ānis: nam ab egreſſu egypti vſqꝫ ad initiū edificationis tēpli ſalomonis fluxerūt. cccc.lxxx. āni ⁊ edificatū ē. vij. ānis ⁊ durauit. cccc.x. quo deſtructo captiui ducti ſunt iudei in babilonē: vbi fuerūt. lxx. ānis. poſt captiuitatē edificatū eſt tēplū ſecūdū. xlvj. ānis: ⁊ durauit. cccc.xx. ānis a quibus ſubtrahendi ſunt. xlij. āni q̄bus durauit poſt morteꝫ dñi. ¶ Gregorius.

¶ Ideo deꝰ voluit nobis latere finē nr̄m vt dum ſemꝑ ignorat̄: ſemꝑ ꝓximus eſſe credat̄. vt dū incerti ſumꝰ qñ moriamur ſemꝑ ſimꝰ ad mortē ꝑati.

¶ Bernardꝰ. ¶ Nō interrogaberis in iudicio quid legiſti ſed quid egiſti ⁊ melius eſt ſanctam ruſticitatem habenqꝫ eloquentiam peccatricem.

¶ Caſus reſeruati cōmunit̄ prelatis in religione ſunt. trāſgreſſiones votoꝝ ſicut qui facit ꝯtra preceptū: qui dat vel accipit ſine licētia explicita vel implicita: ſeu qui occultat aliq̄d ꝓlato: ⁊ qui luxuriat̄ cū ſecunda perſona ſubſecuta pollutione.

¶ In tota ſacra ſcriptura ſunt. M.cxcviij. capitula: quorū duo cū dimidio tractant de mūdi creatione. cetera ſpectant ad mūdi reparationē que facta eſt per Chriſtum. cui honor ⁊ gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

Anſel. O femīa plēa τ ſupple na grā d cui⁹ plenitudinis redūdācia reſpſa re fultat oīs creatura.

Explicit manuale fratrum predicatorum.
Impreſſum Hiſpali p honorabilē
virum Joānem varela a ſal
mantica.

Secūda pars manualis.

Ciendū ꝙ multi fuerunt tranſlatores biblie quia ante incarnationē dñi annis. ccc: xlj. tpe Ptolomei philadelphi regis egypti. lxx. interpretes floruerunt qui legē τ pphetas hoc pacto tranſtulerunt. Ptolome⁹ ſtudioſus percipiens apud iudeos legē eſſe ore dei editam τ digito eius ſcriptam: miſſis epiſtolis rogauit eleazarū pōtificē iudeoꝝ viros ſeniores hebraice ac grece ligue doctos ad ſe dirigeret qui interpretari τ trāſferre valerent legem dei iſrael in grecuꝫ: vt eam arciuis regijs interſereret. Eleazarus aūt annuens ei⁹ petitioni de vnaquaqꝫ tribu ſex legiſperitos deſtinauit hi ſunt. lxxij. interpretes: qui licet. lxxij. fuerint more ſacre ſcripture cōmuniter. lxx. dicūt. qui venientes ad regē Pentatheucū τ pphetas tranſſerētes corā rege de vno deo colēdo diſputauerūt τ ꝙ nulla creatura eſſet deus inde eſt ꝙ vbicunqꝫ occurrebat eis in tranſferendo de trinitate vel ſub ſilētio preteribant: vel ſub enigmate trāſtulerunt. ne tres deos colendos tradidiſſe viderent. Similiter de incarnatione verbi facientes: vnde tranſlatio. lxx. interpretū qñqꝫ eſt ſuperflua qñqꝫ

diminuta poſt incarnationem autem dñi annis. cxxiiij. quidā iudeus aquila nomine ad fidē cōuerſus ꝫ poſtea in hereſim lapſus prim⁹ interpres fecit aliā trāſlationem de hebraico in grecum tēpore Adriani impatoris. Deīde poſt ānos. liiij. Theodociō fecit tertiā trāſlationē. Deide poſt. xxx. ānos Simacus interpres claruit. Deide poſt. vij. ānos hieroſolimis inuēta eſt quedā tranſlatio cuius auctor ignoratur: q̄ dicta eſt tranſlatio vulgata vel. v. editio. Deide poſt. xviij. annos ſupuenit origenes videns predictas tranſlationes imꝑfectas cepit caſtigare tranſlationeꝫ. lxx. interpretū ꝑ dictas alias poſteriores tranſlationes: vel ſecundū alios ſolam theodotionis tranſlationē inmiſcuit ſupplens diminuta ꝛ reſecans ſupflua vbicunqꝫ aūt aliqͩ addidit. lxx. intepretū tranſlationi ex alioꝝ tranlationibus notabat illū paſſum aſteriſco hoc eſt forma aſtri inſinuās ꝑ talē additioneꝫ eluceſcere q̄ prius deerāt. vbi vero erat ſupfluum apponebat obeluꝫ obelos eniꝫ grece latine ſagitta dr̄ ſignificans per hoc lr̄am ibi ſupfluiſſe. poſt hec idē origenes ſextā ꝛ ſeptimā trāſlationē repperit rurſus quidā volentes habere ſimul p̄dictas trāſlationes: ſcribebant eas oēs in quolibet folio libri. Et dicebātur p̄dicti codices hexapla q̄ſi liber hn̄s ſex tranſlationes. Iterū alij fecerūt alias trāſlationes. nouiſſime ſupueniēs btūs Hiero. pleniſſime a teneris ānis in latina greca ꝛ hebraica linguis erudit⁹ primo corre

xit trāſlatione. lxx. iterptuꝫ. Deide trāſtulit biblia ō hebraico imediate i latinū ꝛ hac trāſlatiōe vbiqꝫ vtitur modo ecclia romana. quāuis nō in omnib⁹ libris q̄ merito ceteris antefertur. cuꝫ ſit fidelior et clarior comēdat aūt ꝛ ꝑfert alijs btūs Augu. trāſlationē. lxx. interp̄tū: vt patet. xviij. de ciui. cap. xliij vbi ait. ſpūs q̄ in ꝓphetis erat qn̄ illa dixerūt. ideꝫ erat in. lxx. viris quādo illa interpretati ſunt.

Notandum ꝙ duplr̄ aliq̄ veritas pōt manifeſtari. ſ. v̄bis ꝛ reb⁹ inquātū verba res ſignificāt ꝛ vna res aliā ſicut ram⁹ ante tabernā eſt ſignū vini venalis ꝛ vn⁹ pile⁹ pileoꝝ vēdibiliū. de⁹ autē cū ſit oīꝫ vlr̄is actor res ip̄as accōmodare pōt vlr̄ ꝛ a ſua īſtitutiōe p̄ma vt ſint aliaꝝ reruꝫ ſigna. Ideo ſcd̄m doctores oēs ſenſus ſacre ſcripture ad. iiij. reducūtur: q̄ ſunt lr̄alis. allegoric⁹. moralis ꝛ anagogic⁹. lr̄alis dr̄ q̄ ab ip̄a lr̄a ꝛ vocib⁹ imediate ſumitur. vel quē auctor ſcripture itendit imediate ꝑ voces q̄ eſt duplex. ſ. ꝓpri⁹ q̄ ꝑ voces ꝓprie ſignificatur ꝛ īpropri⁹ quo figuratiue ꝛ metaphorice aliqͩ ſignificat̄ vt ꝑabolic⁹. et pōt aliqn̄ eadē lr̄a plures ſenſus lr̄ales hr̄e. vt illō ꝑalipo. ego ero illi in p̄reꝫ ad lr̄am dr̄ ō ſalomone ꝛ ō xp̄o ſcd̄m apl'ꝫ hebre. j.

¶ Sēſus allegoric⁹ eſt quo vnuꝫ dr̄ ꝛ aliō ſignificat̄. vt illō poete. claudite iā riuos pueri ſat prata biberūt. i. finite ſatis cātaſtis ꝛ qn̄ allegoria iſta fit v̄bi ſꝑtinet ad ſēſū lr̄alē. qn̄ āt reb⁹ ad ſpūalē. ſic vēditio ioſeph ſignificauit vēditionē xp̄i. ꝛ ea q̄ fiebāt

in veteri lege ſignabāt ea que fiunt in noua. ¶ Sē
ſus moralis ē qn̄ id qd̄ dr̄ ad mores trahitur. ſcd̄z
quem per res ſignatur quid ſit op̄andū. ſicut illud
qd̄ dr̄ Joan. vij. ambulabat ieſus ī galilea ⁊ nolle-
bat in iudea ambulare ſic moralizatur. Jeſus in-
terp̄tatur ſaluator ⁊ ſignificat moralit̄ illū qui ſe ⁊
alios q̄rit ſaluare. Galilea interpretatur rota ⁊ ſi-
gnificat tribulationes hui⁹ vite ſed iudea q̄ dicit̄
glorificatio ſignat adulationes. moraliter ergo q̄
vult ſaluari ī galilea poti⁹ ꝙ in iudea debet ambu
lare quia ſecuri⁹ viuitur in laboribus ꝙ in ꝓſperi
tatibus. ¶ Anagogicus interp̄tatur ſermo de ſu
pernis. Exēplum omniū pōt ſumi in hac dictione
hierl'rz: q̄ ī ſenſu litterali ſignificat vrbē q̄ fuit ſedes
regni iudeorū. ī ſenſu morali ſignificat aīaz: in quo
ſenſu dicitur Eſa. lij. conſurge ſede hieruſalez. alle
gorice ſignificat eccl'iā militantē: ī quo ſēſu dicitur
Apocal. xxj. vidi ciuitatē ſanctā hieruſalē deſcēdē
tē d̄ celo. ſed anagogice ſignificat eccleſiā triūphā
tem: in quo ſenſu dr̄ Gala. iiij. q̄ ſurſum eſt hieruſa
lē mater nr̄a libera eſt verſus. ¶ Littera geſta do
cet. q̄d credas allegoria: moralis quid agas: cōtē-
das anagogia. Et nota ꝙ qn̄ id qd̄ pertinet ad mo
res īmediate p̄ voces ipſas ſignatur ille ſenſus lit-
teralis dicitur ꝓprie ⁊ nō moralis ⁊ idē dic de ali-
is: nec pōt quilibet paſſus ſacre ſcripture ſcd̄z oēs
ſenſus exponi ſed aliq̄n poteſt exponi. iiij. aliq̄n
tribus: aliq̄n vno tm̄ vnde duo precepta charitatis

⁊ que tradunt̄ per modum p̄cepti in ſcriptura vel
per modū conſilij ⁊ ep̄le Pauli ſolo ſenſu l'rali ſe-
cundū theologos ſunt exponibilia ꝓprie. ⁊ ſcd̄m
Hiero. qn̄ hiſtoria aut impoſſibilitatē aut turpitu
dinem cōtinet ad altiora tranſmittimur. i. ad ſenſuz
miſticū. ⁊ Grego. cū ordo hiſtorie d̄ficit ſeſe nobis
intellectus miſtic⁹ quaſi aptis ianuis oſtendit q̄le
eſt illud. iij. regū primo: q̄ram⁹ dn̄o regi adoleſcen
tulā virginē q̄ calefaciat illū. ¶ Omnes libri ca-
nonici iā dicūtur agiographi: apocriphi aūt dicū-
tur quoruz origo ⁊ auctor ignoratur ⁊ q̄uis ibi
ſint aliqua vera nō habētur in auctoritate propter
aliqua dubia vel min⁹ probabilia q̄ in ipſis repe-
riūtur dupl'r tn̄ aliquis liber dr̄ apocriphus vel
quia ⁊ ſi indubiā contineat veritatē auctor tn̄ eius
neſcit̄ ⁊ talē recipit Eccl'ia. Scd̄o dr̄ apocriph⁹
q̄r plenā veritatē nō habet ⁊ licet tales libros lege
re nō vetet eccl'ia cauti⁹ tn̄ ē dimittere taliū ſtudiū.

Vtrū ſit vtile eccleſie trāſlationi ſcripturarū
opam dare. Pro reſpōſione ſciēdū ꝙ pfida
iudeoꝝ ac infidelis gens poſt impijſſimā acerbiſſi
mā q̄z dei ⁊ hoīs xp̄i eis ī lege ꝓmiſſi crucifixionē.
p̄ vniuerſum orbē diſpſa eſt ⁊ in ſeruitutē redacta:
in penā perpetrati facinoris. ſcd̄m ꝙ p̄res eorum
pilato dixerunt ſanguis ei⁹ ſup̄ nos ⁊ ſup̄ filios no
ſtros. Jta vt nullus ſit eis ſub celo loco refugi et
vbi libere viuant ſemp̄ tn̄ in ſua pertinacia pſiſten-
tes nec penis attriti xp̄m veruz deū ⁊ meſſiam per

prophetas ꝓmiſſum: cōfitentur ſed purum homi-
nem magum atqꝫ maleficum qua de re originali
ac ꝓtotipa omnia per que notum fiebat ipſum fuiſ
ſe xchriſtum. deprauarunt ꝛ vitiarunt. Secūdo ſci
endum ꝙ in humano genere quattuor ſunt potio
res ac principales ligue greca. ſ. hebraica: caldai-
ca que hebree multum eſt affinis ꝛ latina. e quibus
ſola latina plene ſub iugo chriſti ac eccleſie ōgit: ce
teris omnibus in infidelitate remanētibus vel in
ſciſmate diuiſis ab vnitate eccleſie his ſuppoſi-
tis reſpōdetur ꝙ periculoſiſſimum eſt hoc tempo-
re vacare tranſlationi ſcripturarū de hebraico cal-
daico ſiue greco ſermone in latinuꝫ: ꝛ ad illorum
originalia et exemplaria velle latinam tranſlatio-
nem corrigere. nec tale quid eſſet ab eccleſia tolle-
randū. probatur primo ſic in primitiua eccl'ia exē-
plaria hebraica caldaica et greca nondum erāt de-
prauata propter recentiam aduentus chriſti. ꝛ qꝛ
multi peritiſſimi in lingua illa vt paulus mathi-
as ꝛ alij conuerſi ſunt ad fidē chriſti. ergo ſequitur
ꝙ tranſlatio tunc facta fuit veriſſima quippe que
cōformis erat exemplari veriſſimo ꝛ incorrupto.
Itē cum in primitiua eccleſia capita ꝛ cetera mē-
bra eccleſie plurimū pollerēt vita ꝛ doctrina vt po
te que velut fundamēta eccleſie naſcētis iaciebātur
ad eo. nimia diligētiſſimaqꝫ cura facta fuit tranſla-
tio ab ipa vl'r acceptata. ita vt nec in apice vel iota
vno diſcreparet a vero prothotipo: nec ē credibile

eccleſiam ſuam in caſu tante neceſſitatis. xp̄m qui
eſt ſapientia patris lux ꝛ veritas increata deſeruiſ-
ſe vt falſa acceptaret pro veris vnde pateret irri-
ſioni ꝛ ſubſanationi infideliū ſi nō ſicut erat in ip-
ſorum veris exemplaribus tranſtuliſſet. Item de
btō Hieronymo qui fuit princeps interpretum le
gitur ꝙ ab ipſa ſua infantia litteris hebraicis gre-
cis ac latinis fuit pleniſſime eruditus ꝛ ꝙ vacauit
inceſſanter cū multis in eiſdem linguis valde peri
tis ſibi coniunctis. tranſlationi ac emēdationi ſcri-
pturarum ꝑ quadragita annos: nec eſt probabile
hominē ſanctiſſimū viuaciſſimi ingenij ac tenaciſ-
ſime memorie in re tangēte totā eccleſiam potuiſſe
decipi: maxime cum iſti q̄ nunc vacant his tranſla-
tionibus nō vacauerit illis linguis plene ꝑ quiq̄-
nium ſaltē. Itē in ꝓgreſſu eccleſie doctiſſimi ple-
riqꝫ in iudaiſmo conuerſi ſunt ad fidē xp̄i ꝓbatiſſi
mi vita ꝛ ſcientia: vt Nicolaus de lira. paulꝰ bur-
genſis ꝛ alij non pauci qui toto conamine ſacram
ſcripturam explanare ac concordare non ceſſarūt.
Item in materna lingua vix aliquis reperitur qui
plene eam caleat: quāto magis in lingua extera cui
pauco tempore inſudauit: verum eſt ꝙ vbicunqꝫ
reperitur vitium in libris veteris teſtamenti recur
rendum eſſet ad prototipa iudeorum ſicubi incor-
rupta reperirentur quod mihi pro nūc impoſſibi
le videtur cum ipſi poſt chriſtū varijs modis eam

corrūperit quia vetus teſtamētū primo in hebreo
ſcriptū eſt. Si aūt hoc accidat in libris noui teſta-
mēti attendēdū foret ad exemplaria grecoꝝ qꝛ il-
lud primo in greco fuit traditū preter euāgelium
Matthei ⁊ ep̄lam Pauli ad hebreos: ſed greci
etiā iā pene vl̄r degeneres facti ſunt ⁊ vitiata volu
mina habēt ſcito etiā ꝙ ſcōm btūm Auguſti. xviij
de ciui. cap. xliij. hebrei preferūt interp̄tationē ſa-
cre ſcripture beati Hieroni. tranſlationi. lxx. inter
pretum ⁊ appellant illum virum veracem.

Secundū Augu. oēs euāgeliſte ſcripſerunt
in greco preter Mattheū qui ſcripſit in he-
breo. Quidā tñ dicūt ꝙ Matthe⁹ primo ſcripſit
in hebreo ſed poſtea cū veniret ethiopiā cauſa p̄-
dicādi cōuertit iterū illud in grecū ⁊ ſic fuerūt duo
exēplaria matthei hebreū. ſ. ⁊ grecū. ſed Hiero. d̄ il
luſtribus viris cap̄lo de mattheo dicit hoc eſſe du
biū nā originale matthei hebreū inueniebat̄ tp̄e
ſuo ī bibliotheca ceſariēſi quā pamphilus martyr
cōgregauit grecū aūt dicit ſe nō vidiſſe. de btō lu-
ca haud dubiū eſt ꝙ in greco ſcripſerit cum fuerit
greci ſermonis peritiſſimus ⁊ in grecia in partib⁹
ſ. boetie ⁊ achaie ſcripſerit vt tradit Hieronymus
⁊ idem videtur de Joāne quia ipſe tunc erat ephe
ſi que nūc pertinent ad terram teucrorū in aſia mi
nori ⁊ tota illa terra ſequebatur idioma grecū ma
xime inter peritos ſicut modo etiam fit: nam nō ſo-
lum ibi que eſt terra ſatis cōiuncta grecie ſed etiā

in tota ſiria ⁊ paleſtina egypto ⁊ Alexandria oēs
chriſtiani periti in greco ſcribūt: ⁊ in greco ſacros
libros habēt: de ſolo Marco videtur eſſe ambi-
guum cū ipſe in italia eſſet cū beato petro ⁊ ſic vi-
det̄ veriſimile ipſum in latino tradidiſſe ſed ſentē-
tia Hierony. ⁊ Auguſti. vbi ſupra probabiliorē:
ꝙ videlicet in greco ſcripſerit primo quia beatus
Marcus forte nō erat ita inſtructus in lingua lati
na ſicut in greca quia creditur ipſum conuerſatum
ac nutritū in grecia quāuis exploratū nō ſit vbi ſit
natus vel vnde fuerit oriundus nec obſtat ꝙ ap̄li
⁊ diſcipuli erāt docti in omnibus līguis quia poſ-
ſet dici ꝙ tp̄e quo aduenit ſp̄ūſſanct⁹ ſup eccleſiam
in linguis igneis nō erat ibi marcus quia nondū
erat cōuerſus ſecundū aliquos: vel dicatur ꝙ quā
uis eſſent docti in omnibus līguis cōmuniter ſcri-
bebāt in ligua in qua nutriti ⁊ humanitus inſtru-
cti erāt ne viderēt̄ ſine cauſa vti gr̄a. Secūdo pōt
dici ipſum in greco ſcripſiſſe ꝑpter maiorē eccleſie
vtilitatē: nā maior pars xp̄i ⁊ fere tota eccl̄ia tēpo
re apoſtolorū erat apud grecos. quod patet ex nu
mero epiſtolarū pauli nam. xiiij. ſcripſit ⁊ p̄ter du-
as ad Timotheū ⁊ vnā ad Titū ⁊ aliam philemo
nis qui fuerūt perſone ſingulares: relique decem
fuerunt ad eccleſias. quarum vna ſolū fuit latino-
rum. ſ. ad Romanos ⁊ vnica hebreoꝝ reſidue ve
ro octo fuerunt grecoꝝ: vt ergo magis cōmunica-
retur doctrina ſua ſcripſit in lingua in qua erat ma

coꝛ pars eccleſie. Tertio factum eſt qꝛ marcus ſcri
pſit euāgeliū anteq̄ mitteretur alexādriā ꝛ forte iā
ſciebat q̄ petrus vellet eum illuc mittere ꝛ intēde
bat euāgeliū ſecū ferre. ꝛ qꝛ alexādria ꝛ tota egiptꝰ
ſequabaṫ linguā grecā quātū ad viros peritos. ſcri
pſit in greco vt proficeret gēti ad quā ibat. ¶ Sciē
dum q̄. vij. ſunt claues ſeu regule ad intelligēdū ſa
cram ſcripturā. prout tradit Iſidorus de ſumo bo
no: ꝛ beatus Augu. in lib. de doctrina chriſtiana.
¶ Prima eſt de dn̄o nr̄o ieſu. ꝛ de corpore eiꝰ mi
ſtico quod ē eccleſia. qꝛ ꝑ cōnexionē capitis ad cor
pus ſacra ſcriptura ſub vno cōtextu q̄ſi ſub eadem
perſona aliquando loquitur de vtroqꝫ: tranſiēs de
vno ad aliud. verbi gratia Iſa. lxj. induit me veſti
mentis ſalutis quaſi ſponſum decoratum corona. ꝛ
quaſi ſpōſam ornatā monilibus ſuis. quod eſt di
cit. quaſi ſpōſum loq̄tur d̄ xp̄o. ꝛ quod ſequiṫ intel
ligitur de eccleſia ſimiliter quod d̄r in ps. Deꝰ deꝰ
meꝰ reſpice in me lōge a ſalute mea v̄ba delictoꝛuꝫ
meoꝝ. Primū d̄r de xp̄o in ſe. Scd̄m d̄r de xp̄o ra
tione mēbroꝝ ſuoꝝ. ſiꝉr etiam modo debet intelligi
quod dicitur canti. primo. Oſculeṫ me oſculo oris
ſui qꝛ meliora ſunt vbera eius vino: primū eſt v̄bū
ſponſe frui ſponſo deſiderātis. quod aūt ſeq̄tur qꝛ
meliora ſunt vbera eius vino verbū eſt ſponſi ſpon
ſam comendantis. ¶ Scd̄a regula eſt de corpore
chriſti miſtico vero ꝛ ſimulato eccleſia ſi quideꝫ eſt
ſagena non dum tracta ad littus cōtinēs piſces bo

nos ꝛ malos permixtos indiſtincte ſed ſeparādos
ab inuicē in fine ſeculi vt d̄r Mat. xiij. ꝛ ideo in ſa
cra ſcriptura mali comēdantur cū bonis q̄bus ſunt
permixti ſicut Oſee. xj. iſrael ꝛ dilexi eū ꝛ econuer
ſo aliq̄n boni vituperanṫ cū malis: ſicut Eſa. primo
cognouit vos poſſeſſorem ſuum ꝛ aſinus preſepe
dn̄i ſui iſrael aūt nō cognouit me aliq̄n in eodem cō
textu exprimitur quid ad bonos ꝑtineat ꝛ quid ad
malos ſicut cāticoꝝ p̄mo. Nigra ſum ſed formoſa
ſicut tabernacula cedar. ſicut pelles ſalomonis ver
ba ſunt ſponſe eccleſie que ratione maloꝝ dicitur
nigra ꝛ ratione bonoꝝ formoſa. ¶ Tertia regula
eſt de ſpū ꝛ littera ſcd̄m q̄ accipitur ſub eadeꝫ litte
ra ſenſus hiſtoricus ꝛ miſticus. qꝛ veritas hiſtorie
tenēda eſt ꝛ ad ſpūaleꝫ ſenſum referēda ſicut apl's
loquens Gala. quarto ait. Hisꝰ q̄ ſcd̄m carnē natꝰ
eſt. i. Iſmael perſequebaṫ eū. qui ſcd̄m ſpiritū natꝰ
eſt. i. Iſaac trahendo eū ſeu alliciendo ad malum: ꝛ
figurat ſpiritualiter malos in eccleſia perſequi bo
nos. poteſt etiam exponi predicta regula vt refera
tur vtrūqꝫ ad ſenſum litteralem tantū qui q̄nqꝫ eſt
duplex. ſicut illud quod dn̄s dicit primo paralipo.
xvij. ego ero illi in patrem ꝛ ipſe erit mihi in filium.
ad litteram hoc intelligitur de ſalomone ꝛ de chri
ſto. ſed ſecundum q̄ intelligitur de chriſto. poteſt di
ci ſecunduꝫ quid ſenſus ſpiritualis in quantū chri
ſtus fuit figuratus in ſalomone. ¶ Quarta
regula eſt. de ſpecie et genere ſeu de parte ꝛ toto

cũm de vno tranſitur ad aliud: ſicut Eſa. xiij. onus
babylonis. i. malũ ſeu flagellũ inducendũ ſup ba/
bylonem. ⁊ hoc ſpecialiť minať cõtra babylonem
⁊ trãſit ſtatim ad intelligendũ verbũ de toto mun/
do generaliť ꝑ hoc qđ ſubditur a ſumitate celi dñs
⁊ vaſa furoris eiꝰ vt diſpdat oẽm terrã: poſt ea re/
uertiť ad loquendũ de babylone ſpetialiter cuȝ di
cit ego ſuſcitabo ſup vos medos qui argẽtuȝ non
querãt q. ſ. darius medus cũ ciro nepote ſuo cepit
babylonẽ ⁊ interfecit Balthaſar regẽ eiꝰ. Danie.
v. ¶ Quĩta regula eſt de tpibus q̃ contingit qua
drupliciť vno modo ꝑ ſinedochẽ. qñ ponitur pars
tẽporis pro toto ſicut in euãgelijs dť xp̃s fuiſſe in
ſepulchro tribꝰ diebꝰ ⁊ tñ prima ⁊ vltima dies nõ
fuerunt cõplete. Secũdo modo ꝓpter minutias
tpis q̃ aliqñ cõputanť: aliqñ omittũť. Et iuxta hoc
ſcriptura loquẽs de aliquo numero annoꝝ in plu/
ribus locis aliquãdo ponit plures ãnos p̃dictas
minutias numerãs alio loco pauciores predictas
minutias omittendo. Tertio modo cõtingit eo ꝙ
cõputatio annorum incipit in vno loco ſcripture a
priori tpe in alio loco a poſteriori: ſicut Gene. xv.
dictum eſt abrae ſemẽ tuum futurũ eſt peregrinuȝ
cccc. annis. ⁊ Exo. xij. dicitur ꝙ manſio filiorũ iſra
el in Egypto fuit quadringentis ⁊ triginta annis
quia hec computatio maioris numeri ĩcipit a tem/
pore quo dictum fuit abrahe Gene. xij. egredere
de terra tua. Cõputatio vero minoris tẽporis in/

cipit a natiuitate Iſaac: que fuit poſt egreſſum
abrae de arã triginta annis. Quarto modo conti/
git. eo ꝙ ſcriptura loquitur de futuro per modum
preteriti vt illud Eſaie. ix. paruulus natus eſt no/
bis quod fit propter certitudinem prophetie cu/
ius aduentus de futuro eſt ita certus ſicut ſi iã pre
teriſſet propter in euitabilitatẽ diuine preſcientie
ex qua ꝓphetis fit reuelatio. Aduertendum tamẽ
ꝙ predictꝰ modus locutionis habet locũ in ꝓphe
tia predeſtinationis ſeu preſcientie nõ in prophe/
tia cõminationis q̃ frequẽter mutatur. Vt patet
de Ezechia cui dictum eſt diſpone domui tue quia
morieris ⁊ nõ viues Eſa. xxxviij. Et ſimiliter de ni
niuitis. ¶ Sexta regula eſt de recapitulatione et
anticipatione. In ſacra enĩ ſcriptura nõ ſemper eo/
dem ordine geſta ⁊ facta ſcribuntur quo fiunt: et
ideo quãdo p̃ponũtur poſteriora dicitur anticipa/
tio. quando vero fit econuerſo dicitur recapitula/
tio. ſicut Gene. x. dicitur ab his diuiſe ſunt inſule
gentium in regionibus ſuis vnuſquiſq; ſecunduȝ
linguã ſuam. Et poſtea capitulo. xj. dicitur. Erat
autem trr̃a labij vnius ⁊ ſermonum eorundeȝ ex
quo patet quod dictum in capitulo. x. de diuiſione
linguaruȝ dicitur per anticipationẽ ſimiliter Ge/
neſis. ij. capitulo poſtquã deſcripta eſt creatio celi
⁊ terre ⁊ ornatus eorũ ſubdit iſte ſunt generatio/
nes celi ⁊ terre quod eſt per recapitulationem.
¶ Septima regula eſt de demone ⁊ eius corpore

vt dicit beatus Gregorius in homelia: certe omniũ
malorũ hominũ caput diabolus eſt ⁊ oẽs iniq̇ ſunt
mẽbra eius ⁊ ideo propter cõnexionem capitis ad
membra ſcriptura loquens de vno in eodem cõtex-
tu tranſit ad loquendum de altero. ſicut Eſai. xiiij.
loquens de Nabuchodonoſor rege babilonis qui
erat membrum diaboli trãſit ad loquẽdum de prin
cipe demonũ: cuꝫ ſubdit: quomõ cecidiſti lucifer q̇
mane oriebaris ⁊ Ezechiel loquẽs de principe tiri
malo trãſit ad loquendũ de diabolo cũ ſubdit. tu ſi
gnaculũ ſimilitudinis. plenꝰ ſapiã ⁊ pfectꝰ decore.
Scđm hiero. ⁊ hebreos. ab initio mundi vſqꝫ ad
xp̃m fluxerũt. iij. M. dcccc. lxv. ãni Sꝫ ſcđꝫ bedã ⁊
lxx. interp̃tes fluxerũt. v. M. clxxxxix. q̃ cõputatio
cõior eſt. ¶ Iudei in reuerẽtiã ſacre ſcripture nul
lo mõ ſedere audẽt iuxta libros veteris teſtamẽti. ita
alter ſicut illi ſunt poſiti. quod ẽ ad cõfuſionẽ mul-
toꝝ xp̃ianoꝝ q̇ inreuerẽter tractãt libros ſacri euã-
gelij. ¶ Scđm multos habreos. quos ſequit̃ bar
rabã hebreꝰ magr̃ bti Hiero. vñ ⁊ ipſe aliquomõ
vr̃ idẽ ſeq̇ ⁊ idẽ tenet Nicholaꝰ delira. Dauid non
fecit oẽs p̃s. ſꝫ aliquos fecit aſaph aliquos idithũ.
aliquos filij chore vñ ⁊ ipſis intitulant̃ ceteros ve
ro ſine titulo fecit melchiſedec. moiſes. abrahã. ⁊ ſa
lomõ. ſꝫ beatꝰ Aug. ⁊ cõis ritꝰ eccl'ie aſſerit ꝙ oẽs
p̃s. fecit dauid. ſꝫ q̇ꝛ aliqñ tradebat cãtãdos tribus
principalibus cãtoribus. ſ. aſaph filijs chore ⁊ idi
thũ q̇ erant d̃ choro hemã ideo ipſis intitulant̃ nec

ſunt p̃s collocati eo ordine quo ſunt facti ſed ſicut
fuerũt reperti ꝑ eſdrã poſt captiuitatem babilonis
quod patet: quia p̃s. lxxj. fuit vltimo in veritate fa-
ctus vñ in hebreo apponit̃ ei. cõplete ſũt orõnes da
uid: ſꝫ q̇ꝛ reptꝰ ẽ poſt p̃s. lxx. ideo ibi collocatꝰ eſt.

Ad q̇d ſe extẽdat ſuſpẽſio cruciate ⁊ iubilei.

¶ Annꝰ iubilei olim fiebat d̃ quinq uageſimo in
quiquageſſimũ annũ: poſt abreuiatũ eſt ⁊ decretuꝫ
vt de trigeſimo tertio in trigeſimũ tertiũ eſſet. tãdẽ
ſtatutũ eſt vt fiat de vigeſimo quĩto in vigeſimuꝫ
quintũ. ⁊ ne populoꝝ concurſus ⁊ dicti iubilei ce-
lebritas minuatur in ãno iubilei cõmuniter ſuſpẽ-
duntur omñes indulgẽtie plenarie ad beneplacitũ
pape quouis modo ⁊ ex quauis cauſa cõceſſe q̇bu ſ
cũqꝫ eccl'ijs monaſterijs: hoſpitalibꝰ vniuerſitatibꝰ
⁊ cõfraternitatibꝰ tã ꝓ vita q̃ ꝓ mortis articulo. ex
ceptis indulgẽtijs q̇ ſunt rome. ⁊ incipit dicta ſu-
ſpẽſio a natali dñi. in quo. iiij. ſuſpẽduntur primo in
dulgẽtie plenarie: ſecũdo facultas diſpẽſandi ⁊ cõ-
mutãdi vota. tertio autoritas deputãdi cõfeſſoris:
quarto facultas abſoluẽdi a caſibꝰ reſeruatis pape
⁊ nota ꝙ nõ loq̇tur cũ pſonis ſpãlibus niſi cũ cõita-
tibus. vide in extrauagãti. de peni. remiſ. capi. quẽ
admodũ. Ex quibus patet ꝙ per hoc nullum pre
iudicium fit religioſis maxime mendicantibus in
anno iubilei. Tum quia non ſuſpenduntur priuile
gia ſed ſolum indulgentie ⁊ adhuc ſolum plena-
rie vt patet: in bulla iubilei et conceſſa mendican-

tibus ꝓuilegia potius ſunt q̄ indulgentie ⁊ ſtri-
cte ſumendo priuilegiū ⁊ indulgētiam multū diffe-
rūt. Tum qꝛ priuilegia p̄dictoꝝ ordinibus ſunt
conceſſa nō moneſterijs: ⁊ ibi non fit mētio de ordi-
nibus ſed ſolum de monaſterijs. ⁊ cū conceſſa mo-
naſterijs eoꝝ toti ordini ſint conceſſa videtur ꝙ in-
dulgentie conceſſe eoꝝ ſpecialibus monaſterijs nō
ſuſpendantur ſed durēt nō quatenus monaſterioꝝ
ſed quatenus ordinū ipſoꝝ. Preſertim qꝛ per hoc
non fruſtratur intentio pape qꝛ papa probibet reli-
gioſos vagari nec eſt mēs eius vt ipſi vadāt romā
propter hanc iudulgentiam. Unde priuilegia mē-
dicantiū manēt in ſuo robore ⁊ virtute ipſorū tem-
pore interdicti poſſunt admittere ad diuina tercia-
rias ⁊ ſeruitores ⁊ medicos ac procuratores ſuos
in anno iubilei ⁊ iſta que ſunt odioſa reſtrigēda ſūt
⁊ non amplianda.

ET ſi que gratie monaſterioꝝ mendicantium
ſuſpenduntur ſolū ſunt ille q̄ hn̄t reſpectū ad
perſonas extraneas: non quo ad perſonas ipſi⁹ or-
dinis. Unde durāte dicto iubileo tales indulgen-
tie nō debent publicari. qꝛ tn̄ prolibito pontificis
iſta aliqn̄ reſtringuntur ⁊ ampliantur curādū eſt to-
ta diligentia vt decretū pape ſuper hoc in ſingulis
annis iubilei videatur. cōmuniter tn̄ clauſula ſuſpē-
ſionis eſt forme predicte ⁊ interī dum aliud nō con-
ſtat hoc ſeruandū eſt ⁊ non amplius. quia ſic prati-

cōmuniter alias ſequeret̄ ꝙ capitula eccleſiarū ca-
tedraliū perderēt ſuas exēptiones ⁊ priuilegia cū
non ſint maioris roboris q̄ nr̄a: mēs igit̄ pōtificis
eſt ſuſpēdere ſolū idulgētias q̄ſtuarias ⁊ illas qb⁹
habitis retraherentur hoīes a viſitāda vrbe ⁊ fru-
ſtraret̄ gr̄a iubilei. ⁊ idē dic de cruciatis. nec ſunt cō-
ceſſiones religionum quo ad religioſos q̄ſtuarie: cū
illas nō cōſequant̄ porrigēdo man⁹ adiutrices: ſed
coꝛ purū ⁊ orōnes deuotas qb⁹ plus ꝓſunt intētio-
ni cruciate q̄ pecunijs ⁊ ſic nō ſunt in p̄iudiciū cru-
ciate cautius tn̄ eſſet procurare ꝙ expreſſe excipere-
tur religioſi quo ad ſe ⁊ etiam quo ad alios in qui-
bus nō poſſūt diuidi: vt priuilegio quod habem⁹
d̄ ſuſpēdēdo interdicto in nr̄is feſtis nō poſſemus
bn̄ vti niſi ſeculares poſſent tūc gaudē. in ſuſpēſiōe
igitur q̄ fit ꝑ cruciatā vel ꝑ iubileū aliq̇d eſt certū
⁊ aliq̇d vertitur indubiū: certū eſt ꝙ oēs indulgētie
q̄ſtuarie ſuſpendunt̄. ſil'r certū eſt ꝙ priuilegia reli-
gioſoꝝ nō ſuſpēdūt̄: quo ad ſe ⁊ quo ad ſuos ſerui-
tores ⁊ ꝓcuratores ac medicos. dubiū eſt an gratie
ſpāles vt cōfeſſionalia ſaltē quo ad audiētiā diuino-
rū tp̄e interdicti ⁊ ſilia ſuſpēdant̄: mihi vr̄ ꝙ d̄ rigo-
re nō: niſi aliud notificet papa. ¶ Utrū priuilegia
mendicātiū ⁊ q̄cūqꝫ: hn̄t hāc clauſulā. ꝙ nullo mō
reuocent̄ niſi fiat ſpecialis mētio de ipſis de verbo
ad v̄bū reuocēt̄. ꝑ aliā cōceſſionē poſt latā ⁊ dicēdū
ꝙ cū par in parē nō habeat iperiū: ſine dubio pōt ſu-
ceſſoꝛ ſi velit derogare ⁊ ipemet ſi mutet intētionē

tibus priuilegia potius ſunt ꝙ̄ indulgentie ⁊ ſtri-
cte ſumendo priuilegiū ⁊ indulgētiam multū diffe
rūt. Tum qꝛ priuilegia ꝓdictoꝝ ordinibus ſunt
conceſſa nō moneſterijs: ⁊ ibi non fit mētio de ordi
nibus ſed ſolum de monaſterijs. ⁊ cū conceſſa mo-
naſterijs eoꝝ toti ordini ſint conceſſa videtur ꝙ in-
dulgentie conceſſe eoꝝ ſpecialibus monaſterijs nō
ſuſpendantur ſed durēt nō quatenus monaſterioꝝ
ſed quatenus ordinū ipſoꝝ. Preſertim qꝛ per hoc
non fruſtratur intentio pape qꝛ papa probibet reli
gioſos vagari nec eſt mēs eius vt ipſi vadāt romā
propter hanc iudulgentiam. Unde priuilegia mē
dicantiū manēt in ſuo robore ⁊ virtute ipſorū tem-
pore interdicti poſſunt admittere ad diuina tercia-
rias ⁊ ſeruitores ⁊ medicos ac procuratores ſuos
in anno iubilei ⁊ iſta que ſunt odioſa reſtrigēda ſūt
⁊ non amplianda.

ET ſi que gratie monaſterioꝝ mendicantium
ſuſpenduntur ſolū ſunt ille q̄ hn̄t reſpectū ad
perſonas extraneas: non quo ad perſonas ipſiꝰ or-
dinis. Unde durāte dicto iubileo tales indulgen-
tie nō debent publicari. qꝛ tn̄ prolibito pontificis
iſta aliqn̄ reſtringuntur ⁊ ampliantur curādū eſt to
ta diligentia vt decretū pape ſuper hoc in ſingulis
annis iubilei videatur. cōmuniter tn̄ clauſula ſuſpē
ſionis eſt forme predicte ⁊ interī dum aliud nō con
ſtat hoc ſeruandū eſt ⁊ non amplius. quia ſic prati-

cōmuniter alias ſequeret̄ ꝙ capitula eccleſiarū ca-
tedraliū perderēt ſuas exēptiones ⁊ priuilegia cū
non ſint maioris roboris ꝙ̄ nr̄a: mēs igit̄ pōtificis
eſt ſuſpēdere ſolū idulgētias q̄ſtuarias ⁊ illas q̄bꝰ
habitis retraherentur hoies a viſitāda vrbe ⁊ fru-
ſtraret̄ gr̄a iubilei. ⁊ idē dic de cruciatis. nec ſunt cō
ceſſiones religionum quo ad religioſos q̄ſtuarie: cū
illas nō cōſequant̄ porrigēdo manꝰ adiutrices: ſed
cor purū ⁊ or̄ones deuotas q̄bꝰ plus ꝓſunt intētio
ni cruciate ꝙ̄ pecunijs ⁊ ſic nō ſunt in ꝑiudiciū cru
ciate cautius tn̄ eſſet procurare ꝙ expreſſe excipere
tur religioſi quo ad ſe ⁊ etiam quo ad alios in qui
bus nō poſſūt diuidi: vt priuilegio quod habemꝰ
ꝺ ſuſpēdēdo interdicto in nr̄is feſtis nō poſſemus
bn̄ vti niſi ſeculares poſſent tūc gaudē. in ſuſpēſiōe
igitur q̄ fit ꝑ cruciatā vel ꝑ iubileū aliq̄d eſt certuꝫ
⁊ aliq̄d vertitur in dubiū: certū eſt ꝙ oēs: indulgētie
q̄ſtuarie ſuſpendunt̄. ſil'r certū eſt ꝙ priuilegia reli
gioſoꝝ nō ſuſpēdūt̄: quo ad ſe ⁊ quo ad ſuos ſerui-
tores ⁊ ꝓcuratores ac medicos. dubiū eſt an gratie
ſpāles vt cōfeſſionalia ſaltē quo ad audiētiā diuino
rū tpe interdicti ⁊ ſil'ia ſuſpēdant̄: ⁊ mihi vr̄ ꝙ ꝺ rigo
re nō: niſi aliud notificet papa. ¶ Utrū priuilegia
mendicātiū ⁊ q̄cūqꝫ: hn̄t hāc clauſulā. ꝙ nullo mō
reuocent̄ niſi fiat ſpecialis mētio de ipſis de verbo
ad ṽbū reuocēt̄. ꝑ aliā cōceſſionē poſt latā ⁊ dicēdū
ꝙ cū par in parē nō habeat iperiū: ſine dubio pōt ſu
ceſſor ſi velit derogare ⁊ ipſemet ſi mutet intētioneꝫ

vnde qñ cõſtat ꝺ intẽtione pape ꝙ intẽdit ea reuo-
care quibuſcũqꝫ verbis vtat̃ ſiue generalibꝰ ſiue
ſpecialibus tenet reuocatio: ſi aũt nõ cõſtat de intẽ
tione: tũc attendẽda ſunt verba eius. nã ſi dicat non
õbſtãtibus quibuſcũqꝫ in cõtrariũ faciẽtibꝰ. vñ ꝙ
non reuocat. qꝛ ſicut in generali cõceſſione nõ veni
unt ea q̃ in ſpẽ veri ſilr nõ erat cõceſſurus: ita in re-
uocatione gñrali nõ veniũt q̃ ſpecialẽ reqrunt re-
uocationeꝫ. ſi aũt dicat̃: nõ obſtãtibus q̃buſqꝫ etiã
mẽdicantibꝰ cõceſſis. nõ eſt dubiũ: q̃n tunc reuocẽ
tur. ⁊ ſic tenet felinꝰ in caplo nõnulli ꝺ reſcrip. ⁊ ſti
lꝰ curie hoc tenet ĩ pratica: vñ frẽs p̃dicatores ⁊ mi
nores hiſpaleñ. circa ãnũ dñi. M.d.xv. rome ſũt ex
cõmunicati ⁊ p ſpãle breue oẽs ſunt abſoluti a dño
fratre frãciſco epõ velãdicenſi: qꝛ non acceptarunt
quãdã cẽſuram aplicam. eo ꝙ nõ fiebat ſpãlis mẽ-
tio ⁊ reuocatio ſuoꝝ priuilegioꝝ. ideo caueãt ⁊ nõ
credãt ſua priuilegia eſſe imutabilia. verum eſt ꝙ
licet in multis bullis cõcedatur religioſis etiã mẽ-
dicantibus vt ad libitũ poſſint eligere cõfeſſorem:
nõ obſtantibꝰ q̃buſcunqꝫ in cõtrariũ faciẽtibus: ⁊
p cõſequens videat̃ ꝙ poſſint gaudere bullis quo
ad hoc tñ comuniter facta expeditione cuiuſcunqꝫ
talis bulle fit reuocatio illius quo ad illã clauſulaꝫ
quãtũ ad religioſos ſiue ab ipſo papa motu ꝓpo
ſiue ad inſtãtiã prelatoꝝ dictoꝝ ordinũ: vt patet ex
eoꝝ priuilegijs. Jdeo nõ eſt ſecurũ vti illis: qꝛ a cõ
muniter accidentibus ꝓbabile eſt ꝙ ſint reuocate

quãuis nõ cõſtet reuocatio: ⁊ multi pontifices ſup
hoc cõſulti reſponderũt: nũꝙ habuiſſe ſe intẽtionẽ
vt religioſi ſine licẽtia ſuoꝝ prelatoꝝ reciperẽt pre
dictas bullas ⁊ minꝰ ꝙ ipſis vterentur: ⁊ ita ſecu-
rior opinio eſt ꝙ quo ad hoc ſine licẽtia p̃lati nõ va
lent: ⁊ q̃ alit̃ faciũt cõmittũt cõſciẽtias ſuas incerto
maxime: qꝛ p̃lati q̃ vt in pluribꝰ vita ⁊ ſciẽtia ſubdi
tis ꝓpollẽt ⁊ rõne officij a deo ⁊ angelo ſibi ſpãliter
ꝺputato certiꝰ dirigunt̃. ⁊ viri cõſeruationẽ religio
nis zelãtes cõiter tenẽt ꝙ nõ valẽt. cuꝫ p hoc ordis
diſciplina ĩdubie collabat̃ ⁊ voto obie ⁊ paupꝫtatis
fiat p̃iudiciũ. ⁊ an ex hoc det̃ occaſio fractiõis caſti
tatis experti dicãt: ego vidi lr̃as auctẽticas ſic ꝺclarã
tes. ſ. ſixti. iiij. inocẽtij. viij. alexãdri. vj. iulij. ij. leo. x.

¶ Cronica ordinis.

Arentes beati pa
tris nr̃i ſanctus. ſ. felix de guſmã
⁊ beata Johana fuerũt magne
ſãctitatis ac nobilitatis. ⁊ habue
runt tres filios quoꝝ prior vir
piſſimus hoſpitali ad miniſteri
um pauperũ ſe mancipauit ⁊ miraculis claruit. ſe-
cundus dictꝰ eſt mames contẽplatiuus ⁊ deuotus
valde frater ordinis ſancte obijt. Tertiꝰ fuit bea-
tus dñicus: qui ante fundationẽ ordinis in artibꝰ
⁊ theologia doctiſſimus: factꝰ eſt magiſter in theo
logia: ꝺ horũ ſtirpe deſcendũt dñi duces ꝺ medina

ſidonia ⁊ reliqua progenies de guſmã. Hec ſctis
ad maiorẽ glorie cumulũ ſunt. Nã ceteris parib⁹
glorioſior eſt apud deũ nobilis genere ⁊ doctus ꝙ
ignobilis ⁊ idiota. ¶ In tribus maxime polluit
btũs dñicus: primo in charitate vñ ſepe diſpoſuit
tranſire vltra mare ⁊ ad hoc nutriuit barbam: ⁊ vi
due plorãti filium captum ab infidelib⁹ ſe venden
dum obtulit: ⁊ frequẽter veniens de via ſero ⁊ ma
didus ianuis clauſis intrauit monaſteriũ ⁊ perno-
ctãs in orõne hora matutinaꝝ veſtes habebat ma-
gis ſiccas ꝙ ſocij ex redundãtia feruoris ĩterioris
charitatis ad corpus ꝙ ſocij: quãuis ad ignẽ fuiſ-
ſent: ⁊ ſciciebat ſeru⁹ xp̃i martyrium ſicut ſitit ceru⁹
aqua fluuium. ⁊ q̃ſitus vbi ſtuduiſſet mirãda que
predicabat: reſpõdit in libro charitatis ⁊ ſecularis
exiſtens vẽditis omnibus preciũ dedit pauꝑibus.
Secũdo ĩ penitẽtia vñ adhuc ſecularis vinũ nõ bi
bit multis ãnis carnes non comedit: ĩ via diſcalcia
tus ibat. tres diſcipliãs quottidie ex catena ferrea
accipiebat. indutus dormiebat: extractis calceis:
ſepe ſuper tabulam ieiunium continuũ fere habe
bat. Tertio iu humilitate: ideo plures ep̃atus non
acceptauit. pallium ſocij in via ipſe ſepe portabat:
ꝓpter hoc nihil petijt a dño quod nõ impetrarit: ⁊
hanc in teſtamẽto cõmendauit filijs dicens. Cha-
ritatẽ habete: humilitatẽ ſeruate: voluntariã pau-
pertatem cuſtodite carcaſonã vbi deſpiciebat̃ fre-
quenter ibat. vbi palee ad habitũ eius ligabantur

⁊ lutum in ipm̃ proiciebatur: ⁊ nolebat toloſe cõpa
rere vbi vt ſanct⁹ colebatur. ⁊ ſemel corã omni po-
pulo plures ſubmerſos ſuſcitauit: ⁊ corã tota roma
neapoleonem nobilẽ. Nõ ſolũ anime ſed etiaꝫ cor
poris pulcritudine pollebat. erat ſtature medio-
cris gracilis ⁊ parũ rubeus: barba ⁊ capilli aliquã
tulũ ruffi coloris ĩ frõte eius ſplẽdor radioſus mi
cabat. qui omnes ad eius veneratiõẽ attrahebat.
iocundus ſemꝑ apparebat niſi cum ad compaſſio-
nem ex afflictione ꝓximi mouebatur: manus lon-
gas habebat ⁊ pulcrã vocẽ ⁊ tubaliter reſonanteꝫ
coronã integrã habebat paucis canis reſpſam: vbi
cũqꝫ erat edificatorijs affluebat exẽplis ⁊ verbis
quibus ad amorẽ xp̃i ⁊ cõtemptũ ſeculi auditores
inuitabat: qñ leuabatur corpus xp̃i ſepe tãto men-
tis exceſu rapiebatur ac ſi xp̃m videret: ĩ correctio
ne tam dulcẽ ſeruabat rigorem vt ſufficienter corri
gendo reũ nõ turbabat. ſi aliquẽ videbat occupa-
tũ in aliquo delicto fiebat quaſi nõ videns ſꝫ opor
tunitate accepta: dicebat illi frater non bene egiſti
tali die: da gloriã deo ⁊ confitere peccatũ tuũ: nũꝙ
iratus viſus eſt: in via ſepe cãtabat aue maris ſtel-
la: ⁊ veni creator. maxime tp̃e turbinis ⁊ pluuie qñ
erat extra cõuentum audiẽs pulſum ad matutinas
fratres excitabat ⁊ ſurgebat ad dicẽdũ matutinas
in via: horis debitis totum officiũ dicebat: poſt cõ
plectoriũ ſilentiũ tenebat ac ſi eſſet in conuẽtu ⁊ ſer
uari faciebat vſqꝫ ad horam tertiã: vſqꝫ ad matuti

nas in oratione perſiſtens fratres dormiētes quie/
tiſſime viſitans detectos cooperiebat ⁊ ſigno cru/
cis ſignabat: his horis multos inſultus demonuz
ſuſtinuit ⁊ reuelationes magnas a deo accepit: vix
vnq̄ ipſe lectulo dormiens alios ad quietem dili/
gentius hortabatur: in veſtibus in calceis in libris
in edificijs in cibis precioſa ⁊ curioſa habere fu/
giebat: in omnibus humilitatem ⁊ paupertatem
pretendebat. bononie reperit cellas fratrum ali/
quantulum leuatas in edificio ⁊ vocatum ad ſe ꝓ
curatorem acriter redarguit ⁊ cum lachrimis di/
xit. q̄ cito vultis palacia erigere. non decet paupe/
res ex elemoſinis viuentes ſumptuoſa edificia ha
bere. ad extrema veniēs cōſolatus frēs ait i loco ad
quē vado vtilior vobis ero q̄ hic fui. q̄ſit⁹ vbi vel/
let ſepeliri ait ſub pedibus fratrum.

¶ Intrauerat ordinem quidam iuuenis genero/
ſus: ⁊ quidam valde litteratus amicus parentum
ſuorum dicebat ei: meli⁹ eſt vt modo exeas ſine pec
cato ⁊ ſine nota q̄ poſtea tu tenerrimus es ⁊ tam
durum ordinem non poteris portare: cui ille. cau/
ſa quam vos mihi aſſignatis ad exitum: fuit mihi
motiua ad ingreſſum: cogitaui enim ſi nullam aſpe
ritatem pati poſſuz in ſeculo quomodo ſufferre po
tero intollerabiles ⁊ eternas penas inferni: mallo
hic aliquid pati temporaliter q̄ in eternuz torq̄ri.

¶ In colonia defuncti ſunt vnus magnus predi/
cator ordinis ⁊ alius nouicius ſimul. Et tertia die

apparuit cuidam ſancto viro nouicius valde lec/
tus dicens q̄ propter feruorem conuerſionis quē
habuit: cito fuit purgatus. Poſt menſem autem
apparuit eidem ille predicator in maxima clarita/
te ⁊ querenti cur nouicius citius iuit ad celum reſ
pondit: ego propter familiaritates ſecularium et
verba ſolacij diutius fui in purgatorio: ſed maio/
rem gloriam ſuz adeptus.

¶ Apparuit quidam religioſus totus lucidus
poſt mortem habens in tibijs litteris aureis ſcrip/
tum Aue maria per totum. Et querenti cauſam
reſpondit: quia ſepe deambulando dicere ſolitus
eram Aue maria ⁊ ſalutare virginem: ideo hoc ac/
cepi i premium. ¶ In hiſpania ſepulto quodā ex/
cōmunicato i eccl'ia venerūt duo i hītu fratrū predi
cator: ⁊ corā aliq̄bus exumātes corpus excōmuni
cati: apto ore eius acceperūt eucharistiā i vaſe ꝓcio
ſo q̄ ad hoc portabāt. quo facto diſparuerūt ⁊ cre/
dit̄ q̄ alter eoꝝ fuit btūs thomas de aquino.

¶ Predicante beato Reginaldo cum magiſter
moneta videret plures ad ordinem trahi eius pre/
dicationem: fugiebat eum audire ⁊ alios ne cape/
rentur retrahebat. ſemel precibus amicorum vi/
ctus venit ſero ad ſermonem ⁊ in primo verbo ca/
ptus eſt. Nam ſuper illud. Video celos apertos
dicebat cū magno feruore. ecce dñi celi apti ſunt vt
itrem⁹ caueāt miſeri negligētes q̄ claudunt deo cor
ſuū ne regnuz celorum claudatur eis ⁊ intrare non

valeāt: quid tardatis chariſſimi. ecce apti ſunt celi. ⁊ finito ſermone ad pedes beati reginaldi proſtratus ad ordinē nr̄m recipi obnixe rogauit et ſicut multos ab audiēdis ſermonibus ⁊ ab ingreſſu ordinis prius retraxerat ita poſt ea ꝙ plures ad ordinem adduxit: ⁊ cum ſingulis quaſi de nouo profitebatur. ¶ In theutonia quidam nouitius in extremis laborans a fratribus cōmēdabatur. ⁊ ſubito aperiens oculos ait mihi patres accidit ſicut eunti ad forū ⁊ ꝑ paruo precio precioſa ementi: ecce accipio regnū celoꝝ ⁊ cauſas neſcio meritoꝝ. quo dicto requieuit in pace. ¶ Quidā generoſus ſuadebatur vt dimitteret habitū ordinis: cui reſpōdit. tollat pr̄ meꝰ malā cōſuetudinē q̄ eſt in pr̄ia ſua ⁊ ego reuertar ad domū eius: quo ꝑmittēte ait tā cito moritur dn̄s ſicut ſeruus: ⁊ nobilis ſicut ignobilis: tollat hoc ⁊ ego reuertar. ¶ Quidā exiēs a captiuitate in hiſpania: vidēs fratres ordinis nr̄i ꝓſtratꝰ ad pedes eoꝝ corā multis oſculabat̄ eos ⁊ habitū: ⁊ q̄ſitus quare hoc faceret: reſpōdit. vidi in captiuitate plures diuerſoꝝ ordinum religioſos: ⁊ apoſtatantibꝰ multis ex alijs fratres huius habitꝰ ſemꝑ in fide ꝑmāſerūt ⁊ nos mirabiliter aīabāt ad patiētiā. ¶ In primitiuo ordine mirabilis deuotio erat īter fratres ⁊ raro aut nūq̄ eccl'ia erat ſine orātibꝰ ⁊ fratres a portarijs facilius īueniebant̄ in eccl'ia orātes ꝙ alibi ⁊ plures ſctō feruore ſuccēſi nō prius ab orōne ſurgebāt: ꝙ aliquā ſpecialem

grām a dn̄o īpetraſſent multi cū tuta cōſciētia prꝰ nō comedebāt ꝙ p̄dicaſſent: vel ſaltē aliquod edificatoriū retuliſſent quottidie. ¶ Quidā frater fide dignꝰ retulit ſe infra paucū tēpus confeſſiones generales cētū fratrū audiſſe: quorū inuenit. lxx. itegritate mētis ⁊ corꝑis ſeruaſſe. poſt cōplectoriū acceptis quottidie diſciplinis tot ſingultus ⁊ lachrime deuotionis erāt. ꝙ a foris videbat̄ funus plāgi. poſt matutīas pauci currebāt ad libros pauciores ad lectos. pauciſſimi q̄ nō cōfiterēt̄. ad vnū ſacerdotē multi currebāt grā miniſtrādi ⁊ erat īter eos ſctā cōtētio: quis prior in ſctō officio miniſtraſſet i celis: habebāt imaginē crucifixi ⁊ ꝟginis vt legētes orātes ⁊ dormiētes ipſas reſpicerēt ⁊ ab eis oculo pietatis reſpicerent̄. in mutuis obſequijs in mēſam infirmaria in lotione pedū tāta erat deuotio vt nō hoībꝰ ſed deo ⁊ angelis ſeruire viderent̄ ⁊ btū ſe reputabat q̄ aliū in his anteibāt: ſepe fratres ſe exuebāt ⁊ exhibebāt veſtes peregrinis ⁊ incognitis multos ad penitentiā conuertebāt: ſolū cū textu. vij. canonicaꝝ quas cū euāgelio btī matthei btūs dn̄icus iponebat: in q̄bꝰ. ſ. ſ. ſupplebat interiore vnctione qđ eis ex ſciētia acq̄ſita deerat.

¶ In quodā capl'o generali dixit magr̄ iordanus ꝙ ſi q̄ vellēt ire ad trā ſctā ſignificarēt ei: vix ꝟba finierat ⁊ i tāta multitudine vix fuit vnꝰ quin facta venia cū magno fletu illuc mitti peteret. tūc ꝑnitialis frācie dixit. bōe magr̄ aut dimittatis mihi

iſtos fratres aut mittatis me cũ illis qꝛ ꝑatus ſum.
megr̃ etiã vmbertus mãdauit fratribꝰ vbiqꝫ ꝙ ſi q̇
vellẽt tranſfretare ad infideles ꝓpter nomẽ dñi di
latãdũ ſignificarẽt ei. quo ſcito inumeri fratres per
aſperſionẽ ſanguinis ⁊ btãꝫ mortẽ filij dei adiura-
rũt ipꝫ vt ipſos mitteret. Innocẽtiꝰ papa etiã mãda
uit ordini vt aliquos mitteret ad tartaros ⁊ infini-
ti ad hoc ſe obtulere. ¶ In portugalia fuit fratᷣ pe
lagius q̇ cũ diu in p̄dicationis officio ⁊ audiẽtia cõ
feſſionũ laboraſſet: tãdẽ req̇euit i dño: poſt aliquod
tp̄s cũ foſſa fieret ad ſepeliendũ aliũ iuxta euꝫ odor
mirabilis ⁊ nebula de eiꝰ tumulo egrediẽs oẽs qui
aderãt reſperſit: tũc foſſor filiã ſuã grauiter infirmã-
tem ipſi deuouens ſanã accepit ſtati. ¶ Duo noui
cij in portugalia ſimplicitate infantili. quotidie ve
niebãt ante imaginem virginis ⁊ puerũ ieſum inui
tabant ad prandiuꝫ: ⁊ ipſe dñs amator inocentie de
ſcendebat ⁊ manducabat cũ eis. quod cũ magiſter
eorum ſemel comperiſſet: iuſſit vt dicerẽt dño. ꝙ ex
quo totiens ab ipſis fuerat inuitatus placeret ipſi
magiſtrum ſuũ ⁊ ipſos inuitare. quod illi fecerut ⁊
dñs dixit. ſibi placere. quo cognito. p̄parauit ſe ma
giſter ꝑ cõfeſſionẽ ⁊ venit cũ pueris ante pueruꝫ ie
ſum. ⁊ flexis genibus. dixit ecce dñe inuitati ad con
uiuiũ tuũ venimus. ⁊ reperti ſunt exanimes a fratri
bus flexis genibus ac ſi eſſent viui. ¶ Quidaꝫ no
bilis Bernadus noĩe cũ coram oĩ populo equũ ve
lociſſimũ agitaret cecidit ab eqno ⁊ inter cadendũ

comendauit ſe beato dñico ⁊ ſubito reperit ſe ſuper
equum acſi nihil accidiſſet ⁊ ſtati factus eſt ſpiritus
dñi ſuper ipſum. ⁊ ex illo loco venit in equo ad cõuẽ
tum ⁊ receptus eſt ad ordinem ⁊ ſancte vixit. hic cũ
eſſet ſacriſta demõ ſibi inſidians per. ix. annos lam
pades ſibi extinguebat: poſt quos ãnos factus per
fectior iuſſit eidem demoni ꝙ totidem ãnis accende
ret lampades eccleſie in penam ⁊ ſic fecit. ¶ Duo
fratres ordinis in Hiſpania alter ſecubienſis ⁊ al
ter de ſancta Maria de nieua iter agentes pactuꝫ
fecerunt ꝙ qui prius obiret alteri appareret ⁊ poſt
modicum caſu fratre ſecubienſi defuncto: cum aliꝰ
ſecurus eſſet parum ante matutinum defunctꝰ ei
apparuit ⁊ rogauit vt iret ſecubiam et faceret ſol-
ui quedam debita pro conuentu ab ipſo contracta.
¶ Cum conuentus fratrum eſſet obſeſſus ab infi-
delibus. apertis ianuis cantantes alacri voce Te-
deum laudamus. cum cruce ⁊ ceroferarijs exire cẽ
perunt a conuentu: ⁊ in ipſo exitu omnes trucidati
ſunt ⁊ conuentus ad terram demolitus.
¶ Beatus Dominicus certus patronꝰ eſt ad ha-
bendum bonum finem: ⁊ contra febres: ⁊ fauet de-
uotis ſuis in ſpiritualibus ⁊ temporalibus apud
deum. ¶ Beatus Petrus martir patronus eſt
inquiſitorum cõtra hereticos. ⁊ ꝓ pueris ⁊ ꝓ his q̇
falſo teſtimõio laborãt. ¶ Beatꝰ thomas aduocatꝰ
ẽ ſtudẽtiũ ⁊ eoꝝ q̇ volũt deſerere ſclꝫ. ¶ Beatꝰ vicẽ
tiꝰ pronꝰ ẽ p̄dicatoꝝ ⁊ penitẽtiũ. ¶ Beatꝰ ãtoninꝰ

valde fauet pꝛelatis: vt debite exerceāt officiū ſuum
⁊ pr̃onus eſt pauperū. ¶ Beata catherina pr̃ona
eſt tentatis ⁊ patiētibus paſſionem coꝛdis ⁊ ad ca
ſte viuendū. ¶ Quidā frater nr̃ in cōuentu iberie
pꝛeſentibus fratribus nr̃is ⁊ minoꝛibꝰ ad extrema
veniēs riſſit: q̄ſitus cur rideret ait ecce tota domus
angelis repletur ⁊ dña nr̃a intrat ſalutemus illam.
cūqꝫ dixiſſent oēs ſalue regīa. ait infirmus valde ac
ceptat v̓go hanc ſalutationē. poſt hoc infirmus ocu
los ad oſtiū dirigens tremēs dixit: mō dñs ieſus ve
nit ad iudicādū me: ⁊ factus in agonia turbatꝰ val
de ⁊ ſudās aliqñ dicebat: verū ē: aliqñ nō ē ita. Ali
qñ beatam virginē oꝛabat ne diſcederet ab eo. in
quit inter cetera bone ieſu dona mihi hoc modicū.
tūc ait illi vnus de aſtantibus. ne diſperes fili quia
dñs miſericoꝛs eſt cui ille vere miſericoꝛs eſt. ⁊ poſt
modicū expirauit letus. ¶ Frater alanꝰ in anglia
ad extrema veniens cepit tremē ⁊ clamare. maledi
cta ſic dies in q̄ oꝛdinem intraui: ⁊ oꝛātibus pꝛo eo
fratibus. facie alacri ſubrridēs ait. bñdicta ſit ho-
ra q̄ intraui oꝛdinē ⁊ bñdicta ſit btā v̓go quā ſēp di
lexi. ſciatis patres ꝙ demones terribiles huc vene
rūt ad rapiendam aīam meā ꝓpter quod extra me
factus ſic maledixi: quoꝝ aſpectꝰ tā hoꝛribiles ſunt
ꝙ ſi ignis replens totā terrā hic eſſet eligerē ꝑ illū
trāſire ꝙ iterū in ſili foꝛma illos vidē. ſed ſuꝑ venit
beata virgo q̄ illos fugauit. his dictis req̇euit in pa
ce. ¶ Fratri iboni bꝛitoni noſtri oꝛdinis apparuit

alius frater oꝛdinis recenter defunctus ⁊ quererēt
quomō ſibi eſſet: reſpōdit male qꝛ diuerſo penaruꝫ
gñe per. xv. ānos affligar ꝓ culpis meis: cūqꝫ ille q̄
reret cur tā dure ⁊ tā diu cruciaueris cū tā religio
ſe ⁊ deuote vixeris: reſpōdit nō q̄ras cauſaꝫ qꝛ ſcōꝝ
dei eq̇ſſimū iudiciū hec merui. ſed oꝛa ꝓ me. ſequēti
die frat̃ ibo ī miſſa tenēs hoſtiā ī manu dicebat cū
lacrimis. ſi ſoldanus teneret captiuū ⁊ camerarius
eius ꝓ ſeruitio ſibi facto peteret illū donari ſibi: cer
te ſoldanus nō negaret: tu dñe mi nō eſt crudelioꝛ
ſoldano īmo fons es ⁊ pr̃ mīe ego ſeruus tuus. fratꝫ
meꝰ a te detinetur in carcere purgatoꝛij. rogo te do
na mihi illū ⁊ pluries hec verba cū lacrimis repeti
uit: ſequenti nocte apparuit ei dictus frater totꝰ le-
tus ⁊ candidus gr̃as agens qꝛ pꝛecibus eius libe
ratus a penis ibat ad conſoꝛtia beatoꝝ. ¶ Cuidaꝫ
habenti manū cōtractā apparuit beatus paulus.
iubens ꝙ faceret fieri ꝓceſſionem ſolēnem ⁊ ꝙ tan
geret crucem fratrū pꝛedicatoꝛū manu illa contra-
cta ⁊ ſtatī ſanaretur. ⁊ ſic factū eſt coꝛā oī populo.
⁊ crux illa eſt in cōuentu nr̃o aſtigiēſi ⁊ vocat̃ crux
ſcti pauli. ¶ Cōpertū eſt multis experiētijs ꝙ po-
ſitis coꝛpoꝛalibus ⁊ ſcapulari oꝛdinis ſuꝑ vētrem
parturientis cū deuotione ſtatī libere parit. ¶ Cū
fratres colimbꝛie cāpanam facerēt ⁊ ꝑ erroꝛeꝫ opa
rioꝝ multum cupꝛi deeſſet: q̇dā frater facta oꝛa-
tione de terra ſepulcri fratris pelagij miſſit in foꝛna
cē ⁊ miraculoſe multiplicatū ē cupꝛū ita vt. cxx. libꝛe

ſuper eſſent. ¶ Eps de tui vbi ſepultus eſt beatꝰ
petrus gōſali. miſſit capitulo generali Toloſe cele
brato āno dn̄i. M.cclviij. plus q̄ centum octogin-
ta miracula ꝑ teſtes fide dignos examinata: q̄ facta
fuerant ꝑ merita btī petri gōſali. ¶ Quidā frater
mauricius ordinis noſtri ſepultus eſt in albia ⁊ re-
tullerūt p̄res minores q̄ pluſq̄ quinq̄gīta miracu
la facta ſunt ad eius inuocationē. ¶ Quidam fra
ter dn̄icus ſanctus hō ordinis obijt apud banſas
in vaſconia ⁊ fecit ſe ſepeliri in hoſpitali pauperū ⁊
ſotulares eiꝰ infirmos ſanarūt. ⁊ alia miracula fecit.
¶ Frat̄ cōradꝰ cōſtātieſis in vita ⁊ in morte pl'ra
miracula fecit. ⁊ oſſa pectoris ſui vbi ſignū crucis ſe
pe īpreſſerat creuiſſe repta ſūt ⁊ odorifera ad modū
crucis. ¶ Frat̄ bernardꝰ vaſco tholoſe ſepultꝰ mł
ta miracula fecit. ¶ Fr̄ iſuardꝰ papie ſil'r. ¶ Frat̄
laurētiꝰ piſanus p̄dicator vtilis ⁊ copioſus: ſʒ non
curioſus obijt. āno dn̄i. M.cccclvij. quo nemo pau
perior nemo tā cōtemptor ſeculi claruit miraculis
poſt mortē tempore magne peſtis omniū confeſſio
nes audiebat humilis valde ⁊ obediens ⁊ amator
cōitatis. ¶ Cōuētꝰ nr̄ ſalmāticēſis olī erat extra vr
bē in loco vbi mō ſunt fratres ſctē trinitatis ⁊ dice-
bat̄ ſctūs ioānes albꝰ: ſʒ inundāte fluuio iuxta quē
ſitꝰ erat donata eſt ordini perochia ſctī ſtephani cu
ius eccleſia erat vbi modo eſt ſacriſtia. ⁊ infirmaria
erat domus epī ordinis illiꝰ ciuitatis. ¶ Cōuētus
ordīs toletanꝰ olī erat extra vrbē ⁊ vocabat̄ ſctūs

paulus. ¶ Camore in conuentu ordinis erat fra-
ter amicus cuidam fratri ordinis minorum qui de
functus apparuit fratri noſtro in refectorio: ⁊ poſt
multa verba q̄ſiuit an eſſet in aliqua pena: cui ille:
in magnis ardoribꝰ ſum ad cuiꝰ ꝓbationem teti-
git manu mēſam ⁊ ſtatī ardere cepit: ⁊ vſqʒ modo
manet ſignū hoc ibi ⁊ dn̄s rex ioānes dōauit dicto
cōuentui in huius memoriā quīqʒ milia dipōdiorꝫ
vt fertur. ¶ Cordube in cōuentu ordinis cuidam
valde religioſo orāti hora matutinali apparuit: ma
gna turba martyꝝ reuelātes oēs ibi fudiſſe ſangui
nem pro dn̄o ⁊ in honorē eorū facta eſt in eodem lo
co capella: ⁊ creditur q̄ ſolū dicti conuētus perfu-
ſum eſt ſanguine martyrum naʒ ibi eſt porta ferrea
vbi occidebantur dānati ad mortem pro domino.
¶ Fundāte dn̄a ioāna de valentia cōuētū ordinis
in quodā ſuo p̄dio ameniſſimo iuxta guadalajara. ī
loco qui dicitur benalac. quidā religioſi minorum
patrū nixi ſunt toto conamine illud impedire. ⁊ ex-
cōicata eſt ob hoc dn̄a illa ⁊ terra interdicta. tādem
miſſus fuit romam vnus famoſus religioſus eo-
rum ſuper hoc contra nos ⁊ intrante mare ſumer-
ſus eſt: poſt queʒ alius ſimiliter miſſus ē ⁊ ſicut pri
mus in mari obijt. ⁊ domina quedam que hoc val-
de impediebat: loquellaʒ amiſſit. quibus viſis ab
impedimento territi omnes deſtiterunt ⁊ multis ex
perientijs cōpertum eſt q̄ nullꝰ vnq̄ ꝑſecutꝰ ē ordi
nē vel male tractauit ꝑſonas eius q̄n male finierit.

¶ Tẽpoꝛe bti Antonini: cui⁹ canonizatio ⁊ ſi fa
cta eſt ab Adriano ſexto ⁊ Leone decimo. aſcribi/
tus tñ Clemẽti q꞉ ipſe expediuit bullã canonizatio
nis. Fuit quidã religioſus oꝛdinis Floꝛentie. q̇ vi
ctus tentatione dimiſſo habitu apud tuniciũ duxit
vxoꝛem ex ſarracenis. ⁊ poſt multos ãnos acceden/
tibus illuc q̇buſdã mercatoꝛibus floꝛentinis q̄ſiuit
ab eis ĩter cetera ꝑ fratre antonino: ⁊ cognito ꝙ ob
iſſet ⁊ magnis miraculis clareret cepit vehement̃
flere. ⁊ ad ſe reuerſus indutus eſt habitũ oꝛdinis ⁊
ſic intrauit ad vxoꝛem clara voce cõfitẽs ſe eſſe chꝛi
ſtianũ ⁊ religioſuꝫ: tũc clamoꝛ vxoꝛis ⁊ filioꝝ venit
ad regeꝫ ⁊ accerſitus ab eo cõtemptis magnis pꝛo
miſſis ⁊ minis fidem xp̃i p̃dicauit. ⁊ ꝑſeuerãs in cõ
feſſione duris ſuplicijs affectus pꝛĩo tãdem lignis
acutis tranſfoſſus eſt. quod vulgo dicit̃. cañaue/
rear. ¶ Quidem religioſus valde doctus q̄ſitus
a fratribus q̄re nõ incipiebat diſpergere talentum
pꝛedicãdo ⁊ cõfeſſiones audiendo. reſpõdit ſe velle
pꝛius graduari in theologia ⁊ intẽdere diſputatio
nib⁹ ꝑ. iiij. ãnos ⁊ alijs duob⁹ iuri canonico ⁊ poſt
hoc totus vacaret ſaluti aĩarũ. ⁊ dũ adhuc oꝛdiret
ſequenti nocte a vita ſucciſſus ẽ ⁊ deluſus. ¶ Plu
ribus etiã ꝑſonis oꝛdinis vtriuſqꝫ ſexus apparuit
beata virgo ⁊ aliqñ dñs noſter ⁊ nõnũꝙ alij ſancti.
¶ Pͦroni oꝛdinis noſtri ſunt beatiſſima v̄go. bea
ti appoſtoli petrus ⁊ paulus. ⁊ beata magdalena.
¶ Inſignia oꝛdinis ſunt crux dñi noſtri ex albo et
nigro albo puritatẽ: nigro pnĩam ⁊ humilitatẽ. que
nos ſub ea militãtes hr̃e tenemur ſignificãte. ⁊ ſigi
lũ oꝛdis eſt crucifixus ad cui⁹ pedes ẽ magr̃ oꝛdis.

¶ Que in iure tãgunt religioſos.

In clementina religioſi de priuilegijs. ꝑcipit̃
omnib⁹ religioſis: ne ĩ ſermonib⁹ d̃trahãt ec/
cleſiarum pꝛelatis: nec retrahãt laicos a ſuarũ eccle
ſiarũ frequẽtia. nec teſtatoꝛes a reſtitutionibus de
bitis faciẽdis vel legatis eccleſijs mr̃icibus. iteꝫ ne
legata vel debita incerta fratibus ſui oꝛdinis in pꝛe
iudiciũ alioꝝ applicẽt. itẽ ne abſoluant a caſib⁹ re/
ſeruatis ep̃o vel pape. item ne ꝑſonas eccleſiaſticas
coꝛã iudicibus delegatis indebite vexare p̄ſumant
vel ad loca plura ⁊ pꝛeſertĩ remota conuenire ⁊ ꝙ
ſi req̇ſiti nõ ſatis fecerĩt de pꝛemiſſis infra menſem
ſint ipſo iure ſuſpenſi. itẽ ꝙ non vſurpent decimas
debitas eccleſijs ⁊ ꝙ hoꝛis debitis dicant officium
diuinum in eccleſijs. Clemẽti. pꝛima d̃ celebꝛa. miſ.
item ꝙ mẽdicãtes añ ãnuꝫ nõ recipiãt aliquẽ ad ꝓ/
feſſionẽ cap. nõ ſolũ de regu. lib. vj. iteꝫ ꝙ nõ dimit
tant habitũ nec audiant phiſicã vel leges cap. vt ꝑi
culoſa. ne cleri. vel mona. lib. vj. iteꝫ ne retrahãt a ſo
lutione d̃cimarũ ⁊ req̇ſiti ſuꝑ his p̃dicẽt populo. cle
menti. cupiẽtes de peni. item ꝙ ſeruẽt interdictũ ſer
uatũ ab eccl'ia mr̃ice. clemẽti. j. de ſen. exco. item mo
nachis nigris ꝑcipitur ꝙ deferãt habitũ ſcd̃m foꝛ/
mã debitã ⁊ ꝙ oĩ menſe cõfiteant̃ ⁊ cõicẽt ⁊ ꝙ pꝛeſi
dens exponat vulgariter regulã in cap. per ſe vel ꝑ

aliū ⁊ ſcōm archi. ⁊ ioā. and. ⁊ ſilueſtrū. ad oēs reli
gioſos hoc extēdit ex idēptitate rōnis. Itē ꝙ nō
vtant camiſijs ⁊ ꝙ ſeruent ſilētium in dormitorio
refectorio oratorio ⁊ clauſtro. in clemē. ne in agro.
⁊ capl'o. cum ad monaſteriū deſtat. monat. ⁊ ꝙ non
aucupent nec venent. Itē ꝙ non vadant ad curias
vt dānificēt ſua monaſteria ⁊ ꝙ faciāt capitula de
trienio in trieniū ibi capl'o in ſingulis. Itē ꝙ non
habeāt arma in monaſterio: nec comedāt carnes. d̄
conſe. diſti. v. capl'o carnē. vbi imponitur pena car-
ceris q̄ ſolum ꝓ mortali imponit comedēti carnes
quod verū eſt ſi fiat cū contēptu ⁊ non alias. Item
in capl'o ꝑiculoſo d̄ ſtatu. regul'. li. vj. precipit ꝙ in
monaſterijs monialiū non mēdicantiū nō recipian
tur niſi q̄ de redditibus monaſterij abſq; penuria
pn̄t ſubſtētari: aliter nulla ſit receptio. vn̄ talit rece
pta ſi nubat tenet matrimoniū q2 ꝓfeſſio fuit nulla.
¶ In capl'o religioſi de priuile. excōicāt religioſi
ꝑſumētes miniſtrare ſacr̄m eucharíſtie vl' extreme
vnctionis vl' ſolēnizātes mr̄imoniū ſine licētia ſpe
ciali ꝑſbyteri perrochialis ⁊ abſoluētes excōmuni
catos a iure niſi i caſib⁹ cōceſſis: ⁊ abſoluētes a ſen
tētijs ꝓmulgatis ꝑ ſtatuta ſinodalia vl' ꝓuītialia
ſeu a pena ⁊ culpa. Itē i clemēti. cupiētes. de peni.
excōicant religioſi ⁊ clerici ſcl'ares īducētes ad vo
uēdū vl' iurādū d̄ eligēdo apud ſe ſepulturā. vel ꝙ
iā electā nō mutabūt. ¶ Clerici ⁊ religioſi ſine ma
gna cauſa celebrātes velato capite ſcd̄m multos pec
cāt grauit q2 d̄ cōſe. diſ. p. ca. null⁹. ſic d̄r. null⁹ eps

aut ꝑſbyt ſeu diacon⁹ ꝑſumat velato capite altari
dei aſſiſtere ⁊ ſi temere ꝑſumpſerit cōmūione puet.
¶ Cū prior çamorēſis quoſdā frēs diſcolos argue
ret: ⁊ illi cōtra ipm̄ īſurgerēt: cōuerſus ad crucifixū
q̄ erat i capl'o diceret. q̄d faciā dn̄e: rn̄dit rege eos ī
v̄ga ferrea ⁊ vſq; ad pn̄s manet ille crucifix⁹. Cū
btō petro martyri apparuiſſz btā v̄go cū alijs ſctis
v̄gib⁹. q̄dā frēs leues deābulātes ꝑ clauſtrū audiē
tes in cella collocutionē feminarū ſtati denūciarūt
priori: q̄ vocatis fratribus in capl'o acriter rep̄hen
dit fratrē petru miratus de tanta audatia ⁊ ſcanda
lizat⁹ d̄ ei⁹ hipocriſi q̄ apud oēs ſctūs credebat.
at ſctūs hō nollēs reuelare myſteriū humiliter ve-
niā petijt. tūc miſſus ē ad cōuentū remotū vt ibi di-
gne puniret. igit in via ſemel eſt multū anxiatus re
colēs tātaz infamiā: ⁊ dicebat o dn̄e mi cur tā dure
permittis me affligi ſine cauſa. tūc apparuit ei do-
min⁹ crucifixus ⁊ dixit. quid ego petre feci vt ſicut
vides tractarer. bti qui ꝑſecutionē patiunt ꝓpter
iuſtitiā quo diſparēte nimis eſt cōfortat⁹ btūs pe-
trus ⁊ poſt modicū ſcita veritate pro ſancto ab oī-
bus honorat. ¶ Beatus frat enric⁹ qui fecit ho
rologiū ſapiētie vir d̄uotiſſim⁹ tot miraculis claru
it ꝙ cū btō thoma fuit ꝑſentatus pape vt canoniza
ret. ¶ Fuit in ordine q̄dā ſctā femīa lucia noīe ad-
mirabilis pulcritudinis: quā cum adamaſſet qui-
dam nobilis hoc cognito virgo ſancta queſiuit ab
eo quid de corpore eius ſibi amplius placeret: cui
ille. oculi tui. Tūc illa extractis ocl'is ſuis obtulit

illos i catino quib⁹ viſſis ſtupefactus ille penituit
ꝛ credere ꝙ habitū ordinis accepit: ꝛ ocli reſtituti
ſunt ꝟgini ꝛ hec ē aduocata ↄtra morbos oculoꝝ
¶ Fuit quidam nouicius puerulus mire ſimpli-
citatis in ordine nr̃o qui quottidie ſecrete ſumpta
parte ſue pitātie veniebat ad imaginez virginis ꝛ
puero ieſu in ſinu virginis: offerebat cibū dicens.
papa puer papa: qđ cuz ſepius feciſſet ſemel reſpō
dit ei puer ieſus. Amen dico tibi poſt triduum me
papabis: ꝛ factū eſt ꝙ poſt tres dies innocēs cum
magna deuocione migrauit ad celū. ¶ Fuit q̇daz
frater egidi⁹ in portugalia cui adhuc in ſeculo exi-
ſtenti apparuit demō ꝗ cum videret nimis affli-
ctū ꝓmiſſit illi remediū ſue anguſtie ꝛ ꝙ nūquam
illū deſereret ꝛ ſic factū eſt: dū tamen animā ſuā ſub
cirographo ſibi daret. ¶ Unde aliquādo demō
cōmittabatur illuz ſub forma ſerui aliq̄n in forma
equi vel mule: poſt multos vero dies ad p̄dicatio-
nē cuiuſdā ſancti viri ordinis cōuerſus ordinē nr̃m
intrauit ꝛ ſanctiſſime vixit: ꝛ dr̃ ꝙ demonē illū mo-
naſterio ſub forma mule donauit ꝛ vſq3 ad finē vi-
te ſue ſeruiuit ſine expēſis. ꝛ iuſſu ſancti viri vineā
iuxta monaſteriū pro religioſis admirabilē plāta-
ri paruo tēpore ipſi d̄moni mādauit: ꝛ puteū ꝓfun
diſſimum ꝛ ſtractā publicā ꝛ plura ſimilia de ipſo
dicuntur. hic vocatur in hiſpania ſanctus frat̄ egi-
dius ꝛ eſt magnus aduocatus pro vineis ꝛ fit ſibi
ſolemne feſtum dñica infra octauas aſcenſionis.
¶ Frater Durandelus nepos durādi: vidēs ipz

impugnantē doctrinam ſancti doctoris aduerſus
illum fecit libellū: cuius inicium eſt. aduerſus fra-
trem tuū loq̄baris ꝛ aduerſus filiū matris tue po-
nebas ſcādalū exiſtimaſti inique ꝙ ero tui ſimilis
arguam te ꝛ ſtatuā cōtra faciē tuam. ¶ Qui cōpo
ſuit catholicō fuit frater conuerſus ordinis: ex hu-
militate nolluit clericari. ¶ Concordātie biblie li
ber vtiliſſimus a fratrib⁹ ordinis ſunt compilate.
¶ Fuit in hiſpania frater Anſelmus: qui vulgo
ſantelmo dr̃: ſanctus vir ꝛ certus aduocatus naui
gantiū: quē orta tempeſtate inuocantes ſepe appa
ret eis in habitu ordinis cū candelis ꝛ ſtatim ſedat̄
mare. ¶ Cū beati patres Dñicus ꝛ Frāciſcus in
egreſſū cuiuſdam porte cōtēderent quis prius ex-
iret: victus pater noſter dixit. Tu pater ſancte vin-
cere me vis humilitate: ego vincam te obedientia.
¶ Cuidam religioſo tēptato de receſſu: apparuit
dñs baiulās crucem pre cui⁹ pondere cadere vide
batur: qui accurrēs voluit leuare crucē ne caderet
dñs quē terribili vultu aſpiciēs ait. nō potes por-
tare crucē laneam ꝛ vis portare meā ligneam ꝛ du
riſſimā ꝛ diſparuit tūc ille i ſe reuerſus pſeuerauit.
¶ Cuidam valde tēptato de non comedēdo q̇daz
frater ordinis iniunxit in penitentiam ꝙ non come
deret: quā infirmus libētiſſime acceptauit ſed poſt
modicū inſtigāte demone ad oppoſitū. vocari fecit
cōfeſſorē orans vt tolleret illā pniaz q2 fame more-
ret̄ alias: idē eidē accidit d̄ alio valde tēptato dep-
cipitādo ſe in fluuiū ꝛ ſic artē demonis arte diſſoluit.

¶ Sētētie notabiles ꝺ religiōe. ex btō tho·
¶ Scꝺ̄ʒ btūʒ tho. i ſcꝺa ſcꝺe. q. clxxxvj. religio eſt
ſtat⁹ pnie exercitiū ⁊ ſcola pfectionis: q̄ ordinatˀ ad
pfectionē caritatis ſicˀ ad finē. idē. quoli. iiij. ¶ Sta
t⁹ religiōis ē ſpūalis militia pficiētib⁹: exerciciū
tirocinij icipiētib⁹ ⁊ padiſus pfectis. idē ¶ Diffi-
cili⁹ i ſcl'o q̄ꝫ i religiōe puenitˀ ad āplex⁹ rachelis. i.
ad q̇etē ꝯtēplatiōis. idē. ¶ Stat⁹ epoꝝ pfectior ē
q̄ꝫ religiōis ſʒ ſtatus religiōis ſecurior eſt: qꝛ nō im
putatˀ ignorātia religioſis ſicˀ platis idē i. q. clxxxv-
iij. Oīs religio ſūp ſit originē a diſcipulis xpi. ad
quoꝝ exēplar oēs religiōes ſūt iſtitute. idē. Stat⁹
religiōis pfertˀ elemoſynis ⁊ ꝟginitati ſcl'ariū. ideʒ
i. q. clxxxvj. Oēs obſeruātie religionū ordinātˀ ad
tria vota. vñ hit⁹ eſt ſignū obligationis iō ſimlˀ datˀ
⁊ bn̄dicitˀ cū pfeſſiōe. idē. q. clxxxix. Per igreſſuʒ
religiōis hō totalˀr ſe mācipat dei obſeq̇is. ⁊ i ipo in
greſſu recipitˀ tāta gr̄a quāta in baptiſmo ⁊ remitti
tur oīs pena. idē. Cōſiliū vel magna deliberatio nō
req̇ritˀ ad igreſſū religiōis ſcꝺ̄ʒ ſe nec quo ad vires
ſʒ quo ad ipedimēta ⁊ modos religiōis ⁊ ſup hoc pe
ti ꝺbʒ ꝯſiliū ab hiſ q̇ credūtˀ pdeſſe idē i. iiij. di. xvj.
in expōe littere. Leuiſſima religio eſt maior ſatiſfa
ctio q̄cūqʒ penitētia iō nō pōt dari in peniāʒ vt q̇s
intret religiōeʒ ⁊ canones q̇ hāc pniāʒ videntˀ taxa
re de cōſilio loquūtur. idē. Facili⁹ ꝯuertūtur ad re
ligionē pctōres q̄ꝫ pſumētes de ſua inocētia. idē. q.
clxxxvj. Religioſi nō tenentˀ habere pfectā charita

teʒ: tenētˀ tñ ad hoc tēdere ⁊ operā dare. idē. q. lxxx-
viij. arti. xj. Religioſi mortui ſūt mūdo ⁊ viuūt deo
iō nō ſunt reuocādi ad ſcl'ʒ occaſiōe cuiuſcūqʒ euen
t⁹. ideʒ. q. clxxxviij. Religiōes pricipalˀr diuerſifi-
cātur ſcꝺ̄ʒ fines ⁊ ſecūdario ſcꝺ̄ʒ exercicia. idē. Su
mū gradū i religiōib⁹ tenēt q̄ ordinātˀ ad docēdū ⁊
pdicādū: ſcꝺ̄ʒ vero q̄ ad ꝯtēplādū: tertiū q̄ ad opus
extriſecū ⁊ in eodeʒ gn̄e pemineut q̄ ſūt ad altioreʒ
actū vel q̄ hn̄t ſtatuta ꝯuenientiora ad ꝯſequēdū fi-
nē. nō aūt q̄ eſt artior. ideʒ. q. cj. Profeſſus nō ꝺbet
exire vt ſubueniat parentib⁹. ſʒ pcuret ſicˀ pōt cū li-
cētia. ideʒ. quoli. iij. Religioſus nō pōt expelli a re
ligiōe ſi ſit pat⁹ corrigi. ideʒ. q. lxxxviij. Religioſ⁹
ſubdit⁹ ē plato quātū ad ſuas opatiōes ⁊ licet aliq̇d
facere poſſit qn̄ ad alia nō occupatˀ. qꝛ tñ nullū tp̄s
eſt exceptū i quo nō poſſit circa aliꝺ occupari a pla-
to. nullū votū religioſi eſt firmū niſi de cōſenſu pla
ti ⁊ religiōneʒ intrās nō tenetˀ vota orōnū vl' ieiunio
rū nec alioꝝ q̄ fecit in ſcl'o iplere qꝛ moritˀ pori vite ⁊
ſingulares obſeruātie religiōi nō ꝯpetūt ⁊ on⁹ reli
giōis ſatis onerat hoieʒ vt alia ſup addere nō opor
teat. ideʒ. q. clxxxvj. arti. x. Religioſi peccantes ex
malicia vel ꝯtēptu efficiūtˀ peſſimi ⁊ icorrigibiles.
Hugo. ¶ xij. ſūt abuſiōes clauſtri. q̇b⁹ tota religio
nis ſuma corrūpitˀ. ſ. platus negligēs: diſcipul⁹ in
obediēs: iuuenis occioſus. ſenex obſtinat⁹. mōach⁹
curialis. religioſus cauſidic⁹ hit⁹ ptioſus. cibus ex
q̇ſitus. rumor i clauſtro. lis i capl'o. diſſollutio i cho
ro. irreuerentia circa altare.

¶ Gregoriꝰ.ix.conceſſit viſitantibus eccleſias no
ſtras in feſtis dñi noſtri vel dñe noſtre ſeu ſanctorꝫ
ordinis.cccel. ānos indulgentie. ⁊.cl.q̄dragenas:
in alijs aūt diebus infra ānum veniētibus ad ho-
ras in eccleſias noſtras conceſſit ſingulis diebus
centum dierū indulgētiam. Itē viſitātes eccleſias
nr̄as quolibet die āni hn̄t indulgentiam vnius āni
⁊ ccxliiij.dierum: ⁊ ſuꝑ hoc in qualibet die quadra
geſſime cōſequūtur indulgentiā quatuor ānorum
⁊.ccxxxiiij.dierū. Itē porrigentes manus adiutri-
ces domibus noſtris hn̄t in articulo mortis indul-
gen.plena.. ⁊ pro quolibet beneficio.hn̄t idulgen
tiā.cxx.ānorum. ¶ Leo decimꝰ cōceſſit ꝙ cauſa cu
iuſcūq; neceſſitatis liceat nobis celebrare vna ho
ra ante aurorā.⁊ alia poſt meridiē.⁊ ꝙ ď licētia pre
lati liceat nobis celebrare ſtatim poſt matitunum:
maxime qn̄ iter agendū eſt. Itē ꝙ prouincialis di-
ſpenſet cū fratribus in irregularitate homicidij in
certi.vbi nota ꝙ cum irregularibus propter homi
cidiū certū opere vel cōſilio.vel propter bigamiā.
vel propter mutilationē mēbri diſpenſare ſolus pa
pa. Itē ꝙ procuratores noſtri ⁊ medici tempore in
terdicti pn̄t admitti ad dia.⁊ ꝙ gaudeāt eiſdem pri
uilegijs quibus nos.nā medici ordinarij fratrum
gaudent gratijs quibus gaudent procuratores ⁊
ipſi gaudent eiſdem q̇bus nos.vt patet in libro di-
cto monimenta minorū coceſſi.ccclxij. ¶ Fratribꝰ
⁊ perſonis ordinis cōceſſa eſt idulgētia plenaria.p

mortis articulo a ſex ſūmis pōtificibꝰ.⁊ i feſto beati
dn̄ici quolibet āno habemus indulgētiā plenariā.
¶ Beatus iordanus adiurauit demonē ⁊ inter ce
tera queſiuit.vbi mallet eſſe: qui reſpōdit in celo vt
viderē faciez creatoris: tūc ille qualis eſt facies crea
toris. Stulte inquit demodo queris ſi oēs arene
maris ⁊ omnia folia arborum verterētur in liguas
non ſufficerēt hoc enarrare.dicam tn̄ tibi aliquam
ſimilitudinem.ſi oēs flores ⁊ omnis viriditas agri
omnis pulchritudo creaturarū oīs claritas ſolis ⁊
ſtellaꝝ in vnum cōſiderentur aliqualiter infinitam
dei claritatē repreſentabūt.⁊ ego libēter ſubſtinerē
oēs penas quas oēs dmones paſſi ſunt a die ſui ca
ſus ⁊ quas vſq; ad diē iudicij ſubſtinebūt: vt in trā
ſitu hāc claritatem videre poſſē. tūc beatus iorda-
nus infelix qui hoc amittet ⁊ miſer. ¶ Suplican-
ti beate catherine de ſenis quid faceret ad habendā
humilitatem apparēs dn̄s dixit.cognoſce filia q̄ ſis
tu ⁊ qui ſum ego : ⁊ ſic non te decipiet hoſtis: ⁊ la-
queos eius euades: querenti iterum quid ageret
vt dn̄s eius memoriā haberet: reſpōdit dn̄s cogita
de me ⁊ ego cogitabo de te ⁊ tūc ſcias te eſſe amicaꝫ
meā qn̄ meditaris vel loqueris ſeu operaris ſcd̄m
me ⁊ ab illa hora nec die nec nocte ſaciebatur ancil-
la xp̄i loquendo ⁊ cogitādo de deo. ¶ Quidā ſan
ctus religioſus ad extrema veniens totus iocūdus
⁊ radiens loqui videbatur et querētibus fratribꝰ
cū quo loqueretur: reſpōdit venerunt ſancti angeli

appoſtoli ⁊ ꝓphete tollere aīaȝ meā ⁊ rogo ꝙ ad pe
nitētiā agendā paululū dimittāt me cūq3 dicerē. tu
pr̄ ſctē nō eges penitētia: ait ī veritate dico vobis. ꝙ
nec pͥncipiū pnīe feciſſe me memini. ¶ Btūs pr̄ frā
ciſcꝰ monebat fratres ſuos vt plane ⁊ ſimplr̄ ꝑdica
rēt anūciātes vicia ⁊ v̄tutes: penā ⁊ glīaȝ ſcōȝ criſo.
Dn̄s nr̄ ꝓ nobis acriter flagelatꝰ eſt pͥo v̄gis ſpi
noſis. ſcdo flagelis nodatis. tertio cathenis ferreis
⁊ nihil remāſit in diuino corꝑe ſanū niſi lingua q̄ ꝓ
crucifixorībꝰ oraret: vn̄ cū ſcdm medicos in hūano
corꝑe ſint. cclxxvj. oſſa quodlȝ os eiꝰ recepit tres
ictus. vnū ex virgis aliū de flagelis. tertiū de cathe
nis: ſcdm beatū vincē. in ſermone de paſſione.

¶ Scdm ꝙ multis reuelatū eſt btiſſima v̄go ſic di
uidebat tp̄s. ſemꝑ ſurgebat hora matutina ⁊ vaca
bat orōni ⁊ cōtēplationi. poſtea facta breui pauſa-
tiōe in ſōno diluculo ſurgēs vſq3 ad horā tertiaȝ le-
ctioni ſctāꝝ ſcripturarū. ⁊ orōni opaȝ dabat. a tertia
aūt vſq3 ad nonā q̄ eſt ſcda hora poſt meridieȝ texe
bat nebat ⁊ alia opera ſctāꝝ virginū faciebat. ad ſu
ſtētationē ſui ⁊ ad cultū tēpli ⁊ vt hr̄et vn̄ tribueret
penuriā patiētibus. in nona cōiter ei angelus appa
rebat d̄ cuius manu cibum ſumebat.

¶ Beatiſſimo Petro appoſtollo ſolus panis
cum oliuis ⁊ raro cū oleribus cibus erat: veſtes tu
nica cum pallio. in ſinu ſudarium ſemper portabat
quo crebro fluentes lachrimas tergebat qꝛ quan-
do dulcis alocutiōis ⁊ pſentie dn̄i ⁊ culpe ſue nega

tiōis memor erat fletū cōtenere non poterat. vn̄ fa-
ciē lachrimis aduſtā habebat. ¶ Sciſſimus pau-
lus apl'us. a pulloꝝ cātu vſq3 ad horā quintā labori
manuū inſiſtebat. erat eni artis ſcenofactorie peri-
tiſſimus ne eſſet ſcādalū euāgelio ſi ab his quibus
predicabat ad ſui ⁊ diſcipuloꝝ ſuſtentationē aliq̇d
exigeret: deinde ꝑdicationi vacabat ⁊ plerūq3 vſq3
ad veſperas ſermonē ꝓtrahebat. reſiduū tp̄is orō-
ni ſomno ⁊ cōmeſtioni opus erat. ¶ Tēplū quod
erat hieroſolimis in ſacra ſcriptura aliq̄n accipitur
pro domo templi que diuidebatur in duas partes.
vna vocabatur ſanctū vbi erat altare thimiamatis
menſa ⁊ cādelabrū: alia pars dicebatur ſancta ſan-
ctoꝝ vbi erat arca ⁊ duo cherubī. Primā parteȝ
intrabāt quotidie ſacerdotes ad offerendū incēſuȝ
⁊ nulli alij. Sctm̄ vero ſanctoꝝ ſolꝰ ſūmus ſacerdos
intrabat ſemel in āno. aliquando capitur templum
large pro quadam platea quadrata ante templum
clauſa muro que dicebatur atrium ſacerdotum ibi
ſub diuo erat altare holocauſtoꝝ: ad hanc intrabāt
ſacerdotes ⁊ leuite adiuuantes ſacerdotes in exco
riatione hoſtiarū ⁊ lotione: alijs autem non licebat
intrare ſed ad oſtium huius atrij animalia viua of-
ferebant ſacerdotibus. dicta loca nō ītrauit Moi-
ſes nec Dauid quando erat tabernaculuȝ: nec Sa-
lomon poſt edificatum templum. nec prophete.
nec dn̄s ieſus: ſed preter iſta alia duo loca erāt vbi
ſub diuo orabant hoīes ī vno viri in alio femīe ibi

fiebat predicatio. ꝛ huc ſepe xp̄s ꝛ apl'i intrarunt ꝛ
adhuc in his erat diſtinctio. nā q̄dam pars vocaba
tur atriū mundorū alia inmundoꝝ. ¶ Secunduꝫ
beatū Piero. dn̄s in cruce dixit. a Deus deꝰ meꝰ
reſpice in me vſqꝫ ad in manus tuas: primū ꝛ vlti-
mū verſum alta voce cetera ſubmiſſe: in quibꝰ ſunt
cl. verſus ꝛ vtile eſt illos dicere tp̄e mortis.

¶ Intentio ſanctorū. iiij. euāgeliſtarū eſt probare
hāc concluſionē. ꝙ dn̄s ieſus fuit xp̄s in lege ꝓmiſ-
ſus rex ꝛ dn̄s omniū ſaluator hoim ꝛ filiꝰ dei. Nā
ille in quē cōcordāt voces omniū prophetarū quā-
tū ad oīa ꝓphetata de illo q̄ futurꝰ erat meſſias ſeu
xp̄s: quo idem ē vere eſt xp̄s ſꝫ dn̄o ieſu hoc cōpetit.
ergo ipſe ē xp̄s ꝛ alius nō ē expectādꝰ: minorē ꝓbāt.
nā ipſe erat de gn̄e dauid: natus de v̄gine: adoratus
a magis morte turpiſſime dānatꝰ fecit innumera mi
raculaq̄ cognouit cogitatiōes cordiū ꝛ alia: ſoliꝰ dei
ſūt. fuit nazareꝰ habuit diſcipulos dedit legē: miſit
ſpūꝫ ſctūꝫ ſubiugauit gētes ꝛ q̄cūqꝫ alia d ip̄o p̄di
cta erāt ꝑ ꝓphetas ī ipſo īplecta ſūt. vt patet de trāſ-
latione regni ad alicui genas de īpletione hedoma
darū danielis ergo. ¶ Recōciliatio eccl'ie nō cōſe
crate ſi polluat: fieri pōt ꝑ quēcūqꝫ p̄ſbitorum hoc
mō. p̄rio dicat añaꝫ. aſpges me dn̄e. deide p̄s. miſe-
rere mei. poſt p̄s. repetat aña. aſpges. iterū aſpgat
eccl'ia ſpāl'r loca cōtaminata aq̄ bn̄dicta. Oro.

¶ Auguſtinꝰ quecūqꝫ pōt mihi dare dn̄s
meꝰ totū auferat ꝛ ſeipꝫ det ꝛ ſufficit mihi.

¶ Oracio.

Omnipotens ꝛ miſericors deus qui ſacer-
dotibus tuis tantam pre ceteris gratiā con
tuliſti: vt quicquid in tuo nomīe digne perfecteqꝫ
ab eis agitur a te fieri credatur: queſumus immen
ſam clementiam tuam: vt quod modo viſitaturi ſu
mus viſites: ꝛ quicquid bene dicturi ſumus bene
dicas. Sitqꝫ ad noſtre humilitatis introitum ſan
ctorum tuorum meritis fuga demonum: ꝛ angeli
pacis ingreſſus. Per chriſtum dn̄m nr̄m. Amē.

¶ Oratio.

Deus qui eccleſiam tuam de mundi finibus
congregatam per tui lateris admirabile ſa-
cramentum cunctarum gentium matrem eſſe iuſſi
ſti: quam etiam populorum varitate deputatam
ſanctorum martyrum meritis decoraſti: purificare
ꝛ reconciliare digneris hanc orationis domum: et
renoua in tue ſanctificationis gratiam ꝛ diuini tui
numeris impartire largitatem. Te enim q̄ſumus
domine: vt ſanctorum tuorꝫ opitulante ſuffragio
ꝛ hoc mundare ꝛ purificare digneris altare: quod
eorum exornant te iubente reliquie ꝛ pia ſuper il-
lud offerētium vota ſuſcipias: atqꝫ fideliter hic po
ſtulatam tuam miſerationis abundātiam. Qui vi
uis ꝛ regnas deꝰ. Per omnia ſecula ſcl'oꝝ. Amē.

¶ Cum ſemel iter ageret beat⁹ dominicus anteq̄ ad hoſpiciū declinaſſet nox facta eſt: ⁊ ecce ſubito domus ingēs apparuit prope viam. exiſtimās monaſterium eſſe declinauit ad illud cum ſocio: ⁊ recept⁹ eſt a monachis cum bona voluntate. Media autē nocte ſurgens ad matutinas audiens illos cantantes. vt quid deus repuliſti in finem iratus eſt furor tuus in oues paſcue tue: hec ⁊ ſimilia reppetebant ſepius. admiratus ſuper hoc dixit abbati ſe velle predicare eis modicum ſi placeret ei: quo annuente finitis matutinis vir dei cepit eis proponere cum magno ſpiritu admirabilē dei miſericordiam probans efficaciter ſupra dignum premiare bonos ⁊ citra dignū punire malos ⁊ q̄ iuſte ſuperbos angelos damnauit ad penam ⁊ huiuſmodi: tunc illi a maioribus incipiētes vnus poſt aliū egreſſi ſunt ⁊ ſolus derelictus eſt cū ſocio: ⁊ admirātes facto mane repererunt ſe in deſerto: ⁊ ſcientes ad ſui refrigerium demones ex mandato dn̄i illud hoſpiciuȝ fabricaſſe ne feſſi ⁊ ieiuni in medio agro pernoctarēt gracias egerunt domino.

¶ Sequitur ſcriptura d̄ verbo ad verbū cōceſſiōis dom⁹ ſcti pauli hiſpaleñ.

Conoſcida coſa ſea a todos los omes q̄ eſta carta vieren: cuemo yo don Alōſo por la gracia de dios rey de caſtilla: de Toledo: de Leon. ⁊c.

Por gran ſabor q̄ he de fazer bien a los frayles predicadores: et por el alma del muy noble et muy hōrrado el rey don Fernando mio padre q̄ yaze enterrado enla cibdad de Seuilla: la qual el gano. doles las caſas en que moran: que ſon ala puerta trina enla collacion dela magdalena: que hā por linderos las quatro calles del rey: ⁊ mando ⁊ defiendo que nadie ſea oſado d̄ ſelas cōtrallar. ca q̄ quier que lo fizieſſe aurie mi ira ⁊ pechar mye ecoto mill marauedis. E porq̄ eſta carta ſea eſtable mandela ſellar cō myo ſello. Fecha en palēcia tres dias ādados d̄ mayo en era de. M.cc.xciij. Tertio āno regni ſui. ¶ Imperāte heraclio p̄io genit⁹ ſathane mahumet⁹ quē multi credunt antixp̄z fuiſſe: legē porcinā ſpargere cepit in arabia āno dn̄i. dc. xl. cōſilijs vſus peſſimi ſergij qui fuit ſecundū aliquos archidiaconus antiochenus vel ſecundū alios monachus ⁊ ꝓpter hereſiȝ a monaſterio expulſus: venit autē mahumetus in ꝓuinciam bethicā q̄ veri⁹ Hiſpania inferior dici debet circa annum domini. dc. xx. quem beatus Iſidorus eps̄ hiſpalenſis capi iuſſit ⁊ cum eſſet in caſtro quod dicitur ſancta ella admonitus a demone fugit in affricam.

¶ Explicit totum manuale fratruȝ predicatoꝝ ordinatum per quēdam religioſū ſancti pauli hiſpalenſis eiſdeȝ ordinis.

¶ Finis.

por grant honrra de [illegible] bien alos frayles que [illegible]
[illegible] por el alma [illegible]
[illegible] el rey don [illegible]
[illegible] ciudad de Caſtilla [illegible] el qual el gano.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cauallar [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]